

Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα

*Η επίδραση τους στις οικονομικές καταστάσεις των επιχειρήσεων,
η διαφοροποίησή τους από το Ελληνικό Λογιστικό Σχέδιο
και η εφαρμογή τους στα Τραπεζικά Ιδρύματα*

Κωστοπούλου Γεωργία

Επιβλέπων Καθηγητής: Αθανάσιος Μπέλλας

Ιούνιος 2010

ΠΡΟΛΟΓΟΣ	4
ΠΕΡΙΛΗΨΗ	5
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1: ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΑ ΔΙΕΘΝΗ ΛΟΓΙΣΤΙΚΑ ΠΡΟΤΥΠΑ	7
1. Λογιστική Τυποποίηση και Λογιστικά Σχέδια	7
1.1 Έννοια και Τάσεις της Λογιστικής Τυποποίησης	7
1.2 Σημασία της Λογιστικής Τυποποίησης	8
1.2.1 Η Επίδραση στην Εθνική Οικονομία	8
1.2.2 Η Επίδραση στην Ιδιωτική Οικονομία	9
2.1 Η Νομοθετική Καθιέρωση και Ανάλυση του Ε.Γ.Λ.Σ.	10
2.2 Η δομή του Ε.Γ.Λ.Σ.	10
3.1 Ο ορισμός των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων	11
3.2 Ιστορική Αναδρομή	13
3.3 Γενικές Αρχές Διεθνών Λογιστικών Προτύπων	18
3.3.1 Αρχή της ακριβοδίκαιης παρουσίασης	18
3.3.2 Αρχή της Συνεχιζόμενης Δραστηριότητας	19
3.3.3 Αρχή Δεδουλευμένων Εσόδων-Εξόδων	19
3.3.4 Αρχή της Αυτοτέλειας των χρήσεων	19
3.3.5 Ομοιομορφία των Οικονομικών Καταστάσεων	19
3.3.6 Σπουδαιότητα και ολότητα	20
3.3.7 Συμψηφισμοί	20
3.3.8 Συγκριτική Πληροφόρηση	20
4. Όργανα Κατάρτισης των ΔΛΠ	20
4.1 Επιτροπή Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (IASB)	20
4.2 Σώμα Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (IASB)	21
4.3 Συμβουλευτική Επιτροπή Προτύπων (SAC)	21
4.4 Επιτροπή Διερμηνειών ΔΠΧΠ	21
5. Τρόπος έκδοσης των ΔΛΠ	22
6. Πλαίσιο Κατάρτισης (Framework)	22
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2: Η ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΩΝ ΔΛΠ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ	23
2.1 Η μέχρι σήμερα εφαρμογή των ΔΛΠ στην Ελλάδα	23
2.2 Ο βαθμός ετοιμότητας των εισηγμένων εταιριών στο Χ.Α. να μεταβούν στα Δ.Π.Χ.Π.	25
2.3 Οι σημαντικότερες αλλαγές που έφεραν τα ΔΛΠ στα βιβλία των Επιχειρήσεων	28
2.4 Οι επίδραση στη φορολογία	29
2.5 Τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα και η εταιρική Νομοθεσία	31
2.6 Τα δέκα πιο συνηθισμένα σφάλματα στην εφαρμογή των Δ.Λ.Π.	33
2.6.1 Χρησιμοποίηση μη επικαιροποιημένης έκδοσης των Δ.Λ.Π.	35
2.6.2 Εσφαλμένος υπολογισμός ή / και χειρισμός της «υπεραξίας»	35
2.6.3 Εσφαλμένος υπολογισμός αποσβέσεων	36
2.6.4 Εσφαλμένες μεταβολές σε χαρτοφυλάκια χρεογράφων	37
2.6.5 Ασυμφωνία ή πλασματική συμφωνία λογαριασμού «Αποτελέσματα εις νέον»	37
2.6.6 Εσφαλμένος υπολογισμός ή και παρουσίαση των δικαιωμάτων μειοψηφίας	38
2.6.7 Εσφαλμένος υπολογισμός των αναβαλλόμενων φόρων	38
2.6.8 Σφάλματα κοστολόγησης	39
2.6.9 Χρησιμοποίηση λογαριασμών «ευκολίας» για τακτοποίηση των διαφορών	40
2.6.10 Διαφορετική αντιμετώπιση (αποτιμήσεις κ.λ.π.) από διαφορετικές εταιρείες του ομίλου	41

2.7 Το μέλλον των ΔΛΠ- προτιμώμενο πλαίσιο χρηματοοικονομικής πληροφόρησης	41
2.8 Τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα και η διαφοροποίησή τους με το Γενικό ελληνικό Λογιστικό Σχέδιο.....	42
2.8.1 ΔΛΠ 1: «Παρουσίαση Οικονομικών Καταστάσεων»	42
2.8.2 ΔΛΠ 2 «Αποθέματα»	43
2.8.3 ΔΛΠ 7 «Κατάσταση Ταμειακών Ροών»	44
2.8.4 ΔΛΠ 8 «Λογιστικές Πολιτικές, Αλλαγές στις Λογιστικές Εκτιμήσεις και Λάθη»	45
2.8.5 ΔΛΠ 10 «Γεγονότα μετά την ημερομηνία ισολογισμού»	46
2.8.6 Δ.Λ.Π 11 «Κατασκευαστικές Συμβάσεις»	47
2.8.7 ΔΛΠ 12 «Φόροι Εισοδήματος»	48
2.8.8 ΔΛΠ 14 «Οικονομικές επιχειρήσεις κατά Τομέα»	48
2.8.9 ΔΛΠ 16 «Ενσώματα Πάγια»	49
2.8.10 ΔΛΠ 17 «Μισθώσεις»	50
2.8.11 ΔΛΠ 18 «Έσοδα»	51
2.8.12 ΔΛΠ 19 και 26.....	52
2.8.13 ΔΛΠ 20 «Λογιστική των Κρατικών Επιχορηγήσεων»	53
2.8.14 ΔΛΠ 21 «Οι επιδράσεις των μεταβολών στις τιμές συναλλάγματος»	54
2.8.15 ΔΛΠ 23 «Κόστος Δανεισμού»	54
2.8.16 ΔΛΠ 24 «Γνωστοποιήσεις Συνδεδεμένων Μερών»	55
2.8.17 ΔΛΠ 27 «Ενοποιημένες και ατομικές οικονομικές καταστάσεις»	56
2.8.18 ΔΛΠ 28 «Επενδύσεις σε Συγγενείς Επιχειρήσεις»	57
2.8.19 ΔΛΠ 29 «Παρουσίαση Οικονομικών Στοιχείων με Υπερπληθωρισμό»	57
2.8.20 ΔΛΠ 30 «Γνωστοποιήσεις στις Λογιστικές Καταστάσεις Τραπεζών».....	58
2.8.21 ΔΛΠ 31 « Επενδύσεις σε Κοινοπραξίες»	60
2.8.22 ΔΛΠ 32 «Χρηματοοικονομικά Μέσα: Γνωστοποίηση και Παρουσίαση»	60
2.8.23 ΔΛΠ 33 «Κέρδη ανά Μετοχή»	61
2.8.24 ΔΛΠ 34 «Ενδιάμεσες Οικονομικές Καταστάσεις»	61
2.8.25 ΔΛΠ 36 «Μείωση της Αξίας Στοιχείων του Ενεργητικού»	62
2.8.26 ΔΛΠ 37 «Προβλέψεις Ενδεχόμενες Υποχρεώσεις & Ενδεχόμενες Απαιτήσεις» .	63
2.8.27 ΔΛΠ 38 «Άυλα στοιχεία του ενεργητικού»	64
2.8.28 ΔΛΠ 39 «Χρηματοοικονομικά Μέσα: Αναγνώριση και Αποτίμηση»	64
2.8.29 ΔΛΠ 40 «Επενδύσεις σε Ακίνητα»	66
2.8.30 ΔΛΠ 41 «Γεωργία»	67
2.9 Τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησης και η Εφαρμογή τους στα Τραπεζικά Ιδρύματα.....	69
2.9.1 Σκοπός των ΔΠΧΠ στα Τραπεζικά Ιδρύματα	69
2.9.1.1 ΔΠΧΠ 1	69
2.9.1.2 ΔΠΧΠ 2	69
2.9.1.3 ΔΠΧΠ 3	69
2.9.1.4 ΔΠΧΠ 4	70
2.9.1.5 ΔΠΧΠ 5	71
2.9.1.6 ΔΠΧΠ 6	71
2.9.1.7 ΔΠΧΠ 7	72

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3: ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

3.1 Σκοπός των οικονομικών καταστάσεων	73
3.2 Στοιχεία Οικονομικών Καταστάσεων.....	73
3.2.1 Ενεργητικό.....	73
3.2.2 Υποχρεώσεις.....	74
3.2.3 Ίδια Κεφάλαια	75
3.2.4 Εισόδημα	75
3.2.5 Δαπάνες	76
3.2.6 Αναπροσαρμογές Διατήρησης Κεφαλαίου.....	76
3.3 Αναγνώριση στοιχείων των οικονομικών καταστάσεων	77
3.4 Καταχώρηση Στοιχείων Ενεργητικού.....	77
3.4.1 Καταχώρηση Υποχρεώσεων, ...	77
3.4.2 Καταχώρηση Εσόδων	78
3.4.3 Καταχώρηση Εξόδων	79
3.5 Αποτίμηση Στοιχείων Οικονομικών Καταστάσεων	79
3.5.1 Ιστορικό Κόστος	79
3.5.2 Τρέχον Κόστος.....	80
3.5.3 Ρευστοποιήσιμη Αξία.....	80
3.5.4 Παρούσα Αξία.....	80
3.6 Σύνταξη οικονομικών καταστάσεων με βάση τα ΔΛΠ.....	80
3.7 Κυριότερες Επιδράσεις επί των Οικονομικών Καταστάσεων με την πρώτη εφαρμογή των ΔΛΠ.....	83
3.7.1 Μελέτη Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών	83
3.7.2 Μελέτη της Ελεγκτικής Εταιρείας Grant Thornton	86
3.7.3 Μελέτη του Πανεπιστημίου Πατρών	89
3.7.4 Μελέτη Επιπτώσεων των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων στις Οικονομικές Καταστάσεις των Εισηγμένων στο Χρηματιστήριο Αξιών Εταιριών της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς	90
3.7.4.1 Σκοπός της μελέτης, μεθοδολογία και περιορισμοί	90
3.7.4.2 Γενική Ανάλυση	91
3.7.4.3 Συμπεράσματα	94
3.8 Σύγκριση των μελετών	96
3.8.1 Τα βασικότερα κοινά σημεία των μελετών	96
3.8.2 Κυριότερες διαφορές μεταξύ των μελετών	96
Συμπεράσματα	98
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ	
ΜΕΛΕΤΗ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗΣ FOLLI FOLLIE	100
ΜΕΛΕΤΗ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗΣ : ΤΡΑΠΕΖΑ EUROBANK	116
ΠΗΓΕΣ	142

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Στις μέρες μας, η παγκοσμιοποίηση και το πλήρες άνοιγμα των εθνικών αγορών καθιστούν επιτακτική την ανάγκη για την ομοιογενοποίηση των καταστάσεων αποτελεσμάτων χρήσης και των ισολογισμών των επιχειρήσεων για τον Δημόσιο και Ιδιωτικό τομέα τόσο σε εθνικό όσο και σε Διεθνές επίπεδο. Η κρίση που ταλανίζει αυτή τη περίοδο τις αγορές, καθώς επίσης και η έλλειψη εμπιστοσύνης των επενδυτών προς τις χρηματιστηριακές αγορές, καθιστά αναγκαία την εφαρμογή ομοιόμορφων λογιστικών προτύπων.

Η Ελλάδα επηρεάζεται από τις παραπάνω εξελίξεις και δεδομένου ότι δεν δύναται να τις επηρεάσει, οφείλει να τις παρακολουθήσει. Αυτό σημαίνει ότι το Ελληνικό Λογιστικό Σχέδιο χαρακτηρίζεται ως απαρχαιωμένο και δεν καλύπτει πλέον τις ανάγκες πληροφόρησης του επενδυτικού κοινού. Η καθιέρωση Διεθνών Λογιστικών Προτύπων εξασφαλίζει την απαιτούμενη διαφάνεια που χρειάζονται οι χρήστες των οικονομικών καταστάσεων ανά τον κόσμο.

Η παρούσα διπλωματική εργασία εκπονήθηκε στα πλαίσια της ολοκλήρωσης του Μεταπτυχιακού Προγράμματος MBA του τμήματος Διοίκησης Επιχειρήσεων Πατρών. Το θέμα της εργασίας είναι: «Η επίδραση των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων στις οικονομικές καταστάσεις και στην αποτελεσματικότητα των επιχειρήσεων». Τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα αποτελούν μια καινοτομία του λογιστικού συστήματος, η επιτυχής υιοθέτησή τους από τις επιχειρήσεις θα αποτελέσει την αιχμή του δόρατος για την μελλοντική τους ανάπτυξη. Η τεράστια σημασία των Διεθνών Λογιστικών προτύπων στις μέρες , το ενδιαφέρον της αγοράς και η προσωπική επιθυμία αποτέλεσαν κίνητρα για τη μελέτη του συγκεκριμένου θέματος.

Με την ολοκλήρωση της παρούσας εργασίας επιθυμώ να εκφράσω τις ευχαριστίες μου σε ορισμένους ανθρώπους που ο καθένας με τον δικό του τρόπο βοήθησαν καθοριστικά. Αρχικά, θα ήθελα να ευχαριστήσω θερμά τον επιβλέποντα καθηγητή μου κ. Αθανάσιο Μπέλλα που προσπάθησε να μου μεταδώσει τόσο την γνώση όσο και το πνεύμα για τη συνεχή επιστημονική βελτίωση και εξέλιξη. Υπήρξε ο πρώτος καθηγητής μου λογιστικής κατά τη διάρκεια των μεταπτυχιακών μου σπουδών στο Πανεπιστήμιο Πατρών και με τη διδασκαλία του μου κίνησε το ενδιαφέρον και την αγάπη για το συγκεκριμένο μάθημα.

Επίσης, θα ήθελα να εκφράσω τις ευχαριστίες μου στους συνεπιβλέποντες καθηγητές κ. Αντώνιο Γεωργόπουλο και κ. Κωνσταντίνο Συριόπουλο. Θα ήθελα να κάνω ιδιαίτερη μνεία στον υποψήφιο διδάκτορα Κωνσταντίνο Παπαδάτο, για την συμπαράσταση του, τις πολύτιμες γνώσεις του, την άσπογη επικοινωνία και την υπομονή του να με συμβουλεύει σε όλα τα ζητήματα εκπόνησης της εργασίας. Η ολοκλήρωση της εργασίας αυτής χωρίς την καθοδήγηση τους δε θα ήταν εφικτή. Τέλος, θα ήθελα να ευχαριστήσω την οικογένειά μου για την αμέριστη ηθική και υλική συμπαράσταση.

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Η πληρότητα των χρηματοοικονομικών πληροφοριών αποτελεί αναγκαία προϋπόθεση για τους αναλυτές εισηγμένων εταιριών, προκειμένου να προχωρήσουν σε συγκριτικές οικονομικές εκτιμήσεις, αλλά και για τους επενδυτές οι οποίοι παρέχουν τα κεφάλαια τους για την ανάπτυξη των εταιριών.

Η επάρκεια των πληροφοριών των εισηγμένων εταιριών αποκτά ιδιαίτερη σημασία στο πλαίσιο της παγκοσμιοποιημένης οικονομίας όπου δρουν επενδυτές διαφορετικού χαρακτήρα, συμπεριφοράς, και επενδυτικού προσανατολισμού. Η εμπιστοσύνη των επενδυτών εξασφαλίζεται από την έγκαιρη και έγκυρη πληροφόρησή τους για την πορεία της οικονομικής μονάδας με σκοπό τη διασφάλιση και αύξηση των κεφαλαίων τους.

Η ανάπτυξη της διασυνοριακής επενδυτικής δραστηριότητας και η αποτελεσματικότερη ολοκλήρωση των κεφαλαιαγορών στην Ευρωπαϊκή Ένωση, αλλά και παγκοσμίως, περιορίζεται από την ύπαρξη σημαντικών θεσμικών εμποδίων όπως οι διαφορές στα συστήματα λογιστικής παρουσίασης των χρηματοοικονομικών καταστάσεων των εταιριών.

Η ποσότητα και το περιεχόμενο των γνωστοποιούμενων πληροφοριών, αποτελούν σημαντικό παράγοντα αποθάρρυνσης της προσέλκυσης επενδυτικών κεφαλαίων αλλά και παραπληροφόρησης.

Οι διαφορές στα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα μεταξύ των αγορών μπορούν να αποτελέσουν αιτία αποθάρρυνσης των ιδιωτών επενδυτών με αποτέλεσμα την καθίζηση της διασυνοριακής συναλλακτικής δραστηριότητας και της αναπτυξιακής δυναμικής των εταιριών, επιφέροντας συρρίκνωση των επενδύσεων.

Συνεπώς, καθίσταται αναγκαία η ύπαρξη ενιαίων λογιστικών προτύπων, τόσο σε εθνικό όσο και σε διεθνές επίπεδο που θα προσδώσει μεγαλύτερη συνοχή στις λογιστικές καταστάσεις, καθώς η σύνταξη τους θα στηρίζεται σ' ένα ενιαίο πλαίσιο προτύπων και διαδικασιών, μεταξύ των οποίων θα υπάρχει μια λογική συνέχεια και συνέπεια και θα αποφεύγονται οι αντιφάσεις και αντιθέσεις. Αυτό θα επηρεάσει θετικά την ανταγωνιστικότητα των επιχειρήσεων.¹

Τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα αποτελούν μια πρόκληση για όλες τις επιχειρήσεις σε διεθνή κλίμακα και είναι δημιουργήμα της επιτακτικής ανάγκης της οικονομικής κοινότητας για περισσότερη διαφάνεια και αξιοπιστία για μια ενιαία αγορά κεφαλαίου.²

¹ Ημερησία, «Έκρηξη κερδών για τις εισηγμένες», 16 Μαρτίου 2006

² Βουτσά Νίκου, «Η εφαρμογή των διεθνών λογιστικών προτύπων θα αποδώσει διαφάνεια», Ημερησία,

Η εφαρμογή των ΔΛΠ στην χώρα μας δημιουργεί μια νέα οικονομική πραγματικότητα για τις ελληνικές επιχειρήσεις εισηγμένες και μη. Μέσα σ' αυτές τις νέες συνθήκες που δημιουργούνται το ζητούμενο για τις ελληνικές επιχειρήσεις είναι κατά πόσο θα κατορθώσουν να εφαρμόσουν και να ενσωματώσουν στις λογιστικές τους διεργασίες τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα.

Οι παραπάνω παράγοντες σε συνδυασμό με την ολοένα αυξανόμενη δυναμική των τραπεζών στα ελληνικά οικονομικά δεδομένα καθώς και την αυξανόμενη, σημαντικότητα των ΔΛΠ, μας ώθησαν στο να εξετάσουμε πως μπορούν να εφαρμοστούν τα ΔΛΠ στα τραπεζικά ιδρύματα.

Στο πρώτο εισαγωγικό κεφάλαιο γίνεται μια αναφορά στην αναγκαιότητα της λογιστικής τυποποίησης, την καθιέρωση του Ελληνικού Λογιστικού Σχεδίου, τον ορισμό και τη φύση των ΔΛΠ, δίνεται η χρονική διαδρομή τους από τη δημιουργία μέχρι την εφαρμογή τους, τα όργανα κατάρτισης τους καθώς και οι βασικές αρχές τους.

Στο δεύτερο κεφάλαιο αναλύεται η εφαρμογή των Δ.Λ.Π. στην Ελλάδα, ο βαθμός ετοιμότητας των εισηγμένων εταιριών στο Χ.Α., αναφέρονται οι σπουδαιότερες αλλαγές που έγιναν στα βιβλία των εισηγμένων εταιριών, οι φορολογικές επιπτώσεις της υιοθέτησης των ΔΛΠ, τη διασύνδεση των ΔΛΠ με τις διατάξεις της Εταιρικής Νομοθεσίας και τα συνήθη σφάλματα που γίνονται κατά την εφαρμογή των Δ.Λ.Π, το μέλλον των ΔΛΠ, και η περιγραφή όλων των ΔΛΠ και η διαφοροποίησή τους με το ΕΓΛΣ.

Στο τρίτο κεφάλαιο παρουσιάζεται ο ορισμός, τα είδη, ο σκοπός, τα είδη, η καταχώρησή και η αποτίμησή των στοιχείων των οικονομικών καταστάσεων. Ακόμα αναφέρεται η σύνταξη των οικονομικών καταστάσεων και οι κυριότερες επιδράσεις που επέφερε η εφαρμογή των ΔΛΠ στις Οικονομικές Καταστάσεις.

Γίνεται επίσης αναφορά στο άρθρο για τη μελέτη που διεξήχθη στο Πανεπιστήμιο Πατρών από τους Αθανάσιο Μπέλλα, Τούντα Κανέλλο και Παπαδάτο Κωνσταντίνο. Τέλος, αναφέρεται και μια μελέτη της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς για τις επιδράσεις των ΔΛΠ στις οικονομικές καταστάσεις.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΑ ΔΙΕΘΝΗ ΛΟΓΙΣΤΙΚΑ ΠΡΟΤΥΠΑ

1. Λογιστική Τυποποίηση και Λογιστικά Σχέδια

1.1 Έννοια και Τάσεις της Λογιστικής Τυποποίησης

Η λογιστική είναι μία επιστήμη το τελικό προϊόν της οποίας είναι η σύνταξη των οικονομικών καταστάσεων όπως προκύπτουν από τις κάθε είδους συναλλαγές που έχει προβεί η οικονομική μονάδα σε δεδομένη χρονική στιγμή.

Το σημαντικότερο αντικείμενο της λογιστικής αποτελεί η παροχή πληροφοριών στους χρήστες για τη λήψη επιχειρηματικών αποφάσεων, οι οποίοι αντλούν τις σχετικές πληροφορίες από τις οικονομικές καταστάσεις που οι επιχειρήσεις συντάσσουν.

Η σημασία των πληροφοριών για τους λήπτες οικονομικών αποφάσεων αποκτά μεγαλύτερη σπουδαιότητα, όταν μπορεί να είναι διαχρονικά συγκρίσιμη στα πλαίσια τόσο της ίδιας της επιχείρησης όσο και μεταξύ επιχειρήσεων διαφόρων κλάδων της οικονομίας.

Για να επιτευχθεί συγκρισιμότητα των λογιστικών πληροφοριακών στοιχείων πρέπει οι εταιρίες να εφαρμόζουν τις ίδιες λογιστικές αρχές και μεθόδους. Είναι απαραίτητο, δηλαδή, να γίνεται τυποποίηση ολόκληρου του φάσματος της λογιστικής διαδικασίας που να αποτυπώνει και να παρακολουθεί την επιχειρηματική δράση της οικονομικής μονάδας, ώστε να εξασφαλιστεί η συγκέντρωση ομοιογενών, αξιόπιστων και ορθών στοιχείων και πληροφοριών σχετικά με την περιουσιακή διάρθρωση τους, τη χρηματοοικονομική κατάσταση και δραστηριότητα τους.

Πριν από μερικά χρόνια, πριν την καθιέρωση του Ελληνικού Γενικού Λογιστικού Σχεδίου με το οποίο εισήχθη και επίσημα η λογιστική τυποποίηση στη χώρα μας, υπήρχαν άπειρες λογιστικές διάλεκτοι, χωρίς όμως να υφίσταται μια ενιαία λογιστική γλώσσα, της οποίας η ανάγκη ύπαρξης, αναγνωριζόταν από τότε.

Τις περισσότερες φορές παρατηρούνταν φαινόμενα όπου ισολογισμοί επιχειρήσεων που ανήκαν στον ίδιο κλάδο παρουσίαζαν σημαντικές διαφορές εξαιτίας του διαφορετικού τρόπου κατάρτισης τους. Αυτό συντελούσε στην ανυπαρξία διαχρονικής παρακολούθησης της ίδιας της εταιρείας καθώς επίσης, καθιστούσε αδύνατη τη διακλαδική σύγκριση.

Με την πάροδο του χρόνου και την ανάπτυξη διαφορετικών λογιστικών πρακτικών για την κάλυψη διαφόρων αναγκών που προέκυπταν οδηγηθήκαμε στην τωρινή εξέλιξη της λογιστικής. Παράγοντες που επηρέασαν τις διαφοροποιήσεις της λογιστικής ανάμεσα στις χώρες είναι:

- α) ο βαθμός συγκέντρωσης κάθε οικονομίας,
- β) η φύση των οικονομικών δραστηριοτήτων,
- γ) το επίπεδο της οικονομικής ανάπτυξης,
- δ) ο ρυθμός της οικονομικής ανάπτυξης.

Στο δυτικό κόσμο δύο βασικά λογιστικά μοντέλα έχουν αναπτυχθεί: το γαλλογερμανικό και το αγγλοσαξονικό. Το γαλλογερμανικό μοντέλο πρωτοεμφανίστηκε στη Γαλλία το 17^ο αιώνα με κρατική πρωτοβουλία και βρήκε ιδιαίτερη απήχηση στις χώρες όπου υπάρχει σημαντική κρατική παρέμβαση στην οικονομία όπως οι χώρες της ηπειρωτικής Ευρώπης.

Το μοντέλο αποσκοπεί στην ρύθμιση της σχέσης του κράτους και των επιχειρήσεων συμβάλλοντας στον προσδιορισμό της φορολογητέας ύλης και στην εφαρμογή της αρχής της συντηρητικότητας για τη βιωσιμότητα των επιχειρήσεων βασιζόμενο στο ιστορικό κόστος και τη χρήση αποσβέσεων.

Το δεύτερο μοντέλο, το αγγλοσαξονικό, ξεκίνησε στη Μεγάλη Βρετανία τον 19^ο αιώνα. Αναπτύχθηκε κυρίως σε χώρες όπου η σχέση της επιχείρησης με τους επενδυτές έχει πρωτεύοντα ρόλο στην οικονομία ενώ το κράτος δεν διαδραματίζει σημαντικό ρόλο. Το μοντέλο δηλαδή, εστιάζει στην συγκρισιμότητα, στη συνοχή, στην ορθή και εμπεριστατωμένη πληροφόρηση των ληπτών οικονομικών αποφάσεων.

Η Ελλάδα προέβη στη δημιουργία του Ελληνικού Γενικού Λογιστικού Σχεδίου το οποίο βασίζεται στο γαλλογερμανικό λογιστικό μοντέλο. Αντίθετα τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα επιδιώκουν να καλύπτουν τις ανάγκες των επενδυτών για χρηματοοικονομική πληροφόρηση με περισσότερη διαφάνεια.

1.2 Σημασία της Λογιστικής Τυποποίησης

1.2.1 Επίδραση στην Εθνική Οικονομία

Η λογιστική τυποποίηση έχει αντίκτυπο τόσο στην εθνική οικονομία όσο και στην κοινωνική, οικονομική και δημοσιονομική πολιτική. Με την υλοποίηση της λογιστικής τυποποίησης σε εθνική κλίμακα επιτυγχάνεται:

- η παροχή αντικειμενικών, ορθών, και σαφώς καθορισμένων πληροφοριών στους λήπτες επιχειρηματικών αποφάσεων προκειμένου να επιτευχθεί η ορθολογικότερη επένδυση των κεφαλαίων και η αύξηση της παραγωγικότητας.

- ο καθορισμός κοινής ορολογίας και κοινής «λογιστικής γλώσσας» στον οικονομικό κόσμο.
- ο ακριβής, ομοιογενής, αντικειμενικός και ορθός υπολογισμός των στοιχείων σχετικά με την οικονομική κατάσταση και τα αποτελέσματα των επιχειρηματικών μονάδων.
- η διενέργεια διαχειριστικών, φορολογικών, αγορανομικών και τραπεζικών ελέγχων.
- η διευκόλυνση της κατάρτισης οικονομικών αναλύσεων και μελετών τόσο σε κλαδικό όσο και σε διακλαδικό επίπεδο ή επίπεδο γενικότερης σημασίας σε άλλους κλάδους της οικονομίας.

1.2.2 Επίδραση στην Ιδιωτική Οικονομία

Η ευεργετική επίδραση της λογιστικής τυποποίησης στην ιδιωτική οικονομία συνοψίζεται ως ακολούθως:

- το λογιστικό σχέδιο αποτελεί τον επιτελικό χάρτη πάνω στον οποίο βασίζεται η ορθολογική και επιστημονική διεύθυνση του λογιστηρίου.
- διευκολύνεται η εφαρμογή των εκσυγχρονισμένων μεθόδων διεξαγωγής της λογιστικής εργασίας με σύγχρονα μηχανολογιστικά και ηλεκτρονικά συστήματα, με συνέπεια τη μείωση του λειτουργικού κόστους και τη παροχή πληροφοριών σε σύντομο χρονικό διάστημα.
- επιτυγχάνεται πλήρης και ορθή κοστολόγηση και προσδιορισμός των αναλυτικών αποτελεσμάτων της εταιρίας κατά τμήμα ή κατά δραστηριότητα.
- καθιερώνεται ενιαίος τύπος οικονομικών καταστάσεων με ομοιογενές περιεχόμενο που επιτρέπει:
 - τη μελέτη και σύγκριση της επιχείρησης διαχρονικά, κλαδικά και διακλαδικά.
 - την παροχή στις τράπεζες ορθών στοιχείων για την εκτίμηση της πιστοληπτικής ικανότητας της επιχείρησης.
 - την παροχή στις επαγγελματικές οργανώσεις αντικειμενικών και ομοιογενών στοιχείων για τη σύναψη κλαδικών, συλλογικών συμβάσεων.

- διευκολύνεται ο φορολογικός έλεγχος της επιχείρησης αφού καθίσταται ευχερέστερος και αντικειμενικότερος εξαιτίας της γνώσης του φορολογικού ελεγκτή για το περιεχόμενο του κάθε λογαριασμού και αφού ο τυποποιημένος λογαριασμός εκμετάλλευσης παρέχει στοιχεία για τον προσδιορισμό του φορολογητέου εισοδήματος.

2.1 Η Νομοθετική Καθιέρωση και η Εφαρμογή του Ελληνικού Γενικού Λογιστικού Σχεδίου

Το Ελληνικό Γενικό Λογιστικό Σχέδιο (ΕΓΛΣ) σαν θεσμός καθιερώθηκε με το νόμο 1041/2.4.1980 (άρθρα 47, 48 και 49). Με αυτόν το νόμο, καθορίστηκε η έννοια και ο σκοπός του νέου θεσμού και οριοθετήθηκαν τα πλαίσια μέσα στα οποία έπρεπε να καθοριστούν τα περιεχόμενα του Ελληνικού Γενικού Λογιστικού Σχεδίου και των Κλαδικών Λογιστικών Σχεδίων. Με το προεδρικό διάταγμα 1123/1980 «περί ορισμού του περιεχομένου και του χρόνου έναρξης της προαιρετικής εφαρμογής του Γενικού Λογιστικού Σχεδίου», καθιερώνεται η 1^η Ιανουαρίου του 1982 ως ημερομηνία έναρξης της προαιρετικής εφαρμογής του, καθώς και το περιεχόμενο το οποίο περιλαμβάνει έξι μέρη. Κατόπιν, με το άρθρο 7 του νόμου 1882/1990 έγινε υποχρεωτική καθιέρωση του Ελληνικού Γενικού Λογιστικού Σχεδίου από όλες τις εταιρίες που ελέγχονται υποχρεωτικά από Ορκωτό Ελεγκτή.

2.2 Δομή του Ελληνικού Γενικού Λογιστικού Σχεδίου

Αν θέλαμε να αναλύσουμε τη δομή του Ελληνικού Γενικού Λογιστικού Σχεδίου θα λέγαμε ότι ολόκληρη η ύλη του χωρίζεται στη γενική εισαγωγή και σε έξι μέρη αναλυτικά τα οποία επεξηγούνται ακολούθως:

Στο πρώτο μέρος, περιλαμβάνονται οι βασικές αρχές του Ελληνικού Γενικού Λογιστικού Σχεδίου και η Διάρθρωση του Σχεδίου Λογαριασμών.

Στο δεύτερο μέρος, αναλύεται η Γενική Λογιστική, δηλαδή όλες οι συναλλαγές και τα λογιστικά γεγονότα της οικονομικής μονάδας.

Στο τρίτο μέρος, αναλύονται οι Λογαριασμοί Τάξεως, που είναι λογαριασμοί ειδικής κατηγορίας, στους οποίους απεικονίζονται και παρακολουθούνται χρήσιμες πληροφορίες καθώς και γεγονότα που δημιουργούν νομικές δεσμεύσεις, χωρίς όμως να δημιουργούν ποσοτική μεταβολή στα περιουσιακά στοιχεία της οικονομικής μονάδας.

Στο τέταρτο μέρος, περιγράφονται και αναλύονται οι κανόνες και οι αρχές κατάρτισης και εμφάνισης των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων:

- α) του ισολογισμού,
- β) των αποτελεσμάτων χρήσης,
- γ) του πίνακα διάθεσης αποτελεσμάτων,
- δ) του προσαρτήματος και
- ε) του λογαριασμού γενικής εκμετάλλευσης.

Στο κεφάλαιο αριθμοδείκτες γίνεται αναφορά στη χρησιμότητα τους και στο εννοιολογικό τους πλαίσιο.

Στο πέμπτο μέρος, περιγράφεται η Αναλυτική Λογιστική Εκμετάλλευσης, δηλαδή η Λογιστική Κόστους, και αφορά τη διαδικασία προσδιορισμού του κόστους παραγωγής των προϊόντων, παροχής υπηρεσιών ή ανάληψης ορισμένων δραστηριοτήτων.

Στο έκτο μέρος, περιλαμβάνεται το Παράρτημα της Αναλυτικής Λογιστικής Εκμεταλλεύσεως που περιέχει τρία κεφάλαια:

- α) 1^ο κεφάλαιο: «Πρόγραμμα Δράσεως»,
- β) 2^ο κεφάλαιο: «Πρότυπη Κοστολόγηση» και
- γ) 3^ο κεφάλαιο: «Προϋπολογιστικός Έλεγχος».

3.1 Ο ορισμός των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων

Στην προσπάθεια μας να εξηγήσουμε με απλοποιημένο τρόπο τι είναι τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα, θα λέγαμε ότι αποτελούν μια ενιαία δέσμη διεθνών λογιστικών προτύπων υψηλής ποιότητας, τα οποία βοηθούν στην σύνταξη ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων, ως ακολούθως:

- ✓ Ισολογισμός,
- ✓ Κατάσταση Αποτελεσμάτων Χρήσης,
- ✓ Κατάσταση μεταβολών Χρηματοοικονομικής θέσης
- ✓ Κατάσταση Ταμειακών Ροών
- ✓ Επεξηγηματικές Σημειώσεις

Εάν θέλαμε όμως να δώσουμε επίσημο ορισμό θα βασιζόμαστε στο άρθρο 2 του κανονισμού αριθ. 1606/2002 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 19^{ης} Ιουλίου 2002 το οποίο αναφέρει: «Ως Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα νοούνται τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα (ΔΛΠ), τα Διεθνή Πρότυπα χρηματοοικονομικής Πληροφόρησης (ΔΠΧΠ) και οι συναφείς ερμηνείες (ερμηνείες της SIC- ΔΠΧΠ), οι μεταγενέστερες τροποποιήσεις των εν λόγω προτύπων και συναφών ερμηνειών καθώς και τα μελλοντικά πρότυπα και συναφείς ερμηνείες που θα εκδώσει ή θα δημοσιεύσει στο μέλλον ο Οργανισμός Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (ΟΔΛΠ)».

Ο βασικός σκοπός των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων αναφέρεται στην παράγραφο 4 του κανονισμού 1606/2002: «Ο παρών κανονισμός ενισχύει την ελεύθερη κυκλοφορία των κεφαλαίων στην εσωτερική αγορά και βοηθά τις κοινοτικές εταιρείες να ανταγωνίζονται σε ισότιμη βάση για την εξεύρεση διαθέσιμων χρηματοοικονομικών πόρων τόσο στις κοινοτικές όσο και στις διεθνείς κεφαλαιαγορές».

Αποτέλεσμα της εφαρμογής του κανονισμού είναι η ομαλή και εύρυθμη λειτουργία της κεφαλαιαγοράς, η προστασία του επενδυτικού κοινού και η δημιουργία κλίματος εμπιστοσύνης στις χρηματοπιστωτικές αγορές. Συνοπτικά, θα λέγαμε ότι ένα υγιές χρηματοπιστωτικό σύστημα αντικατοπτρίζεται από μια ομαλή και αποδοτική λειτουργία της κεφαλαιαγοράς, που χαίρει διεθνούς αποδοχής μέσα από τα γενικά αποδεκτά λογιστικά πρότυπα.

Επιπλέον, πρέπει να επισημανθεί ότι τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα στοχεύουν στην περιφρούρηση της ανταγωνιστικότητας των κοινοτικών κεφαλαιαγορών. Η επίτευξη αυτού του στόχου απαιτεί την σύγκλιση των προτύπων που χρησιμοποιούνται στην Ευρώπη για την κατάρτιση των οικονομικών καταστάσεων, με διάφορα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα, που θα μπορούν να χρησιμοποιηθούν παγκοσμίως για τις διασυνοριακές συναλλαγές ή την εισαγωγή σε χρηματιστηριακή αγορά οπουδήποτε στον κόσμο.³

Εν κατακλείδι, θα μπορούσαμε να πούμε ότι η ουσία της αποστολής των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων είναι η καθοριστική και ουσιαστική συμβολή τους σε μια πραγματική και αμερόληπτη απεικόνιση της χρηματοοικονομικής κατάστασης και των αποτελεσμάτων μιας επιχείρησης κατά την εφαρμογή τους.⁴

³ Πέττας Κωνσταντίνος, «Μια πρόκληση και μια ευκαιρία για τους Έλληνες Λογιστές»

⁴ Barth Mary, «*International Accounting Standards and Accounting Quality*», Stanford University

3.2 Ιστορική Αναδρομή

Τον Ιούνιο του 1973 έγινε η πρώτη προσπάθεια κοινής σύγκλισης των οργανισμών λογιστικής της Αυστραλίας, των ΗΠΑ, του Ηνωμένου Βασιλείου, της Ιρλανδίας, των Κάτω Χωρών, της Γαλλίας, του Καναδά, της Ιαπωνίας, της Γερμανίας και του Μεξικό και είχε σαν αποτέλεσμα την ίδρυση της Διεθνούς Επιτροπής Προτύπων Λογιστικής (International Accounting Standards Committee).⁵

Πρωταρχικός σκοπός ήταν η εκπόνηση προτύπων για τις χώρες που δεν διέθεταν. Το 1975 έχουμε την έκδοση του πρώτου Διεθνούς Λογιστικού Προτύπου.

Το 1977, οι διεθνείς επαγγελματικές δραστηριότητες των οργανισμών λογιστικής, οργανώθηκαν κάτω από τη Διεθνή Ομοσπονδία των Λογιστών (International Financial Accounting Committee).

Το 1981, η Διεθνής Επιτροπή Προτύπων Λογιστικής (IASB) και η Διεθνής Ομοσπονδία των Λογιστών (IFAC) συμφώνησαν ότι η πρώτη θα είχε τον πλήρη έλεγχο όσον αφορά στον καθορισμό των Διεθνών Προτύπων Λογιστικής και στην έκδοση των εγγράφων συζητήσεων.

Παράλληλα, τα μέλη της δεύτερης εισχώρησαν στους κόλπους της IASB. Το 1989 η Ευρωπαϊκή Ένωση Λογιστικής υποστηρίζει τη διεθνή εναρμόνιση της λογιστικής και τη μεγαλύτερη ανάμειξη της IASB. Στις αρχές της δεκαετίας του '90 ξεκινά η προσπάθεια αναβάθμισης προτύπων και τυποποίησης.

Το 1995 ξαναεμφανίστηκαν τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα, κατόπιν συμφωνίας ανάμεσα στην Επιτροπή Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (IASB) και το Διεθνή Οργανισμό Προμηθειών Μετοχών (IOSCO).

Βασικός σκοπός της επιτροπής ήταν η δημιουργία μιας δέσμης ενιαίων λογιστικών προτύπων κοινώς αποδεκτών από τη διεθνή κοινότητα. Από το 1995 μέχρι το 1998, η IASB ολοκλήρωσε το συμφωνημένο αριθμό προτύπων σύμφωνα με το πλάνο.

Στην διακήρυξη της 30^{ης} Οκτωβρίου 1998 οι υπουργοί οικονομικών και οι διοικητές των κεντρικών τραπεζών του G7 ζήτησαν από το IOSCO (international organization of securities commissions), την IAIS (international association of insurance supervisors) και την Basel committee να καταρτίσουν μια ανασκόπηση των προτύπων που έθεσε η IASB.

⁵ PricewaterhouseCoopers, International Financial Reporting Standard Setting, 2002

Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της Λισσαβόνας (23-24/3/2000) έκανε λόγο για την ανάγκη επιτάχυνσης της ολοκλήρωσης της εσωτερικής αγοράς χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών. Επίσης, στις 13/6/2000 εκδόθηκε ανακοίνωση της επιτροπής με τίτλο «Στρατηγική Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησης της ΕΕ: Μελλοντική Πορεία», με την οποία ζήτησε να γίνει υποχρεωτικό για όλες τις κοινοτικές επιχειρήσεις εισηγμένες σε χρηματιστήριο της ΕΕ να καταρτίζουν υποχρεωτικά ενοποιημένες καταστάσεις σύμφωνα με τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα από το 2005.

Κατόπιν, στις 17/7/2000 το Συμβούλιο Ecofin επικροτεί και υποστηρίζει την παραπάνω απόφαση ενώ τονίζει την σπουδαιότητα της συγκρισιμότητας και της διαφάνειας των λογιστικών στοιχείων των επιχειρήσεων.

Έπειτα, το Μάρτιο του 2001 ανακοινώνεται η απόφαση ότι τα πρότυπα που θα εκδίδονται από το Σώμα Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (IASB) θα ονομάζονται Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησης, ενώ τα Πρότυπα που έχουν εκδοθεί από την Επιτροπή Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (IASC) κατά την περίοδο 1973-2001 θα ονομάζονται Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα.

Στις 19/7/2002, εκδίδεται ο Κανονισμός 1606/2002 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και Συμβουλίου για τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα. Πρόκειται για ένα πολύ σημαντικό κανονισμό, ο οποίος διασαφηνίζει πολλά ζητήματα γύρω από τη φύση των ΔΛΠ. Κάποιες διατάξεις του κανονισμού μιλούν για χρονικές δεσμεύσεις. Μερικές από αυτές είναι οι εξής:

Στο άρθρο 4 του κανονισμού αναφέρεται: «Για κάθε οικονομικό έτος που αρχίζει από την 1^η Ιανουαρίου 2005 και εφεξής, οι εταιρείες που διέπονται από το δίκαιο ενός κράτους μέλους καταρτίζουν ενοποιημένους λογαριασμούς τους σύμφωνα με τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα, εάν, κατά την ημερομηνία κλεισίματος του ισολογισμού τους, οι τίτλοι τους είναι δεκτοί προς διαπραγμάτευση σε οργανωμένη αγορά οιαδήποτε κράτους μέλους κατά την έννοια του άρθρου 1 σημείο 13 της οδηγίας 93/22/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 10^{ης} Μαΐου 1993, σχετικά με τις επενδυτικές υπηρεσίες στον τομέα των κινητών αξιών.»⁶

Σύμφωνα με το άρθρο 9: «Κατά παρέκκλιση από το άρθρο 4, τα κράτη μέλη μπορούν να ορίζουν ότι οι απαιτήσεις του άρθρου 4 εφαρμόζονται μόνον για κάθε οικονομικό έτος που αρχίζει την ή αμέσως μετά την 1^η Ιανουαρίου 2007, για τις εταιρείες:

α) των οποίων μόνο οι χρεωστικοί τίτλοι είναι εισηγμένοι σε οργανωμένη αγορά οιαδήποτε κράτους μέλους κατά την έννοια του άρθρου 1 σημείο 13 της οδηγίας 93/22/ΕΟΚ, ή

⁶ Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών κοινοτήτων 11.9.2002,σελ. L 243/3

β) των οποίων οι τίτλοι είναι δεκτοί για απευθείας πώληση στο κοινό σε κράτος μη μέλος, και οι οποίοι, προς το σκοπό αυτό, χρησιμοποιούν διεθνώς αποδεκτά πρότυπα από την αρχή ενός οικονομικού έτους που έχει αρχίσει πριν από τη δημοσίευση του παρόντος κανονισμού στην Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων.»⁷

Στην παράγραφο 17 γίνεται ειδική μνεία για τα εξής: «Επιπλέον, είναι σημαντικό να επιτρέπεται στα κράτη μέλη να αναστέλλουν την εφαρμογή ορισμένων διατάξεων μέχρι το 2007 όσον αφορά τις εισηγμένες στο χρηματιστήριο εταιρείες, τόσο στην κοινότητα όσο και σε οργανωμένη αγορά τρίτης χώρας, οι οποίες εφαρμόζουν ήδη μια άλλη δέσμη διεθνώς αποδεκτών προτύπων ως πρωτογενή βάση για τους ενοποιημένους λογαριασμούς τους, καθώς επίσης και για τις εταιρείες των οποίων οι χρεωστικοί τίτλοι είναι εισηγμένοι στο χρηματιστήριο».

Είναι ωστόσο καίριας σημασίας και επιτακτικής ανάγκης να εφαρμοσθούν, το αργότερο μέχρι το 2007, τα ΔΛΠ ως ενιαία δέσμη Διεθνών Λογιστικών Προτύπων παγκοσμίως για όλες τις κοινοτικές εταιρείες που είναι εισηγμένες στο χρηματιστήριο σε οργανωμένη αγορά της κοινότητας.»⁸

Το 2003 η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δημοσίευσε τον κανονισμό 1725/2003 για την υιοθέτηση ορισμένων Διεθνών Λογιστικών Προτύπων σύμφωνα με τον Κανονισμό 1606/2002.

Ο Κανονισμός αυτός υιοθετεί τις Διερμηνείες που ενέκρινε η Μόνιμη Επιτροπή Διερμηνειών (ΜΕΔ). Ιδιαίτερη μνεία πρέπει να γίνει στη Διερμηνεία 8, η οποία αναφέρεται στην «Πρώτη Εφαρμογή των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων ως Βασικό Λογιστικό Πλαίσιο».

Η ΜΕΔ 8 αναφέρει ότι όταν τα ΔΛΠ εφαρμόζονται πλήρως για πρώτη φορά ως βασικό λογιστικό πλαίσιο, η επιχείρηση πρέπει να καταρτίζει και να παρουσιάζει τις οικονομικές καταστάσεις της ως εάν αυτές είχαν πάντοτε καταρτιστεί σύμφωνα με τα πρότυπα και τις Διερμηνείες που ισχύουν κατά το χρόνο της πρώτης εφαρμογής. Η αναδρομική εφαρμογή τους απαιτείται στους περισσότερους τομείς λογιστικής.⁹

Το 2003 η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δημοσίευσε τον κανονισμό 1725/2003 για την υιοθέτηση ορισμένων Διεθνών Λογιστικών Προτύπων σύμφωνα με τον Κανονισμό 1606/2002. Ο Κανονισμός αυτός υιοθετεί τις Διερμηνείες που ενέκρινε η Μόνιμη Επιτροπή Διερμηνειών (ΜΕΔ).

Ιδιαίτερη μνεία πρέπει να γίνει στη Διερμηνεία 8, η οποία αναφέρεται στην «Πρώτη Εφαρμογή των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων ως Βασικό Λογιστικό Πλαίσιο».¹⁰

⁷Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων 11/9/02,σελ. L243/4,

⁸ Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων 11/9/02, σελ. L 243/3,

⁹Weissenberger: «Changing from German GAAP to IFRS or US GAAP: A Survey of German Companies»,

¹⁰ Πρωτοψάλτης Γ. Νικόλαος, «Λογιστικές οδηγίες από την Ευρωπαϊκή Ένωση και Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα»

Σύμφωνα με την ΜΕΔ 8, στην περίπτωση που υιοθετούνται για πρώτη φορά τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα, η εταιρεία πρέπει να συντάσσει τις χρηματοοικονομικές καταστάσεις σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις και διερμηνείες τη χρονική στιγμή της πρώτης εφαρμογής και απαιτεί αναδρομική ισχύ των κείμενων διατάξεων.

Στις 19/6/2003 το Συμβούλιο των ΔΛΠ αποφάσισε να αντικαταστήσει την ΜΕΔ 8 με το νέο ΔΠΧΠ 1 «Πρώτη Εφαρμογή των Προτύπων Διεθνούς Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησης».

Σύμφωνα με το ΔΠΧΠ 1, κάθε επιχείρηση που εφαρμόζει για πρώτη φορά τα ΔΛΠ πρέπει να συμμορφώνεται με καθένα από τα ΔΛΠ και με κάθε μια από τις Διερμηνείες που ισχύουν κατά το χρόνο της πρώτης εφαρμογής, με τη δυνατότητα να μπορεί με ευελιξία να επιλέγει κάθε φορά μια ή περισσότερες εξαιρέσεις στην αναδρομική εφαρμογή των ΔΠΧΠ.

Το ΔΠΧΠ 1 έχει αναδρομική ισχύ στους περισσότερους τομείς της λογιστικής. Τον Απρίλιο του 2004 η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δημοσίευσε τον Κανονισμό 707/2004, ο οποίος τροποποιεί τον Κανονισμό 1725/2003 για την υιοθέτηση των ΔΛΠ.

Κατόπιν, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή υπέγραψε μνημόνιο συνεργασίας με την Αμερικάνικη Αρχή Εποπτείας των Αποταμιευτικών Συνεταιριστικών Τραπεζών (Office of Thrift Supervision).

Με την παραπάνω συμφωνία η Αμερικάνικη Αρχή Εποπτείας των Αποταμιευτικών και Συνεταιριστικών Τραπεζών καθίσταται συμβαλλόμενο μέρος της αρχικής συμφωνίας του 1999 για την ανταλλαγή πληροφοριών και τη συνεργασία μεταξύ των εποπτικών αρχών των κρατών μελών της ΕΕ και των ΗΠΑ.¹¹

Το 2006, το Σώμα Διεθνών Λογιστικών Προτύπων υπέγραψε Μνημόνιο Συνεννόησης με το αντίστοιχο Συμβούλιο Λογιστικών Προτύπων των ΗΠΑ (FASB) με απώτερο σκοπό τη σύγκλιση των δύο Πλαισίων Λογιστικών Προτύπων σε καίρια ζητήματα.

Στη συνέχεια, στις 24 Ιουλίου 2006, ανακοινώθηκε η απόφαση του Σώματος Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (ΣΔΛΠ) να μην απαιτήσει την εφαρμογή των υπό ανάπτυξη νέων ΔΠΧΠ ή σημαντικών τροποποιήσεων στα υφιστάμενα πρότυπα πριν από την 1^η Ιανουαρίου 2009.

Η σημαντικότητα αυτής της απόφασης κρίνεται εκ του αποτελέσματος, εφόσον δίνεται χρόνος από τη μια στο Σώμα Διεθνών Λογιστικών Προτύπων και στην Επιτροπή Διεθνών Λογιστικών Προτύπων να εργαστούν με χρονική άνεση και συνέπεια για την σύγκλιση, και από την άλλη, με τον τρόπο αυτό εξασφαλίζονται τέσσερα χρόνια σταθερότητας για τις εταιρείες που υιοθέτησαν τα ΔΠΧΠ το 2005.

¹¹Jermakowicz K. Eva, Sylwia Gornik-Tomaszewski, «Implementing IFRS from the perspective of EU publicly traded companies»,

Στις 6 Ιουλίου 2007 έγινε η πρώτη έκθεση προς την ευρωπαϊκή επιτροπή κινητών αξιών και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο της σχετικά με τη σύγκλιση μεταξύ των διεθνών προτύπων χρηματοοικονομικής πληροφόρησης (ΔΠΧΠ) και των γενικά αποδεκτών λογιστικών αρχών τρίτων χωρών.¹²

Ενώ στις 16 Νοεμβρίου 2007 Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1347/2007 της Επιτροπής της για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1725/2003 περί της υιοθέτησης ορισμένων διεθνών λογιστικών προτύπων σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1606/2002 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά το Διεθνές Πρότυπο Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησης (ΔΠΧΠ) 8.¹³

Στις 21 Νοεμβρίου 2007 δημιουργήθηκε ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ.1358/2007 της Επιτροπής της για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ.1725/2003 περί της υιοθέτησης ορισμένων διεθνών λογιστικών προτύπων σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ.1606/2002 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά το Διεθνές Πρότυπο Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησης (ΔΠΧΠ) 8.¹⁴

Στις 27 Νοεμβρίου 2009 δημιουργήθηκε ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1164/2009 της Επιτροπής της για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1126/2008 περί της υιοθέτησης ορισμένων διεθνών λογιστικών προτύπων σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1606/2002 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά τη Διερμηνεία 18 της Επιτροπής Διερμηνειών των Διεθνών Προτύπων Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησης (ΕΔΔΠΧΠ).¹⁵

Τέλος, οι τελευταίες εξελίξεις σχετικά με τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα μέχρι τη στιγμή που γράφεται αυτή η εργασία¹⁶ στις 28 Ιανουαρίου 2010 η Επιτροπή Λογιστικής Τυποποίησης και Ελέγχων (Ε.Λ.Τ.Ε.) ανακοινώνει τα εξής:

α) Η Ε.Λ.Τ.Ε. είναι αρμόδια να εισηγείται στον Υπουργό Οικονομικών θέματα Λογιστικής Τυποποίησης, καθώς και την εναρμόνιση των Λογιστικών Προτύπων με το δίκαιο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και τα διεθνή πρότυπα.

¹²Ημερησία Online, Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα: Προσαρμόζονται στα δεδομένα της κρίσης,

¹³[Επίσημη Εφημερίδα L 300 της 17.11.2007].

¹⁴ [Επίσημη Εφημερίδα L 304 της 22.11.2007].

¹⁵ www. taxheaven.gr, Tuesday March 02, 2010 12:15 PM,

¹⁶ αναφέρονται οι πιο σημαντικές εξελίξεις με βάση τη πορεία των ΔΛΠ.

β) Η Ε.Λ.Τ.Ε., γνωρίζοντας ότι η Ευρωπαϊκή Επιτροπή θα υιοθετήσει ειδικά λογιστικά πρότυπα για τις Μικρομεσαίες Επιχειρήσεις και τα οποία θα πρέπει ακολούθως να ενσωματωθούν στο εθνικό δίκαιο, ενημέρωσε πρόσφατα τις ελεγκτικές εταιρείες ότι το Συμβούλιο Λογιστικής Τυποποίησης (ΣΛΟΤ) της Ε.Λ.Τ.Ε. ότι προτίθεται να ξεκινήσει δημόσια συζήτηση προκειμένου να καταγραφούν οι ιδιαιτερότητες της Ελλάδας και να διαμορφωθούν ενιαίες θέσεις της χώρας μας στη διαδικασία επεξεργασίας του προτύπου που θα προταθεί από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

γ) Προσφάτως, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή έθεσε σε δημόσια διαβούλευση σχέδιο προτύπου με την επωνυμία “International Financial Reporting Standard for Small and Medium-sized Entities” και το οποίο βασίζεται στο πρότυπο “International Financial Reporting Standard for Small and Medium-sized Enterprises” του Οργανισμού “International Accounting Standards Board ” (IASB).¹⁷

3.3 Γενικές Αρχές Διεθνών Λογιστικών Προτύπων

Τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα βασίζονται σε κάποιες γενικές παραδεκτά λογιστικές αρχές οι οποίες διασφαλίζουν την αντικειμενικότητα, εγκυρότητα και αξιοπιστία τους. Πιο αναλυτικά, οι αρχές αυτές παρουσιάζονται παρακάτω.

3.3.1 Αρχή της ακριβοδίκαιης παρουσίασης

Οι οικονομικές καταστάσεις των εταιρειών που καταρτίζονται σύμφωνα με τα ΔΛΠ θα πρέπει να συμμορφώνονται απαραίτητα σε όλες τις αρχές των προτύπων και να παρουσιάζουν ακριβοδίκαια την οικονομική κατάσταση της επιχείρησης. η εφαρμογή τους θα πρέπει να είναι πολύ προσεκτική ούτως ώστε να μην παραποιούνται τα οικονομικά δεδομένα των εταιρειών προς παραπληρόρηση των χρηστών των καταστάσεων. Σε κάποιες περιπτώσεις η χρήση ενός προτύπου μπορεί να οδηγήσει σε στρεβλή πληροφόρηση. Αυτό μπορεί να αποφευχθεί κάτω από συγκεκριμένες προϋποθέσεις που παρουσιάζονται στις Επεξηγηματικές Σημειώσεις, όπου εκεί ερμηνεύονται και οι οικονομικές επιπτώσεις που έχουν οι ενέργειες αυτές στην επιχείρηση. Έτσι κάθε παρέκκλιση από τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα γίνεται με την προϋπόθεση ότι θα εξηγείται ο λόγος που συμβαίνει αυτό.

¹⁷ www.taxheaven.gr, Tuesday December 01, 2009 12:27 AM

3.3.2 Αρχή της Συνεχιζόμενης Δραστηριότητας

Η Αρχή της Συνεχιζόμενης Δραστηριότητας (going concern) τονίζει ότι η οικονομική μονάδα θα πρέπει να παρουσιάζει συνεχιζόμενη δραστηριότητα, η οποία θα φαίνεται στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις, εκτός εάν η διοίκηση προτίθεται να ρευστοποιήσει την επιχείρηση ή να παύσει τις εμπορικές συναλλαγές, οπότε το γεγονός αυτό γνωστοποιείται στις οικονομικές καταστάσεις.

3.3.3 Αρχή Δεδουλευμένων Εσόδων-Εξόδων

Με βάση την Αρχή των Δεδουλευμένων Εσόδων και Εξόδων, τα έσοδα και τα έξοδα λογίζονται στη χρήση που αφορούν, ανεξάρτητα από το χρόνο είσπραξης ή πληρωμής τους. Έσοδα ή έξοδα προηγούμενων χρήσεων δεν πρέπει να λαμβάνονται υπόψη. Συνεπώς κάθε χρήση θεωρείται ανεξάρτητη από την άλλη.

3.3.4 Αρχή της Αυτοτέλειας των χρήσεων

Σύμφωνα με την Αρχή των Δεδουλευμένων Εσόδων και Εξόδων κάθε χρήση θεωρείται ανεξάρτητη από τις άλλες. Γίνεται ειδική μνεία, στην παράγραφο 26: «Οι συναλλαγές απεικονίζονται στις οικονομικές καταστάσεις όταν πραγματοποιούνται και απεικονίζονται κατά τις χρήσεις που αυτές αφορούν».

3.3.5 Ομοιομορφία των Οικονομικών Καταστάσεων

Η εμφάνιση και ταξινόμηση των στοιχείων στις οικονομικές καταστάσεις θα πρέπει να παραμένει η ίδια από χρήση σε χρήση, εκτός αν πραγματοποιηθεί:

- μεταβολή στις επιχειρηματικές δραστηριότητες της επιχειρηματικής μονάδας.
- μεταβολή που απαιτείται από τα ΔΛΠ.

3.3.6 Σπουδαιότητα και ολότητα

Κάθε σημαντικό στοιχείο θα πρέπει να παρουσιάζεται ξεχωριστά στις οικονομικές καταστάσεις ενώ τα επουσιώδη ποσά-στοιχεία θα πρέπει να συναθροίζονται με ποσά-στοιχεία όμοιας φύσης. Η παράλειψη σημαντικών οικονομικών δεδομένων θεωρείται ατόπημα και μπορεί να αποβεί μοιραίο για τις επενδυτικές αποφάσεις των χρηστών.

3.3.7 Συμψηφισμοί

Δεν επιτρέπεται ο συμψηφισμός στοιχείων ενεργητικού - παθητικού, εσόδων - εξόδων, ζημιών - κερδών, περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων, εκτός από τις περιπτώσεις που αναφέρονται στην παράγραφο 33, στο ΔΛΠ 1.

3.3.8 Συγκριτική Πληροφόρηση

Οι διαχρονικές καταστάσεις πρέπει να είναι διαχρονικά συγκρίσιμες έτσι ώστε οι χρήστες να εκτιμούν τις τάσεις και να προβαίνουν σε προβλέψεις για το μέλλον. Για να επιτευχθεί αυτός ο σκοπός, επιτρέπεται η παρουσίαση των οικονομικών καταστάσεων σε δυο στήλες, ούτως ώστε να φαίνονται τα κονδύλια της τρέχουσας και της προηγούμενης περιόδου αναφοράς ή των προηγούμενων περιόδων και να υπάρχει χρονική, κλαδική και διακλαδική σύγκριση. Σε κάποιες περιπτώσεις μπορεί να συμβεί να υπάρξει παρέκκλιση από τη προηγούμενη περίοδο, αλλά αυτό θα συμβεί μόνο στην περίπτωση που επιτρέπονται από τα πρότυπα.

4. Όργανα Κατάρτισης των ΔΛΠ

4.1 Επιτροπή Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (IASB)

Το 1973, συστάθηκε η IASB (International Accounting Standards Committee) κατόπιν συμφωνίας των επαγγελματικών οργανισμών λογιστικής της Αυστραλίας, Γαλλίας, Καναδά, Μεξικού, Ολλανδίας, ΗΠΑ, Αγγλίας, Ιρλανδίας. Βασικός σκοπός της επιτροπής ήταν η έκδοση λογιστικών προτύπων.¹⁸

¹⁸ American Institute of Certified Public Accountants, Improving Business Reporting-A Customer Focus: A Comprehensive Report of the Special Committee on Financial Reporting, New York AICPA, 1994.

Για το σκοπό αυτό ενώθηκαν και εργάστηκαν 13 άτομα από διαφορετικές ειδικότητες ο καθένας. Στη συνέχεια, η επιτροπή προσπάθησε να βελτιωθεί και να αναδιαρθρώσει τη δομή και τον τρόπο λειτουργίας. Έτσι συστάθηκε ως μη κερδοσκοπικός οργανισμός με έδρα τη Delaware των ΗΠΑ. Η επιτροπή των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (IASB) αποτελεί τον απόγονο του Σώματος Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (IASB) με έδρα το Λονδίνο.

4.1 Σώμα Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (IASB)

Το Σώμα Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (International Accounting Standards Board) αποτελείται από 14 μέλη, εκ των οποίων τα 12 είναι πλήρους απασχόλησης, ενώ τα άλλα δυο μερικής. Στόχος του σώματος είναι η δημιουργία παγκόσμιων λογιστικών προτύπων υψηλών προδιαγραφών. Πιο συγκεκριμένα, η έκδοση και η ανάπτυξη των Διεθνών Προτύπων Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησης και τα προσχέδια των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων.

4.2 Συμβουλευτική Επιτροπή Προτύπων (SAC)

Η Συμβουλευτική Επιτροπή Προτύπων (Standards Advisory Council) αποτελείται από 50 μέλη. Οι κύριες αρμοδιότητες της είναι η παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών προς το IASB σχετικά με τα τρέχοντα έργα και η πληροφόρηση του IASB για τις επιπτώσεις των προτεινόμενων προτύπων στους χρήστες αυτών. Για να επιτευχθεί ο σκοπός της πραγματοποιούνται τρεις συνεδριάσεις με το IASB.

4.3 Επιτροπή Διερμηνειών Διεθνών Προτύπων Χρηματοοικονομικής πληροφόρησης

Η Επιτροπή Διερμηνειών Διεθνών Προτύπων Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησης αποτελείται από 12 μέλη. Η θητεία τους είναι τρία έτη και διορίζονται από τους επιτρόπους. Συνεδριάζουν κάθε δεύτερο μήνα για να ερμηνεύσουν τα πρότυπα και τις ασάφειές τους.

5. Τρόπος έκδοσης των ΔΛΠ

Η διαδικασία έκδοσης ενός ΔΛΠ γίνεται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή Ρυθμιστικών Αρχών των Αγορών Κινητών Αξιών για την επιλογή των θεμάτων προς εξέταση και μελέτη και την έκδοση σχεδίων κατά θέμα.

Τα σχέδια αυτά υποβάλλονται στο Συμβούλιο προς έγκριση και εφόσον εγκριθούν τα δύο τρίτα αυτών διαβιβάζονται στους ενδιαφερόμενους (λογιστικές οργανώσεις, οι κυβερνήσεις, οι χρηματιστηριακές αρχές) για μελέτη και σχόλια, τα οποία λαμβάνονται υπόψη από το Συμβούλιο και έτσι γίνονται οι απαιτούμενες τροποποιήσεις στα αρχικά σχέδια. Για να πάρει τη μορφή ενός λογιστικού προτύπου πρέπει να εγκριθεί από τα τρία τέταρτα του συμβουλίου.

6. Πλαίσιο Κατάρτισης (Framework)

Το 1989 δημιουργήθηκε το πλαίσιο κατάρτισης των οικονομικών καταστάσεων των επιχειρήσεων από την IASC, το οποίο θέτει τις αρχές πάνω στις οποίες βασίζονται τα ΔΛΠ. Το πλαίσιο κατάρτισης παρέχει αρκετή βοήθεια:

- στην IASC στην ανάπτυξη και στην εναρμόνιση νέων προτύπων με τις υπάρχουσες πρακτικές, με στόχο την αποφυγή των αποκλίσεων.
 - στους ελεγκτές να συμπεράνουν κατά πόσο έχουν εφαρμοστεί οι αρχές των ΔΛΠ
 - στις επιχειρήσεις στην εφαρμογή των ΔΛΠ.
 - στους χρήστες των οικονομικών καταστάσεων στην κατανόησή τους.
- και δίνει γενικές πληροφορίες για τα ΔΛΠ.¹⁸

¹⁸ Πρωτοψάλτης Νικόλαος, «Η αλήθεια για τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα», Λογιστής, Μάρτιος 2002.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ

Η ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΩΝ ΔΛΠ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

2.1 Η εφαρμογή των Δ.Λ.Π. στην Ελλάδα

Τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα (ΔΛΠ) συντάσσονται από την Επιτροπή Διεθνών Λογιστικών Προτύπων με βάση την εντολή του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου της Λισαβόνας. Η επιτροπή εξέδωσε Κανονισμό «για την εφαρμογή διεθνών λογιστικών προτύπων» που θα βοηθούσε τη βελτίωση της συγκρισιμότητας των οικονομικών καταστάσεων των εταιρειών που είναι εισηγμένες σε χρηματιστήριο.

Βασικός σκοπός του Κανονισμού είναι να καταστήσει υποχρεωτικό για τις εισηγμένες στο χρηματιστήριο εταιρείες να εφαρμόζουν μια ενιαία, υψηλής ποιότητας δέσμη διεθνών λογιστικών προτύπων για την κατάρτιση των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων τους. Θα ήταν ιδιαίτερα σημαντικό να τονίσουμε ότι η καθιέρωση του Κανονισμού πρέπει να συντελεί στην αντικειμενική και αξιόπιστη απεικόνιση της οικονομικής κατάστασης της οντότητας.

Ο Κανονισμός στρέφεται προς δυο είδη εταιρειών:

- α) Στις εισηγμένες εταιρείες στο χρηματιστήριο: αυτές τηρούν ενοποιημένους λογαριασμούς, δηλαδή και της μητρικής και των θυγατρικών σύμφωνα με τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα.
- β) στις μη εισηγμένες που τηρούν ετήσιους λογαριασμούς και οι οποίες μπορούν αν θέλουν να καταρτίσουν τις ετήσιες ή ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις με βάση τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα.
- γ) για τις υπόλοιπες ανώνυμες εταιρείες και εταιρείες περιορισμένης ευθύνης, η εφαρμογή των ΔΛΠ είναι προαιρετική.

Αυτό εξαρτάται από την επιλογή των μετόχων ή των εταίρων της εταιρείας και τηρείται για χρονικό διάστημα τουλάχιστον 5 ετών. Εάν η σχετική απόφαση της γενικής συνέλευσης των μετόχων ή εταίρων δεν προσδιορίζει το χρονικό διάστημα ισχύος της, τότε η απόφαση ισχύει «έπ' αόριστον», μέχρι ανακλήσεως της (η οποία, όμως, ανάκληση δεν μπορεί να γίνει πριν από την παρέλευση πενταετίας).

Για την καθιέρωση των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων, η Ελληνική Κυβέρνηση εξέδωσε το Νόμο 3229/2004, με βάση τον οποίο δίνεται η δυνατότητα σε εταιρείες νομικής μορφής Ανώνυμης Εταιρείας και Εταιρεία Περιορισμένης Ευθύνης να προβλέπει τις προϋποθέσεις και διαδικασίες που

θα πρέπει να ακολουθήσουν και να ρυθμίσουν διάφορα πρακτικής φύσεως προβλήματα, που προκύπτουν από την εφαρμογή του Κοινοτικού Κανονισμού.

Στην Ελλάδα, υπήρχαν και κάποια περιστατικά εταιρειών που πριν από είκοσι χρόνια υπήρχαν εταιρείες που συνέτασσαν οικονομικές καταστάσεις με βάση τα Δ.Λ.Π. Παρατηρώντας αυτές τις εταιρείες μπορούμε να εξάγουμε τα παρακάτω συμπεράσματα. Γι' αυτές τις εταιρείες μπορούμε να αναφέρουμε τα παρακάτω:

1. Αυτό συνέβαινε στις θυγατρικές αλλοδαπών ομίλων. Σύμφωνα με την ελληνική νομοθεσία, αυτές οι εταιρείες έπρεπε να συντάσσουν και να δημοσιεύουν οικονομικές καταστάσεις με βάση το Ελληνικό Γενικό Λογιστικό Σχέδιο. Επιπροσθέτως, συνέτασσαν και οικονομικές καταστάσεις με βάση τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα για να τα αποστείλουν στις αντίστοιχες μητρικές εταιρείες, συνοδευόμενες πάντα φυσικά από το πιστοποιητικό ελέγχου των ελεγκτών τους, οι οποίοι συνήθως ήταν πιστοποιημένα στελέχη των μεγάλων ελεγκτικών εταιριών.
2. Επίσης, συνέβαινε σε εταιρείες που είχαν αντλήσει (ή επιθυμούσαν να αντλήσουν) κεφάλαια από το εξωτερικό.
3. Τέλος, συνέβαινε και σε εταιρίες που δραστηριοποιούνται στη ναυτιλία και οι υποχρεώσεις τους περί σύνταξης οικονομικών καταστάσεων κατά την ελληνική νομοθεσία είναι περιορισμένες, όμως οι συναλλαγές τους, κυρίως στο εξωτερικό, απαιτούσαν τη σύνταξη οικονομικών καταστάσεων κατά τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα.

Έπειτα, αυτές οι εταιρείες εξακολούθησαν να συντάσσουν παράλληλα. Τα επόμενα χρόνια όλο και περισσότερες ελληνικές εταιρίες συνέτασσαν οικονομικές καταστάσεις με βάση τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα, παράλληλα βέβαια με τις κατά Ελληνικό Λογιστικό Πρότυπο απαιτούμενες οικονομικές καταστάσεις τους. Οι κολοσσοί επιχειρήσεων είχαν μεγαλύτερη ευχέρεια στην κατάρτιση οικονομικών καταστάσεων με βάση τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα, λόγω του παγκόσμιου εύρους των δραστηριοτήτων τους. Εντούτοις, οι μικρότερες από τις εισηγμένες επιχειρήσεις προσπαθούσαν να συντάξουν τις οικονομικές τους καταστάσεις με βάση τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα αλλά με δυσκολίες γιατί το έργο ήταν χρονοβόρο πολυδάπανο και απαιτούσε πολύ εμπειρία και πολλές γνώσεις με λιγότερα μέσα και με μικρότερη ή μηδενική εμπειρία να ανταπεξέλθουν στο έργο αυτό, παρ' όλο που είναι χρονοβόρο και πολυδάπανο.

Κάποιες από τις εταιρείες που είχαν συντάξει οικονομικές καταστάσεις σύμφωνα με τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα, πριν ακόμη ισχύσει η υποχρεωτική τήρηση των κανόνων και των αρχών των Δ.Λ.Π. από τις εισηγμένες εταιρίες ήταν η Εμπορική τράπεζα και η Cosmote. Κάποιες εταιρίες μάλιστα είχαν περιλάβει σε απολογισμούς τους στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις με βάση τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα, όπως η Eurobank, ΟΠΑΠ, Ελληνικά Πετρέλαια.

2.2 Ο βαθμός ετοιμότητας των εταιριών να μεταβούν στα Δ.Λ.Π.

Από μια έρευνα της PricewaterhouseCoopers, που διεξήχθη το 2002, όσον αφορά το βαθμό απήχησης των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων, αποδείχθηκε ότι ήταν επιθυμία των ανώτατων διοικητικών στελεχών των επιχειρήσεων το δικαίωμα εφαρμογής των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων το συντομότερο δυνατό.

Αυτό θα είχε σαν αποτέλεσμα να υπάρχει μεγαλύτερη συγκρισιμότητα και διαφάνεια στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις και να γίνει εφικτή η δημιουργία μίας ενιαίας ευρωπαϊκής κεφαλαιαγοράς.

Αυτοί που συμμετείχαν στην έρευνα ήταν 650 οικονομικοί διευθυντές (από αυτούς οι 56 ήταν έλληνες) εισηγμένων εταιριών από 15 κράτη - μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Πάνω από τους οχτώ στους δέκα (81% των ερωτηθέντων) υποστηρίζει ότι η καθιέρωση των ΔΛΠ αποτελεί τη μεγαλύτερη μεταβολή στη χρηματοοικονομική πληροφόρηση στην Ευρώπη εδώ και 30 χρόνια και δήλωσαν ότι θα ήθελαν διακαώς να είχαν την επιλογή να τα χρησιμοποιήσουν πριν από το 2005. Επιπλέον, το 82% των επιχειρήσεων, οι οποίες είχαν πραγματοποιήσει τη μετάβαση, αποζητούσαν την επέκταση εφαρμογής των ΔΛΠ και στις θυγατρικές τους εταιρείες.

Πολλές επιχειρήσεις επιθυμούσαν να εφαρμόσουν τα Διεθνή κι όχι τα Εθνικά Λογιστικά Πρότυπα πριν 2005, αλλά απαγορευόταν. Το 2002 μόνον τέσσερα κράτη της Ευρωπαϊκής Ένωσης -Αυστρία, Βέλγιο, Φινλανδία και Γερμανία- επέτρεψαν στις εισηγμένες εταιρείες τη χρήση των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων για τις οικονομικές τους καταστάσεις.

Στην Ελλάδα, όλες οι εισηγμένες εταιρείες στο ΧΑΑ απαιτούνταν να εφαρμόσουν τα ΔΛΠ για τις οικονομικές τους καταστάσεις το 2003, δύο χρόνια νωρίτερα από τις εισηγμένες εταιρείες των υπολοίπων κρατών - μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης.¹

Όσον αφορά τα άλλα κράτη- μέλη, οι εταιρείες μπορούσαν να δημοσιεύσουν τις οικονομικές καταστάσεις βάσει των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων αλλά μόνο παράλληλα με τα Εθνικά Πρότυπα. Πρόβλημα προξένησε βέβαια η δημοσίευση και τον δυο προτύπων γιατί ήταν δαπανηρή και χρονοβόρα.

Επιπροσθέτως, βασιζόμενοι στα συμπεράσματα της έρευνας, βλέπουμε ότι τα δύο τρίτα των οικονομικών διευθυντών (62%) πίστευαν ότι η καθιέρωση των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων αποτελεί σημαντικό βήμα για την ενιαία ευρωπαϊκή κεφαλαιαγορά, ενώ πάνω από τους 8 στους 10 πίστευε ότι τα Πρότυπα αυτά είναι επωφελή για τις εταιρείες.

¹ ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ, «Υπέρ των ΔΛΠ οι Ελληνικές Επιχειρήσεις»

Η μετάβαση στα ΔΛΠ είναι επιτακτική και χρειάζεται άμεσος προγραμματισμός για την χρησιμοποίησή τους. Παρά το γεγονός πως υπήρξε υποστήριξη για τη μετάβαση στα ΔΛΠ και το 93% των ερωτηθέντων εξέφρασε την πεποίθηση ότι οι εταιρείες τους βρίσκονται σε ετοιμότητα, η έρευνα έδειξε ότι μόνο το ένα πέμπτο των επιχειρήσεων ήταν πλήρως προετοιμασμένη.

Το 70% των ερωτηθέντων δήλωσαν ότι ήταν περισσότερο προετοιμασμένοι από όσο πριν από ένα χρόνο, ενώ το 60% δεν είχε καν ξεκινήσει το προγραμματισμό για να συμβεί αυτό.

Αν κρίναμε τα αποτελέσματα θα λέγαμε ότι δεν προκαλούν έκπληξη, εφόσον κατά τη διεξαγωγή της έρευνας ο κανονισμός της ΕΕ σχετικά με τα ΔΛΠ δεν είχε θεσπιστεί νομοθεσία και το Συμβούλιο των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (IASB) δεν είχε δημοσιεύσει το νέο λογιστικό πρότυπο για την πρώτη εφαρμογή των ΔΛΠ.

Οι εισηγμένες επιχειρήσεις, οι οποίες είχαν ήδη πραγματοποιήσει τη μετάβαση, δήλωναν ότι ο έγκαιρος και έγκαιρος προγραμματισμός είναι απαραίτητος. Παρόλα ταύτα, σχεδόν οι μισές από τις επιχειρήσεις που είχαν ήδη ολοκληρώσει τη διαδικασία μετάβασης (43%) δήλωσαν ότι η διαδικασία διήρκεσε περισσότερο από το αναμενόμενο. Το ποσοστό αυτό αυξήθηκε στο 64% για τις επιχειρήσεις παροχής χρηματοοικονομικών υπηρεσιών.²

Αν κάνουμε μια αναφορά στις ελληνικές εισηγμένες επιχειρήσεις, θα παρατηρήσουμε ότι δεν ήταν καθόλου προετοιμασμένες να αντιμετωπίσουν την επικείμενη εφαρμογή των διεθνών λογιστικών προτύπων (IAS/IFRS) παρατηρήθηκε σε έρευνα που διεξήγαγε η εταιρεία παροχής ελεγκτικών και συμβουλευτικών υπηρεσιών Grant Thornton, σε συνεργασία με το Οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθηνών το 2003.³

Τα συμπεράσματα της έρευνας έδειξαν ότι μόλις το 17% των συμμετεχόντων εταιρειών στην έρευνα δήλωσε ότι είχε διεξάγει έγκαιρο προγραμματισμό και είχε ξεκινήσει την υλοποίησή του, ενώ 44% βρισκόταν ακόμα σε στάδιο προκαταρκτικό.

Τρεις στις τέσσερις εισηγμένες επιχειρήσεις εμφανίζονταν επιφυλακτικές ως προς το χρονοδιάγραμμα εφαρμογής των Δ.Λ.Π. Ακόμα, αξίζει να επισημάνουμε ότι το 41% των εταιρειών ήταν υπέρ της παράλληλης εφαρμογής και των δυο προτύπων, τουλάχιστον κατά το πρώτο στάδιο εφαρμογής των Δ.Λ.Π.

Ενώ, σε ποσοστό 36% οι επιχειρήσεις έκαναν την τραγική διαπίστωση ότι τα στελέχη των εισηγμένων εταιρειών αντιμετώπιζαν προβλήματα όσον αφορά τις γνώσεις τους και την εμπειρία τους πάνω στα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα.

²International Financial Reporting Standards Ready to take the plunge, June 2002, PricewaterhouseCoopers

³Πέτρος Κρυσταλλάκος, Ναυτεμπορική, «Τέσσερις στις πέντε επιχειρήσεις ανέτοιμες για τα νέα πρότυπα»

Η πρώτη χρησιμοποίηση των Δ.Λ.Π. έγινε σε συνεργασία με εξειδικευμένους εξωτερικούς συνεργάτες, ενώ μόνο το 30% των επιχειρήσεων προσέλαβε εξειδικευμένο προσωπικό. Σίγουρα, υπήρξε έντονο ενδιαφέρον για ενημέρωση και επιμόρφωση στο νέο αντικείμενο, κυρίως από τα στελέχη των οικονομικών υπηρεσιών.

Ακόμα, άξιο λόγου είναι να αναφερθεί ότι το 46% των επιχειρήσεων που συμμετείχαν στην έρευνα δεν είχε αναπτύξει καμία πρωτοβουλία για την αλλαγή των πληροφοριακών τους συστημάτων στις απαιτήσεις του λογιστικού περιβάλλοντος των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων. Το 38% αυτών αποφάσισε να μεταβεί σταδιακά στις απαιτούμενες εργασίες και ένα άλλο 39% είχε προβεί σε πρόχειρο υπολογισμό του κόστους μετάβασης στα νέα λογιστικά πρότυπα.

Οι εισηγμένες επιχειρήσεις κατά ποσοστό 40% θεωρούσαν ότι η χρήση των νέων λογιστικών προτύπων θα τους βοηθήσει στην εισχώρησή τους και στην επικράτησή τους στη παγκόσμια αγορά.

Επιπροσθέτως, οι επιχειρήσεις εκτιμούσαν ότι διευκολύνονταν στην προσπάθεια τους για προσέλκυση ξένων επενδυτών και την αύξηση των πηγών χρηματοδότησης, με τις κατασκευαστικές και τις μεταποιητικές επιχειρήσεις να προσδοκούν τα μεγαλύτερα οφέλη. Επισημαίνουμε ότι το 30% των επιχειρήσεων εκτιμά ότι η οικονομική τους κατάσταση σύμφωνα με τα νέα πρότυπα θα βελτιωνόταν, αλλά μία στις τέσσερις επιχειρήσεις δήλωνε ότι αδυνατούσε να εκτιμήσει επακριβώς τις επιδράσεις που θα είχε στις οικονομικές καταστάσεις η εφαρμογή των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων.⁴

Σύμφωνα με έρευνα του διεθνούς επενδυτικού οίκου UBS, η χώρα μας, η Φινλανδία, η Γαλλία, η Γερμανία και η Αυστρία στα τέλη του 2004 βρίσκονταν στο «κόκκινο», στην κατάταξη των χωρών με γνώμονα τις αποκλίσεις που παρατηρούνται μεταξύ των εθνικών και των διεθνών λογιστικών προτύπων.

Αυτό σημαίνει ότι οι επιχειρήσεις, οι αναλυτές και οι υπόλοιποι παράγοντες της αγοράς καθώς και οι επενδυτές θα συναντήσουν περισσότερες δυσκολίες στην προσπάθεια τους να παρακολουθήσουν τη διαδικασία μετάβασης προς τα ΔΛΠ.⁵

Στον αντίποδα βρίσκονταν η Ιρλανδία και η Βρετανία εξαιτίας του υψηλού βαθμού συνάφειας των μεθόδων καταγραφής των οικονομικών μεγεθών των επιχειρήσεων που ακολουθούν με αυτές που επρόκειτο να υιοθετούσαν. Ακόμη, όμως, και σε αυτές της χώρες, όπως και στις υπόλοιπες ευρωπαϊκές, οι ανησυχίες για την επικείμενη υιοθέτηση των νέων προτύπων ήταν έντονες.⁶

⁴Πρωτονοταρίου Μαρίνα, Ημερησία, «Ελλειψη πληροφόρησης για την πορεία των εισηγμένων»

⁵Επενδυτής, «Τι σημαίνει η ελληνική πρωτιά στα Δ.Λ.Π.»

⁶ Ρομποτής Κωνσταντίνος, Ημερησία, «Στο «κόκκινο» η Ελλάδα με την εφαρμογή των ΔΛΠ»

2.3 Οι σημαντικότερες αλλαγές που έφερε η καθιέρωση των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων στα βιβλία των επιχειρήσεων

Είναι ευρέως γνωστό ότι η καθιέρωση των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων έφερε δέκα βασικές αλλαγές στις φορολογικές υποχρεώσεις των επιχειρήσεων. Σύμφωνα με εγκύκλιο του υπουργείου Οικονομικών αλλάζει ο τρόπος τήρησης των βιβλίων με βάση τους κανόνες των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων, οι πρόσθετες υποχρεώσεις των επιχειρήσεων, η αποτίμηση μετοχών και αποθεμάτων και η δημοσίευση των οικονομικών καταστάσεων.⁷

Επιπλέον, παρέχεται η δυνατότητα στην εκάστοτε επιχείρηση να εφαρμόζει τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα προαιρετικά ή υποχρεωτικά, να επιλέξει τον τρόπο τήρησης των λογιστικών της βιβλίων και να τηρήσει αυτά σύμφωνα με τις αρχές και τους κανόνες των Δ.Λ.Π. ή σύμφωνα με τις αρχές και τους κανόνες της ισχύουσας φορολογικής νομοθεσίας.

Έτσι, όταν τα λογιστικά βιβλία τηρούνται σύμφωνα με τις αρχές και τους κανόνες της ισχύουσας φορολογικής νομοθεσίας, το προκύπτον από αυτά αποτέλεσμα είναι το φορολογικό αποτέλεσμα.

Πιο συγκεκριμένα, όταν ο επιτηδευματίας επιλέγει να τηρεί τα λογιστικά του βιβλία σύμφωνα με τις φορολογικές διατάξεις δεν έχει καμία πρόσθετη υποχρέωση σε ό, τι αφορά την εφαρμογή των Δ.Λ.Π.

Ενώ, δεύτερον, αν ο επιτηδευματίας τηρεί τα λογιστικά του βιβλία σύμφωνα με τα Δ.Λ.Π. πρέπει να τηρεί Φορολογικό Μητρώο Παγίων Περιουσιακών Στοιχείων και να συντάσσει Πίνακα Συμφωνίας Λογιστικής - Φορολογικής Βάσης, Πίνακα Φορολογικών Αποτελεσμάτων Χρήσης, Πίνακα Σχηματισμού Φορολογικών Αποθεματικών καθώς και Ανακεφαλαιωτικό Πίνακα Φορολογικών Αποθεματικών.

Τρίτον, η ενημέρωση του «νέου» βιβλίου «Φορολογικό Μητρώο Παγίων Περιουσιακών Στοιχείων» θα πρέπει να γίνεται μέχρι το κλείσιμο του ισολογισμού. Τέταρτον, ο επιτηδευματίας προσδιορίζει το κόστος των ιδιοπαραχθέντων ετοιμών προϊόντων και της παραγωγής σε εξέλιξη και αποτιμά τα αποθέματα με βάση τις αρχές και τους κανόνες των Δ.Λ.Π.

Πέμπτον, παρέχεται η δυνατότητα αποτίμησης των μετοχών των ανωνύμων εταιρειών που δεν έχουν εισαχθεί στο Χρηματιστήριο και των συμμετοχών σε επιχειρήσεις που δεν έχουν τη μορφή της ανώνυμης εταιρείας στην τιμή κτήσης τους των ανωτέρω μετοχών και συμμετοχών των διαχειριστικών περιόδων που λήγουν μέχρι την 30/6/2005, αντί της αποτίμησης αυτών στην κατ' είδος χαμηλότερη τιμή μεταξύ της τιμής κτήσης τους και της τρέχουσας τιμής τους.

⁷Ναυτεμπορική, «Τι αλλάζει για τις επιχειρήσεις με τα ΔΛΠ»

Κατόπιν, από λογιστή φοροτεχνικό κάτοχο σχετικής άδειας ασκήσεως επαγγέλματος υπογράφονται ο ισολογισμός και ο λογαριασμός αποτελεσμάτων χρήσης που συντάσσονται εκ των τηρουμένων λογιστικών βιβλίων.

Έτσι, όταν τα λογιστικά βιβλία τηρούνται σύμφωνα με τις αρχές και τους κανόνες των Δ.Λ.Π. υπογράφεται ο ισολογισμός και ο λογαριασμός αποτελεσμάτων χρήσης που συντάσσονται με βάση τα Δ.Λ.Π.

Όταν τα λογιστικά βιβλία τηρούνται σύμφωνα με τις αρχές και τους κανόνες της φορολογικής νομοθεσίας υπογράφεται ο «φορολογικός» ισολογισμός και ο λογαριασμός αποτελεσμάτων χρήσης.

Στην περίπτωση αυτή δεν απαιτείται με τις διατάξεις να υπογράφεται ο ισολογισμός και ο λογαριασμός αποτελεσμάτων χρήσης που συντάσσονται με βάση τους κανόνες και τις αρχές των Δ.Λ.Π. οι φορολογικοί πίνακες.

Έβδομον, δημοσιεύονται οι καταστάσεις (ισολογισμός - λογαριασμός αποτελεσμάτων χρήσης και λοιπές καταστάσεις) που συντάσσονται με βάση τις αρχές και τους κανόνες των Δ.Λ.Π.

Τέλος, Λόγος ανεπάρκειας των τηρουμένων βιβλίων αποτελεί ακόμη η μη σύνταξη και η μη καταχώρηση στο βιβλίο απογραφών του Πίνακα Φορολογικών Αποτελεσμάτων Χρήσης.⁸

2.4 Η επίδραση των ΔΛΠ στην φορολογία

Κατά κύριο λόγο η μεταρρύθμιση δεν επηρεάζει σε μεγάλο βαθμό την καταβολή φορών. Θα λέγαμε ότι είναι φορολογικά ουδέτερη. Για τις μικρές διαφορές που υπάρχουν η κυβέρνηση δεσμεύτηκε ότι θα προχωρήσει, σταδιακά, στην απάλειψη των διαφορών στους κανόνες αποτίμησης μεταξύ των ΔΛΠ και της φορολογικής νομοθεσίας, όπου από τη διαφοροποίηση δεν εξυπηρετείται συγκεκριμένη δημοσιονομική σκοπιμότητα.

Με βάση τον νέο νόμο προβλέπεται πολύ συγκεκριμένος τρόπος «διασύνδεσης» του λογιστικού κέρδους (ή ζημιάς) με το φορολογητέο εισόδημα. Βασικό μέλημα του νομοθέτη ήταν η αποφυγή της επιβολής υποχρέωσης στις επιχειρήσεις να τηρούν «διπλά» βιβλία.

Ο στόχος αυτός επιτεύχθηκε με την υιοθέτηση της προσέγγισης ότι η λογιστική απεικόνιση της συντριπτικής πλειοψηφίας των συναλλαγών μιας επιχείρησης δεν διαφοροποιείται ανάλογα με τους κανόνες αποτίμησης που υιοθετούνται. Σε λίγες -κατ' εξαίρεση- περιπτώσεις, υπάρχει το ενδεχόμενο της διαφοροποίησης.

⁸Κυρίτσης Κωνσταντίνος, «Ριζικές αλλαγές στην λογιστική με την υιοθέτηση των ΔΛΠ»

Στις περιπτώσεις αυτές (και μόνον) το νομισματικό μέγεθος της διαφοράς πρέπει να απεικονίζεται (καταχωρείται),κατ' αρχήν, σε ένα ξεχωριστό Ημερολόγιο Φορολογικών Διαφορών και, στη συνέχεια, να «μεταφέρεται» σε ιδιαίτερο Καθολικό Φορολογικών Διαφορών. Το «κυρίως» Καθολικό και το Καθολικό Φορολογικών Διαφορών θα πρέπει, βέβαια, να έχουν την ίδια διάταξη (λογαριασμούς).

Στους λογιστές πρέπει να είναι προφανές ότι τα υπόλοιπα των «αποτελεσματικών» λογαριασμών του Καθολικού Φορολογικών Διαφορών είναι τα ποσά των ετεροχρονισμών, που υπεισέρχονται στη φορολογική αναμόρφωση του λογιστικού κέρδους (ή ζημιάς) για τον υπολογισμό του φορολογητέου εισοδήματος.⁹

Δεδομένου ότι το λογισμικό που χρησιμοποιούν οι επιχειρήσεις κατά κανόνα παρέχει τη δυνατότητα δημιουργίας («στησίματος») περισσότερων της μιας εταιρειών, η ρύθμιση αυτή στις περισσότερες περιπτώσεις -και ιδιαίτερα στις περιπτώσεις των- μικρότερων επιχειρήσεων- δεν συνεπάγεται την τροποποίηση ή την αλλαγή του λογισμικού.

Σε πολλές, μάλιστα, περιπτώσεις το χρησιμοποιούμενο λογισμικό παρέχει τη δυνατότητα άντλησης «ενοποιημένων» ισοζυγίων, γεγονός που διευκολύνει ακόμη περισσότερο τη διαδικασία. Στην πράξη, οι επιχειρήσεις θα πρέπει να είναι ιδιαίτερα προσεκτικές ώστε να αποφύγουν άσκοπες διαφοροποιήσεις μεταξύ των «λογιστικών» και των «φορολογικών» εγγραφών.¹⁰

Παραδείγματος χάριν, με βάση τα πρότυπα, ο συντελεστής απόσβεσης ενός παγίου πρέπει να στοχεύει στην απόσβεση του παγίου μέσα στο χρόνο της παραγωγικής χρησιμοποίησής του, ενώ αντίθετα οι φορολογικοί συντελεστές αποσβέσεων προδιαγράφονται από τη φορολογική νομοθεσία.

Στις περισσότερες περιπτώσεις, οι φορολογικοί συντελεστές αποσβέσεων, ιδιαίτερα μετά την παροχή της δυνατότητας επιλογής του φορολογικού συντελεστή (μέσα σε ορισμένα πλαίσια), ουσιαστικά ταυτίζονται με τους συντελεστές που θα επιθυμούσε να υιοθετήσει η επιχείρηση για να ανταποκριθεί στις επιταγές των ΔΛΠ.

Στις περιπτώσεις αυτές, μια διαφοροποίηση της τάξεως του 0,5% ή 1% θα ήταν χωρίς νόημα και θα δημιουργούσε άσκοπη πρόσθετη λογιστική εργασία για την επιχείρηση. Αντίθετα, σε άλλη περίπτωση, η διαφοροποίηση πιθανότατα θα είναι αναγκαία.

Καλά παραδείγματα επιβεβλημένης διαφοροποίησης είναι τα μηχανήματα μιας βαριάς βιομηχανίας με χρήσιμη ζωή 20-30 ετών και οι κτιριακές εγκαταστάσεις (γραφεία, ξενοδοχεία κλπ.) με χρήσιμη ζωή 50 και πλέον ετών.

⁹ΝΑΥΤΕΜΠΟΡΙΚΗ, «Ειδικό αφιέρωμα στα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα-Μέρος Α»

¹⁰ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ, «Συναγερμός στην αγορά για τα ΔΛΠ»

Μάλιστα, ο Έλληνας νομοθέτης, αναγνωρίζοντας τις πρακτικές δυσκολίες που θα προκαλούντο από την επιβολή της υποχρέωσης διαφοροποίησης (για λογιστικούς και φορολογικούς σκοπούς) των κοστολογούμενων αποσβέσεων (δηλαδή των αποσβέσεων που ενσωματώνονται στο κόστος παραγωγής και συνεπώς, υπεισέρχονται στον ποσοτικό προσδιορισμό της αξίας των πωληθέντων και των μενόντων προϊόντων).

Με άλλα λόγια, τις πρακτικές δυσκολίες που θα προκαλούντο από την επιβολή της υποχρέωσης τήρησης «διπλών» αποθηκών κατά αξία, δέχεται τις λογιστικές αποσβέσεις για σκοπούς προσδιορισμού της αξίας των πωληθέντων και των μενόντων προϊόντων και κατ' επέκταση, του φορολογητέου εισοδήματος, περιορίζοντας την αναγκαία προσαρμογή των αποσβέσεων σε συνολική ετήσια βάση.

Κάτω από τα ΔΛΠ, η (προαιρετική) απεικόνιση στις οικονομικές καταστάσεις παγίων περιουσιακών στοιχείων στην εύλογη αγοραία τους αξία («fair value») συνήθως συνεπάγεται την εμπλοκή ανεξάρτητων εκτιμητών, ώστε να εξασφαλίζεται ο προσδιορισμός της αξίας αυτής κατά τρόπο αντικειμενικό.

Για προφανείς λόγους, ο Έλληνας νομοθέτης καθιστά την εμπλοκή εκτιμητών «αδιαμφισβήτητου κύρους» υποχρεωτική, όπου η αναπροσαρμοσμένη αξία των ακινήτων είναι μεγαλύτερη από την αντικειμενική τους αξία.

Η μεγαλύτερη αυτή αξία πρέπει να αποδεικνύεται και να τεκμηριώνεται και οι σχετικές εκθέσεις των εκτιμητών πρέπει να τίθενται υπόψη των Ορκωτών Ελεγκτών Λογιστών, που ελέγχουν τις οικονομικές καταστάσεις στις οποίες αντικατοπτρίζονται οι αξίες των ακινήτων.

2.5 Τα διεθνή Λογιστικά Πρότυπα και η εταιρική νομοθεσία

Αν θέλαμε να εξετάσουμε τα μητρώα των πάγιων περιουσιακών στοιχείων, αυτά διαφοροποιούνται μόνο στις περιπτώσεις που διαφοροποιείται η λογιστική από τη φορολογική «βάση» των παγίων, δηλαδή στις περιπτώσεις που η λογιστική και η φορολογική αξία των επιμέρους πάγιων στοιχείων δεν ταυτίζονται.

Στις περιπτώσεις αυτές ο νόμος θέτει δύο εναλλακτικές προσεγγίσεις στη διάθεση των επιχειρήσεων: η πρώτη προσέγγιση βασίζεται στην απεικόνιση της φορολογικής «βάσεως» των παγίων (εφόσον διαφοροποιείται από τη λογιστική τους «βάση») σε ιδιαίτερο Φορολογικό Μητρώο Πάγιων Περιουσιακών Στοιχείων, το οποίο μπορεί να είναι ενσωματωμένο στο κύριο Μητρώο Πάγιων Περιουσιακών Στοιχείων της εταιρείας (για παράδειγμα, με τη δημιουργία ξεχωριστών πεδίων).

Η δεύτερη λύση βασίζεται στην απεικόνιση των διαφορών (και μόνον) σε ιδιαίτερο Μητρώο Φορολογικών Διαφορών Πάγιων, Περιουσιακών Στοιχείων, ανάλογου με το Καθολικό Φορολογικών Διαφορών.¹¹

Μετά την υιοθέτηση των ΔΛΠ δεν επηρεάζεται ο χρόνος και ο τρόπος είσπραξης και απόδοσης του Φόρου Προστιθέμενης Αξίας, δεδομένου ότι με ρητή νομοθετική διάταξη ο κρίσιμος χρόνος (για σκοπούς ΦΠΑ) συνεχίζει να είναι εκείνος της έκδοσης του σχετικού τιμολογίου, δηλαδή ο χρόνος κατά τον οποίο μια απαίτηση καθίσταται οριστική.

Σύμφωνα με το Ελληνικό Γενικό Λογιστικό Σχέδιο, ο ν. 3229/2004 παρέχει τη δυνατότητα απόκλισης από το ΕΓΛΣ για την σωστή και εύρυθμη εφαρμογή των ΔΛΠ και επιβάλλει την απόκλιση, στην περίπτωση σύγκρουσης των κανόνων αποτίμησης.

Στην εταιρική νομοθεσία ρυθμίζονται θέματα που συναρτώνται με λογιστικά μεγέθη ή αφορούν λογιστικά μεγέθη, τα μεγέθη αυτά είναι εκείνα που προκύπτουν από την εφαρμογή των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων.

Με τον όρο «λογιστικά μεγέθη» εννοούμε τα νομισματικά ποσά που απεικονίζονται στις οικονομικές καταστάσεις ή υποσύνολα ή σύνολα των ποσών αυτών. Οι διατάξεις αυτές είναι ιδιαίτερης σπουδαιότητας από τη σκοπιά της εταιρικής διακυβέρνησης.

Παραδείγματος χάριν, η καθαρή περιουσία της επιχείρησης, για σκοπούς επιμέτρησης των απολεσθέντων κεφαλαίων και ανάκλησης της άδειας λειτουργίας της εταιρείας, είναι εκείνη που προκύπτει από την εφαρμογή των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων. Τα διανεμητέα κέρδη, για σκοπούς καταβολής μερίσματος, είναι εκείνα που προκύπτουν από την υιοθέτηση των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων.

Οι ρυθμίσεις αυτές είναι απαραίτητες και λογικές εφόσον από τη στιγμή που –κατά τεκμήριο– οι συντεταγμένες, σύμφωνα με τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα οικονομικές καταστάσεις απεικονίζουν τα «πραγματικά» κέρδη και την «πραγματική» καθαρή περιουσία της επιχείρησης, θα ήταν ανόητο να μπορεί μια επιχείρηση να διανέμει ανύπαρκτα κέρδη ή να συνεχίζει τη λειτουργία της (παρά το ότι έχει απολέσει τα κεφάλαιά της), εφόσον δεν είναι αναγκασμένη από τη φορολογική νομοθεσία να δημιουργήσει επαρκείς προβλέψεις για απαιτήσεις της που έχουν καταστεί επισφαλείς και πιθανολογείται ότι δεν θα εισπραχθούν ποτέ.

Σύμφωνα με την έκθεση του διοικητικού συμβουλίου, το (νέο) άρθρο 136 του ν. 2190/1920 παρέχει στις επιχειρήσεις τη δυνατότητα σύνταξης «ενιαίας» ετήσιας Έκθεσης του Διοικητικού Συμβουλίου.

Έτσι ανακόπτεται η άσκοπη (μέχρι σήμερα ακολουθούμενη) πρακτική της σύνταξης και δημοσιοποίησης δύο Εκθέσεων του Διοικητικού Συμβουλίου- μιας «ενοποιημένης» και μιας «απλής».

¹¹Καραγιάννης Δ., «Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα- Παραδείγματα και εφαρμογές»

Αδιαμφισβήτητα, τα «ενοποιημένα» οικονομικά στοιχεία και δεδομένα είναι εκείνα που αφορούν τους μετόχους της μητρικής εταιρείας και σε αυτά τα στοιχεία και δεδομένα είναι εκείνα που ενδιαφέρουν τους μετόχους της μητρικής εταιρείας και σε αυτά τα στοιχεία και δεδομένα εστιάζει τη προσοχή του ο νομοθέτης και υποχρεώνει την επιχείρηση να πράξει το ίδιο.

Η Νομοθεσία ακόμα προβλέπει για τη σύνταξη «Εκθέσεων του Διοικητικού Συμβουλίου» κενών περιεχομένου, πράγμα όχι ιδιαίτερα κολακευτικό για τις ελληνικές Επιχειρήσεις. Η υιοθέτηση του προδιαγραφόμενου από τα ΔΛΠ περιεχομένου της Έκθεσης ελπίζεται ότι θα συντελέσει στην αναβάθμιση του σημαντικού αυτού εγγράφου.

Πιο αναλυτικά, επεξηγούνται οι κύριες παράμετροι των οικονομικών επιδόσεων και της οικονομικής κατάστασης της επιχείρησης ως και οι βασικές αβεβαιότητες τις οποίες η επιχείρηση αντιμετωπίζει. Σημειώνεται ότι οι νομοθετικές ρυθμίσεις που αφορούν την Έκθεση του διοικητικού Συμβουλίου (ή των Διαχειριστών) ισχύουν γενικά για όλες τις εταιρείες (ανεξάρτητα του αν εφαρμόζουν τα ΔΛΠ ή όχι).

Τέλος, το (νέο) άρθρο 137 του ν. 2190/1920 καθιστά υποχρεωτική τη χρησιμοποίηση Ορκωτών Ελεγκτών Λογιστών από όλες τις εταιρείες που συντάσσουν οικονομικές καταστάσεις με βάση τα ΔΛΠ.

Πέραν από την προσδοκώμενη αναβάθμιση της ποιότητας των διενεργούμενων ελέγχων, σημαντικές αλλαγές επέρχονται και στο λεκτικό του «πιστοποιητικού ελέγχου» (που πρέπει να είναι βασισμένο στα Διεθνή Ελεγκτικά Πρότυπα) ενώ εισάγεται και η έννοια του «πιστοποιητικού επισκόπησης» (σε σχέση με τις εξαμηνιαίες ενδιάμεσες οικονομικές καταστάσεις).¹²

2.6 Τα δέκα πιο συνηθισμένα σφάλματα στην εφαρμογή των ΔΛΠ

Η μετάβαση από τα εγχώρια λογιστικά πρότυπα στα διεθνή αποτελεί μια δύσκολη και επίπονη διαδικασία, με δεδομένη τόσο την ελλιπή προετοιμασία των επιχειρήσεων όσο και τη σωρεία των αλλαγών που επιφέρει ο νέος τρόπος απεικόνισης των οικονομικών καταστάσεων.¹³

Κατά τις εργασίες μετατροπής των κατά ελληνικών λογιστικών προτύπων οικονομικών καταστάσεων, είναι αναγκαίο να αντιμετωπισθούν ορισμένα σημεία με ιδιαίτερη προσοχή. Αυτό οφείλεται κυρίως στην πολυπλοκότητα των θεμάτων και τη μικρή έως και ανύπαρκτη εμπειρία των στελεχών, τα οποία καλούνται είτε να καταρτίσουν είτε να ελέγξουν τις εν λόγω εργασίες.¹⁴

¹² Φίλος, «Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα- οδηγός πρώτης εφαρμογής», Εκδόσεις Πάμισος

¹³ ΕΞΠΕΣ, «Εφιάλτης τα ΔΛΠ»

¹⁴ First-time Adoption of IFRS, 2003, PricewaterhouseCoopers

Σε αυτό το σημείο αναφέρονται τα πλέον συνήθη σφάλματα που γίνονται ή μπορεί να γίνουν κατά τις εργασίες μετατροπής των κατά Ε.Λ.Π. οικονομικών καταστάσεων σε κατά Δ.Λ.Π. αντίστοιχες οικονομικές καταστάσεις.

Ο δεκάλογος των συνηθέστερων σφαλμάτων έχει ως εξής:

- 3 Χρησιμοποίηση μη επικαιροποιημένης έκδοσης των Δ.Λ.Π.
- 4 Εσφαλμένος υπολογισμός ή / και χειρισμός της «υπεραξίας».
- 5 Εσφαλμένος υπολογισμός αποσβέσεων.
- 6 Εσφαλμένες μεταβολές σε χαρτοφυλάκια χρεογράφων.
- 7 Ασυμφωνία ή πλασματική συμφωνία λογαριασμού «Αποτελέσματα εις νέον».
- 8 Εσφαλμένος υπολογισμός ή και παρουσίαση των δικαιωμάτων μειοψηφίας.
- 9 Εσφαλμένος υπολογισμός των αναβαλλόμενων φόρων.
- 10 Σφάλματα κοστολόγησης.
- 11 Χρησιμοποίηση λογαριασμών «ευκολίας» για τακτοποίηση των διαφορών.
- 12 Διαφορετική αντιμετώπιση (αποτιμήσεις κ.λ.π.) από διαφορετικές εταιρείες του ομίλου.

Τα ανωτέρω δέκα σφάλματα πρέπει να γίνεται προσπάθεια να αποφεύγονται από τους καταρτίζοντες οικονομικές καταστάσεις με βάση τα Δ.Λ.Π., από μετατροπή των κατά Ε.Λ.Π. αντίστοιχων οικονομικών καταστάσεων. Εάν αυτό δεν επιτευχθεί πλήρως, τότε πρέπει να γίνει προσπάθεια να εντοπιστούν οι ελέγχοντες. Δεν πρέπει ασφαλώς να παραβλέπουμε και τον συμβουλευτικό ρόλο των ελεγχόντων, ώστε να υπάρξει όσο το δυνατόν μεγαλύτερη πρόληψη και αποφυγή των σφαλμάτων αυτών.

2.6.1 Χρησιμοποίηση μη επικαιροποιημένης έκδοσης των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων.

Δεν είναι απαραίτητη η ειδική μνεία σε συγκεκριμένο ΔΛΠ για να διεξάγουμε το συμπέρασμα ότι είναι σημαντικό να χρησιμοποιείται η πλέον επικαιροποιημένη έκδοση των ΔΛΠ και περαιτέρω οι κίνδυνοι και οι συνέπειες που υπάρχουν σε αντίθετη περίπτωση.

Το κείμενο των Δ.Λ.Π. - στην ελληνική γλώσσα - το οποίο πρέπει να γίνει νόμος του Ελληνικού κράτους, θα αποτελεί προφανώς την πλέον επικαιροποιημένη έκδοση των Δ.Λ.Π. κατά τη στιγμή της έκδοσης του σχετικού νόμου.

Για όσους όμως προσπάθησαν ή προσπαθούν να εφαρμόσουν τα Δ.Λ.Π., χρειάζεται αυξημένη προσοχή ως προς την έκδοση των Δ.Λ.Π. που χρησιμοποιείται είτε χρησιμοποιείται το πρωτότυπα κείμενο στην Αγγλική γλώσσα είτε χρησιμοποιείται η (μέχρι σήμερα) μετάφραση στην Ελληνική γλώσσα.

Πρέπει, μάλιστα, στην περίπτωση της χρησιμοποίησης της μετάφρασης, ο αναγνώστης να δείξει ιδιαίτερη προσοχή, για τον πρόσθετο λόγο ότι δεν υπάρχουν ετήσιες επανεκδόσεις όπως γίνεται στην περίπτωση του πρωτότυπου στην αγγλική κείμενο.

2.6.2. Εσφαλμένος Υπολογισμός ή και Χειρισμός της «Υπεραξίας»

Ο υπολογισμός της υπεραξίας, δηλαδή της διαφοράς του τιμήματος που καταβάλλεται για την απόκτηση μιας συμμετοχής (όχι αναγκαστικά του 100% των μετοχών της εκδότριας εταιρίας - όπως προβλέπεται στο Ελληνικό Λογιστικό Πρότυπο - αλλά του μικρότερου ποσοστού) γίνεται με τη χρήση δύο βασικών παραμέτρων:

- ✓ του τιμήματος που συμφωνείται (και συνήθως καταβάλλεται μέσα στη χρήση) και
- ✓ της λογιστικής αξίας της εκδότριας εταιρίας κατά την ημερομηνία απόκτησης της συμμετοχής.

Σχετικά με το πρώτο από τα σημεία αυτά, δηλαδή με το τίμημα, συνήθως δεν υπάρχει δυσκολία στον προσδιορισμό, εκτός των περιπτώσεων εκείνων όπου π.χ.:

- ❖ υπάρχουν δικαιώματα απόκτησης συμμετοχής, υπό ορούς ή

- ❖ συμφωνείται το τίμημα να είναι συνάρτηση μεγεθών που ενδεχομένως κάποια από αυτά δεν έχουν ακόμα οριστικοποιηθεί (π.χ. αποτελέσματα επόμενου έτους, περαίωση φορολογικών ελέγχων κ.λ.π.)

Τις πιο πολλές φορές, γίνονται πολλά σφάλματα που αφορούν το δεύτερο από τα παραπάνω σημεία, δηλ. τον υπολογισμό της λογιστικής αξίας της εκδότριας εταιρίας (η οποία πολλαπλασιαζόμενη επί το ποσοστό συμμετοχής της επενδύτριας εταιρίας επί αυτής, καταλήγει στη λογιστική αξία του κρινόμενου μεριδίου) κατά την ημερομηνία απόκτησης της συμμετοχής, δεδομένου ότι στη λογιστική αξία πρέπει να περιλαμβάνεται:

- και το αποτέλεσμα της περιόδου που δεν έχει υπολογιστεί και δεν έχει μεταφερθεί στα ίδια κεφάλαια (όπου η εκτίμηση μπορεί να γίνει με αναλογικότητα μηνών , όπου η εκτίμηση μπορεί να γίνει με αναλογικότητα μηνών, αν δεν υπάρχουν άλλοι περιοριστικοί παράγοντες- πρέπει να υπολογίζεται αναλογία όλων των μεγεθών που συνθέτουν το αποτέλεσμα.
- και η αναλογία των μερισμάτων πληρωτέων που θα εισπραχθούν στη συνέχεια από το μέτοχο- αγοραστή.

Σημειωτέον ότι ο υπολογισμός των σημαντικών αυτών μεγεθών που συνθέτουν τη λογιστική αξία της εκδότριας εταιρίας κατά την ημερομηνία απόκτησης της εν λόγω συμμετοχής, πρέπει να γίνουν με βάση τα στοιχεία της εκδότριας κατά Δ.Λ.Π.

2.6.3. Εσφαλμένος Υπολογισμός Αποσβέσεων

Εάν τα πάγια παρακολουθούνται ταυτόχρονα σε δύο διαφορετικά μητρώα παγίων (στο ένα κατά Ε.Λ.Π. και στο άλλο κατά Δ.Λ.Π.) υπάρχει η διασφάλιση ότι υπολογίζονται σωστά οι αποσβέσεις κατά Δ.Λ.Π., αρκεί βέβαια να έχει καταχωρηθεί σωστά η αρχική αξία των παγίων και να έχει εκτιμηθεί βάσιμα και με προσοχή η ωφέλιμη ζωή τους.

Όμως και με αυτή την τήρηση του κατά Δ.Λ.Π. μητρώου παγίων, χρειάζεται προσοχή ώστε:

- ❖ το τελικό αποτέλεσμα των κατά Δ.Λ.Π. αποσβέσεων να είναι αυτό που κοστολογείται και να κοστολογείται σωστά και

- ❖ το αποτέλεσμα που προκύπτει κατά την πώληση ενός παγίου να υπολογίζεται επίσης κατά Δ.Λ.Π. και να είναι αυτό που καταχωρείται στα αποτελέσματα (και αυτό επίσης που απαλείφεται ως διεταιρικό αποτέλεσμα σε περίπτωση που η πώληση έγινε μεταξύ εταιριών του ίδιου ομίλου).

Στην περίπτωση όμως που τα πάγια δεν παρακολουθούνται ταυτόχρονα σε δύο διαφορετικά μητρώα παγίων, τότε είναι απαραίτητο να υπολογισθούν οι διαφορές των αποσβέσεων μεταξύ:

- Των κατά Ε.Λ.Π. που έχουν καταχωρηθεί και
- Των κατά Δ.Λ.Π. που έπρεπε να είχαν καταχωρηθεί.

2.6.4. Εσφαλμένες μεταβολές σε χαρτοφυλάκια χρεογράφων

Έστω ότι η εταιρία έχει δημιουργήσει δύο χαρτοφυλάκια χρεογράφων με καταχωρημένες τις αξίες κτήσης και τις τρέχουσες αξίες. Ας υποθέσουμε ότι στα κατά Δ.Λ.Π. βιβλία της η εταιρία:

- καταχωρεί στα αποτελέσματα χρήσεως τη διαφορά που προκύπτει από την αποτίμηση του Χαρτοφυλακίου των Διαθεσίμων προς πώληση.
- επιλέγει να καταχωρεί στα ίδια κεφάλαια τη διαφορά που προκύπτει από την αποτίμηση του επενδυτικού χαρτοφυλακίου της.

Στην περίπτωση που ένας τίτλος περιληφθεί σε λανθασμένο χαρτοφυλάκιο, λόγω αδυναμίας συστήματος ή εκ παραδρομής, τότε το αποτέλεσμα θα είναι να υπάρχει σημαντική διαφοροποίηση στα Ίδια Κεφάλαια, εκτός κι αν ληφθούν κατάλληλα υπόψη οι επιδράσεις των αναβαλλόμενων φόρων.

2.6.5. Ασυμφωνία ή πλασματική συμφωνία λογαριασμού «Αποτελέσματα εις νέον»

Στις εργασίες κατάρτισης των οικονομικών καταστάσεων, η συμφωνία του λογαριασμού «Αποτελέσματα εις νέον» είναι ένα από τα βασικά σημεία ελέγχου της πληρότητας και ορθότητας των εργασιών αυτών και βεβαίως και του τελικού αποτελέσματος.

Γίνεται επιτακτική η ανάγκη της παρακολούθησης και συμφωνίας της σύνδεσης της κλεισμένης χρήσης με την προηγούμενη χρήση, στην περίπτωση που:

- ✓ τηρούνται τα λογιστικά βιβλία με κάποιους κανόνες κατά τη διάρκεια της χρήσης ή της περιόδου και

- ✓ στο τέλος της χρήσης γίνονται κάποιες εξωλογιστικές προσαρμογές (άσχετα αν τηρείται ειδικό ημερολόγιο εγγραφών) προκειμένου να καταρτιστούν άλλες οικονομικές καταστάσεις.

Σε αυτή την περίπτωση, δύο από τα βασικότερα σημεία στα οποία πρέπει να εστιάζεται η προσοχή του καταρτίζοντος και του ελέγχοντος τις οικονομικές καταστάσεις είναι:

- τα ίδια κεφάλαια ενάρξεως (κυρίως ο λογαριασμός «αποτελέσματα εις νέον» ενάρξεως) και
- η διασφάλιση ότι τα αποτελέσματα αθροίζουν διαχρονικά στο σωστό σύνολο.

Παραδείγματος χάριν, μια αποσβεστέα αξία πρέπει να αποσβεστεί πλήρως κατά τη διάρκεια της ωφέλιμης ζωής του παγίου.

Η εμπειρία από την κατάρτιση των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων, κατά την ελληνική νομοθεσία (νόμος 2190/20), δεν ήταν αντιπροσωπευτική σχετικά με το θέμα της παρακολούθησης του εν λόγω λογαριασμού.

Κανονικά έπρεπε να υπάρχει στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις μια ισότητα της μορφής $A = B + \Gamma$ (δηλαδή, ενοποιημένα ίδια κεφάλαια λήξεως = ενοποιημένα ίδια κεφάλαια ενάρξεως +/- μεταβολές από αποτελέσματα χρήσεως) συνυπολογίζοντας βεβαίως κάποιες επιδράσεις που συμβαίνουν κατά τη διάρκεια της χρήσης π.χ. αυξήσεις μετοχικών κεφαλαίων, λήψη επιχορηγήσεων κ.τ.λ.). βέβαια η μη ύπαρξη ισότητας στο σημείο αυτό δεν αποδεικνύει οπωσδήποτε και σφάλμα, αφού οι ενδεχόμενες μεταβολές που επήλθαν από την κλειόμενη χρήση στη σύνθεση των ομίλων, μπορεί να δικαιολογούν εν μέρει ή και στο σύνολο τους τις διαφορές αυτές. Στην περίπτωση των Δ.Λ.Π. προβλέπεται η κατάρτιση του πίνακα μεταβολής ιδίων κεφαλαίων όπου εκεί επεξηγείται η ισότητα $A=B+\Gamma$.

2.6.6. Εσφαλμένος Υπολογισμός ή και παρουσίαση των Δικαιωμάτων Μειοψηφίας

Τα σημεία στα οποία πρέπει να δίνεται ιδιαίτερη προσοχή, σχετικά με τα δικαιώματα μειοψηφίας, είναι:

- το ποσοστό συμμετοχής στις περιπτώσεις όπου υπάρχουν αμοιβαίες συμμετοχές.
- η σκοπιμότητα της εξέτασης της τυχόν επίδρασης επί των δικαιωμάτων μειοψηφίας από μεταβολές των ποσοστών συμμετοχής κατά τη διάρκεια της χρήσης και
- η βάση υπολογισμού των δικαιωμάτων μειοψηφίας που πρέπει να είναι τα κατά Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα μεγέθη και όχι τα κατά Ελληνικά Λογιστικά Πρότυπα, αντίστοιχα μεγέθη (τα δικαιώματα μειοψηφία επί των ιδίων κεφαλαίων πρέπει να υπολογίζονται επί

των κατά Δ.Λ.Π. ιδίων κεφαλαίων της θυγατρικής και τα δικαιώματα μειοψηφίας επί των αποτελεσμάτων χρήσεως πρέπει να υπολογίζονται επί των κατά Δ.Λ.Π. αποτελεσμάτων χρήσεως της θυγατρικής).

2.6.7. Εσφαλμένος υπολογισμός των Αναβαλλόμενων φόρων

Ο υπολογισμός των αναβαλλόμενων φόρων λαμβάνει υπόψη δύο βασικές παραμέτρους:

- α. τις προσωρινές διαφορές που υπάρχουν κατά την ημερομηνία ισολογισμού, σωρευτικά μεταξύ των λογιστικών και φορολογικών αποτελεσματικών μεγεθών και
- β. το συντελεστή υπολογισμού των φόρων.

Επίσης, ο υπολογισμός των αναβαλλόμενων φόρων στηρίζεται στην ισχύουσα φορολογική νομοθεσία. Πολλές μεταβολές ή ρυθμίσεις της ισχύουσας νομοθεσίας μπορεί να επηρεάζουν σημαντικά και τις προηγούμενες χρήσεις. Κάποιες από αυτές τις περιπτώσεις μπορεί να είναι οι παρακάτω:

- η μεταβολή του συντελεστή υπολογισμού του φόρου εισοδήματος, δεδομένου ότι σε περίπτωση τέτοιων μεταβολών, ο υπολογισμός των αναβαλλόμενων φόρων κατά την προηγούμενη χρήση έγινε μάλλον με διαφορετικό συντελεστή από τον υπολογισμό των αναβαλλόμενων φόρων της κλειόμενης χρήσης και
- η ενδεχόμενη ύπαρξη ρύθμισης περαίωσης ανέλεγκτων φορολογικά χρήσεων, για τις οποίες κατά την προηγούμενη περίοδο είχε γίνει υπολογισμός και καταχώρηση σχετικής πρόβλεψης, χωρίς βέβαια να ληφθεί υπόψη η ρύθμιση η οποία δεν είχε εκδοθεί ακόμα.

Εντός του προγραμματισμού των ταμειακών ροών της επιχείρησης ή του ομίλου πρέπει να λαμβάνει υπόψη κατάλληλα την αναμενόμενη χρονική διασπορά της αναγνώρισης των προσωρινών διαφορών που θα σημαίνουν και την αντίστοιχη φορολογική αναγνώριση.

Έτσι μια υποχρέωση αναβαλλόμενων φόρων (η οποία ωφέλιμη ζωή είναι Α έτη κατά Ε.Λ.Π. και Β έτη κατά Δ.Λ.Π.) να αναμένεται να τακτοποιηθεί στην περίοδο των Χ επόμενων ετών, αρχής γενομένης από τη χρήση Ψ.

Αξίζει να σημειωθεί ότι οι αναβαλλόμενοι φόροι δεν είναι πάντοτε κονδύλι υποχρέωσης. Συνεπώς, πρέπει να δίνεται προσοχή ώστε ο κατά άλλα ορθός υπολογισμός αναβαλλόμενων φόρων να λογιστικοποιείται και να εμφανίζεται από τη σωστή πλευρά του υπολογισμού.

2.6.8. Σφάλματα Κοστολόγησης

Δύο από τα σημαντικότερα κονδύλια που περιλαμβάνονται και συνυπολογίζονται στις εργασίες κοστολόγησης είναι:

- α) οι αποσβέσεις των πάγιων στοιχείων και
- β) οι αμοιβές και τα έξοδα προσωπικού.

Το πρώτο από τα δύο μεγέθη, οι αποσβέσεις, αποτελούν μια από τις περιοχές που αναμένονται σημαντικές μεταβολές μεταξύ Ε.Λ.Π. και Δ.Λ.Π..

Οι μεταβολές επί των αποσβέσεων, αφού εντοπισθούν και υπολογισθούν, πρέπει στη συνέχεια να αναμορφώσουν τα κονδύλια εκείνα στα οποία είχαν οι κατ' αρχήν υπολογισμένες κατά Ε.Λ.Π. αποσβέσεις κοστολογηθεί.

Παρατηρείται συχνά, κατά τη μετατροπή, για λόγους διευκόλυνσης, να λαμβάνεται ως δεδομένο ότι οι διαφορές επί των αποσβέσεων της χρήσης μεταφέρονται στο αποτελεσματικό κονδύλι «Κόστος Πωληθέντων».

Εάν όμως οι αποσβέσεις των παγίων είχαν επιβαρύνει μόνο κατά 50% το κονδύλι «Κόστος Πωληθέντων» και επιπλέον είχαν επιβαρύνει τα κονδύλια «Έξοδα Διοίκησης» και «Έξοδα Διάθεσης» κατά 30% και 20% αντίστοιχα, τότε η τακτοποίηση και η λογιστική εγγραφή πρέπει να είναι διαφορετικές.

Όσον αφορά στο δεύτερο μέγεθος, οι αμοιβές και τα έξοδα προσωπικού πρέπει να προσαυξηθούν με το κόστος εκείνο που πρέπει να επιβαρύνει την κλειόμενη χρήση και αναφέρεται στη δημιουργία πρόβλεψης για παροχές και αποζημιώσεις προσωπικού.

Οι μεταβολές αυτές επί του κόστους του προσωπικού πρέπει να αναμορφώσουν τα κονδύλια εκείνα στα οποία είχαν οι λοιπές αμοιβές και έξοδα προσωπικού κοστολογηθεί.

Εκτός από τα δύο αυτά μεγέθη πρέπει να εξετασθεί αν υπάρχουν και άλλες πράξεις που είναι διαφοροποιημένες μεταξύ Ε.Λ.Π. και Δ.Λ.Π. και επηρεάζουν τους κοστολογικούς υπολογισμούς.

2.6.9. Χρησιμοποίηση Λογαριασμών «Ευκολίας» για τακτοποίηση των διαφορών

Λόγω της σημαντικής δυσκολίας κάποιων εγγραφών μετατροπής και αφετέρου της σχετικά μικρής εμπειρίας στη χώρα μας σε τέτοιου είδους μετατροπές είναι πιθανό να υπάρχει προβληματισμός για την τακτοποίηση αγνώστων ως προς τον χειρισμό κονδυλίων και διαφορών, που είναι πιθανό να καταλήξουν σε λογαριασμούς, όπως «λοιπά έξοδα», «λοιποί χρεώστες» και βεβαίως στο λογαριασμό «αποτελέσματα εις νέον».

2.6.10. Διαφορετική αντιμετώπιση από διαφορετικές Εταιρείες του Ομίλου

Ο ενοποιημένος ισολογισμός είναι στην ουσία η εμφάνιση όλων των περιουσιακών στοιχείων που ανήκουν στις ενοποιούμενες εταιρίες, σαν αυτά να άνηκαν όλα στη μητρική εταιρία. Έτσι, δεν είναι δυνατόν για παράδειγμα, τα πάγια μίας εταιρίας του ομίλου να εμφανίζονται στο κόστος κτήσης και τα πάγια της ίδιας κατηγορίας, για μια άλλη εταιρία του ομίλου, να εμφανίζονται αποτιμημένα από ειδικό εκτιμητή. Οι διαφορετικές αντιμετώπισεις πρέπει να εντοπίζονται έγκαιρα από τις διοικήσεις των εταιριών, ώστε να υπάρχει ο χρόνος της κατάλληλης προετοιμασίας.

2.7 Το μέλλον των ΔΛΠ- προτεινόμενο πλαίσιο χρηματοοικονομικής πληροφόρησης

Η παράγραφος αυτή διερευνά τις απόψεις Ελεγκτών και Λογιστών αναφορικά με τη μελλοντική εξέλιξη των ΔΛΠ καθώς και τις προτιμήσεις τους μεταξύ διαφόρων εναλλακτικών πλαισίων χρηματοοικονομικής πληροφόρησης.

- Υπάρχει σαφής υποστήριξη για τη διατήρηση βασικών χαρακτηριστικών των ΔΛΠ (εναλλακτικές επιλογές στην επιμέτρηση, χρήση εύλογων αξιών, εφαρμογή επαγγελματικής κρίσης).
- Με σχετική πλειοψηφία απορρίπτεται από τους Ελεγκτές η επέκταση της χρήσης εύλογων αξιών ενώ η πρόταση αυτή υποστηρίζεται (με την ίδια πλειοψηφία) από τους Λογιστές.
- Με σχετική πλειοψηφία υποστηρίζεται η σύγκλιση των ΔΛΠ με τα αμερικανικά λογιστικά πρότυπα.
- Η συντριπτική πλειοψηφία Ελεγκτών και Λογιστών απορρίπτει τα ΔΛΠ στην σημερινή τους μορφή ως κατάλληλο πλαίσιο χρηματοοικονομικής πληροφόρησης. Αντί αυτών, οι Ελεγκτές φαίνεται να προτιμούν τα ΔΛΠ με κατάλληλη προσαρμογή προς τα ΔΛΠ, ενώ οι Λογιστές με απόλυτη πλειοψηφία τάσσονται υπέρ των ΔΛΠ.¹⁵

¹⁵Baker Richard, Wallage Philip, “The future of financial reporting in Europe: its role in corporate governance”, The International Journal of Accounting, Vol. 35, No 2, pp.173-187, 2000

2.8 Τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα και η διαφοροποίησή τους με το Γενικό ελληνικό Λογιστικό Σχέδιο

2.8.1 ΔΛΠ 1: «Παρουσίαση Οικονομικών Καταστάσεων»

Το Διεθνές Λογιστικό Πρότυπο 1 (IAS1: Presentation of Financial Statements), είναι το πιο σημαντικό εφόσον αποτελεί το πρώτο λογιστικό πρότυπο που θεσπίστηκε από το Σώμα Διεθνών Λογιστικών Προτύπων. Πιο αναλυτικά, το ΔΛΠ 1 καθορίζει την παρουσίαση των οικονομικών καταστάσεων των επιχειρήσεων, έτσι ώστε να διασφαλίζεται η χρονική, κλαδική και διακλαδική συγκρισιμότητα.

Οι οικονομικές καταστάσεις τις οποίες υποχρεούται να δημοσιεύει μια επιχείρηση, σύμφωνα με το ΔΛΠ 1 είναι οι ακόλουθες:¹⁶

- Ισολογισμός
- Κατάσταση Αποτελεσμάτων Χρήσης
- Κατάσταση Μεταβολών Ιδίων Κεφαλαίων
- Κατάσταση Ταμειακών Ροών
- Επεξηγηματικές Σημειώσεις.

Οι Γνωστοποιήσεις είναι οι πληροφορίες που χρειάζονται οι χρήστες για να κατανοήσουν την λογική των λογιστικών πρακτικών κατάρτισης των οικονομικών καταστάσεων και να μπορέσουν να οδηγηθούν σ' ένα ασφαλές συμπέρασμα για την κατάσταση της επιχείρησης. Σύμφωνα με το ΔΛΠ 1 οι Επεξηγηματικές Σημειώσεις θα πρέπει να περιλαμβάνουν με την συγκεκριμένη σειρά τα εξής στοιχεία:

1) τη Δήλωση Συμμόρφωσης

2) Περίληψη των εφαρμοζόμενων Λογιστικών Πολιτικών

3) Επεξηγηματικές πληροφορίες για τα κονδύλια που περιλαμβάνονται στις λογιστικές καταστάσεις, ανάλογα με τη σειρά παρουσίασης.

4) Άλλες Γνωστοποιήσεις (π.χ. στόχοι επιχείρησης).¹⁷

¹⁶Βρουστούρης Παναγιώτης, «Οικονομικές καταστάσεις και λογιστικές αρχές ή μέθοδοι κατά τα ΔΛΠ»

¹⁷Φίλος Λ. Ιωάννης, «Γνωστοποιήσεις στο προσάρτημα σύμφωνα με τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα»

ΔΙΑΦΟΡΕΣ

ΕΓΑΣ	ΔΛΠ 1
<u>Κατάρτιση Καταστάσεων</u>: Άρθρο 42 του Ν. 2190/1920. <u>Ενοποιημένες Καταστάσεις</u>: Άρθρο 100 <u>Οικονομικές Καταστάσεις</u>: Ισολογισμός Κατάσταση Αποτελεσμάτων Χρήσης Πίνακας Διάθεσης Αποτελεσμάτων Προσάρτημα <u>Αρχές Κατάρτισης</u> Άρθρο 42, παρ. 2, Ν.2190/1920 Σαφήνεια Παρουσίασης <u>Τρόπος Παρουσίασης</u> <i>Ισολογισμός</i>: Οριζόντια κατάταξη στοιχείων ενεργητικού και παθητικού με αντίστροφη σειρά του βαθμού ρευστοποίησης και ληκτότητας αντίστοιχα, εκτός από τις τράπεζες όπου καταρτίζουν τις οικονομικές τους καταστάσεις σύμφωνα με τη σειρά του βαθμού ρευστοποίησης και ληκτότητας. Η Κ.Α.Χ. συντάσσεται με τη μέθοδο των δαπανών κατά λειτουργία. <i>Κατάσταση Ταμειακών Ροών</i> συντάσσουν μόνο οι εισηγμένες.	<u>Κατάρτιση Καταστάσεων</u>: ΔΛΠ1 <u>Οικονομικές Καταστάσεις</u>: Ισολογισμός Κατάσταση Αποτελεσμάτων Χρήσης Κατάσταση Μεταβολών Ιδίων Κεφαλαίων Κατάσταση ταμειακών Ροών Επεξηγηματικές Σημειώσεις <u>Αρχές Κατάρτισης</u> ΔΛΠ1 Ακριβοδίκαιη Παρουσίαση, Συνέχιση Επιχειρηματικής Δραστηριότητας, Αυτοτέλεια Χρήσεων, Ομοιομορφία Παρουσίασης, Συγκρισιμότητα, Συμμόρφωση με τα ΔΛΠ. <u>Τρόπος Παρουσίασης</u> Τα στοιχεία των λογιστικών καταστάσεων κατατάσσονται σε κατηγορίες (κυκλοφορούντα και μη / βραχυπρόθεσμες- μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις). Η ΚΑΧ συντάσσεται είτε με τη μέθοδο των δαπανών κατά λειτουργία, είτε με τη μέθοδο δαπανών κατ' είδος. Κατάσταση Ταμειακών Ροών ορίζεται από το ΔΛΠ 7.

2.8.2 ΔΛΠ 2 «Αποθέματα»

Το Διεθνές Λογιστικό Πρότυπο 2 (I.A.S 2 «Inventories») έχει σχέση με το ζήτημα των αποθεμάτων των εμπορικών κυρίως επιχειρήσεων, καθώς τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα δεν διαθέτουν ιδιαίτερα αποθέματα λόγω της φύσης των εργασιών τους.

Βασικό μέλημα του ΔΛΠ 2 είναι να θέσει το πλαίσιο προσδιορισμού του τρόπου παρουσίασης, αναγνώρισης και αποτίμησης αποθεμάτων στις λογιστικές καταστάσεις των επιχειρήσεων.

Επιπροσθέτως, στόχος του ΔΛΠ 2 είναι ο καθορισμός του κόστους και η αναγνώριση του σαν στοιχείο του ενεργητικού, καθώς και η αποτίμηση του στη καθαρή ρευστοποιήσιμη αξία του.

ΔΙΑΦΟΡΕΣ

ΕΓΛΣ	ΔΛΠ 2
<u>Αποτίμηση:</u> στη χαμηλότερη τιμή μεταξύ αξίας κτήσης, τρέχουσας τιμής, και καθαρής ρευστοποιήσιμης αξίας.	<u>Αποτίμηση:</u> Στην χαμηλότερη τιμή Μεταξύ κόστους και καθαρής ρευστοποιήσιμης αξίας.
<u>Κόστος Αποθεμάτων:</u> Τιμολογιακή αξία + ειδικά έξοδα αγοράς + κόστος παραγωγής	<u>Κόστος Αποθεμάτων:</u> δαπάνες αγοράς+ κόστος μετατροπής +λοιπές δαπάνες
<u>Μέθοδοι Μέτρησης Κόστους:</u> Μέθοδος Μέσου Σταθμικού Κόστους, LIFO, FIFO, Μέθοδος Βασικού Αποθέματος, Μέθοδος Εξατομικευμένου Κόστους, Μέθοδος Πρότυπου Κόστους. Η επιλεγμένη μέθοδος ακολουθείται πάγια.	<u>Μέθοδοι Μέτρησης Κόστους:</u> Μέθοδος Μέσου Σταθμικού Κόστους, LIFO, FIFO, Μέθοδος Βασικού Αποθέματος, Μέθοδος Εξατομικευμένου Κόστους.
<u>Γνωστοποιήσεις:</u> 1) Μέθοδος Μέτρησης Κόστους 2) Αλλαγή Μεθόδου Μέτρησης Κόστους 3) Αιτιολόγηση Αλλαγής 4) Συνέπειες Αλλαγής	<u>Γνωστοποιήσεις:</u> 1) Λογιστική Μέθοδος Αποτίμησης 2) Συνολική αξία αποθεμάτων 3) Λογιστική αξία αποθεμάτων στην καθαρή ρευστοποιήσιμη αξία της 4) Λογιστική αξία αποθεμάτων 5) Ποσό ανάκτησης της μείωσης.

2.8.3 ΔΛΠ 7 «Κατάσταση Ταμειακών Ροών»

Το ΔΛΠ 7 «Καταστάσεις Ταμειακών Ροών» (IAS 7 «Cash Flow Statements»), αναφέρεται στην κατάρτιση των καταστάσεων ταμειακών ροών, θέτοντας το πλαίσιο των αρχών που πρέπει να εφαρμόζονται κατά τη σύνταξη τους.

Οι καταστάσεις ταμειακών ροών δίνουν πληροφορίες στους χρήστες των οικονομικών καταστάσεων για τα ταμειακά διαθέσιμα καθώς και για τα ταμειακά ισοδύναμα που έχει στην κατοχή της η επιχειρηματική μονάδα μέχρι την στιγμή της κατάρτισης τους.

Οι ταμειακές ροές της επιχείρησης προέρχονται από τρεις κύριες κατηγορίες δραστηριοτήτων, οι οποίες είναι:

- α) Λειτουργικές δραστηριότητες,
- β) Επενδυτικές δραστηριότητες,
- γ) Χρηματοοικονομικές δραστηριότητες.

ΔΙΑΦΟΡΕΣ

ΕΓΛΣ	ΔΛΠ 7
Απόφαση Διοικητικού Συμβουλίου Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς 5/204/14.11.2000 <u>Υπόχρεοι Κατάρτισης:</u> Κατάσταση Ταμειακών Ροών υποχρεούνται να καταρτίζουν εταιρείες εισηγμένες στο χρηματιστήριο. <u>Ταξινόμηση Ροών:</u> Λειτουργικές, Επενδυτικές, Χρηματοοικονομικές δραστηριότητες <u>Μέθοδοι:</u> Άμεση και Έμμεση	ΔΛΠ 7 <u>Υπόχρεοι Κατάρτισης:</u> Όλες οι επιχειρήσεις. Αναπόσπαστο τμήμα οικονομικών καταστάσεων. <u>Ταξινόμηση Ροών</u> Λειτουργικές, Επενδυτικές, Χρηματοοικονομικές δραστηριότητες. <u>Μέθοδοι:</u> Άμεση και Έμμεση

2.8.4 ΔΛΠ 8 «Λογιστικές Πολιτικές, Αλλαγές στις Λογιστικές Εκτιμήσεις και Λάθη»

Το Διεθνές Λογιστικό Πρότυπο 8 (IAS 8 Accounting Policies, changes in Accounting Estimates and Errors), διαπραγματεύεται τις λογιστικές πρακτικές που θα πρέπει να ακολουθούνται στην κατάρτιση οικονομικών καταστάσεων, έτσι ώστε να υπάρχει ενιαία αντιμετώπιση ορισμένων λογιστικών γεγονότων από όλες τις επιχειρήσεις που εφαρμόζουν τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα.

Εκτός από αυτό το ζήτημα, το ΔΛΠ 8 ασχολείται και με το Θέμα των λογιστικών λαθών και τον τρόπο διόρθωσής τους, ώστε να διασφαλίζεται η αξιοπιστία των οικονομικών καταστάσεων. Ταυτόχρονα θέτει τα όρια και τους λόγους αλλαγής λογιστικών πολιτικών και μεθόδων. Για το ΔΛΠ 8 έχουν εκδοθεί οι παρακάτω Διερμηνείες για τη διαλεύκανση ζητημάτων που δεν αναλύονται επαρκώς από το πρότυπο.

ΔΙΑΦΟΡΕΣ

ΕΓΛΣ	ΔΛΠ 8
<u>Λογιστικές Εκτιμήσεις:</u> Δεν υπάρχουν σαφείς αναφορές για το θέμα και το ζήτημα των αναθεωρήσεων. Δεν υπάρχει διάταξη για εφαρμογή αναδρομικής εφαρμογής. Οι επιδράσεις συνήθως λογίζονται στην τρέχουσα χρήση. Απαιτείται γνωστοποίηση στο προσάρτημα. <u>Λογιστικά σφάλματα:</u> η διόρθωση γίνεται μέσω του υπολοίπου κερδών. Δεν απαιτούνται γνωστοποιήσεις.	<u>Λογιστικές Εκτιμήσεις:</u> Απαιτούνται για τη διενέργεια προβλέψεων. Αναθεωρούνται συχνά, οι μεταβολές περιλαμβάνονται στα αποτελέσματα χρήσης όταν αφορά την τρέχουσα χρήση ή μελλοντικές αν τις επηρεάζει. <u>Λογιστικά σφάλματα:</u> Λάθος σε προηγούμενη χρήση και διόρθωση σε μεταγενέστερη χρήση, η διόρθωση γίνεται μέσω του υπολοίπου έναρξης χρήσης. Απαιτείται γνωστοποίηση στις Επεξηγηματικές Σημειώσεις. Εναλλακτικά απαιτείται και ο λογισμός της διόρθωσης του σφάλματος να γίνει στα αποτελέσματα της τρέχουσας χρήσης, χωρίς ανάλογη υποχρεωτική επανασύνταξη των προηγούμενων περιόδων, απαιτείται γνωστοποίηση στις Επεξηγηματικές Σημειώσεις.

2.8.5 ΔΛΠ 10 «Γεγονότα μετά την ημερομηνία ισολογισμού»

Το ΔΛΠ 10 (IAS 10 «Events After the Balance Sheet Date»), ασχολείται με το ζήτημα των λογιστικών γεγονότων που λαμβάνουν χώρα μετά την κατάρτιση και έγκριση του ισολογισμού μιας επιχείρησης. Παράλληλα, θέτει το πλαίσιο των πληροφοριών που θα πρέπει να περιλαμβάνονται στις Επεξηγηματικές Σημειώσεις, που συνέβησαν μετά την έγκριση του ισολογισμού.

Το ζήτημα που διαπραγματεύεται το λογιστικό πρότυπο 10 αφορά ένα θέμα με το οποίο πολλές επιχειρήσεις έρχονται αντιμέτωπες στην ημερομηνία λήξης της χρήσης τους, δεδομένου ότι από την ημερομηνία λήξης μέχρι την ημερομηνία έγκρισης μεσολαβεί ένα εύλογο χρονικό διάστημα.

Στο χρονικό διάστημα αυτό είναι πιθανό να συμβούν οικονομικά γεγονότα τα οποία να έχουν επίδραση στην οικονομική θέση της επιχείρησης. Λέγοντας γεγονότα μετά τον ισολογισμό

εννοούμε τα θετικά ή αρνητικά γεγονότα που συμβαίνουν στο χρονικό διάστημα μεταξύ της κατάρτισης του ισολογισμού και της έγκρισης του.

ΔΙΑΦΟΡΕΣ

ΕΓΛΣ	ΔΛΠ 10
Τα μερίσματα αναγνωρίζονται και καταχωρούνται αφού λάβουν έγκριση του Διοικητικού Συμβουλίου της εταιρείας, χωρίς να απαιτείται η έγκριση της Συνέλευσης των μετόχων.	Αν τα μερίσματα ανακοινώνονται μετά την ημερομηνία του ισολογισμού η επιχείρηση δεν τα καταχωρεί ως υποχρέωση στον ισολογισμό. Εμφανίζονται είτε στον ισολογισμό ή στις Επεξηγηματικές Σημειώσεις.

2.8.6 Δ.Λ.Π 11 «Κατασκευαστικές Συμβάσεις»

Το Διεθνές Λογιστικό Πρότυπο 11 (IAS 11 «Construction Contracts») ασχολείται με τη λογιστική επεξεργασία των εσόδων και εξόδων που προκύπτουν από τις συμβάσεις κατασκευής έργων συνήθως μακροχρόνιας διάρκειας.

Η σύμβαση έργου είναι στην ουσία η συμφωνία μεταξύ ενός κατασκευαστή και του πελάτη για την κατασκευή ενός στοιχείου ενεργητικού μέσα σε ένα συμφωνημένο χρονικό διάστημα και έναντι προσυμφωνημένου ποσού.

Οι συμβάσεις κατασκευής διακρίνονται σε συμβάσεις σταθερής τιμής και σε συμβάσεις προστιθέμενης αμοιβής. Οι συμβάσεις σταθερής τιμής αφορούν συμφωνίες σταθερής αμοιβής για τον κατασκευαστή. Αντίθετα, οι συμβάσεις προστιθέμενης αμοιβής αφορούν συμφωνίες κατά τις οποίες ο κατασκευαστής θα εισπράξει την συμφωνημένη αμοιβή συν ένα ποσοστό πάνω από το κόστος.¹⁸

Δεν υπάρχουν διατάξεις στο Ελληνικό Λογιστικό Σχέδιο που να ασχολούνται ξεχωριστά με τη περίπτωση της λογιστικής επεξεργασίας των εσόδων και εξόδων που προκύπτουν από τις συμβάσεις κατασκευής έργων μακροχρόνιας διάρκειας. Με λίγα λόγια δεν υπάρχει αντίστοιχη νομοθεσία στα Ελληνικά Πρότυπα.

¹⁸ Λογιστής, «Συμβάσεις κατασκευής έργων & παρουσίαση των δικαιωμάτων σε κοινοπραξίες σύμφωνα με τα Δ.Λ.Π.»

2.8.7 ΔΛΠ 12 «Φόροι Εισοδήματος»

Το Διεθνές Λογιστικό Πρότυπο 12 (IAS 12 «Income Taxes») αναφέρεται στους φόρους εισοδήματος που προκύπτουν από τη λειτουργία μιας επιχείρησης κατά τη διάρκεια της χρήσης

Κύριος στόχος του προτύπου 12 είναι να θέσει το πλαίσιο των λογιστικών χειρισμών των τρεχόντων και μελλοντικών φόρων. Επίσης να εισάγει τις έννοιες της τρέχουσας και αναβαλλόμενης φορολογίας και τον τρόπο υπολογισμού τους.¹⁹ Αναφέρεται τέλος στις πληροφορίες που πρέπει να γνωστοποιεί η επιχείρηση στις Επεξηγηματικές της Σημειώσεις.

ΔΙΑΦΟΡΕΣ

ΕΓΑΣ	ΔΛΠ 12
<u>Φόρος Εισοδήματος</u> αφορά μόνο επιχειρήσεις Υπολογίζεται από τον πίνακα διανομής κερδών. Υπολογίζεται σύμφωνα με κατάλληλες αναμορφώσεις εξόδων/εσόδων που δεν αναγνωρίζονται φορολογικά. <u>Αναβαλλόμενος Φόρος:</u> Δεν υπάρχουν διατάξεις για την αναγνώριση αναβαλλόμενου Φόρου	<u>Φόρος εισοδήματος</u> αποτελεί έξοδο της χρήσης και πρέπει να βαρύνει τη χρήση που αφορά. Υπολογίζεται επί της λογιστικής αξίας αφού ληφθούν υπόψη οι μόνιμες διαφορές μεταξύ λογιστικής και φορολογικής βάσης. <u>Αναβαλλόμενος Φόρος:</u> Για την αναγνώριση αναβαλλόμενου εισπρακτέου φόρου, πρέπει να υπάρχει η πιθανότητα ότι η επιχείρηση μελλοντικά θα έχει κέρδη, έτσι ώστε να συνδυάσει την απαίτηση με την υποχρέωση. Απαγορεύεται η προεξόφληση αναβαλλόμενων χρεωστικών η πιστωτικών φόρων.

2.8.8 Το ΔΛΠ 14 «Οικονομικές επιχειρήσεις κατά Τομέα»

Το Διεθνές Λογιστικό Πρότυπο 14 (IAS 14 «Segment Reporting»), καθορίζει τις αρχές που θα πρέπει να διέπουν την κατά τομέα πληροφόρηση των χρηστών των οικονομικών καταστάσεων. Παράλληλα, καθορίζει και τις γνωστοποιήσεις που θα πρέπει να περιλαμβάνουν οι επιχειρήσεις στις Επεξηγηματικές τους Σημειώσεις.

¹⁹Αληφαντής Στ. Γεώργιος, «Η λογιστική της αναβαλλόμενης φορολογίας βάση του ΔΛΠ 12», Λογιστής, Δεκέμβριος 2002.

ΔΙΑΦΟΡΕΣ

ΕΓΛΣ	ΔΛΠ 14
Δεν υπάρχει αντίστοιχη νομοθεσία	Οι εισηγμένες εταιρείες θα πρέπει να παρουσιάζουν τα λογιστικά τους αποτελέσματα αναλυμένα στα κύρια και δευτερεύοντα επιχειρησιακά και γεωγραφικά τμήματα της επιχείρησης. Το επίπεδο σημαντικότητας για τη δημιουργία τμήματος είναι 10% επί του συνόλου. Επίσης όλα τα τμήματα πρέπει να είναι τουλάχιστον ίσα με το 75% των συνολικών εσόδων της εταιρείας.

2.8.9 ΔΛΠ 16 «Ενσώματα Πάγια»

Το ΔΛΠ 16 θα πρέπει να εφαρμόζεται από όλες τις επιχειρήσεις που παράγουν ή κατασκευάζουν πάγια στοιχεία με σκοπό να τα επενδύσουν σε ακίνητα. Στην περίπτωση που τα πάγια αυτά δεν πληρούν τα κριτήρια για να συμπεριληφθούν στο λογαριασμό «Επενδύσεις σε ακίνητα» θα πρέπει να κατατάσσονται σύμφωνα με τις διατάξεις του Διεθνούς Λογιστικού Προτύπου 16.

Θα πρέπει ωστόσο να σημειώσουμε ότι όταν η κατασκευή των παγίων ολοκληρωθεί, τότε τα πάγια θα συμπεριληφθούν στο παραπάνω λογαριασμό και η επιχείρηση θα πρέπει να εφαρμόσει το ΔΛΠ 40 «Επενδύσεις σε ακίνητα».

ΔΙΑΦΟΡΕΣ

ΕΓΛΣ	ΔΛΠ 16
Το Ε.Γ.Λ.Σ. και ο Ν.2190/1920 ορίζουν ότι οι ενσώματες ακινητοποιήσεις πρέπει να καταχωρούνται στην αξία κτήσης και να αποσβένονται σύμφωνα με τους συντελεστές απόσβεσης που προβλέπονται από το Π.Δ. 100/98 το οποίο ορίζει τους μέγιστους επιτρεπτούς φορολογικά συντελεστές. Οι αναπροσαρμογές επιτρέπονται μόνο για κτίρια, οικόπεδα και γήπεδα (2065/92). Οι	Η αρχική καταχώρηση των παγίων γίνεται στο κόστος κτήσης του. Τα διοικητικά έξοδα δεν αποτελούν μέρος του κόστους. Η πραγματοποίηση επιπλέον δαπανών για ένα πάγιο, έχει σαν συνέπεια την αύξηση της λογιστικής του αξίας, μόνο αν αυξάνει τα μελλοντικά έσοδα.

τράπεζες όταν αποκτούν πάγια από πλειστηριασμούς παγίων τα καταχωρούν στο κόστος πλειστηριάσματος με την υποχρέωση να τα πουλήσουν εντός τριών ετών. Αν δεν πουληθούν αυτά τα πάγια δεν αποσβένονται.	<u>Αποτίμηση:</u> Υπόδειγμα Κόστους ή Υπόδειγμα Αναπροσαρμογής. Όταν γίνεται αναπροσαρμογή ενός Παγίου πρέπει να αναπροσαρμόζεται όλη η κατηγορία των παγίων που ανήκει. Το ποσό αναπροσαρμογής πιστώνεται σε ένα λογαριασμό καθαρής θέσης.²⁰ <u>Απόσβεση:</u> το πάγιο αποσβένεται σύμφωνα με τη διάρκεια ωφέλιμης ζωής του.²¹
--	---

2.8.11 Το ΔΛΠ 17 «Μισθώσεις»

Το Διεθνές Λογιστικό Πρότυπο 17 (IAS 17 «Leases») αναφέρεται στο θέμα των μισθώσεων και στους λογιστικούς χειρισμούς που απαιτούνται για την ορθή και τεκμηριωμένη παρακολούθηση τους. Ταυτόχρονα, οριοθετεί τις πληροφορίες που είναι υποχρεωμένη να γνωστοποιεί η επιχείρηση στις Επεξηγηματικές της Σημειώσεις.

Οι σχετικές Διερμηνείες είναι η ΜΕΔ 15 «Λειτουργικές Μισθώσεις- Κίνητρα», η ΜΕΔ 27 «Εκτίμηση της Ουσίας των Συναλλαγών που Συνεπάγονται το Νομικό Τύπο μιας Μίσθωσης» και τέλος το ΕΔΔΠΧΠ 4 «Προσδιορίζοντας κατά πόσο μια Σύμβαση Περιλαμβάνει μια Μίσθωση». Το ΔΛΠ 17 αναθεωρήθηκε στις 31/3/2004 και μπορούσε να εφαρμοστεί από 01/01/05.

Το πρότυπο 17 εφαρμόζεται για όλες τις μισθώσεις που συνάπτουν οι επιχειρήσεις πλην μερικών εξαιρέσεων, όπως είναι: οι συμφωνίες μισθώσεων για εξεύρεση και εξόρυξη μεταλλευμάτων, πετρελαίου, οι συμφωνίες για παροχή πνευματικών δικαιωμάτων, οι συμβάσεις άδεια θεατρικών παραστάσεων.²²

²⁰ Αληφαντής Στ. Γεώργιος, «Η λογιστική των παγίων περιουσιακών στοιχείων».

²¹ Φίλος Λ. Ιωάννης, «Πάγια στοιχεία - Η αντιμετώπιση τους σύμφωνα με τα ΔΛΠ».

²² Μαυρομάτης Ελευθέριος, «Αλλάζει η εικόνα της ελληνικής επιχείρησης»

ΔΙΑΦΟΡΕΣ

ΕΓΛΣ	ΔΛΠ 17
Οι συμβάσεις χρηματοοικονομικής μίσθωσης κατατάσσονται στις λειτουργικές μισθώσεις. Στο τέλος της μίσθωσης τα μισθωμένα περιουσιακά στοιχεία μεταβιβάζονται στον μισθωτή σε τιμή χαμηλότερη από την πραγματική αξία. Τα εκμισθωμένα στοιχεία εμφανίζονται στον ισολογισμό σαν αποσβέσιμο στοιχείο. Η διαφορά μεταξύ κόστους κτήσης και αξίας παγίου λογίζεται κατευθείαν στα αποτελέσματα σε κάθε χρήση.	Οι χρηματοδοτικές μισθώσεις αποτελούν απαίτηση της επιχείρησης. Το ελάχιστο σύνολο των μισθωμάτων που πρόκειται να εισπραχθούν κατά τη διάρκεια της μίσθωσης, μείον την υπολειμματική αξία των εκμισθωμένων παγίων, κεφαλαιοποιούνται και εμφανίζονται σαν απαιτήσεις κατά πελατών. Τα έσοδα αναγνωρίζονται καθ' όλη τη διάρκεια της Μίσθωσης και χαρακτηρίζονται σαν έσοδα από τόκους. Οι μισθώσεις διακρίνονται σε λειτουργικές και χρηματοοικονομικές.

2.8.12 Το ΔΛΠ 18 «Έσοδα»

Το Διεθνές Λογιστικό Πρότυπο 18 (IAS 18 «Revenues»), αναφέρεται στο ζήτημα των εσόδων μιας επιχείρησης. Το Πρότυπο 18 έχει σαν στόχο να καθορίσει τους απαιτούμενους λογιστικούς χειρισμούς για την ορθή λογιστική καταγραφή των εσόδων μιας επιχειρηματικής μονάδας.

Τα έσοδα προκύπτουν από την επιχειρηματική δραστηριότητα της εκάστοτε επιχείρησης, στα πλαίσια της οποίας λαμβάνουν χώρα ορισμένες συναλλαγές από τις οποίες πηγάζουν οικονομικά οφέλη. Τα έσοδα αυξάνουν τα οικονομικά οφέλη της επιχείρησης ή μειώνουν τις υποχρεώσεις της, γεγονός που οδηγεί σε αύξηση της καθαρής της θέσης.

Ο επίσημος και πληρέστερος ορισμός των εσόδων είναι *«Έσοδο είναι η μικτή εισροή οικονομικών οφελών κατά τη διάρκεια της χρήσης, η οποία προκύπτει από τις συνήθεις δραστηριότητες της επιχείρησης, όταν η εισροή αυτή έχει σαν αποτέλεσμα την αύξηση των ιδίων κεφαλαίων, εκτός της αύξησης που σχετίζεται με εισφορά κεφαλαίου από τους μετόχους»*. Τα έσοδα εισπράττονται μόνο όταν αφορούν την επιχείρηση και όχι εισπράξεις για λογαριασμό τρίτων.

ΔΙΑΦΟΡΕΣ

ΕΓΛΣ	ΔΛΠ 18
Έσοδα από: 1) πωλήσεις εμπορευμάτων	Έσοδα από: 1) πωλήσεις αγαθών 2) παροχή

2) πωλήσεις υπηρεσιών 3) επιχορηγήσεις εκτός εκείνων που χορηγούνται για κτήσεις παγίων στοιχείων 4) επενδύσεις των διαθεσίμων κεφαλαίων της επιχείρησης. <u>Έσοδο</u>: είναι η εκφρασμένη σε χρηματικές μονάδες αγοραστική δύναμη που αποκτάται, άμεσα ή έμμεσα, από τη δραστηριότητα της οικονομικής μονάδας. Η ελληνική λογιστική πρακτική συνιστά την εγγραφή των πράξεων ανταλλαγής σε βιβλία.	υπηρεσιών 3) τόκους, μερίσματα και δικαιώματα τρίτων προσώπων. <u>Έσοδο</u>: είναι η μικτή εισροή οικονομικών ωφελημάτων στη διάρκεια της χρήσης, η οποία προκύπτει από τις συνήθεις δραστηριότητες μιας επιχείρησης και οδηγεί σε αύξηση της καθαρής θέσης. Δεν θεωρείται έσοδο μια πράξη ανταλλαγής όμοιων και ισόποσων αγαθών. Η αποτίμηση των εσόδων πρέπει να γίνεται στην πραγματική αξία του εισπραχθέντος ή εισπρακτέου ανταλλάγματος. Βάσει του ΔΛΠ 18 η επιχείρηση πρέπει να γνωστοποιεί μια σειρά από πληροφορίες στις Επεξηγηματικές της Σημειώσεις.
---	--

2.8.13 Τα ΔΛΠ 19 και 26

Το ΔΛΠ 19 « Παροχές σε εργαζομένους» (IAS 19 «Employee Benefits») αναφέρεται στους απαιτούμενους λογιστικούς χειρισμούς για την καταγραφή των παροχών των εργοδοτών προς στους εργαζόμενους. Οι παροχές με βάση το πρότυπο 19 διακρίνονται στις εξής κατηγορίες:

- βραχυχρόνιες παροχές
- παροχές λόγω διακοπής εργασιακής σχέσης
- παροχές σε συμμετοχικούς τίτλους
- παροχές μετά τη λήξη της απασχόλησης
- μακροχρόνιες παροχές

Το ζήτημα των παροχών στην Ελλάδα επικεντρώνεται κυρίως γύρω από τις άμεσες παροχές, όπως είναι η καταβολή μισθοδοσίας και όλα τα επιμέρους έξοδα, π.χ. επιδόματα, δώρα, αμοιβές ασθένειας.

Το βάρος του ενδιαφέροντος των επιχειρήσεων πέφτει στο θέμα των αποζημιώσεων του προσωπικού, είτε λόγω συνταξιοδότησης, είτε λόγω αποχώρησης από την εργασία. Οι μοναδικές επιχειρήσεις στην ελληνική αγορά που παρέχουν στους εργαζομένους τους παροχές

συνταξιοδότησης είναι τα τραπεζικά ιδρύματα, οι εργαζόμενοι άλλων επιχειρήσεων καλύπτονται από δημόσιους ασφαλιστικούς οργανισμούς.

ΔΙΑΦΟΡΕΣ

ΕΓΛΣ	ΔΛΠ 19/26
Υπάρχει διάταξη για διενέργεια προβλέψεων για αποζημιώσεις συνταξιοδότησης και απολύσεων, υπολογίζονται με βάση το ν. 2112/20. Με βάση ειδική γνωμάτευση του Νομικού Συμβουλίου του κράτους, το 40% της συνολικής υποχρέωσης της επιχείρησης θεωρείται λογιστικά αποδεκτό για καταχώρηση. Ο 2190 αναφέρει για διενέργεια προβλέψεων για όλους τους πιθανούς κινδύνους, όμως στην πράξη δεν γίνεται εγγραφή για σχήματα υπεσχημένων παρόχων. Για το πρότυπο 26 δεν υπάρχει αντίστοιχη νομοθεσία.	Διαχωρισμός παροχών σε: -Υπεσχημένες παροχές - Καθορισμένες καταβολές Το ποσό της πρόβλεψης για μελλοντικές υπεσχημένες παροχές πρέπει η επιχείρηση να το υπολογίζει με αναλογιστικές μελέτες σε κάθε ημερομηνία σύνταξης ισολογισμού. Η χρησιμοποιούμενη μέθοδος είναι της «Προεξοφλητικής Πιστωτικής Μονάδας».

2.8.14 ΔΛΠ 20 «Λογιστική των Κρατικών Επιχορηγήσεων»

Το Διεθνές Λογιστικό Πρότυπο 20 «Λογιστική των κρατικών Επιχορηγήσεων και Γνωστοποίηση της Κρατικής Υποστήριξης» (IAS 20 «Accounting for Government Grants and Disclosure of Government Assistance»), αναφέρεται στο ζήτημα των κρατικών επιχορηγήσεων, καθώς επίσης να θέσει τα κριτήρια και το χρόνο αναγνώρισης τους. Οι σχετικές Διερμηνείες που έχουν εκδοθεί είναι η ΜΕΔ 10 «Κρατική Υποστήριξη – Καμία Ειδική Σχέση με Επιχειρηματικές Δραστηριότητες» και το ΕΔΔΠΧΠ 3 «Δικαιώματα Εκπομπών Ρύπων».

ΔΙΑΦΟΡΕΣ

ΕΓΛΣ	ΔΛΠ 20
Το ΕΓΛΣ και οι γνωματεύσεις του ΕΣΥΛ (41,47,192,206,292,298) καθορίζουν το θέμα των επιχορηγήσεων. Το Ελληνικό Δίκαιο είναι εναρμονισμένο με την 4 ^η Οδηγία της ΕΟΚ. Οι επιχορηγήσεις που	Το ΔΛΠ 20 καθορίζει το θέμα των επιχορηγήσεων. Η επιχείρηση πρέπει να εμφανίζει τις επιχορηγήσεις όταν υπάρχει η βεβαιότητα είσπραξης τους και συμμόρφωσης της. Οι επιχορηγήσεις που

σχετίζονται με τις λειτουργικές δαπάνες πιστώνονται σε λογαριασμό εσόδου. Επιχορηγήσεις που αφορούν αγορά παγίων εμφανίζονται σε λογαριασμούς ιδίων κεφαλαίων.	αφορούν το Ενεργητικό καταχωρούνται σαν «έσοδα επόμενων χρήσεων». Οι επιχορηγήσεις που αφορούν αποτελέσματα, εμφανίζονται σε πίστωση λογαριασμού εσόδου.
--	--

2.8.15 Το ΔΛΠ 21 «Οι επιδράσεις των μεταβολών στις τιμές συναλλάγματος»

Το Διεθνές Λογιστικό Πρότυπο 21 «Οι επιδράσεις των μεταβολών στις τιμές συναλλάγματος» (IAS 21 «The Effects of Changes in Foreign Exchange Rates»), αναφέρεται στο ζήτημα των συναλλαγματικών διαφορών και στο λογιστικό χειρισμό τους. Κύριος στόχος του προτύπου 21 είναι να θέσει τις αρχές και τις τεχνικές αναγνώρισης και λογιστικής καταγραφής των συναλλαγών σε ξένο νόμισμα.

ΔΙΑΦΟΡΕΣ

ΕΓΛΣ	ΔΛΠ 21
Τα στοιχεία μετατρέπονται με βάση την ισοτιμία κλεισίματος. Στις τράπεζες όλες οι συναλλαγματικές διαφορές λογίζονται στα αποτελέσματα. Ουσιαστικά ακολουθείται το πρότυπο 21.	Τα νομισματικά στοιχεία μετατρέπονται με βάση την ισοτιμία κλεισίματος. Τα μη νομισματικά στοιχεία μετατρέπονται με βάση την ισοτιμία αναγνώρισης. Οι λογιστικές διαφορές λογίζονται στα Αποτελέσματα Χρήσης.

2.8.16 Το ΔΛΠ 23 «Κόστος Δανεισμού»

Το Διεθνές Λογιστικό Πρότυπο 23 «Κόστος Δανεισμού» (IAS 23 «Borrowing Cost»), αναφέρεται στη λογιστική αντιμετώπιση του δανειακού κόστους των επιχειρήσεων.

Το πρότυπο 23 οριοθετεί την έννοια του δανειακού κόστους και ορίζει τις αρχές και τα κριτήρια για την αναγνώριση του. Παράλληλα, αναφέρεται στις πληροφορίες που θα πρέπει να περιλαμβάνει στις Επεξηγηματικές του Σημειώσεις.

Το πρότυπο για τη σωστή και τεκμηριωμένη παρακολούθηση του δανειακού κόστους απαιτεί την άμεση αναγνώριση του δανειακού κόστους ως έξοδο και την καταχώρηση του στα αντίστοιχα αποτελέσματα.

Τονίζεται ότι το πρότυπο δεν αναγνωρίζει σαν κόστος δανεισμού το πραγματικό ή υπολογιστικό κόστος των ιδίων κεφαλαίων.

Διευκρινιστικά αναφέρουμε, ότι το κόστος δανεισμού αποτελείται από τους τόκους του δανεισμού καθώς και από τα λοιπά έξοδα δανείου, π.χ. μακροπρόθεσμοι και βραχυπρόθεσμοι τόκοι, προμήθειες, συναλλαγματικές διαφορές δανείων.²³

ΔΙΑΦΟΡΕΣ

ΕΓΛΣ	ΔΛΠ 23
Οι τόκοι χρηματοδότησης παγίων στοιχείων, που βρίσκονται στην κατασκευαστική περίοδο σύμφωνα με το άρθρο 43, παρ. 3 του Ν. 2190/1920 θεωρούνται έξοδα πολυετούς απόσβεσης και αποσβένονται είτε εφάπαξ, είτε τμηματικά και ισόποσα σε μια πενταετία. Συναλλαγματικές διαφορές από χρηματοδότηση παγίων με δάνεια σε ξένο νόμισμα, ανήκουν στον λογαριασμό εξόδων πολυετούς απόσβεσης. Τμηματικά επιβαρύνει τα αποτελέσματα.	Το κόστος δανεισμού που σχετίζεται με αγορά ή κατασκευή παγίων μεταφέρεται στα πάγια. Όταν ο δανεισμός είναι γενικός, τότε το κόστος δανεισμού προσδιορίζεται με βάση ένα επιτόκιο κεφαλαιοποίησης. Το κόστος δανεισμού πρέπει να λογίζεται στα έξοδα της χρήσης που λαμβάνει χώρα, με παράλληλη γνωστοποίηση των μεθόδων που χρησιμοποιήσε.

2.8.17 Το ΔΛΠ 24 «Γνωστοποιήσεις Συνδεδεμένων Μερών»

Το Διεθνές Λογιστικό Πρότυπο 24 (IAS 24 «Related Party Disclosures»), αναφέρεται στους κανόνες κατάρτισης και στις πληροφορίες που θα πρέπει να περιλαμβάνονται στις οικονομικές καταστάσεις μιας επιχείρησης και των συνδεδεμένων με αυτή μερών.

Το πρότυπο 24 θέτει ένα πλαίσιο αρχών, μεθόδων και κανόνων κατάρτισης των οικονομικών καταστάσεων των επιχειρήσεων που αποτελούνται από πολύπλοκα νομικά και επιχειρηματικά σχήματα.

²³Σταθόπουλος Π., «Τι αλλάζει με τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα- υποχρεωτική ή εφαρμογή τους για τις εισηγμένες από το 2003».

Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησης, Grant Thornton, Β' Έκδοση, 2006, σελ.571.

ΔΙΑΦΟΡΕΣ

ΕΓΛΣ	ΔΛΠ 24
Σύμφωνα με τον Ν.2190/1920 συνδεδεμένες επιχειρήσεις θεωρούνται επιχειρήσεις με σχέσεις μητρικής- θυγατρικής, θυγατρικές των παραπάνω εταιρειών ή συνδεδεμένες προς τις παραπάνω εταιρείες. Γνωστοποιήσεις: 1) Για εταιρείες στις οποίες υπάρχει συμμετοχή άνω του 10% του κεφαλαίου τους, παρατίθεται ανάλυση, η οποία περιλαμβάνει την έδρα, την επωνυμία, το αποτέλεσμα της χρήσης. 2) η μητρική εταιρεία μπορεί να παραλείπει στο προσάρτημα της την αναγραφή των ΙΚ και του αποτελέσματος των θυγατρικών, εφόσον περιλαμβάνονται στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της. Οι απαιτήσεις και οι υποχρεώσεις προς τις συνδεδεμένες επιχειρήσεις εμφανίζονται σε ξεχωριστούς λογαριασμούς στον ισολογισμό.	Συνδεδεμένα μέρη θεωρούνται: 1) Σχέση μητρικής με θυγατρική 2) Εταιρείες υπό κοινό έλεγχο 3) Συγγενείς εταιρείες Γνωστοποιήσεις: περιλαμβάνουν 1) Σχέσεις μεταξύ συνδεδεμένων μερών 2) Φύση, είδος και ποσό των συναλλαγών μεταξύ των συνδεδεμένων μερών.

2.8.18 Το ΔΛΠ 27 «Ενοποιημένες και ατομικές οικονομικές καταστάσεις»

Το Διεθνές Λογιστικό Πρότυπο 27 (IAS 27 «Consolidated and Separate Financial Statements»), θέτει τις αρχές και τις λογιστικές τεχνικές αντιμετώπισης των ενοποιημένων και ατομικών οικονομικών καταστάσεων μιας επιχείρησης.

Παράλληλα, ασχολείται με το ζήτημα της λογιστικής καταγραφής των επενδύσεων σε θυγατρικές, συγγενείς ή σε κοινοπραξίες και πως αυτές θα απεικονίζονται στις ατομικές καταστάσεις της μητρικής επιχείρησης.

ΔΙΑΦΟΡΕΣ

ΕΓΛΣ	ΔΛΠ 27
Η διαφορά της εγγραφής συμψηφισμού μεταξύ κόστους συμμετοχής και καθαρής θέσης θυγατρικής ονομάζεται διαφορά ενοποίησης και λογίζεται στην καθαρή θέση. Όταν είναι χρεωστική δύναται να λογιστεί στα άυλα πάγια και να αποσβένεται στα 5 χρόνια.	Η μητρική επιχείρηση θα πρέπει να ενοποιεί τις λογιστικές καταστάσεις όλων των θυγατρικών της. Μόνη εξαίρεση για τις θυγατρικές που θα πωληθούν σε σύντομο χρονικό διάστημα. Η διαδικασία ενοποίησης αποτελείται από 7 βήματα.

Τα δικαιώματα μειοψηφίας και οι διαφορές ενοποίησης αποτελούν μέρος των ιδίων κεφαλαίων.	Τα αποτελέσματα της θυγατρικής Συμπεριλαμβάνονται στην ενοποίηση από την ημέρα της εξαγοράς τους και έπειτα.
--	--

2.8.19 Το ΔΛΠ 28 «Επενδύσεις σε Συγγενείς Επιχειρήσεις»

Το Διεθνές Λογιστικό Πρότυπο 28 (IAS 28 «Investments in Associates»), διαπραγματεύεται το ζήτημα των επενδύσεων σε συγγενείς επιχειρήσεις, πλην των επιχειρήσεων που κατέχονται από επιχειρήσεις venture capital ή από αμοιβαία κεφάλαια, πιστωτικά συγκροτήματα επενδύσεων και συναφείς επιχειρήσεις συμπεριλαμβανομένων και των ασφαλιστικών κεφαλαίων.

Οι επενδύσεις αυτές έχουν χαρακτηριστεί σαν κατεχόμενες για εμπορικούς σκοπούς από το ΔΛΠ 39 και μπορούν να αποτιμηθούν σε εύλογες αξίες. Οποιαδήποτε μεταβολή τους καταχωρείται είτε σαν κέρδος, είτε σαν ζημία στα αποτελέσματα χρήσης.

ΔΙΑΦΟΡΕΣ

ΕΓΛΣ	ΔΛΠ
Το άρθρο 106 του Ν.2190/1920 ορίζει τη διαδικασία εμφάνισης των συγγενών επιχειρήσεων στις Ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις. Το άρθρο ορίζει ότι η διαφορά μεταξύ του κόστους κτήσης και της εσωτερικής λογιστικής αξίας της επένδυσης, κατά την πρώτη φορά που εφαρμόζεται η μέθοδος της καθαρής θέσης, εμφανίζεται είτε ως άυλο πάγιο και αποσβένεται, είτε αφαιρετικά των ιδίων κεφαλαίων του ενοποιημένου ισολογισμού.	Συγγενής επιχείρηση θεωρείται εκείνη στην οποία ο επενδυτής ασκεί ουσιώδη επιρροή. Οι ενοποιημένες καταστάσεις των συγγενών επιχειρήσεων πρέπει να καταρτίζονται με βάση τη μέθοδο της καθαρής θέσης. Για την εφαρμογή της μεθόδου της καθαρής θέσης χρησιμοποιούνται οι πιο πρόσφατες διαθέσιμες οικονομικές καταστάσεις της συγγενούς, οι οποίες συνήθως καταρτίζονται με ημερομηνία ίδια με εκείνη του επενδυτή. Το μερίδιο του επενδυτή στα κέρδη εμφανίζεται σε ξεχωριστό λογαριασμό στα αποτελέσματα.

2.8.20 ΔΛΠ 29 «Παρουσίαση Οικονομικών Στοιχείων με Υπερπληθωρισμό»

Το Διεθνές Λογιστικό Πρότυπο 29 (IAS 29 «Interests in Joint Venture»), αναφέρεται στις λογιστικές τεχνικές των οικονομικών καταστάσεων επιχειρήσεων που δρουν σε υπερπληθωριστικές

οικονομίες. Το πρότυπο προτείνει μεθόδους προσαρμογής των λογιστικών καταστάσεων, έτσι ώστε να τηρείται η αρχή της συγκρισιμότητας.

Το ΔΛΠ 29 εφαρμόζεται στις βασικές οικονομικές καταστάσεις μιας επιχείρησης, από την έναρξη της χρήσης που διαπιστώνεται υπερπληθωρισμός στην οικονομία. Στις χώρες που αντιμετωπίζουν υπερβάλλοντα πληθωρισμό οι οικονομικές καταστάσεις των επιχειρήσεων καταρτίζονται με δύο τρόπους.

Ο ένας τρόπος είναι με βάση το ιστορικό κόστος και ο άλλος με βάση το τρέχον κόστος. Ωστόσο σε αγορές με υπερπληθωρισμό, οι οικονομικές καταστάσεις έχουν νόημα μόνο αν καταρτίζονται με βάση την τρέχουσα μονάδα μέτρησης, στην ημερομηνία του ισολογισμού.

ΔΙΑΦΟΡΕΣ

ΕΓΑΣ	ΔΛΠ 29
Δεν υπάρχει σχετική διάταξη.	Δεν καθορίζει το πρότυπο κάποιο ποσοστό από το οποίο θεωρείται ότι αρχίζει ο υπερπληθωρισμός. Οι οικονομικές καταστάσεις θα πρέπει να εμφανίζονται σε τρέχουσες μονάδες. Το αποτέλεσμα της καθαρής νομισματικής θέσης περιλαμβάνεται στα καθαρά αποτελέσματα.

2.8.21 Το ΔΛΠ 30 «Γνωστοποιήσεις στις Λογιστικές Καταστάσεις Τραπεζών»

Το Διεθνές Λογιστικό Πρότυπο 30 (IAS 30 «Disclosures in the Financial Statements at Banks & Similar Financial Institution»), καθορίζει το πλαίσιο κατάρτισης των λογιστικών καταστάσεων των τραπεζών και τις πληροφορίες που θα πρέπει να περιλαμβάνονται στις καταστάσεις αυτές.

Το πρότυπο 30 εφαρμόζεται από όλα τα τραπεζικά και λοιπά χρηματοοικονομικά ιδρύματα που έχουν υιοθετήσει τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησης. Το πεδίο εφαρμογής του προτύπου καλύπτει τόσο τις ατομικές καταστάσεις των τραπεζών, όσο και τις ενοποιημένες καταστάσεις των τραπεζικών ομίλων.

Η αναγκαιότητα δημιουργίας του προτύπου 30 προέκυψε από την ριψοκίνδυνη φύση των δραστηριοτήτων των τραπεζών. Οι τράπεζες έρχονται αντιμέτωπες με μια σειρά κινδύνων, όπως είναι η ανεπαρκής ρευστότητα, οι συναλλαγματικοί κίνδυνοι, η μεταβολή των επιτοκίων κ.α.

Οι κίνδυνοι αυτοί περιλαμβάνονται στις οικονομικές καταστάσεις των τραπεζών, ωστόσο για λόγους ασφάλειας των επενδυτών απαιτούνται επιπρόσθετες πληροφορίες. Η ανάγκη για πληρέστερη πληροφόρηση των χρηστών καλύπτεται με το ΔΛΠ 30. Το πρότυπο 30 εφαρμόζεται

για τις οικονομικές καταστάσεις με διαχειριστικές περιόδους μέχρι την 31/12/2006. Για τις λογιστικές καταστάσεις από 01/01/2007 και έπειτα θα εφαρμόζεται το ΔΠΧΠ 7 «Χρηματοοικονομικά μέσα: Γνωστοποιήσεις».

ΔΙΑΦΟΡΕΣ

ΕΓΑΣ	ΔΛΠ 30
Τα άρθρα 110 κ' 131 του κωδ.Ν2190/1920 ορίζουν τις οικονομικές καταστάσεις των τραπεζών. Στοιχεία που πρέπει να περιλαμβάνονται: • Ταμείο και διαθέσιμα στην ΚΤ • Κρατικά και άλλα αξιόγραφα • Απαιτήσεις κατά άλλων τραπεζών • Απαιτήσεις κατά τραπεζών • Ομολογίες κ' άλλοι τίτλοι • Υποχρεώσεις προς άλλες τράπεζες • Υποχρεώσεις προς πελάτες • Υποχρεώσεις προς πιστωτικούς τίτλους • Επισφαλείς απαιτήσεις • Μετοχικό κεφάλαιο κ' αποθεματικά • Διαφορές από αναπροσαρμογή αξίας περιουσιακών στοιχείων. ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΧΡΗΣΗΣ • Τόκοι και εξομοιούμενα έσοδα • Τόκοι και εξομοιούμενα έξοδα • Έσοδα από τίτλους • Έσοδα προμηθειών • Αποτελέσματα χρηματοοικονομικών Πράξεων Οι προβλέψεις δανείων που σχηματίζουν οι τράπεζες στην Ελλάδα είναι βάσει του	Το ΔΛΠ 30 ορίζει τις οικονομικές καταστάσεις των τραπεζών. Στοιχεία που περιλαμβάνουν: • Ταμείο και διαθέσιμα στην ΚΤ • Κρατικά κ' άλλα αξιόγραφα δεκτά για επαναπροεξόφληση στην ΚΤ • Κρατικά κ' άλλα χρεόγραφα κατεχόμενα για συναλλακτικούς σκοπούς • Τοποθετήσεις, δάνεια, προκαταβολές σε άλλες τράπεζες • Άλλες τοποθετήσεις στην αγορά • Δάνεια και προκαταβολές σε πελάτες • Επενδυτικοί τίτλοι • Καταθέσεις από άλλες τράπεζες • Άλλες καταθέσεις της χρηματαγοράς • Ποσά οφειλόμενα σε άλλους καταθέτες • Πιστοποιητικά καταθέσεων ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΧΡΗΣΗΣ • Τόκοι και Συναφή έσοδα • Δαπάνες τόκων και συναφή έξοδα • Έσοδα από μερίσματα • Έσοδα από αμοιβές και προμήθειες • Έξοδα από αμοιβές και προμήθειες • Κέρδη μείον ζημίες από διαπραγματεύσιμα Χρεόγραφα • Κέρδη μείον ζημίες από αγοραπωλησίες ξένων χαρτονομισμάτων • Άλλα έσοδα εκμετάλλευσης

A.N 396/68 και υπολογίζονται στο 1% επί των ετήσιων υπολοίπων των χορηγήσεων εκτός του Ελληνικού Δημοσίου και των εγγυημένων από αυτό. Είναι Γενικές Προβλέψεις.	• Ζημίες από δάνεια και προκαταβολές • Γενικά έξοδα διοίκησης • Άλλα έξοδα εκμετάλλευσης Κάθε κράτηση κερδών για προβλέψεις κερδών. Πέρα από το σύνηθες ποσό καταχωρείται ως Διανομή κερδών.
--	--

2.8.22 Το ΔΛΠ 31 «Επενδύσεις σε Κοινοπραξίες»

Το Διεθνές Λογιστικό Πρότυπο 31 (IAS 31 «Interests in Joint Venture»), αναφέρεται στη λογιστική παρακολούθηση και αναγνώριση των δικαιωμάτων σε κοινοπραξίες. Παράλληλα, ορίζει τον τρόπο παρουσίασης των στοιχείων του ενεργητικού, των υποχρεώσεων, των εσόδων και εξόδων των κοινοπραξιών στις λογιστικές καταστάσεις της επενδύτριας επιχείρησης.

ΔΙΑΦΟΡΕΣ

ΕΓΛΣ	ΔΛΠ 31
Δεν υπάρχει σχετική Διάταξη.	Κοινοπραξία είναι μια συμβατική Συμφωνία με την οποία δύο ή περισσότερα μέρη αναλαμβάνουν από κοινού μια οικονομική δραστηριότητα. Υπάρχουν τρεις τύποι κοινοπραξιών: 1) οι ελεγχόμενες δραστηριότητες 2) κοινά ελεγχόμενα περιουσιακά στοιχεία 3) κοινά ελεγχόμενες περιουσιακές μονάδες.

2.8.23 Το ΔΛΠ 32 «Χρηματοοικονομικά Μέσα: Γνωστοποίηση και παρουσίαση»

Το Διεθνές Λογιστικό Πρότυπο 32 (IAS 32 «Financial Instruments: Disclosure and Presentation»), θέτει το πλαίσιο και τον τρόπο παρουσίασης των πληροφοριών των Χρηματοοικονομικών μέσων που θα πρέπει να περιλαμβάνονται στις οικονομικές καταστάσεις μιας επιχείρησης.

Ταυτόχρονα, αναφέρει και τις απαραίτητες γνωστοποιήσεις που θα πρέπει να περιλαμβάνονται στις Επεξηγηματικές Σημειώσεις των οικονομικών καταστάσεων. Η δημιουργία

του προτύπου αποσκοπεί στην όσο το δυνατόν καλύτερη πληροφόρηση των χρηστών αναφορικά με τα χρηματοοικονομικά στοιχεία και την επίπτωση τους στην οικονομική θέση της επιχείρησης.

ΔΙΑΦΟΡΕΣ

ΕΓΛΣ	ΔΛΠ 32
Δεν υπάρχει συγκεκριμένη Διάταξη. Συνήθως λογίζονται με βάση το νομικό τους τύπο.	Τα χρηματοοικονομικά προϊόντα διακρίνονται στον ισολογισμό με βάση την ουσιαστική τους υπόσταση και όχι το νομικό τους τύπο. Διακρίνονται σε: 1) υποχρέωση προς εξόφληση σε μετρητά 2) έντιτλες υποχρεώσεις.

2.8.25 Το ΔΛΠ 33 «Κέρδη ανά Μετοχή»

Το Διεθνές Λογιστικό Πρότυπο 33 (IAS 33 «Earnings per Share»), θέτει τις αρχές προσδιορισμού και παρουσίασης του κονδυλίου « κέρδη ανά μετοχή», ώστε να παρέχεται ορθή, πλήρης και συγκρίσιμη πληροφόρηση στους χρήστες. Παράλληλα, καθορίζει ποια στοιχεία σχετικά με τα κέρδη ανά μετοχή θα πρέπει να συμπεριλαμβάνονται στις Επεξηγηματικές Σημειώσεις.

ΔΙΑΦΟΡΕΣ

ΕΓΛΣ	ΔΛΠ 33
Δεν υπάρχει σχετική διάταξη.	Εφαρμόζεται από όλες τις επιχειρήσεις με μετοχές εισηγμένες στο χρηματιστήριο. Οι επιχειρήσεις πρέπει να παρουσιάζουν τα Βασικά και Μειωμένα Κέρδη ανά Μετοχή. Τα παραπάνω στοιχεία θα πρέπει να περιλαμβάνονται στην κατάσταση Αποτελεσμάτων χρήσης.

2.8.26 Το ΔΛΠ 34 «Ενδιάμεσες Οικονομικές Καταστάσεις»

Το Διεθνές Λογιστικό Πρότυπο 34 (IAS 34 «Interim Financial Reporting»), αναφέρεται στις αρχές αναγνώρισης, αποτίμησης και κατάρτισης ενδιάμεσων οικονομικών καταστάσεων. Παράλληλα, καθορίζει και τα στοιχεία που θα πρέπει να περιλαμβάνονται στο μέρος των Επεξηγηματικών Σημειώσεων.

ΔΙΑΦΟΡΕΣ

ΕΓΛΣ	ΔΛΠ 34
Οι επιχειρήσεις θα πρέπει να συντάσσουν οικονομικές καταστάσεις τουλάχιστον για το εξάμηνο της χρήσης, που για τις εισηγμένες θα πρέπει να είναι ελεγμένες από ορκωτούς ελεγκτές. Απαρτίζονται από τον Ισολογισμό, και Κατάσταση Αποτελεσμάτων Χρήσης. Οι Τράπεζες δημοσιεύουν και μηνιαίες Οικονομικές καταστάσεις, Ισολογισμό Και κατάσταση αποτελεσμάτων χρήσης.	Ενδιάμεση περίοδος είναι μια Περίοδος οικονομικής έκθεσης Μικρότερη από ένα έτος. Απαρτίζονται από τον Ισολογισμό, Κατάσταση αποτελεσμάτων χρήσης, Κατάσταση μεταβολών της καθαρής θέσης, Κατάσταση ταμειακών ροών, Επεξηγηματικές Σημειώσεις.

2.8.27 Το ΔΛΠ 36 «Μείωση της Αξίας Στοιχείων του Ενεργητικού»

Το Διεθνές Λογιστικό Πρότυπο 36 (IAS 36 «Impairment of Assets»), αναφέρεται στην έννοια μείωσης της αξίας των στοιχείων του ενεργητικού, μια έννοια που μέχρι πρόσφατα δεν υπήρχε στα λογιστικά πεπραγμένα.

Στόχος του προτύπου είναι να ανιχνεύσει πιθανές ζημίες από τη μείωση της αξίας στοιχείων του ενεργητικού, ώστε να μην εμφανιστούν τα στοιχεία αυτά σε αξία μεγαλύτερη από την ανακτήσιμη τους. Παράλληλα, επιτυγχάνει τον ποσοτικό προσδιορισμό του μεγέθους της ζημίας λόγω μείωσης της αξίας. Επίσης προσδιορίζει τις προϋποθέσεις για αναστροφή της αναγνωρισμένης ζημίας λόγω μείωσης της αξίας των στοιχείων.

Οι σχετικές Διερμηνείες είναι το ΕΔΔΠΧΠ 1 «Μεταβολές σε Υφιστάμενες Υποχρεώσεις Αποδέσμευσης, Αποκατάστασης και Συναφείς Υποχρεώσεις», καθώς και το ΕΔΔΠΧΠ 3 «Δικαιώματα Εκπομπών Ρύπων». Το πρότυπο αναθεωρήθηκε τον Μάρτιο του 2004, αργότερος σκοπός ήταν η εναρμόνιση του με το ΔΠΧΠ 3.

Το πρότυπο εφαρμόζεται από όλες τις επιχειρήσεις που εφαρμόζουν τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησης, για όλα τα στοιχεία του ενεργητικού. Ελάχιστες εξαιρέσεις στοιχείων εξαιρούνται από την εφαρμογή του προτύπου 36, όπως είναι τα αποθέματα, οι επενδύσεις σε ακίνητα, οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις.²⁶

²⁶ Παπάζογλου Μιχάλης, Λασσανιανού Μάριος, «IAS 36: απομείωση αξίας στοιχείων ενεργητικού».

ΔΙΑΦΟΡΕΣ

ΕΓΛΣ	ΔΛΠ 36
Το Ελληνικό Δίκαιο αναγνωρίζει διατάξεις για το ζήτημα της αποτίμησης των περιουσιακών στοιχείων μιας εταιρείας για την εκτίμηση ύπαρξης υποτίμησης της αξίας τους. Η ζημία η οποία προκύπτει από την υποτίμηση καταχωρείται στα αποτελέσματα της χρήσης που αναγνωρίστηκε. Οποιαδήποτε μείωση της υποτίμησης προηγούμενων χρήσεων έχει αναγνωριστεί σε προηγούμενα έτη, η επιχείρηση τα καταχωρεί στα έσοδα της χρήσης που προέκυψε.	Κάθε επιχείρηση θα πρέπει να διαπιστώνει κατά την ημερομηνία του ισολογισμού αν και κατά πόσο υπάρχει ένδειξη ότι ένα περιουσιακό στοιχείο είναι υποτιμημένο. Σε περίπτωση τέτοιας ένδειξης η επιχείρηση θα πρέπει να έχει το ανακτήσιμο ποσό του περιουσιακού στοιχείου. Όταν η ανακτήσιμη αξία του στοιχείου είναι μικρότερη από τη λογιστική αξία, τότε η επιχείρηση θα αναγνωρίσει τη σχετική ζημία. Ανακτήσιμη αξία ορίζεται η μεγαλύτερη αξία μεταξύ αξίας πώλησης και της αξίας χρήσης τους.

2.8.28 Το ΔΛΠ 37 «Προβλέψεις Ενδεχόμενες Υποχρεώσεις και Ενδεχόμενες Απαιτήσεις»

Το Διεθνές Λογιστικό Πρότυπο 37 (IAS 37 «Provisions, Contingent Liabilities and Contingent Assets») αναφέρεται στις λογιστικές τεχνικές παρακολούθησης, αναγνώρισης και εκτίμησης των προβλέψεων, απαιτήσεων και υποχρεώσεων μιας επιχείρησης. Το πρότυπο αναφέρεται επίσης στις γνωστοποιήσεις που θα πρέπει να περιλαμβάνονται στις Επεξηγηματικές Σημειώσεις των οικονομικών καταστάσεων.

Στην Ελλάδα οι επιχειρήσεις υποχρεούνται να διενεργούν προβλέψεις για πιθανούς κινδύνους και ζημίες, το ΔΛΠ 37 καθορίζει τους λογιστικούς χειρισμούς που απαιτούνται για την ορθή τήρηση αυτών των κονδυλίων. Η εφαρμογή των διατάξεων του προτύπου 37 καθιστά τις οικονομικές καταστάσεις περισσότερο συγκρίσιμες και πιο βελτιωμένες σε θέματα σχετικότητας στοιχείων και γεγονότων.

ΔΙΑΦΟΡΕΣ

ΕΓΛΣ	ΔΛΠ 37
Οι προβλέψεις που λογίζονται είναι συνήθως γενικές. Ο ν.	Πρόβλεψη είναι μια υποχρέωση αβέβαιου ποσού ή χρόνου. Το ποσό που καταχωρείται σαν πρόβλεψη πρέπει να είναι η ορθή

2190 ορίζει σαν γενική αρχή ότι οι προβλέψεις θα πρέπει να πραγματοποιούνται για κάθε κίνδυνο.	εκτίμηση της δαπάνης, που απαιτείται για να διακανονιστεί η δέσμευση. Οι προβλέψεις θα πρέπει να αναθεωρούνται σε κάθε ημερομηνία του Ισολογισμού. Η χρήση των προβλέψεων πρέπει να γίνεται μόνο για δαπάνες που τις αφορούν.
--	---

2.8.28 Το ΔΛΠ 38 «Άυλα στοιχεία του ενεργητικού»

Το Διεθνές Λογιστικό Πρότυπο 38 (IAS 38 «Intangible Assets»), αναφέρεται στα κριτήρια και τις αρχές αναγνώρισης στοιχείων, ως άυλων στοιχείων ενεργητικού στις οικονομικές καταστάσεις της επιχείρησης. Παράλληλα, καθορίζει τη λογιστική αντιμετώπιση αυτών των στοιχείων, καθώς και τις απαραίτητες γνωστοποιήσεις.²⁷

ΔΙΑΦΟΡΕΣ

ΕΓΛΣ	ΔΛΠ 38
Τα ακίνητα που αποφέρουν έσοδα υπόκεινται σε απόσβεση. Σε ότι αφορά τις τράπεζες, τα ακίνητα που έρχονται στην κατοχή τους από πλειστηριασμούς θα πρέπει να καταχωρούνται ξεχωριστά στον Ισολογισμό. Αποσβένονται με την ιδιοχρησία και την μίσθωση. Τα ακίνητα αυτά μέσα σε κάποιο διάστημα εκποιούνται.	Τα άυλα πάγια εξοδοποιούνται στην χρήση δημιουργίας τους. Η απόσβεση των παγίων γίνεται συστηματικά κατά τη διάρκεια της ωφέλιμης ζωής του άυλου στοιχείου. Στα ΔΠΧΠ η υπεραξία εμφανίζεται ξεχωριστά, σύμφωνα με το ΔΠΧΠ 3.

2.8.29 Το ΔΛΠ 39 «Χρηματοοικονομικά Μέσα: Αναγνώριση και Αποτίμηση»

Το Διεθνές Λογιστικό Πρότυπο 39 (IAS 39 «Financial instruments: Recognition and Measurements»), αναφέρεται στις λογιστικές μεθόδους που πρέπει να χρησιμοποιούνται για την αναγνώριση, αποτίμηση και απεικόνιση των χρηματοοικονομικών μέσων στις οικονομικές καταστάσεις.

Το πρότυπο κατατάσσει τα χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού σε τέσσερις κατηγορίες, γεγονός που υποδεικνύει και τη βάση αποτίμησης τους. Οι κατηγορίες είναι:

- Χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού στην εύλογη αξία μέσω της κατάστασης Αποτελεσμάτων Χρήσης
- Δια κρατούμενες μέχρι τη λήξη επενδύσεις

- Δάνεια και Απαιτήσεις
- Διαθέσιμα προς πώληση χρηματοοικονομικά στοιχεία

Οι χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις κατατάσσονται σε δύο κατηγορίες:

- Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις στην εύλογη αξία μέσω της κατάστασης αποτελεσμάτων χρήσης
- Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις αποτιμώμενες στο αναπόσβεστο κόστος

ΔΙΑΦΟΡΕΣ

ΕΓΛΣ	ΔΛΠ 39
Όλα τα στοιχεία Ενεργητικού και Παθητικού καταχωρούνται στο Κόστος Κτήσης. Τα χρηματοοικονομικά στοιχεία είναι κυρίως τα χρεόγραφα. Στις τράπεζες η ταξινόμηση των Χρεογράφων γίνεται σύμφωνα με Κ.Λ.Σ.Τ.: ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ • Δεκτά για επαναχρηματοδότηση • Συμμετοχές σε επιχειρήσεις συγγενείς που ενοποιούνται με τη μέθοδο της καθαρής θέσης • Λοιπά χρεόγραφα Το Κ.Λ.Σ.Τ. διακρίνει τα χρεόγραφα σε 2 Κατηγορίες: • Συμμετοχές ή τίτλοι διαρκούς Κατοχής • Συμμετοχές ή τίτλοι με πρόθεση διακράτησης εντός της επόμενης χρήσης ΠΑΡΑΓΩΓΑ ΚΑΙ HEDGING Δεν υπάρχει διάταξη στην ελληνική Νομοθεσία που να ορίζει συγκεκριμένα τη Λογιστική και αποτίμηση παραγώγων. Οι Ελληνικές τράπεζες εφαρμόζουν τη	Αρχικά όλα τα στοιχεία του ενεργητικού και παθητικού καταχωρούνται στο κόστος Κτήσης, το οποίο προσδιορίζεται από την εύλογη αξία του τιμήματος αγοράς. Η αναγνώριση των χρηματοοικονομικών στοιχείων γίνεται όταν η επιχείρηση καθίσταται συμβατικό μέρος μιας σύμβασης. Ο διαχωρισμός των στοιχείων γίνεται σε τέσσερις κατηγορίες. ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ • Εμπορικό χαρτοφυλάκιο • Διακρατηθέντα ως τη λήξη • Δάνεια παρασχεθέντα πρωτογενώς • Διαθέσιμα προς πώληση χρεόγραφα ΠΑΡΑΓΩΓΑ ΚΑΙ HEDGING Η χρήση των παραγώγων είναι διττή, αφορά είτε την Κερδοσκοπία (trading), είτε την αντιστάθμιση κινδύνου (hedging). Όλα τα παράγωγα αποτιμώνται στην εύλογη αξία τους και συμπεριλαμβάνονται στον ισολογισμό. Παράγωγα με σκοπό την κερδοσκοπία, στα αποτελέσματα καταχωρείται η διαφορά στην τρέχουσα Αξία τους. Παράγωγα για αντιστάθμιση κινδύνου, έχουν σαν συνέπεια να μην αναγνωρίζεται η γενική αντιστάθμιση

μέθοδο των δεδουλευμένων για τη λογιστική παρακολούθηση των παραγώγων και έχουν εμμέσως υιοθετήσει την έννοια του macro-hedging.	κινδύνου (macro-hedging). Δεν γίνεται αποδεκτό το hedging σε επίπεδα Χαρτοφυλακίων που δεν μοιράζονται τον ίδιο κίνδυνο Δεν είναι αποδεκτό το hedging επιτοκιακού Κινδύνου στα στοιχεία που διακρατούνται ως τη λήξη τους.
--	--

2.8.30 Το ΔΛΠ 40 «Επενδύσεις σε Ακίνητα»

Το Διεθνές Λογιστικό Πρότυπο 40 (IAS 40 «Investment Property»), αναφέρεται στις λογιστικές τεχνικές που απαιτούνται για την παρακολούθηση των ακινήτων που κατέχει ή ενοικιάζει μια επιχείρηση με χρηματοοικονομική μίσθωση.

Τα ακίνητα αυτά δεν χρησιμοποιούνται στην παραγωγική διαδικασία, αλλά αποφέρουν εισόδημα μέσω της μίσθωσης τους ή κατέχονται για ενίσχυση κεφαλαίου. Παράλληλα, στο πρότυπο αναφέρονται οι μέθοδοι αποτίμησης επενδύσεων σε ακίνητα, που έχουν εκμισθωθεί, βάσει λειτουργικής μίσθωσης.

ΔΙΑΦΟΡΕΣ

ΕΓΛΣ	ΔΛΠ 40
Τα ακίνητα που αποφέρουν έσοδα υπόκεινται σε απόσβεση, ενώ η εκτίμηση της αξίας των παγίων που εισφέρονται στην επιχείρηση από τους μετόχους γίνεται από ειδική επιτροπή. Σε ό,τι αφορά τις τράπεζες, τα ακίνητα που έρχονται στην κατοχή τους από πλειστηριασμούς θα πρέπει να καταχωρούνται ξεχωριστά στον Ισολογισμό. Αποσβένονται με την ιδιοχρησία και την μίσθωση. Τα ακίνητα αυτά μέσα σε κάποιο διάστημα εκποιούνται.	Ακίνητα που κατέχονται για ενίσχυση κεφαλαίου ή για είσπραξη μισθωμάτων. Η αρχική αποτίμηση γίνεται στο κόστος της επένδυσης, συμπεριλαμβάνοντας τα έξοδα κτήσης. Μεταγενέστερη αποτίμηση μπορεί να γίνει είτε με τη μέθοδο της πραγματικής αξίας, είτε με τη μέθοδο του κόστους. Τα ενημερωτικά των εταιρειών θα απαγορεύεται δια νόμου να περιλαμβάνουν προβλέψεις οποιουδήποτε είδους και θα βασίζονται σε ιστορικά δεδομένα.

4.31 Το ΔΛΠ 41 «Γεωργία»

Το Διεθνές Λογιστικό Πρότυπο 41 (IAS 41 «Agriculture»), αναφέρεται στην λογιστική παρακολούθηση των δραστηριοτήτων μιας γεωργικής επιχείρησης.

ΔΙΑΦΟΡΕΣ

ΕΓΛΣ	ΔΛΠ 41
Δεν υπάρχει σχετική διάταξη.	Το ΔΛΠ 41 καθορίζει τους λογιστικούς χειρισμούς που απαιτούνται για τη λογιστική παρακολούθηση γεωργικών δραστηριοτήτων. Τα βιολογικά στοιχεία αποτιμώνται στην εύλογη αξία τους

2.9 Τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησης και η εφαρμογή τους στα Τραπεζικά Ιδρύματα

2.9.1 Σκοπός των ΔΠΧΠ στα Τραπεζικά Ιδρύματα

Ένας ακόμα στόχος της εργασίας είναι η ανάπτυξη των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων και πώς αυτά εφαρμόζονται στο τραπεζικό κλάδο. Στόχος των τραπεζών είναι η κατάρτιση αξιόπιστων και συγκρίσιμων λογιστικών καταστάσεων, που θα εγείρουν αισθήματα διαφάνειας και ασφάλειας στους επενδυτές. Έτσι, η εφαρμογή των ΔΛΠ στα τραπεζικά ιδρύματα: α) Συμβάλλει στην άσκηση σοβαρής διαχείρισης κινδύνου και ελέγχου στα τραπεζικά ιδρύματα, β) Ενισχύει την δημοσίευση αξιόπιστων πληροφοριών, γ) Βοηθά τα τραπεζικά ιδρύματα να ακολουθούν και να εφαρμόζουν τα ΔΠΧΠ χωρίς παρεκκλίσεις και να καταρτίζουν διαφανείς οικονομικές καταστάσεις, δ) Διευκολύνει την αποτελεσματική εποπτεία των τραπεζικών ιδρυμάτων από τα αρμόδια όργανα.

Η συγγραφή του παρόντος κεφαλαίου βασίστηκε στα παρακάτω, πέρα από κάποια άρθρα που υπάρχουν αναφορές στο κείμενο:

*Φίλος Λ. Ιωάννης, «Τα διεθνή λογιστικά πρότυπα και οι κύριες διαφορές τους από την ελληνική νομοθεσία»

*Ένωση Ελληνικών Τραπεζών, «Κυριότερες Διαφορές μεταξύ Διεθνών Λογιστικών Προτύπων και Ελληνικών Λογιστικών Αρχών (Μελέτη όπως εκπονήθηκε από την Arthur Andersen)», Αθήνα, Ιανουάριος 2002. Διαθέσιμο στην ηλεκτρονική διεύθυνση: <http://www.hba.gr/7logistica/diafores.pdf>

*Ντζακάτος Δημήτρης, «Τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα με απλά λόγια και οι διαφορές τους από τα Ελληνικά», Εκδόσεις Καστανιώτη

2.9.1.1 Το ΔΠΧΠ 1

Το ΔΠΧΠ 1 «Πρώτη Εφαρμογή των Διεθνών Προτύπων Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησης» (IFRS 1 «First-Time Adoption of International Financial Reporting Standards» εκδόθηκε τον Ιούλιο του 2003), θέτει ένα πλαίσιο κανόνων κατάρτισης των οικονομικών καταστάσεων που θα εκδίδονταν για πρώτη φορά με βάση τα ΔΠΧΠ. Στόχος του είναι να διαλευκάνει τις ασάφειες που είχαν δημιουργηθεί από τη ΜΕΔ 8 «Πρώτη Εφαρμογή των ΔΛΠ ως πρωταρχική λογιστική βάση». Το νέο πρότυπο όρισε ότι οι επιχειρήσεις από εδώ και στο εξής θα επέλεγαν αν θα ακολουθούσαν ή όχι, αναδρομική εφαρμογή του προτύπου. Τέλος, στις οικονομικές καταστάσεις των επιχειρήσεων θα πρέπει να γίνεται εμφανής η επίδραση των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων στα οικονομικά μεγέθη.¹

2.9.1.2 Το ΔΠΧΠ 2

Το ΔΠΧΠ 2 «Πληρωμές Βασιζόμενες σε Συμμετοχικούς Τίτλους» (IFRS 2 «Share-based Payment»), αναφέρεται στο ζήτημα των πληρωμών με βάση συμμετοχικούς τίτλους. Η παροχή τέτοιων αμοιβών αποτελεί ισχυρό κίνητρο εργασίας για τα στελέχη μιας επιχείρησης. Πολλές επιχειρήσεις επιλέγουν ως τρόπο επιβράβευσης και αύξησης της παραγωγικότητας των εργαζομένων, την παροχή συμμετοχικών τίτλων.

Το πρότυπο εφαρμόζεται για τις εξής συναλλαγές: α) Διακανονισμός συναλλαγής με συμμετοχικούς τίτλους, β) Ταμειακός διακανονισμός συναλλαγής. Το τραπεζικό ίδρυμα λαμβάνει υπηρεσίες από τους εργαζόμενους και τους ανταμείβει με μετρητό ή προσφέρει συμμετοχικούς τίτλους. Η αξία των προσφερόμενων αμοιβών προσδιορίζεται με βάση την αξία των συμμετοχικών τίτλων της τράπεζας.

2.9.1.3 ΔΠΧΠ 3

Το ΔΠΧΠ 3 «Ενοποιήσεις Επιχειρήσεων» (IFRS 3 «Business Combinations»), ασχολείται με τον καθορισμό ενός πλαισίου αρχών και λογιστικής παρακολούθησης των ενοποιημένων καταστάσεων μιας επιχείρησης. Στόχος του προτύπου είναι η χρηματοοικονομική παρουσίαση μιας επιχείρησης που συμμετέχει σε μια ενοποίηση με άλλες επιχειρήσεις.

¹Τσάμης Αναστάσιος, «Η εισαγωγή των διεθνών λογιστικών προτύπων στα πλαίσια του τραπεζικού συστήματος».

Σύμφωνα με το ΔΠΧΠ 1 κατά την πρώτη εφαρμογή των ΔΠΧΠ, μια επιχείρηση μπορεί να μην εφαρμόσει το ΔΠΧΠ 3 για τις ενοποιήσεις, που έχει αναγνωρίσει πριν από την μετάβαση. Το πρότυπο 1 δίνει τη δυνατότητα στην εκάστοτε επιχείρηση να μην εφαρμόσει αναδρομικά τις διατάξεις του ΔΠΧΠ 3 για ενοποιήσεις αναγνωρισμένες πριν την εφαρμογή των ΔΠΧΠ. Σε περίπτωση όμως που μια επιχείρηση αποφασίσει να εφαρμόσει αναδρομικά το ΔΠΧΠ 3 για προηγούμενες ενοποιήσεις, θα πρέπει να το εφαρμόσει και για όλες τις μελλοντικές.

2.9.1.4 Το ΔΠΧΠ 4

Το ΔΠΧΠ 4 «Ασφαλιστικές Συμβάσεις» (IFRS 4 « Insurance Contracts»), ασχολείται με την λογιστική αντιμετώπιση των ασφαλιστικών συμβάσεων, που προσφέρουν οι ασφαλιστικές εταιρείες. Παράλληλα, το εν λόγω πρότυπο καθορίζει τις επιπρόσθετες πληροφορίες που απαιτούνται από τις ασφαλιστικές εταιρείες για τις συμβάσεις που συνάπτουν και δεν περιλαμβάνει νέους λογιστικούς χειρισμούς αντιμετώπισης, αντίθετα αναλώνεται στην παρουσίαση των διαφορών του με άλλα συναφή πρότυπα.

Σημειώνεται ότι το ΔΠΧΠ 4 συνδέεται με τις διατάξεις του ΔΛΠ 39. Η εφαρμογή του προτύπου ξεκινάει την ή μετά την 01/01/2005. Η σχετική Διερμηνεία είναι η ΜΕΔ 27 «Εκτίμηση της ουσίας των συναλλαγών που συνεπάγονται το νομικό τύπο μιας μίσθωσης». Το ΔΠΧΠ 4 αφορά κυρίως ασφαλιστικές εταιρείες και όχι τραπεζικά ιδρύματα.

Το ΔΠΧΠ 4 βρίσκει εφαρμογή για όλες τις επιχειρήσεις που ειδικεύονται στην παροχή ασφαλιστικών συμβάσεων. Στόχος του προτύπου είναι ο καθορισμός λογιστικής αντιμετώπισης των ασφαλιστικών συμβολαίων, των συμβάσεων ανασφάλισης καθώς και όλων των χρηματοοικονομικών εργαλείων που εκδίδουν οι εταιρείες, με χαρακτήρα προαιρετικής συμμετοχής.

2.9.1.6 Το ΔΠΧΠ 5

Το Διεθνές Πρότυπο Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησης 5 «Πάγια Στοιχεία του Ενεργητικού Κατεχόμενα προς Πώληση και Διακοπείσες Δραστηριότητες» (IFRS 5 «Non- Current Assets Held for Sale and Discontinued Operations»), αναφέρεται στη λογιστική αντιμετώπιση του ζητήματος των προς πώληση στοιχείων του ενεργητικού.

Το πρότυπο 5 καθορίζει τις λογιστικές τεχνικές αποτίμησης, αναγνώρισης και απεικόνισης στις λογιστικές καταστάσεις των τραπεζών (και άλλων επιχειρήσεων), των στοιχείων του

ενεργητικού που κατέχονται προς πώληση και των διακοπείσων δραστηριοτήτων. Παράλληλα, το πρότυπο προβλέπει τις απαραίτητες πληροφορίες που θα πρέπει να γνωστοποιηθούν στις Επεξηγηματικές Σημειώσεις.

Το ΔΠΧΠ 5 ουσιαστικά αντικαθιστά το ΔΛΠ 35 «Διακοπτόμενες Δραστηριότητες». Η εφαρμογή του προτύπου ξεκινάει την 01/01/2005 ή σε μετέπειτα ημερομηνία. Νωρίτερη εφαρμογή του προτύπου επιτρέπεται, υπό την προϋπόθεση να γνωστοποιείται στο Προσάρτημα των καταστάσεων. Η καινοτομία του παρόντος προτύπου βασίζεται στη εισαγωγή νέων εννοιών. Συγκεκριμένα, εισάγει μια νέα κατηγορία παγίων, τα οποία ονομάζει « Κατεχόμενα Προς Πώληση». Πρόκειται δηλαδή για πάγια στοιχεία που διατηρεί η τράπεζα με σκοπό την πώληση.

Μια νέα έννοια είναι η «Ομάδα Στοιχείων Ενεργητικού προς Διάθεση» και αυτός ο λογαριασμός αφορά στοιχεία που κατέχονται με σκοπό την πώληση. Το πρότυπο 5 ορίζει ότι τα εν λόγω στοιχεία θα πρέπει να αποτιμώνται στην μικρότερη τιμή μεταξύ της λογιστικής αξίας και της εύλογης, μείον τα έξοδα πώλησης. Όλα τα στοιχεία που κατέχονται από το τραπεζικό ίδρυμα, με σκοπό την πώληση δεν αποσβένονται.

Η δημιουργία του ΔΠΧΠ 5, όπως προείπαμε αντικατέστησε το ΔΛΠ 35. Μια από τις κύριες διαφορές των δύο προτύπων είναι ο χρόνος αναγνώρισης των «Διακοπτόμενων Δραστηριοτήτων». Το ΔΠΧΠ 5 αναγνωρίζει τις διακοπτόμενες δραστηριότητες, όταν η επιχείρηση διακόπτει οριστικά την συγκεκριμένη δραστηριότητα της. Η οριστική διακοπή μπορεί να επέλθει είτε μέσω της εγκατάλειψης της δραστηριότητας, είτε μέσω της πώλησης της. Το ΔΛΠ 35 αναγνωρίζει μια διακοπτόμενη δραστηριότητα στην νωρίτερη ημερομηνία που η διοίκηση της τράπεζας εγκρίνει τη διακοπή μιας από τις δραστηριότητες της. Ένα μειονέκτημα του ΔΛΠ 35 είναι ότι δεν καθόριζε επακριβώς τον τρόπο αποτίμησης των στοιχείων (ενεργητικού και παθητικού) των διακοπτόμενων δραστηριοτήτων. Εν αντιθέσει, το ΔΛΠ 35 ορίζει με σαφήνεια τον τρόπο αποτίμησης και παρουσίασης των παραπάνω στοιχείων.

2.9.1.6 Το ΔΠΧΠ 6

Το Διεθνές Πρότυπο Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησης 6 «Έρευνα και Αξιολόγηση Ορυκτών Πόρων» (IFRS 6 «Exploration for and Evaluation of Mineral Resources»), αναφέρεται στον λογιστικό χειρισμό των κονδυλίων για έρευνα και αξιολόγηση ορυκτών πόρων. Το παρόν πρότυπο αφορά εταιρείες που δραστηριοποιούνται στον χώρο των ορυκτών πόρων, δεν αφορά τις τράπεζες και γι' αυτό δεν θα επεκταθούμε πέρα από τα όρια του ορισμού.

2.9.1.7 Το ΔΠΧΠ 7

Το Διεθνές Πρότυπο Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησης 7 «Χρηματοοικονομικά Μέσα: Γνωστοποιήσεις» (IFRS 7 «Financial Instruments: Disclosures»), αναφέρεται στις απαιτούμενες γνωστοποιήσεις των χρηματοοικονομικών μέσων μιας επιχείρησης.

Κύριος σκοπός του προτύπου είναι η καθιέρωση ενός πλαισίου λογιστικής αντιμετώπισης και παρουσίασης των χρηματοοικονομικών μέσων που κατέχει μια επιχείρηση. Το ΔΠΧΠ 7 βοηθά τους χρήστες των οικονομικών καταστάσεων να κατανοήσουν τη σημασία και επίδραση του κάθε μέσου στην οικονομική θέση της επιχείρησης. Παράλληλα, το πρότυπο εφοδιάζει τον χρήστη με όλες τις απαραίτητες πληροφορίες σχετικά με τους κινδύνους που απορρέουν από κάθε χρηματοοικονομικό μέσο και τη διαχείριση τους από την επιχείρηση.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

3.1 Ορισμός και σκοπός των οικονομικών καταστάσεων

Οι οικονομικές καταστάσεις είναι μια απεικόνιση της χρηματοοικονομικής κατάστασης μιας επιχείρησης. Κύριο μέλημά τους είναι η παροχή πληροφοριών σχετικά με την οικονομική θέση, την απόδοση και τις ταμειακές ροές της οντότητας, που είναι χρήσιμες για τις οικονομικές αποφάσεις ενός ευρύ κύκλου χρηστών.

Αυτές οι καταστάσεις παρουσιάζουν επίσης τα αποτελέσματα της διαχείρισης, από τη Διοίκηση, των πόρων που τις εμπιστεύθηκαν. Για να επιτευχθεί αυτός ο σκοπός, οι οικονομικές καταστάσεις περιέχουν πληροφορίες σχετικές με τα ακόλουθα στοιχεία της επιχείρησης:

- τα ίδια κεφάλαια,
- τα περιουσιακά στοιχεία,
- τις υποχρεώσεις,
- τα έσοδα και τις δαπάνες, συμπεριλαμβανομένων των κερδών και ζημιών,
- άλλες μεταβολές των ιδίων κεφαλαίων, και
- τις ταμειακές ροές.

Αυτές οι πληροφορίες, παράλληλα με άλλες πληροφορίες στις Σημειώσεις, βοηθούν τους χρήστες των οικονομικών καταστάσεων να προεκτιμήσουν τις μελλοντικές ταμιακές ροές της οντότητας και ειδικότερα το χρόνο και τη βεβαιότητα αυτών.¹

3.2 Στοιχεία Οικονομικών Καταστάσεων

Στη συνέχεια θα παρουσιάσουμε τα στοιχεία των οικονομικών καταστάσεων όπως αυτά απαιτούνται από τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα. Το Ενεργητικό, οι Υποχρεώσεις και τα Ίδια Κεφάλαια αντιπροσωπεύουν την οικονομική θέση της επιχείρησης.

3.2.1 Ενεργητικό

Το ενεργητικό εμφανίζει τα περιουσιακά στοιχεία που έχει στην κατοχή της μια επιχείρηση, τα οποία είναι αποτέλεσμα παρελθούσης δραστηριότητας και τα χρησιμοποιεί για την επίτευξη των επιχειρηματικών στόχων που θα αποφέρουν μελλοντικά οικονομικά οφέλη, δηλαδή την εισροή ταμειακών διαθεσίμων στην επιχείρηση.

¹ Βλάχος Χρήστος «Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα 2007»

Όταν ανήκει ένα περιουσιακό στοιχείο σε μια επιχείρηση θα πρέπει:

- να ανήκει στην κατοχή της,
- να αποτιμάται σε χρηματικές μονάδες,
- να χρησιμοποιείται σε επιχειρηματικές δραστηριότητες,
- να έχει περιέλθει στην κυριότητα της μέσω μιας συγκεκριμένης συναλλαγής.

Επιπλέον, ένα περιουσιακό στοιχείο μπορεί:

- α) να διανεμηθεί στους ιδιοκτήτες,
- β) να χρησιμοποιείται σαν μέσο διακανονισμού υποχρεώσεων της επιχείρησης,
- γ) να ανταλλάσσεται για την απόκτηση άλλων στοιχείων ενεργητικού,
- δ) να χρησιμοποιείται στην παραγωγική διαδικασία.

Το ενεργητικό της επιχείρησης, το οποίο αποτελεί την περιουσία της επιχείρησης διακρίνεται σε πάγια, τα οποία παραμένουν στην επιχείρηση για περισσότερο από ένα έτος και σε κυκλοφορούντα στοιχεία για χρονικό διάστημα μικρότερο του ενός έτους και παύουν να υπάρχουν αν χρησιμοποιηθούν.

Τα πάγια περιουσιακά στοιχεία της επιχείρησης διακρίνονται σε ασώματες ακινητοποιήσεις, δηλαδή περιουσιακά στοιχεία χωρίς υλική υπόσταση π.χ. τα βιομηχανικά σήματα, φήμη και πελατεία, σε ενσώματες ακινητοποιήσεις που έχουν υλική υπόσταση όπως μηχανήματα και τέλος σε συμμετοχές και μακροπρόθεσμες χρηματοοικονομικές απαιτήσεις. Τα κυκλοφορούντα στοιχεία της επιχείρησης αποτελούνται από τα αποθέματα, τις απαιτήσεις, τα χρεόγραφα και τα διαθέσιμα.

Στο σημείο αυτό θα ήταν καλό να τονίσουμε την στενή σχέση που υπάρχει μεταξύ του εξόδου και των στοιχείων του ενεργητικού, εφόσον η ύπαρξη εξόδων σε μια επιχείρηση αντικατοπτρίζει την ύπαρξη στοιχείων ενεργητικού, τα οποία χρησιμοποιούνται για τη δημιουργία μελλοντικών εσόδων.

3.2.2 Υποχρεώσεις

Αν θέλαμε να δώσουμε έναν ορισμό το υποχρεώσεων θα μπορούσαμε να πούμε ότι είναι οι οφειλές της επιχείρησης έναντι τρίτων προσώπων που δημιουργούνται ως συνέπεια επιχειρηματικής δραστηριότητας και έχουν ως επακόλουθο την εισροή ταμειακών διαθεσίμων, η εξόφληση των οποίων αναμένεται να προκαλέσει εκροή οικονομικών πόρων.

Κατά μια άλλη έννοια οι υποχρεώσεις είναι ουσιαστικά δεσμεύσεις κατά τρίτων και προκύπτουν με την παραλαβή περιουσιακών στοιχείων ή με την ανέκκλητη δέσμευση για αγορά αυτών. Η πληρωμή τους γίνεται είτε με μετρητά ή με παροχή υπηρεσιών ή με μεταβίβαση περιουσιακών στοιχείων ή με μετατροπή της υποχρέωσης σε κεφάλαιο.

Μέρος των υποχρεώσεων αποτελούν και οι προβλέψεις για μελλοντικούς κινδύνους και έξοδα, οι οποίες συνεπάγονται παρούσα δέσμευση. Το δύσκολο μέρος αυτών των λογαριασμών είναι να γίνουν εκτιμήσεις για τον ακριβή προσδιορισμό τους, π.χ. «προβλέψεις πληρωμής εγγυήσεων».

Η επιχείρηση έχει τη δυνατότητα να κάνει μελλοντικές εκπτώσεις, π.χ. εκπτώσεις τζίρου, οι οποίες βασίζονται στις ετήσιες αγορές από τους πελάτες. Έτσι, το γεγονός που δημιουργεί την υποχρέωση είναι η πώληση στο παρελθόν.

3.2.3 Ίδια Κεφάλαια

Προσπαθώντας να δώσουμε έναν ορισμό στα ίδια κεφάλαια θα λέγαμε ότι είναι τα κεφάλαια που έχουν διαθέσει οι ιδιοκτήτες της επιχείρησης για την ίδρυση της, τα οποία διατίθενται είτε σε μορφή μετρητών, είτε σε μορφή εισφορών σε είδος (μηχανήματα, εμπορεύματα, εργασία). Μια άλλη προσέγγιση ορισμού θα μπορούσε να ήταν το απομένον δικαίωμα επί των περιουσιακών στοιχείων της επιχείρησης μετά την αφαίρεση όλων των υποχρεώσεων.

Τα ίδια κεφάλαια περιλαμβάνουν τις αρχικές *εισφορές* των ιδιοκτητών (εταιρικό ή μετοχικό κεφάλαιο, το οποίο χρησιμοποιείται για τη σύσταση της επιχείρησης) και τα *αδιανέμητα κέρδη* (αποθεματικά- τα κέρδη της επιχείρησης, τα οποία οι ιδιοκτήτες αποφάσισαν να μην εισπράξουν αλλά να τα αφήσουν στην επιχείρηση για επανεπένδυση).

Θα ήταν χρήσιμο να επισημανθεί ότι τα ίδια κεφάλαια εμφανίζονται με ένα ποσό το οποίο μόνο συμπτωματικά θα μπορούσε να ανταποκρίνεται στην αγοραία αξία μετοχών της επιχείρησης, εφόσον εξαρτάται από τον τρόπο αποτίμησης των περιουσιακών στοιχείων.

3.2.4 Εισόδημα

Ως εισόδημα ορίζεται η αύξηση στα οικονομικά οφέλη κατά τη διάρκεια της λογιστικής χρήσης, η οποία μπορεί να εμφανιστεί με τη μορφή εισροών ή αυξήσεων των περιουσιακών στοιχείων της επιχείρησης ή με μείωση των υποχρεώσεων που καταλήγουν σε αύξηση της καθαρής θέσης της επιχειρηματικής μονάδας.

Τονίζουμε ότι στην έννοια του εισοδήματος περιλαμβάνονται τα έσοδα και τα κέρδη, καθώς επίσης και τα μη πραγματοποιηθέντα κέρδη όπως είναι κέρδη από ανατίμηση χρεογράφων ή από αναπροσαρμογή ενσωμάτων παγίων. Τα έσοδα προκύπτουν από τη συνήθη δραστηριότητα της επιχείρησης και είναι συνήθως έσοδα από πωλήσεις, μερίσματα, ενοίκια κ.λ.π.

Αντίθετα, τα κέρδη προκύπτουν είτε από τη κύρια λειτουργία της επιχείρησης είτε από την μη ομαλή εκμετάλλευση της. Επίσης, τα κέρδη σύμφωνα με το πλαίσιο κατάρτισης δεν θεωρούνται ότι συγκροτούν ένα ξεχωριστό στοιχείο. Τέλος, μέρος του ορισμού των κερδών είναι και τα κέρδη που προκύπτουν από την πώληση μη κυκλοφορούντων στοιχείων.

3.2.1 Δαπάνες

Ως δαπάνες ορίζονται οι μειώσεις στα οικονομικά οφέλη της επιχείρησης κατά τη διάρκεια της λογιστικής χρήσης, η οποία λαμβάνει τη μορφή εκροών ταμειακών διαθεσίμων ή μειώσεων των στοιχείων του ενεργητικού ή αύξηση των υποχρεώσεων. Συμπεραίνουμε, λοιπόν, ότι οι δαπάνες οδηγούν σε μείωση της καθαρής θέσης της επιχείρησης.

Στις δαπάνες περιλαμβάνονται τα έξοδα που προκύπτουν από τις συνήθεις δραστηριότητες της επιχείρησης, και ονομάζονται οργανικά έξοδα π.χ. κόστος πωλήσεων, αποσβέσεις παγίων, χρεωστικοί τόκοι.

Τέλος, στην κατηγορία των δαπανών ανήκουν και οι ζημίες, όπως είναι οι «ζημίες από πυρκαγιά», «ζημίες από την πώληση μη κυκλοφορούντων στοιχείων» καθώς και ζημίες που δεν έχουν ακόμα πραγματοποιηθεί, όπως «ζημίες από συναλλαγματικές διαφορές αποτίμησης». Οι ζημίες στην κατάσταση αποτελεσμάτων χρήσεις παρουσιάζονται χωριστά για την καλύτερη ενημέρωση των πελατών.

3.2.2 Αναπροσαρμογές Διατήρησης Κεφαλαίου

Η αναπροσαρμογή ή η ανατίμηση των στοιχείων του ενεργητικού και των υποχρεώσεων προκαλούν μεταβολή στα ίδια κεφάλαια. Βλέπουμε, λοιπόν, ότι οι μεταβολές αυτές δεν συμπεριλαμβάνονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων χρήσης, σύμφωνα με ορισμένες έννοιες διατήρησης του κεφαλαίου, δηλαδή αν οι μεταβολές ανταποκρίνονται στον ορισμό των εσόδων και εξόδων. Τέλος, παρατηρούμε ότι τα στοιχεία αυτά επηρεάζουν τα ίδια κεφάλαια ως αναπροσαρμογές διατήρησης του κεφαλαίου ή ως αποθεματικά αναπροσαρμογής.

3.3 Αναγνώριση στοιχείων των οικονομικών καταστάσεων

Ως αναγνώριση νοείται η διαδικασία σύμφωνα με την οποία ένα στοιχείο ενσωματώνεται στις οικονομικές καταστάσεις κι αυτό συμβαίνει όταν αυτό πληροί τις εξής προϋποθέσεις. Πρώτον, θα πρέπει να υπάρχει μεγάλη πιθανότητα στο μέλλον, το υπό αναγνώριση στοιχείο να γίνει αιτία εισροής οικονομικών οφελών ή εκροής αυτών από την επιχείρηση. Δεύτερον, το στοιχείο να έχει ένα συγκεκριμένο κόστος ή μια αξία που να μπορεί να μετρηθεί αξιόπιστα.

3.4 Καταχώρηση στοιχείων των οικονομικών καταστάσεων

Παρακάτω θα γίνει αναφορά στον τρόπο με τον οποίο καταχωρούνται τα στοιχεία των οικονομικών καταστάσεων.

3.4.1 Καταχώρηση Στοιχείων Ενεργητικού

Η καταχώρηση ενός στοιχείου του Ενεργητικού θα γίνει στον ισολογισμό όταν είναι πιθανό ότι στο μέλλον θα εισρεύσουν στην επιχείρηση οικονομικά οφέλη από αυτό καθώς επίσης ότι έχει ένα κόστος το οποίο μπορεί να αποτιμηθεί αξιόπιστα.

3.4.2 Καταχώρηση Υποχρεώσεων

Καταχώρηση στον ισολογισμό μιας υποχρέωσης πραγματοποιείται μια εκροή πόρων που ενσωματώνουν οικονομικά οφέλη θα προέλθει από τον διακανονισμό μιας παρούσας δέσμευσης και θα μπορεί να μετρηθεί.

Εξαίρεση αποτελεί η περίπτωση που αναφέρεται στην έκτη Διερμηνεία παράγραφος 7: «Μια υποχρέωση δεν καταχωρείται στον ισολογισμό σύμφωνα με την παράγραφο 91 του πλαισίου, αν οι δαπάνες αφορούν σε οφέλη που δεν έχουν ακόμα εισρεύσει.».

3.4.3 Καταχώρηση Εσόδων

Καταχώρηση εσόδου στην κατάσταση αποτελεσμάτων χρήσης προκύπτει από μια αύξηση των περιουσιακών στοιχείων της επιχείρησης ή μια μείωση των υποχρεώσεων.

3.4.4 Καταχώρηση Εξόδων

Τα έξοδα αναγνωρίζονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων χρήσης όταν προκύπτει μείωση στα μελλοντικά οικονομικά οφέλη ή αύξηση στις υποχρεώσεις ή μείωση στα περιουσιακά στοιχεία. Τα έξοδα πρέπει να καταχωρούνται στα αποτελέσματα με τρόπο ώστε να συσχετίζονται με τα αντίστοιχα έσοδα.

Σύμφωνα με την Διερμηνεία 6, παράγραφος 6 αναφέρεται: «Σύμφωνα με τις παραγράφους 89 και 90 του πλαισίου (και κατ' ανάλογη εφαρμογή των παραγράφων 23 μέχρι 27 του ΔΛΠ 16) μεταγενέστερες δαπάνες για τροποποίηση υπαρχόντων συστημάτων λογισμικού πρέπει να καταχωρούνται ως έξοδα, όταν αυτές πραγματοποιούνται εκτός αν είναι πιθανό ότι τέτοιες δαπάνες θα φέρουν το λογισμικό σε θέση να δημιουργεί μελλοντικά οικονομικά οφέλη επί πλέον των αρχικώς εκτιμηθέντων και επιπλέον αυτές οι δαπάνες μπορούν να αποτιμηθούν και να αποδοθούν στο περιουσιακό στοιχείο αξιόπιστα.»

3.5 Αποτίμηση Στοιχείων Οικονομικών Καταστάσεων

Με τον όρο αποτίμηση εννοούμε τη διαδικασία προσδιορισμού των χρηματικών ποσών με τα οποία τα στοιχεία των οικονομικών καταστάσεων καταχωρούνται και απεικονίζονται σ' αυτές. Υπάρχουν τέσσερις τρόποι αποτίμησης στοιχείων. Πιο αναλυτικά, οι τέσσερις τρόποι είναι:

3.5.1 Ιστορικό Κόστος

Η αποτίμηση με βάση το ιστορικό κόστος βασίζεται στη λογική ότι τα περιουσιακά στοιχεία καταχωρούνται στο ποσό των ταμειακών διαθεσίμων ή ταμειακών ισοδυνάμων που πληρώθηκαν ή στην εύλογη αξία της αντιπαροχής που δόθηκε για την απόκτησή τους.

Οι υποχρεώσεις καταχωρούνται στο ποσό των εισροών που έγιναν με αντάλλαγμα την οφειλή ή στα ποσά των μετρητών ή ταμειακών ισοδυνάμων που αναμένεται πληρωθούν για την εξόφληση των υποχρεώσεων. Τέλος, είναι σημαντικό να σημειώσουμε ότι η συνηθέστερη μέθοδος αποτίμησης είναι εκείνη του ιστορικού κόστους, η οποία μπορεί να συνδυαστεί με όλες τις άλλες μεθόδους αποτίμησης.

3.5.2 Τρέχον Κόστος

Η αποτίμηση με βάση το τρέχον κόστος βασίζεται στη λογική ότι τα περιουσιακά στοιχεία απεικονίζονται στο ποσό των μετρητών ή ισοδυνάμων που θα πρέπει να πληρωθούν, αν τα περιουσιακά στοιχεία αγοράζονταν τώρα. Ομοίως, υποχρεώσεις απεικονίζονται στο ποσό των ταμειακών διαθεσίμων ή ισοδυνάμων που απαιτούνται για να διακανονισθεί η υποχρέωση τώρα.

3.5.3 Ρευστοποιήσιμη Αξία

Με βάση τη ρευστοποιήσιμη αξία τα περιουσιακά στοιχεία απεικονίζονται στο ποσό των ταμειακών διαθεσίμων ισοδυνάμων που θα μπορούσε να ληφθεί από την πώληση των περιουσιακών στοιχείων κατά την ημερομηνία ισολογισμού. Ομοίως οι υποχρεώσεις απεικονίζονται στην αξία διακανονισμού τους κατά την ημερομηνία ισολογισμού.

3.5.4 Παρούσα Αξία

Με βάση τη μέθοδο της παρούσας αξίας τα περιουσιακά στοιχεία απεικονίζονται στην παρούσα αξία των μελλοντικών ταμειακών εισροών που αναμένονται από τα στοιχεία αυτά. Οι υποχρεώσεις απεικονίζονται στη παρούσα αξία των μελλοντικών ταμειακών εκροών που αναμένεται να απαιτηθούν για το διακανονισμό τους.

3.6 Σύνταξη οικονομικών καταστάσεων με βάση τα ΔΛΠ

Σύμφωνα με το άρθρο 13 του Ν. 3229/2004, επανακαθορίζεται χρονικά η υποχρέωση των ανωνύμων εταιρειών που είναι εισηγμένες στο Χ.Α.Α. να συντάσσουν από το επόμενο έτος τους ισολογισμούς των και τις άλλες οικονομικές καταστάσεις.

Για τις ανάγκες των ΔΛΠ θα πρέπει η ακίνητη περιουσία των Α.Ε. να κατατάσσεται σε κατηγορίες ως εξής:

Α. Ιδιοχρησιμοποιούμενα ακίνητα που καλύπτουν λειτουργικές ανάγκες της επιχείρησης.

Β. Επενδύσεις (ακίνητα προς εκμετάλλευση) για το σκοπό της επίτευξης εισοδήματος ή κεφαλαιουχικού κέρδους (π.χ. ακίνητα που έχουν κανονικά μισθωθεί σε τρίτους).

Γ. Πλεονάζοντα για τις ανάγκες της επιχείρησης τα οποία κάποια στιγμή θα πωληθούν.

Δ. Ακίνητα που αποτελούν εμπορικό απόθεμα, που χρησιμοποιούνται ως τρέχοντα στοιχεία κίνησης.

Η πιο πάνω διάκριση δεν έχει απλά και μόνο χαρακτήρα ομαδοποίησης, αλλά επιβάλλει σε πολλές περιπτώσεις και τη χρήση διαφορετικών μεθοδολογιών εκτίμησης που μπορεί να οδηγήσουν σε τελείως διαφορετικές εκτιμημένες αξίες για το ίδιο ακίνητο, ανάλογα με την κατηγορία στην οποία ανήκει.

Αυτά καθορίζονται από τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα (IAS), τα Διεθνή εκτιμητικά Πρότυπα (IVS 2003), και τα Ευρωπαϊκά Εκτιμητικά Πρότυπα (EVS 2003). Όλα προβλέπουν την απαραίτητη και στενή συνεργασία του Ελεγκτή, του Εκτιμητή, και των αρμοδίων της Ανώνυμης Εταιρείας για όλη τη διαδικασία αλλά και για το καθορισμό των χρόνων ζωής του κάθε περιουσιακού στοιχείου.

Ο χρόνος που απομένει για τη συμμόρφωση των Εταιρειών προς αυτή την υποχρέωση δεν είναι μεγάλος, ενώ το απαιτούμενο χρονικό διάστημα:

- Για τις προπαρασκευαστικές εργασίες συγκέντρωσης των στοιχείων που απαιτούνται για την εκτίμηση (τοπογραφικά, κατόψεις, επιφάνειες κλπ.)
- Για την καθ' αυτό εργασία της εκτίμησης (επιθεώρηση ακινήτων, έρευνα αγοράς.)

Στην αισιόδοξη πλευρά, η έρευνα εντοπίζει θετικές επιπτώσεις στο εσωτερικό των επιχειρήσεων καθώς τα ΔΛΠ θεωρείται ότι παρέχουν χρήσιμη πληροφόρηση για τη λήψη αποφάσεων και αναδεικνύουν κινδύνους και άλλα σημαντικά θέματα, διευκολύνουν τη διεθνοποίηση των ελληνικών επιχειρήσεων και βελτιώνουν την πιστοληπτική τους ικανότητα.

Τέλος, οι ελεγκτές εκφράζουν τη γνώμη ότι η διενέργεια ποιοτικού ελέγχου επί του έργου τους μπορεί να συντελέσει στη βελτίωση της αξιοπιστίας της χρηματοοικονομικής πληροφόρησης αλλά και στην προστασία του κύρους του επαγγέλματος. Συνεπώς είναι καιρός να ενεργοποιηθεί η από ετών ψηφισθείσα σχετική διάταξη της νομοθεσίας καθώς ως σήμερα δεν έχει πραγματοποιηθεί ποτέ δημόσιος ποιοτικός έλεγχος στην Ελλάδα.

Βέβαια ένα άρτιο και ολοκληρωμένο σύστημα εποπτείας της χρηματοοικονομικής πληροφόρησης σε όλες τις προηγούμενες χώρες συμπληρώνεται από τη λειτουργία ενός πειθαρχικού συμβουλίου.

3.7 Κυριότερες Επιδράσεις επί των Οικονομικών Καταστάσεων με την εφαρμογή των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων

Για να κατανοήσουμε καλύτερα τις επιπτώσεις της υιοθέτησης των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων στις Ελληνικές εισηγμένες Επιχειρήσεις θα παραθέσουμε τέσσερις μελέτες που διεξήχθησαν για το θέμα αυτό και τα συμπεράσματά τους.

3.7.1 Μελέτη Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών

Όσον αφορά τις επιδράσεις από την εφαρμογή των ΔΛΠ θα παραθέσουμε μια έρευνα του Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών, η οποία διενεργήθηκε σε δυο φάσεις, τον Ιούνιο και τον Σεπτέμβριο του 2007 και σχεδιάστηκε από τον αναπληρωτή Καθηγητή λογιστικής κ. Κωνσταντίνο Καραμάνο και τον Καθηγητή στρατηγικής κ. Βασίλειο Παπαδάκη (τμήμα Οργάνωσης και Διοίκησης Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών).²

Σημαντική επίδραση παρατηρήθηκε τόσο στην περιουσία των επιχειρήσεων όσο και στα αποτελέσματα των κλάδων. Μια συνοπτική εικόνα των επιδράσεων στα αποτελέσματα χρήσης των εισηγμένων στο ΧΑΑ επιχειρήσεων με την πρώτη εφαρμογή των ΔΛΠ είναι η ακόλουθη:

Θετικές επιδράσεις

Σημαντικές επιδράσεις που επέφερε η αλλαγή στα αποτελέσματα:

- Με την αναγνώριση αναβαλλόμενων φορολογικών υποχρεώσεων και απαιτήσεων καθώς και με το σχηματισμό προβλέψεων για διαφορές φορολογικού ελέγχου των ανέλεγκτων φορολογικά χρήσεων, επηρεάστηκαν σημαντικά τα αποτελέσματα της χρήσης. Οι θετικές και αρνητικές επιδράσεις που προέκυψαν σε γενικές γραμμές είχαν μικρή απόκλιση μεταξύ τους.
- Σύμφωνα με το ΔΛΠ 38 «Άυλα Στοιχεία Ενεργητικού», οι επιχειρήσεις θα πρέπει να προβούν σε διαγραφή στοιχείων που δεν ικανοποιούν τα κριτήρια που τίθενται, καθώς και αναστροφή των αποσβέσεων τους. Μετά τη διαγραφή αυτών προέκυψαν σημαντικού ύψους αρνητικές επιδράσεις στα αποτελέσματα της χρήσης.

- Σε μικρότερο βαθμό επηρεάστηκαν τα αποτελέσματα της χρήσης από την προσαρμογή της αξίας των απαιτήσεων και τον σχηματισμό επισφαλών προβλέψεων.
- Σημαντική θετική επίδραση στα αποτελέσματα χρήσης προέκυψε από την προσαρμογή των αποσβέσεων των ενσώματων ακινητοποιήσεων.
- Θετική επίδραση σε μικρότερο βαθμό προέκυψε από την αναπροσαρμογή της αξίας των ενσώματων ακινητοποιήσεων καθώς και αναστροφής αποσβέσεών τους.
- Τέλος θετική επίδραση είχαμε και όσον αφορά την αναγνώριση και αποτίμηση χρηματοοικονομικών μέσων στην εύλογη αξία μέσω της Κατάστασης Αποτελεσμάτων Χρήσης.

Όσον αφορά τα ίδια κεφάλαια οι επιδράσεις συνοψίζονται ως ακολούθως:

- Η μεγαλύτερη θετική επίδραση των ιδίων κεφαλαίων προήλθε από την αναπροσαρμογή της αξίας των ενσώματων ακινητοποιήσεων (υπεραξίες).
- Σημαντικά θετική επίδραση είχαμε και από την εφαρμογή του ΔΠΧΠ 3 «Ενοποιήσεις Επιχειρήσεων» σχετικά με την αναγνώριση της υπεραξίας κατά την ενοποίηση επιχειρήσεων.
- Εξίσου σημαντική είναι η θετική επίδραση που προέκυψε από την ετεροχρονισμένη αναγνώριση διάθεσης κερδών της χρήσης 2004 με την έγκριση της γενικής συνέλευσης.
- Μία ακόμα θετική επίδραση προέκυψε από την αποτίμηση χρηματοοικονομικών στοιχείων διαθεσίμων προς πώληση.
- Η αναγνώριση των αναβαλλόμενων φόρων και προβλέψεων επέφεραν τόσο θετικές όσο και αρνητικές επιδράσεις στα ίδια κεφάλαια. Συγκριτικά οι θετικές υπερτερούν, κατά τη γνώμη μας οριακά.
- Υπάρχει αρκετά σαφής εικόνα για θετικές επιπτώσεις από την εφαρμογή των ΔΛΠ στο εσωτερικό των επιχειρήσεων. Η εκτίμηση για θετικές επιπτώσεις αποτελεί συνήθως τη σχετική και σε λίγες περιπτώσεις την απόλυτη πλειοψηφία των ερωτώμενων , με τους Λογιστές να εκφράζουν κατά κανόνα πιο θετική άποψη.
- Οι θετικές επιπτώσεις αναφέρονται κυρίως στην παροχή χρήσιμης πληροφόρησης στις επιμέρους λειτουργικές μονάδες της επιχείρησης, στην ανάδειξη σημαντικών

θεμάτων ή κινδύνων καθώς και στην υποβοήθηση της λήψης στρατηγικών αποφάσεων και της αξιολόγησης των αποτελεσμάτων αυτών.

- Η υιοθέτηση των ΔΛΠ θεωρείται ότι έχει προσδώσει κύρος στην επιχείρηση και έχει βελτιώσει την πιστοληπτική ικανότητα τόσο στο εσωτερικό όσο και στο εξωτερικό.³

Αρνητικές Επιδράσεις

Άξιο αναφοράς είναι οι σημαντικότερες αρνητικές επιδράσεις στα αποτελέσματα από τα παρακάτω:

- Οι κυριότερες αρνητικές επιδράσεις στα ίδια κεφάλαια προέκυψαν από την αναγνώριση παροχών και προγράμματα αποχώρησης των εργαζομένων σύμφωνα με τα ΔΛΠ 19 και ΔΛΠ 26 καθώς και από την προσαρμογή αξίας απαιτήσεων.
- Αρνητική επίδραση στα αποτελέσματα χρήσης είχαμε και από την εφαρμογή του ΔΠΧΠ 3 «Ενοποιήσεις Επιχειρήσεων» σχετικά με την αναγνώριση του Goodwill.
- Αρνητική επίδραση προέκυψε επίσης από την διαγραφή εξόδων εγκατάστασης ασώματων ακινητοποιήσεων και την αναστροφή των αποσβέσεών τους.
- Τέλος, αρνητική επίδραση προέκυψε από την αναγνώριση των επιχορηγήσεων σύμφωνα με το ΔΛΠ 20.
- Αρνητική επίδραση προέκυψε και από την αναπροσαρμογή των ενσώματων ακινητοποιήσεων σε εύλογες αξίες.
- Μεγαλύτερη ήταν η επιβάρυνση στα ίδια κεφάλαια από την εφαρμογή των ΔΛΠ 19 και ΔΛΠ 26 που αφορούν την αναγνώριση παροχών και προγράμματα αποχώρησης των εργαζομένων.⁴

²Καραμάνης Κωνσταντίνος- Παπαδάκης Βασίλης: «*Η εφαρμογή των ΔΛΠ στην Ελλάδα, επιπτώσεις για ελεγκτές, λογιστές επιχειρήσεις & εποπτικές αρχές*»

³Christian Leuz and Robert E. Veraccia, «*The Economic Consequences of Increased Disclosure, Journal of Accounting Research*».

⁴Iatridis George - Rouvolisb Sotiris, Journal of International Accounting, Auditing and Taxation, «*The post-adoption effects of the implementation of International Financial Reporting Standards in Greece*».

3.7.2 Μελέτη της Ελεγκτικής Εταιρείας Grant Thornton

Σύμφωνα με έρευνα που διεξήγε η ελεγκτική εταιρεία Grant Thornton σχετικά με τις επιπτώσεις των ΔΠΧΠ κατά την πρώτη τους εφαρμογή, διαπιστώθηκαν οι ακόλουθες επιδράσεις στο σύνολο των εισηγμένων εταιρειών στο ΧΑ:

- Τα Ίδια Κεφάλαια των εισηγμένων εταιρειών ωφελήθηκαν κατά πόσο 1.870 εκατ. Ευρώ. Αυξήθηκαν σε ποσοστό 5%.
- Η υψηλότερη θετική επίδραση στα αποτελέσματα της χρήσης 2004 προήλθε από την *προσαρμογή των αποσβέσεων με βάση την ωφέλιμη ζωή των ενσώματων ακινητοποιήσεων* και αντίστοιχα τη μεγαλύτερη επιβάρυνση επέφερε η *αναγνώριση των αναβαλλόμενων φορολογικών υποχρεώσεων και προβλέψεων* για ενδεχόμενους φόρους εισοδήματος. Αξίζει να σημειώσουμε ότι με την υιοθέτηση των ΔΛΠ *άλλαξε και το περιεχόμενο του Πιστοποιητικού Ελέγχου του Ορκωτού Ελεγκτή Λογιστή*, το οποίο μετονομάστηκε σε Έκθεση Ελέγχου.
- Πριν την εφαρμογή των ΔΛΠ ο Ορκωτός Ελεγκτής Λογιστής παρείχε στις ελεγχόμενες επιχειρήσεις το πιστοποιητικό ελέγχου το οποίο σε πολλές περιπτώσεις περιείχε σημαντικές παρατηρήσεις, και τελείωνε με τη φράση, «...οι οικονομικές καταστάσεις οι οποίες προκύπτουν από τα βιβλία και στοιχεία της εταιρείας, απεικονίζουν, αφού ληφθούν υπόψη οι προαναφερόμενες παρατηρήσεις, την περιουσιακή διάρθρωση και την χρηματοοικονομική θέση της εταιρείας κατά την 31^η Δεκεμβρίου 2XXX».
- Είναι το γεγονός ότι το πολύ επενδυτικό κοινό και γενικότερα κάθε ενδιαφερόμενος δεν ήταν δυνατό να ερμηνεύσει και να αναμορφώσει τις οικονομικές καταστάσεις σύμφωνα με τις σχετικές παρατηρήσεις των Ορκωτών, με αποτέλεσμα να μην γνωρίζει την πραγματική χρηματοοικονομική κατάσταση των επιχειρήσεων.
- Μετά την εφαρμογή των ΔΛΠ οι επιχειρήσεις αναπόφευκτα ενσωμάτωσαν τις παρατηρήσεις των Ορκωτών Ελεγκτών στις οικονομικές καταστάσεις τους. Συγκεκριμένα με την εφαρμογή των ΔΠΧΠ η Έκθεση Ελέγχου- η αλλιώς το

πιστοποιητικό ελέγχου όπως λεγόταν- και πάλι μπορεί να περιέχει κάποιες παρατηρήσεις οι οποίες αποτελούν εξαιρέσεις, που όμως δεν αλλοιώνουν την εικόνα των οικονομικών καταστάσεων ως προς την καθαρή θέση και τα αποτελέσματα της χρήσης. Εδώ έχουμε έκθεση ελέγχου με έμφαση.

- Στην περίπτωση που δεν υπάρχει καμιά παρατήρηση ή εξαίρεση τότε έχουμε μια Έκθεση Ελέγχου με σύμφωνη γνώμη, ενώ στην περίπτωση των πολλών παρατηρήσεων οδηγούμαστε σε Άρνηση Γνώμης. Η ενσωμάτωση των παρατηρήσεων στις οικονομικές καταστάσεις συνέβαλε σημαντικά την αξιοπιστία των αποτελεσμάτων των επιχειρήσεων.⁵
- Είναι εξαιρετικά δύσκολο να πούμε εάν τα ΔΛΠ επηρεάζουν θετικά ή αρνητικά τις οικονομικές καταστάσεις δεδομένου ότι τα πρότυπα επιδρούν διαφορετικά στις Οικονομικές Καταστάσεις διαφορετικών εταιρειών, ακόμα και του ίδιου κλάδου οικονομικής δραστηριότητας. Είναι όμως σημαντικό να πούμε ότι με την εφαρμογή τους οι επιχειρήσεις είχαν την ευκαιρία να παρουσιάσουν πραγματικά αξιόπιστες και διαφανείς οικονομικές καταστάσεις.⁶
- Για πρώτη φορά, οι οικονομικές μονάδες που λειτουργούν στη χώρα μας απαλλάχτηκαν από το βάρος των «ελληνικών λογιστικών ιδιαιτεροτήτων» και κλήθηκαν να παράσχουν οικονομική πληροφόρηση ίσης αξιοπιστίας με αυτή των ανταγωνιστριών τους στην Ευρωπαϊκή Ένωση (Ε.Ε.)
- Για πρώτη φορά, οι ελληνικές επιχειρήσεις μπορούν να προσεγγίσουν τις τράπεζες της Ε.Ε. και κάθε διεθνές χρηματοπιστωτικό ίδρυμα, ζητώντας τη λήψη τραπεζικών υπηρεσιών χωρίς να χρειάζεται να υποβληθούν στο υψηλό κόστος της πρόσληψης εξειδικευμένων συμβούλων για τη μετατροπή των ισολογισμών και των οικονομικών τους καταστάσεων σε συγκρίσιμα τυποποιημένα μεγέθη βάσει συγκεκριμένων προτύπων αναφοράς που τυγχάνουν ευρείας εφαρμογής και αξιοπιστίας διεθνώς και είναι απαλλαγμένα από φορολογικές και άλλες εγχώριες διατάξεις αμφίβολης χρησιμότητας για οποιονδήποτε αναγνώστη.

- Αξίζει, πάντως, να σημειωθεί ότι ενδεχόμενη εφαρμογή των ΔΛΠ από τις μικρομεσαίες θα τους προσέφερε σημαντικά πλεονεκτήματα, καθώς οι επιχειρήσεις που θα υιοθετήσουν τα Πρότυπα θα έχουν αυξημένη φερεγγυότητα και πιστοληπτική ικανότητα έναντι όλων των υπολοίπων που θα παραμείνουν πιστές στα οποία πεπαλαιωμένα ελληνικά ή άλλα λογιστικά πρότυπα ακολουθούν σήμερα.
- Το κέρδος θα είναι ακόμη μεγαλύτερο για τις επιχειρήσεις που έχουν εξαγωγικό προσανατολισμό, δραστηριοποιούνται στο εξωτερικό ή επιθυμούν να χρηματοδοτηθούν από τράπεζα του εξωτερικού, λόγω ακριβώς της άμεσης συγκρισιμότητας των στοιχείων τους.
- Το πρόβλημα το έχει διαπιστώσει σημαντικός αριθμός επιχειρήσεων, που όταν απευθύνθηκαν για δάνειο σε πιστωτικό ίδρυμα του εξωτερικού, αναγκάστηκαν μόνο για την εξέταση του φακέλου να προσλάβουν ειδικό γραφείο για να προσαρμόσουν τα λογιστικά τους στις απαιτήσεις της τράπεζας, καταβάλλοντας ένα κάθε άλλο παρά ευκαταφρόνητο ποσό.
- Εξαιτίας αυτού του λόγου άλλωστε δικαιολογούνται και οι πιέσεις που ασκούν τα χρηματοδοτικά ιδρύματα να επεκταθεί η εφαρμογή των ΔΛΠ σε όλες τις επιχειρήσεις. Μπορεί πράγματι τα ΔΛΠ να αυξάνουν το οικονομικό κόστος των μικρομεσαίων, πλην όμως ανοίγουν και το δρόμο για ευρείες εξαγορές και συγχωνεύσεις μέσω χρηματιστηρίων.
- Αν πάντως η εφαρμογή των ΔΛΠ είναι απολύτως προαιρετική για τις μικρομεσαίες, οι καταστάσεις των εισηγμένων θα βρίσκονται στο εξής υπό συνεχή και αυστηρότατη παρακολούθηση, με ορατό το κίνδυνο αυστηρών κυρώσεων στη περίπτωση παρατυπιών από ορκωτούς ελεγκτές.
- Το πρόβλημα είναι μεγάλο εάν ληφθεί υπόψη ότι πριν τα ΔΛΠ υπήρχαν πολλές εταιρείες που εμφάνιζαν αρνητικές αποκλίσεις σε σχέση με τις δημοσιευθείσες λογιστικές καταστάσεις. Η εφαρμογή των ΔΛΠ απαιτεί ανάλογη συμμόρφωση με όσο το δυνατό λιγότερες παρατηρήσεις των ορκωτών.

- Στην περίπτωση δε που η ΕΛΤΕ αποκαλύψει παρατυπία από ορκωτό, πέραν της τιμωρίας του από την ίδια, κυρώσεις από την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς αντιμετωπίζει και το Διοικητικό Συμβούλιο που είναι υπεύθυνο για την παράθεση των στοιχείων στον ελεγκτή, οι κυρώσεις προβλέπουν προσωρινή αργία και επιβολή διοικητικού προστίμου έως 1 εκατ. Ευρώ τόσο στον ίδιο όσο και στην Ελεγκτική του Εταιρεία.
- Ακόμα η εφαρμογή των ΔΛΠ οδήγησε στην αναπροσαρμογή της αξίας των ακινήτων στον Ισολογισμό.
- Δόθηκε η δυνατότητα στις τραπεζικές, ασφαλιστικές και εισηγμένες στο Χρηματιστήριο Αξιών Αθηνών Ανώνυμες Εταιρείες και τις θυγατρικές αυτών (με ελάχιστο ποσοστό 95%)⁷ να μπορούν να αναπροσαρμόζουν τους ισολογισμούς που κλείνουν μετά την 30-12-2003 την αξία των ακινήτων τους και των εγκαταστάσεων που υπάρχουν σε αυτά, με βάση τις εύλογες αξίες (fair values), όπως αυτό προβλέπεται και καθορίζεται από τα διεθνή Λογιστικά Πρότυπα (ΔΛΠ) και ειδικότερα το 16.
- Η αποτίμηση αυτή θα πρέπει να γίνεται από κατάλληλους εκτιμητές οι οποίοι πρέπει να έχουν τα απαραίτητα προσόντα και εμπειρία, προϋποθέσεις που αποτελούν εγγύηση για την ορθότητα και την εγκυρότητα των εκτιμήσεων ώστε να εξασφαλίζεται η διαφάνεια που απαιτούν τα ΔΛΠ και να κατοχυρώνεται η διαφάνεια και να προστατεύεται το συμφέρον των επενδυτών, των μετόχων και το Δημόσιο.

⁵Βήμα, «Η εφαρμογή των ΔΛΠ στην Ελλάδα: Θετικές συνέπειες για ελεγκτές, λογιστές και επιχειρήσεις- Σοβαρές δομικές αδυναμίες των εποπτικών αρχών εντόπισε η έρευνα»

⁶Joos Peter, Discussions of the Economic Consequences of increased Disclosures, Journal of Accounting Research, Vol. 38 Supplement 2000, 2001.

⁷Ashbauch H., M. Pincus, «*International Accounting Standards, Diversity in Accounting and the Predictability of Earnings*».

3.7.3 Μελέτη του Πανεπιστημίου Πατρών

Επιπλέον, παρακάτω παρατίθενται τα αποτελέσματα μιας έρευνας που διεξήχθη στο Πανεπιστήμιο Πατρών από τους Μπέλλα Αθανάσιο, Τούντα Κανέλλο και Παπαδάτο Κωνσταντίνο, όσον αφορά τις επιπτώσεις της αλλαγής των Ελληνικών Λογιστικών Προτύπων σε Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα σε μια σειρά από Ελληνικές Εταιρείες για το 2004.⁸

Σκοπός της έρευνας ήταν οι επιπτώσεις της αλλαγής από ΕΛΠ σε ΔΛΠ των εισηγμένων εταιρειών βάση 2004. Η συλλογή των στοιχείων έγινε από το Χρηματιστήριο Αξιών Αθηνών (Athens Stock Exchange) και από τη Ελληνική Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς (Greek Capital Market Commission) για τις χρήσεις 2004-2005. Το δείγμα συλλέχθηκε και για τις δύο περιόδους από εταιρείες που είχαν συντάξει τις λογιστικές τους καταστάσεις και με βάση τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα και με βάση τα Ελληνικά Λογιστικά Πρότυπα.

Κατά τη μεθοδολογία εξετάστηκαν οι μεταβλητές της σχετικής και της απόλυτης αξίας, της πραγματικής αξίας και του καθαρού εισοδήματος. Χρησιμοποιήθηκε η μέθοδος της ευθείας παλινδρόμησης (linear regression- Hung and Subramanyam Methodology, t-test, median signed rank tests, standard deviation, f-statistic, cross-correlation). Έγινε προσπάθεια συσχέτισης μεταξύ τιμής και απόδοσης, δηλαδή υπήρξε μοντέλο τιμών μετοχών και μοντέλο απόδοσης μετοχών. Στο μοντέλο Hung and Subramanyam θεωρήσαμε τρεις περιπτώσεις: α) η πραγματική αξία σαν ανεξάρτητη μεταβλητή, β) το καθαρό εισόδημα σαν ανεξάρτητη μεταβλητή και γ) το καθαρό εισόδημα και η πραγματική αξία σαν ανεξάρτητες μεταβλητές.

Η έρευνα έδειξε ότι τα άυλα περιουσιακά στοιχεία, τα πάγια περιουσιακά στοιχεία και οι συνολικές υποχρεώσεις σημείωσαν εξαιρετικά υψηλότερες τιμές με την εφαρμογή των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων. Ακόμα, παρατηρήθηκε ότι τα ΕΛΠ είναι πιο συντηρητικά από τα ΔΛΠ, κι ότι τα δεύτερα δίνουν βάρος στις πραγματικές αξίες. Επιπροσθέτως, η πραγματική αξία αναδεικνύεται και παίζει σημαντικότερο παράγοντα με βάση τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα, σε σχέση με τα Ελληνικά, σε αντίθεση με το καθαρό εισόδημα μετά φόρων. Μάλιστα, η έρευνα έδειξε ακόμα ότι όταν προσαρμοζόμαστε στα Ελληνικά Πρότυπα το καθαρό εισόδημα βελτιώνει την σχετική αξία και όχι την πραγματική αξία.⁹

⁸Haller Axel, Ernstberger Jürgen, Froschhammer Matthias, «*Advances in Accounting, incorporating Advances in International Accounting, Implications of the mandatory transition from national GAAP to IFRS — Empirical evidence from Germany*».

⁹Bellas Athanasios, Toudas Kanellos, Papadatos Konstantinos, «*What International Accounting Standards (IAS) bring about to the financial statements of Greek Listed Companies? The case of the Athens Stock Exchange*».

3.7.4 Μελέτη Επιπτώσεων των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων στις Οικονομικές Καταστάσεις των Εισηγμένων στο Χρηματιστήριο Αξιών Εταιριών της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς

3.7.4.1 Σκοπός της μελέτης, μεθοδολογία και περιορισμοί

Κύριο μέλημα της μελέτης της Κεφαλαιαγοράς είναι η εξαγωγή συμπερασμάτων όσον αφορά τις επιπτώσεις της αλλαγής των χρηματοοικονομικών καταστάσεων των εισηγμένων εταιριών, κατά τη μεταβατική περίοδο από το 2004 μέχρι το 2005, από τα Ελληνικά Λογιστικά Πρότυπα (ΕΛΠ) στα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησης (ΔΠΧΠ).

Για να πραγματοποιηθεί αυτό κατηγοριοποιήθηκαν οι εγγραφές προσαρμογής με βάση τα νέα λογιστικά πρότυπα, λαμβάνοντας στοιχεία από τους Πίνακες Προσαρμογής Καθαρής Θέσης (ΠΠΚΘ) των εισηγμένων εταιριών για τη χρήση 2004, τονίζοντας τη σπουδαιότητα βάσει συχνότητας εμφάνισης και βάση αξίας κάθε εγγραφής προσαρμογής.

Επιπροσθέτως, καταγράφηκαν και απεικονίζονται σε έναν πίνακα, με βάση την κατηγορία δραστηριότητας, οι ποσοτικές επιπτώσεις των εγγραφών προσαρμογής στα ίδια κεφάλαια και στα αποτελέσματα των επιχειρήσεων που περιλήφθηκαν στην ανάλυση.

Στην παρούσα ανάλυση περιλαμβάνεται το σύνολο των επιχειρήσεων με μετοχές εισηγμένες στο Χρηματιστήριο Αξιών Αθηνών, που δημοσίευσαν ετήσιες ενοποιημένες και μη οικονομικές καταστάσεις για τη χρήση 2005, εξαιρουμένων των εταιριών, οι μετοχές των οποίων μέχρι και το Φεβρουάριο του 2006 βρισκόταν σε καθεστώς αναστολής διαπραγμάτευσης.

Η έρευνα πραγματοποιήθηκε χρησιμοποιώντας τις ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις ή εφόσον δεν υπήρχε υποχρέωση κατάρτισης, τις ατομικές χρηματοοικονομικές καταστάσεις των αντίστοιχων εταιριών. Η κλαδική ανάλυση για το σύνολο του δείγματος, βασίστηκε στην κατηγοριοποίηση που ακολουθούσε το Χρηματιστήριο Αξιών κατά τα τέλη του 2005.

Για την επιτυχία της έρευνας και για καλύτερα αποτελέσματα, οι επιμέρους κλάδοι ομαδοποιήθηκαν σε 11 κατηγορίες δραστηριότητας. Για τους κλάδους των Τραπεζών, Ασφαλειών και Επενδύσεων Χαρτοφυλακίου δεν καταγράφηκε η δραστηριότητά τους, λόγω της ανομοιομορφίας στην παρουσίαση των λογαριασμών εσόδων στην κατάσταση αποτελεσμάτων μεταξύ Ελληνικών Λογιστικών Προτύπων και Διεθνών Προτύπων Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησης.

Ακόμα, θα πρέπει να επισημανθεί ότι υπήρξαν εταιρίες που δεν παρουσίασαν το στοιχείο «αποτελέσματα μετά από φόρους και δικαιώματα μειοψηφίας», οπότε δεν παρουσιάζεται, για τις συγκεκριμένες εταιρίες, το εν λόγω μέγεθος στο σχετικό πίνακα.

Αν θέλαμε να είμαστε ακριβείς ως προς τα συμπεράσματα που εξάγονται από την ανάλυση θα θέταμε μια σειρά από περιορισμούς, που έχουν σχέση με τον ανομοιογενή τρόπο παρουσίασης των εγγραφών προσαρμογής από τις εταιρίες που περιλαμβάνονται στην ανάλυση, καθώς, επίσης, και την ποιότητα και το εύρος της παρεχόμενης πληροφόρησης στις δημοσιευμένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις.

Ενδεικτικά μπορούμε να αναφέρουμε ότι οι εταιρίες συχνά χρησιμοποιούν διαφορετικές περιγραφές για την ίδια λογιστική προσαρμογή ή εμφανίζουν σχετιζόμενες προσαρμογές, άλλες φορές συμψηφιστικά και άλλες διακριτά, δυσχεραίνοντας τη σύγκριση και την κατηγοριοποίηση των εγγραφών προσαρμογής, μεταξύ των εταιριών.

Πρέπει επίσης να τονιστεί ότι οι εταιρίες περιέλαβαν ως ξεχωριστές γραμμές στους Πίνακες Προσαρμογής Καθαρής Θέσης (ΠΠΚΘ) τις σημαντικότερες περιπτώσεις προσαρμογής, ενώ πάνω από τις μισές (52%), συμψήφισαν τις προσαρμογές που θεώρησαν ως μη αναγκαίες να παρουσιαστούν διακριτά σε κονδύλι με τίτλο «Λοιπές Προσαρμογές».

Είναι πολύ πιθανό, επίσης, να περιλαμβάνει τόσο πιστωτικές όσο και χρεωστικές προσαρμογές της καθαρής θέσης οι οποίες συμψηφίζουν η μια την άλλη σημαντικά, συμβάλλοντας έτσι στον περιορισμό της σημαντικότητας αυτών των προσαρμογών από πλευράς αξίας.

3.7.4.2 Γενική Ανάλυση

Οι σημαντικότερες προσαρμογές με γνώμονα τη συχνότητα εμφάνισης στους Πίνακες Προσαρμογής Καθαρής Θέσης (ΠΠΚΘ) (89% των εταιριών), ήταν εκείνες της *αναγνώρισης αναβαλλόμενων φόρων*, από την εφαρμογή του Διεθνούς Λογιστικού Προτύπου 12 και της *διαγραφής μη αναγνωριζόμενων από τα ΔΠΧΠ άυλων περιουσιακών στοιχείων*, ενώ βάσει αξίας σημαντικότερες ήταν η *προσαρμογή της αξίας των ενσώματων ακινητοποιήσεων στην εύλογη αξία* (46% των εταιριών) και η *αναγνώριση αναβαλλόμενων φόρων* (37% των εταιριών). Τα αποτελέσματα αυτά ήταν αναμενόμενα καθώς η έννοια της αναβαλλόμενης φορολογίας δεν περιλαμβανόταν στο Γενικό Λογιστικό Σχέδιο, και επιπλέον, οι περισσότερες επιχειρήσεις, είχαν κεφαλαιοποιήσει τη φορολογική νομοθεσία, σύμφωνα με τα Ελληνικά Λογιστικά Πρότυπα, (σημαντικά έξοδα πολυετούς απόσβεσης, των οποίων η κεφαλαιοποίηση και τμηματική απόσβεση δεν προβλέπεται από τα ΔΠΧΠ). Η τρίτη σε σημαντικότητα αξία προσαρμογής (34% των εταιριών) είναι η *διαγραφή άυλων περιουσιακών στοιχείων και κεφαλαιοποιημένων δαπανών*.

Χαρακτηριστικό είναι ακόμα, ότι η αποτίμηση των παγίων στοιχείων των επιχειρήσεων στην εύλογη (τρέχουσα) αξία αντί του ιστορικού κόστους, ήταν αναμενόμενο να επιδράσει κατ' ουσία στην αξία των στοιχείων ισολογισμού. Αυτό συμβαίνει γιατί η νεότερη αποτίμηση οδηγεί συνήθως, σε υπεραξία, και η σχετική αναπροσαρμογή σε πολλές περιπτώσεις αντιστάθμισε, μερικώς ή ολικώς, τις αρνητικές συνέπειες απομείωσης λοιπών στοιχείων ενεργητικού.

Αξιοσημείωτες ήταν και οι κάτωθι προσαρμογές:

Ακόμα, ο *σχηματισμός πρόσθετων προβλέψεων προγραμμάτων παροχών και αποζημιώσεων προσωπικού* ήταν τρίτος σε σημαντικότητα βάσει συχνότητας εμφάνισης στους ΠΠΚΘ (84% των εταιριών). Βέβαια, δεν αποτελούσε για όλες τις εταιρείες το τρίτο σημαντικότερο στοιχείο, παρά μόνο για το 13% των επιχειρήσεων ήταν μια από τις τρεις σημαντικότερες μεταβολές στην καθαρή τους θέση βάσει αξίας.

Με την διαπίστωση αυτή μπορούμε να συμπεράνουμε ότι υπάρχει διαφορά ανάμεσα στη μεθοδολογία υπολογισμού των σχετικών προβλέψεων μεταξύ των ΕΛΠ και ΔΠΧΠ. Επιπροσθέτως, το αποτέλεσμα αυτό υποδηλώνει επίσης, και την ενσωμάτωση, αναγκαστικά πλέον, στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις των εταιριών των σχετικών ποσών τα οποία μέχρι πρότινος περιλαμβάνονταν ως παρατηρήσεις στα πιστοποιητικά των Ορκωτών Ελεγκτών Λογιστών.

Ο *σχηματισμός πρόσθετων προβλέψεων και η διαγραφή επισφαλών και επίδικών απαιτήσεων*, ήταν 8^η από πλευρά σημαντικότητας βάσει συχνότητας εμφάνισης στο ΠΠΚΘ (63% των εταιριών), ενώ για μια στις τέσσερις επιχειρήσεις αποτέλεσε μια από τις τρεις σημαντικότερες προσαρμογές σε αξία.

Καλό είναι στο σημείο αυτό να επισημάνουμε ότι η προσαρμογή αυτή δεν αποτελεί ουσιαστικά διαφορά ανάμεσα στα ΕΛΠ και τα ΔΠΧΠ, αλλά εξυγίανση των οικονομικών καταστάσεων των εταιριών, μέσα από τη λογιστικοποίηση προβλέψεων καθώς και τη διαγραφή ανεπίδεκτων είσπραξης απαιτήσεων, που σε μεγάλο βαθμό περιλαμβάνονταν στις παρατηρήσεις των Ορκωτών Ελεγκτών Λογιστών στα πιστοποιητικά ελέγχου κατά τις προηγούμενες χρήσεις.

Πέρα από τις παραπάνω, σημαντικές προσαρμογές που παρατηρήθηκαν κατά την αλλαγή, υπάρχουν και άλλες στο ίδιο πλαίσιο εξυγίανσης των οικονομικών καταστάσεων των εισηγμένων εταιριών.

Αυτές είναι προσαρμογές:

- α) σχηματισμού/αναγνώρισης λοιπών πρόσθετων προβλέψεων, υποχρεώσεων και δαπανών,
 - β) απομείωσης αξίας αποθεμάτων και διαφορών κοστολόγησης/ αποτίμησης,
 - γ) διαγραφής/απομείωσης αξίας λοιπών περιουσιακών στοιχείων (κυρίως παγίων)
- και

δ) σχηματισμού προβλέψεων για πρόσθετους φόρους από μελλοντικούς φορολογικούς ελέγχους ανοικτών φορολογικά χρήσεων.

Άξιο αναφοράς είναι το γεγονός ότι ενώ το σύνολο σχεδόν των εταιριών του δείγματος έχουν ανέλεγκτες φορολογικά χρήσεις, μόνο το 19% λογιστικοποίησε σχετικές προβλέψεις κατά την προσαρμογή, χωρίς να λάβουμε υπ' όψιν τις εταιρείες που τυχόν έχουν συμπεριλάβει αυτή την εγγραφή στο κονδύλι «Λοιπές προσαρμογές/ αναμορφώσεις».

Η πλειοψηφία των εταιριών γνωστοποιεί τις ανέλεγκτες φορολογικά χρήσεις στις οικονομικές καταστάσεις ως ενδεχόμενη υποχρέωση, μη δυνάμενη ωστόσο να ποσοτικοποιηθεί με επαρκή ακρίβεια.

Εκτός από τον σχηματισμό πρόσθετων προβλέψεων, το 6% των επιχειρήσεων του δείγματος ανέστρεψε υφιστάμενες αλλά μη αναγνωριζόμενες από τα ΔΠΧΠ προβλέψεις, δεδομένου ότι τα νέα πρότυπα απαγορεύουν τη δημιουργία αφανών αποθεματικών για την εξομάλυνση των αποτελεσμάτων από χρήση σε χρήση μέσω του σχηματισμού προβλέψεων, οι οποίες δεν ικανοποιούν συγκεκριμένα κριτήρια.

Ιδιαίτερα σημαντική από πλευράς συχνότητας εμφάνισης στους ΠΠΚΘ, ήταν η επίπτωση από την *αναπροσαρμογή των αποσβέσεων των εταιριών σύμφωνα με την ωφέλιμη ζωή των παγίων περιουσιακών στοιχείων*. Αυτό φαίνεται από το γεγονός ότι το 29% των επιχειρήσεων του δείγματος θεωρεί ότι μια από τις σημαντικότερες προσαρμογές είναι η διαφορά μεταξύ των λογιστικών (ΔΠΧΠ) και των φορολογικών συντελεστών απόσβεσης.

Συνολικά η αναπροσαρμογή των συντελεστών απόσβεσης είχε θετική επίδραση στην καθαρή θέση των εταιριών, οι οποίες εκτίμησαν ως μεγαλύτερη σε σχέση με αυτή που προκύπτει βάσει των φορολογικών συντελεστών, την ωφέλιμη ζωή των περιουσιακών τους στοιχείων.

Μια ακόμα σημαντική επίδραση προκλήθηκε από την *αποτίμηση των χρηματοοικονομικών στοιχείων του ισολογισμού σύμφωνα με τα προβλεπόμενα από το ΔΛΠ 39*. Από πλευράς αξίας, η αναπροσαρμογή της αξίας των χρηματοοικονομικών στοιχείων ήταν σημαντική για το 17% του δείγματος.

Η μετάβαση από τα ΕΛΠ στα ΔΠΧΠ είχε σημαντική επίδραση και σε επίπεδο ενοποίησης. Αυτό γίνεται εύκολα αντιληπτό από τις μεταβολές που επέφερε τόσο στη σύνθεση των ομίλων, με την ενοποίηση εταιριών οι οποίες μέχρι πρότινος δεν ενοποιούντο, όσο και στις μεθόδους ενσωμάτωσης των εταιριών που ήδη συμμετείχαν στην ενοποίηση.

Χαρακτηριστικά αναφέρεται ότι η εξαίρεση από την ενοποίηση εταιριών λόγω διαφορετικού κύκλου εργασιών, η οποία προβλεπόταν από τον κ.ν. 2190/1920, δεν αναγνωρίζεται από τα ΔΠΧΠ, ενώ για τον χαρακτηρισμό μιας εταιρίας ως θυγατρικής ή συγγενούς και την επιλογή της κατάλληλης μεθόδου ενσωμάτωσης (ολική ενοποίηση έναντι καθαρής θέσης),

πρωτεύοντα ρόλο έχει η δυνατότητα και ο βαθμός άσκησης ελέγχου στη διοίκηση της θυγατρικής/ συγγενούς, από την συμμετέχουσα εταιρία και δευτερευόντως το τυπικό κριτήριο του ποσοστού συμμετοχής στο μετοχικό κεφάλαιο.

Παράλληλα, η εφαρμογή των ΔΠΧΠ επέφερε μεταβολές στις οικονομικές καταστάσεις τόσο της μητρικής όσο και των λοιπών εταιριών του ομίλου, με άμεσες επιπτώσεις στις διαφορές ενοποίησης (χρεωστικές ή πιστωτικές).

Έτσι παρατηρείται ότι για το 43% των εταιριών του δείγματος υπάρχουν προσαρμογές σχετικές με επιπτώσεις διαφορών ενοποίησης – υπεραξίας, από μεταβολές στη σύνθεση ή / και στη μέθοδο ενοποίησης εταιριών του ομίλου. Ωστόσο, για το 14% του συνολικού δείγματος οι επιδράσεις αυτές ήταν μεταξύ των σημαντικότερων.

Τέλος, μια σειρά από προσαρμογές μικρής σχετικά σημασίας σε συνολικό επίπεδο ανάλυσης, έχουν μεγάλο ειδικό βάρος σε κλαδικό επίπεδο. Τέτοιες είναι οι περιπτώσεις τις αναπροσαρμογής των εσόδων από την υιοθέτηση του ΔΛΠ 11 «Συμβάσεις Κατασκευής Έργων», της αποτίμησης βιολογικών περιουσιακών στοιχείων βάσει του ΔΛΠ 41 και της προσαρμογής των ασφαλιστικών προβλέψεων σύμφωνα με τις επιταγές του ΔΠΧΠ 4 για τις κατασκευαστικές εταιρίες, τις εταιρίες που σχετίζονται με του πρωτογενούς τομέα και τις ασφαλιστικές επιχειρήσεις αντίστοιχα.

3.7.4.3 Συμπεράσματα

Από την παραπάνω ανάλυση μπορούμε να εξάγουμε το συμπέρασμα ότι η εφαρμογή των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων, εκτός από τα πρωτοφανή οφέλη που η εφαρμογή ενός σύγχρονου επιστημονικά και διεθνώς αναγνωρισμένου πλαισίου κατάρτισης οικονομικών καταστάσεων επέφερε στις εισηγμένες εταιρίες, έδωσε την ευκαιρία στις επιχειρήσεις να εξυγιάνουν τις οικονομικές τους καταστάσεις και να απαλλαγούν από ανορθόδοξες πρακτικές του παρελθόντος.

Πιο αναλυτικά, η εφαρμογή των νέων προτύπων και η χρήση της αναβαλλόμενης φορολογίας, διαχώρισε τις λογιστικές καταστάσεις από τις φορολογικές, που ως στόχο έχουν τον προσδιορισμό της φορολογητέας ύλης, υιοθετώντας συχνά πρακτικές που αποσκοπούν στη μεγιστοποίηση του φορολογητέου αποτελέσματος και μέσω αυτού τη διανομή σε αρκετές περιπτώσεις μη πραγματικών κερδών, όπως συνέβαινε για παράδειγμα με την κεφαλαιοποίηση και τμηματική απόσβεση χρεωστικών συναλλαγματικών διαφορών.

Επιπροσθέτως, η εφαρμογή των νέων προτύπων και η έμφαση που δόθηκε στην παροχή Εκθέσεων Ελέγχου χωρίς εξαιρέσεις, ώθησε τις εταιρίες να λογιστικοποιήσουν τις παρατηρήσεις που μέχρι και το 2004 εμφάνιζαν στα πιστοποιητικά ελέγχου των Ορκωτών Ελεγκτών Λογιστών

τους, απαλλάσσοντας έτσι το ενεργητικό τους από απαξιωμένα περιουσιακά στοιχεία και απαιτήσεις.

Από την άλλη πλευρά, παρά το γεγονός ότι οι εταιρείες προχώρησαν στη διαγραφή ή την απομείωση της αξίας προβληματικών στοιχείων του ενεργητικού τους, η συνολική επίπτωση από τη μετάβαση στα ΔΠΧΠ, στην καθαρή θέση και τα αποτελέσματα για το 2004 ήταν κατά μέσο όρο θετική.

Το γεγονός ερμηνεύεται από την κεφαλαιοποίηση σημαντικών υπεραξιών αποτίμησης παγίων περιουσιακών στοιχείων, από σημαντική μερίδα εταιριών (64%), καθώς και από τη χρήση συντελεστών απόσβεσης που κατά μέσο όρο ήταν μικρότεροι των φορολογικών, εξαιτίας του προσδιορισμού τους βάσει εκτιμήσεων των διοικήσεων σχετικά με την ωφέλιμη ζωή αυτών των περιουσιακών στοιχείων.

Τα ΔΛΠ αποτελούν ένα επιστημονικό σύγχρονο πλαίσιο για την κατάρτιση οικονομικών καταστάσεων, οι οποίες παρουσιάζουν ακριβοδίκαια την περιουσιακή διάρθρωση, τη χρηματοοικονομική θέση και τα αποτελέσματα μιας οικονομικής μονάδας, με την προϋπόθεση της ορθολογικής και πλήρους εφαρμογής τους.

Με άλλα λόγια τα νέα πρότυπα, ως πλαίσιο αρχών χρηματοοικονομικής πληροφόρησης και όχι άκαμπτων λογιστικών- φορολογικών κανόνων, απαιτούν ενδελεχή μελέτη, σύνεση και καλή πίστη κατά την αξιοποίηση των εναλλακτικών επιλογών και της ελευθερίας που παρέχουν στη διοίκηση μιας οικονομικής μονάδας, για την επιλογή ή τη μεταβολή των ακολουθούμενων λογιστικών αρχών και την πραγματοποίηση λογιστικών εκτιμήσεων.

Η παρούσα δημοσίευση αποτελεί περίληψη. Το πλήρες κείμενο της μελέτης, μαζί με τους πίνακες που το συνοδεύουν, βρίσκεται αναρτημένο στην ιστοσελίδα της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς.

3.8 Σύγκριση των μελετών

3.8.1 Τα βασικότερα κοινά σημεία των μελετών

Τα σημαντικότερα κοινά σημεία όλων των μελετών που αφορούν την επίδραση στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις των εισηγμένων στο χρηματιστήριο αξιών κατά την μετάβαση στα ΔΠΧΠ είναι:

1. Η αναγνώριση αναβαλλόμενης φορολογίας. (ΔΛΠ 12- Φόρος Εισοδήματος)
2. Η προσαρμογή της αξίας των ενσώματων ακινητοποιήσεων στην εύλογη αξία αντί του ιστορικού κόστους και η αναπροσαρμογή των αποσβέσεων των εταιριών σύμφωνα με την ωφέλιμη ζωή των παγίων περιουσιακών στοιχείων. (ΔΛΠ 16 ενσώματες ακινητοποιήσεις)
3. Η διαγραφή άυλων περιουσιακών στοιχείων και κεφαλαιοποιημένων δαπανών. (ΔΛΠ 38- Άυλα Περιουσιακά Στοιχεία)
4. Ο σχηματισμός πρόσθετων προβλέψεων προγραμμάτων παροχών και αποζημιώσεων προσωπικού. ΔΛΠ 19 και ΔΛΠ 26- αναγνώριση παροχών και προγραμμάτων αποχώρησης των εργαζομένων.
5. Η αναγνώριση και αποτίμηση χρηματοοικονομικών μέσων στην εύλογη αξία. (ΔΛΠ 39- αποτίμηση χρηματοοικονομικών στοιχείων)
6. Η αναπροσαρμογή της αξίας των ενσώματων ακινητοποιήσεων (υπεραξία- Goodwill), από την εφαρμογή του ΔΠΧΠ 3 «Ενοποιήσεις Επιχειρήσεων» σχετικά με την αναγνώριση της υπεραξίας κατά την ενοποίηση επιχειρήσεων.

3.8.2 Κυριότερες διαφορές μεταξύ των μελετών

Οι σημαντικότερες διαφορές της μελέτης του Οικονομικού Πανεπιστημίου είναι:

- α) διακρίνονται οι θετικές από τις αρνητικές επιδράσεις στα αποτελέσματα και στην καθαρή θέση
- β) αναγνωρίζει αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση ως θετική επίδραση στα αποτελέσματα και την υποχρέωση ως αρνητική.
- γ) αναγνωρίζει σχηματισμό προβλέψεων για διαφορές φορολογικού ελέγχου των ανέλεγκτων φορολογικών χρήσεων
- δ) αναγνωρίζει την αναπροσαρμογή της αξίας των απαιτήσεων και των σχηματισμό επισφαλών προβλέψεων σαν θετική επίδραση

- ε) αναγνωρίζει την αποτίμηση χρηματοοικονομικών στοιχείων διαθεσίμων προς πώληση σαν θετικό στοιχείο
- στ) αναγνωρίζει την διαγραφή εξόδων εγκατάστασης ασώματων ακινητοποιήσεων και την αναστροφή αποσβέσεων σαν αρνητικό στοιχείο.

Οι διαφορές της μελέτης της Grant Thornton συνοψίζονται στα εξής:

- α) αλλαγή του περιεχομένου του πιστοποιητικού ελέγχου του Ορκωτού Ελεγκτή Λογιστή.
- β) αναγνωρίζει σαν θετικό της υιοθέτησης των διεθνών προτύπων την δυνατότητα προσέγγισης των Ελληνικών επιχειρήσεων στο διεθνές χρηματοπιστωτικό σύστημα και στο διεθνή τραπεζικό κλάδο.
- γ) θεωρεί θετική την καθιέρωση των προτύπων στις μικρομεσαίες επιχειρήσεις, λόγω της αύξησης της πιστοληπτικής ικανότητας και της φερεγγυότητας.
- δ) θεωρεί ότι υπάρχει κέρδος για τις επιχειρήσεις που έχουν εξαγωγικό προσανατολισμό λόγω της διαχρονικής, κλαδικής και διακλαδικής σύγκρισης και της πιθανής χρηματοδότησής τους από το εξωτερικό.
- ε) εξήγαγε το συμπέρασμα ότι τα ΙΚ των επιχειρήσεων αυξήθηκαν κατά 5%.

Η μελέτη του Πανεπιστημίου Πατρών εστιάζει κυρίως στην σχέση της πραγματικής αξίας με το καθαρό εισόδημα μετά φόρων πριν και μετά την μετάβαση.

Και οι επιπλέον πληροφορίες που παίρνουμε από τη μελέτη της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς είναι:

- α) Η αναπροσαρμογή των εσόδων από την υιοθέτηση του ΔΛΠ 11 «Συμβάσεις Κατασκευής Έργων»,
- β) η αποτίμηση βιολογικών περιουσιακών στοιχείων βάσει του ΔΛΠ 41 και
- γ) η προσαρμογή των ασφαλιστικών προβλέψεων σύμφωνα με τις επιταγές του ΔΠΧΠ 4 για τις κατασκευαστικές εταιρίες, τις εταιρίες που σχετίζονται με του πρωτογενούς τομέα και τις ασφαλιστικές επιχειρήσεις αντίστοιχα.

Συμπεράσματα

Κατά την εφαρμογή των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων στις Ελληνικές επιχειρήσεις εξασφαλίζεται ομοιομορφία στις οικονομικές καταστάσεις και δίνεται η δυνατότητα σύγκρισης μεταξύ των Ελληνικών επιχειρήσεων και ομοειδών εταιριών του εξωτερικού.

Τα συγκεκριμένα πρότυπα παρουσιάζονται ως τα πιο κατάλληλα και τα πιο αποδοτικά για να αποτελέσουν τον κοινό παρανομαστή που θα επιφέρει τη δυνατότητα στις εισηγμένες εταιρίες για άντληση κεφαλαίων από τις διεθνείς κεφαλαιαγορές.

Η ουσιαστική συμβολή τους είναι η ενίσχυση της πληροφόρησης και της αξιοπιστίας των δημοσιευμένων χρηματοοικονομικών πληροφοριών. Η πληροφόρηση που παρέχουν οι οικονομικές καταστάσεις των επιχειρήσεων αποτελεί πολύτιμο εργαλείο για τις διοικήσεις, τους οικονομικούς αναλυτές, τις εποπτικές αρχές, τους θεσμικούς επενδυτές.

Ο όγκος των πληροφοριών δεν έχει τόσο σημασία όσο το γεγονός ότι οι πληροφορίες είναι σημαντικές όταν είναι σε θέση να επηρεάσουν τις αποφάσεις των χρηστών, διευκολύνοντας τους στην διαμόρφωση, στην επιβεβαίωση ή στη διόρθωση προβλέψεων αναφορικά με την έκβαση προηγηθέντων, τρεχόντων ή μελλοντικών συμβάντων και συμβάλλει στην λήψη αποφάσεων των χρηστών.

Αυξάνεται ο βαθμός χρησιμότητας της λογιστικής πληροφόρησης παρέχοντας έγκαιρες και έγκυρες πληροφορίες για την παρακολούθηση της πορείας της εταιρίας με σκοπό τη διασφάλιση της απόδοσης των κεφαλαίων του επενδυτικού κοινού.

Η εφαρμογή των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων στις κεφαλαιαγορές της Ευρωπαϊκής Ένωσης μπορεί να συμβάλλει στην αποτελεσματική και αποδοτική λειτουργία τους με την προϋπόθεση ότι καλλιεργείται κλίμα εμπιστοσύνης στους επενδυτές και μπορεί επιπλέον να βελτιώσει τους όρους ανταγωνιστικότητας των επιχειρήσεων και να διευκολύνει τους επενδυτές στην αξιόπιστη εκτίμηση των επιδόσεων των επιχειρήσεων.

Η παρουσίαση των οικονομικών καταστάσεων με βάση τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα οδήγησε σε σημαντικές διαφορές στα Αποτελέσματα χρήσης, γιατί δίνουν έμφαση στην ορθή απεικόνιση της κερδοφορίας των οικονομικών μονάδων από οικονομικής άποψης ακολουθώντας αυστηρά τις αρχές τις λογιστικής που δεν σχετίζονται με τις φορολογικές διατάξεις.

Επιπροσθέτως, βελτιώνεται η ποιότητα της πληροφόρησης των Λογιστικών Καταστάσεων βελτιώνεται από την χρήση των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων από την σωστή παρουσίαση των παράγωγων μέσων. Λόγω της έλλειψης πληροφόρησης που παρείχαν τα Ελληνικά πρότυπα κάθε επιχείρηση:

α)έκθετε στους Ισολογισμούς μια ορισμένη δραστηριότητα με διαφορετικό τρόπο,

β) τα πραγματοποιηθέντα κέρδη και ζημίες συχνά αναφέρονταν στο Ενεργητικό και Παθητικό αντίστοιχα και όχι ως έσοδα και δαπάνες και

γ) δεν αποκαλύπτονταν σε τιμές fair value αλλά στο ιστορικό κόστος. Ως αποτέλεσμα ο εξωτερικός αναλυτής δεν δύναται να προσδιορίσει τον βαθμό κινδύνου.

Μια από τις σημαντικότερες αρχές που εισάγονται από τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα είναι αυτή της οικονομικής ουσίας πάνω από τον νομικό τύπο. Αυτό σημαίνει ότι εμφανίζεται η οικονομική ουσία των γεγονότων και των συναλλαγών και όχι απλώς και μόνο της νομικής υπόστασης αυτών.

Παραδείγματος χάριν, η παρουσίαση χρηματοοικονομικών μέσων στις οικονομικές καταστάσεις και ειδικότερα η αναγνώριση και αποτίμηση των στοιχείων θα πρέπει να γίνεται σύμφωνα με την οικονομική ουσία των συναφθέντων συμφωνητικών και όχι απλά την οικονομική τους υπόσταση.

Σημαντική επίδραση της εφαρμογής των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων αποτελεί και το γεγονός ότι είναι απαλλαγμένα από φορολογικές πρακτικές δίνοντας έμφαση στη πληρέστερη και αξιόπιστη ενημέρωση των χρηστών των οικονομικών καταστάσεων, ούτως ώστε να λαμβάνουν και πιο έγκυρες και αξιόπιστες αποφάσεις.

Μέχρι τώρα η εθνική φορολογική νομοθεσία επηρέαζε σημαντικά τις λογιστικές μετρήσεις δημιουργώντας κίνητρο αποκάλυψης μικρότερου ύψους κερδών σε σχέση με τα υλοποιηθέντα, γεγονός που υποβαθμίζει την αξία των ισολογισμών ως βοηθητικό μέσο λήψης επενδυτικών αποφάσεων.

Κύριο μέλημα της φορολογικής νομοθεσίας αποτελεί η διασφάλιση του δηλούμενου εισοδήματος να μην είναι μικρότερο από το πραγματικό, ενώ αντίθετα οι επενδυτές πρωτίστως ενδιαφέρονται να διασφαλιστεί η μη απεικόνιση πλασματικών κερδών στις οικονομικές καταστάσεις.

Με την καθιέρωση των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων επιχειρείται η ουδετερότητα και όχι ο συντηρητισμός αφού εφαρμόζεται η αρχή της αυτοτέλειας της χρήσης. Συνεπώς οι μελλοντικές υποχρεώσεις καταχωρούνται στις παρούσες αξίες τους και με το πέρασ του χρόνου, με το επιτόκιο προεξόφλησης, εμφανίζεται η ταμειακή υποχρέωση (ονομαστική αξία στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων Χρήσης).

Με αυτό τον τρόπο διακόπτονται πλέον

α. ευνοϊκές κρατικές παρεμβάσεις με αποφάσεις όπως η σταδιακή απόσβεση ζημιών από αρνητικές διαφορές αποτίμησης χρεογράφων σε επόμενες χρήσεις.

β. Τα κέρδη ή οι ζημίες από επενδύσεις σε χρεόγραφα και οι συναλλαγματικές διαφορές θα εμφανίζονται στα αποτελέσματα της χρήσης.

Επιπροσθέτως , αντιμετωπίζεται η αυθαίρετη κεφαλαιοποίηση εξόδων. Με βάση την Ελληνική νομοθεσία συγκεκριμένες κατηγορίες δαπανών καταχωρούνταν στον Ισολογισμό και αποσβένονταν σταδιακά, ενώ αντίθετα με τα πρότυπα καθορίζονται συγκεκριμένα κριτήρια καταχώρησης τους στον Ισολογισμό. Στοιχεία που δεν πληρούν αυτές τις προϋποθέσεις εμφανίζονται στην Κατάσταση αποτελεσμάτων χρήσης.

Η αξιοπιστία των οικονομικών καταστάσεων εξασφαλίζεται με την εκπόνηση αναλογιστικών μελετών για την εκτίμηση υποχρεώσεων που αναφέρονται σε παροχές μετά την λήξη της απασχόλησης.

Η Ελληνική νομοθεσία ορίζει ως νομικά επαρκή και αποδεκτό τον σχηματισμό πρόβλεψης που ισούται με το 40% της συνολικής υποχρέωσης όπως προκύπτει από τις διατάξεις του Ν2190/1920 για αποζημιώσεις λόγω απόλυσης ή συνταξιοδότησης.

Επιπλέον η Ελληνική νομοθεσία δεν απαιτεί από μεγάλες επιχειρήσεις (πχ τράπεζες) οι οποίες διατηρούν δικούς τους φορείς (ταμεία) διαχείρισης των προγραμμάτων καθορισμένων παροχών να αναγνωρίζουν στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις τις υποχρεώσεις για τις καθορισμένες παροχές που έχουν υποσχεθεί στους εργαζομένους.

Επομένως μια άμεση συνέπεια της εφαρμογής είναι η αναγνώριση πρόσθετων υποχρεώσεων για τις επιχειρήσεις οι οποίες έχουν προγράμματα καθορισμένων παροχών μετά την απασχόληση.

Ακόμα, εξασφαλίζεται η ομοιομορφία στις οικονομικές καταστάσεις και καθίσταται εφικτή η διαδικασία εισαγωγής και διαπραγμάτευσης των ελληνικών μετοχών των εισηγμένων επιχειρήσεων στις διεθνείς κεφαλαιαγορές.

Τα διεθνή λογιστικά πρότυπα θα αποτελέσουν το διαβατήριο για την πρόσβαση υγιών και οικονομικά εύρωστων Ελληνικών επιχειρήσεων στις Ευρωπαϊκές Κεφαλαιαγορές και να διασφαλίσουν υψηλά rating από τους αρμόδιους ελεγκτικούς οίκους.

Σημαντική επίδραση από την εφαρμογή των ΔΛΠ παρατηρήθηκε τόσο στην περιουσία των επιχειρήσεων όσο και στα αποτελέσματα των κλάδων. Μια συνοπτική εικόνα των επιδράσεων στα αποτελέσματα χρήσης των εισηγμένων στο ΧΑΑ επιχειρήσεων με την πρώτη εφαρμογή των ΔΛΠ είναι η ακόλουθη.

Θετική επίδραση είχαμε στα αποτελέσματα της χρήσης με την αναγνώριση αναβαλλόμενων φορολογικών υποχρεώσεων και απαιτήσεων καθώς και με το σχηματισμό προβλέψεων για διαφορές φορολογικού ελέγχου των ανέλεγκτων φορολογικά χρήσεων. Σε μικρότερο βαθμό επηρεάστηκαν τα αποτελέσματα της χρήσης από την προσαρμογή της αξίας των απαιτήσεων και τον σχηματισμό επισφαλών προβλέψεων.

Σημαντική θετική επίδραση στα αποτελέσματα χρήσης προέκυψε από την προσαρμογή των αποσβέσεων των ενσώματων ακινητοποιήσεων, καθώς επίσης, και στην αναγνώριση και

αποτίμηση χρηματοοικονομικών μέσων στην εύλογη αξία μέσω της Κατάστασης Αποτελεσμάτων Χρήσης.

Η μεγαλύτερη θετική επίδραση των ιδίων κεφαλαίων προήλθε από την αναπροσαρμογή της αξίας των ενσώματων ακινητοποιήσεων (υπεραξίες), από την εφαρμογή του ΔΠΧΠ 3 «Ενοποιήσεις Επιχειρήσεων» σχετικά με την αναγνώριση της υπεραξίας κατά την ενοποίηση επιχειρήσεων, από την ετεροχρονισμένη αναγνώριση διάθεσης κερδών της χρήσης 2004 με την έγκριση της γενικής συνέλευσης και από την αποτίμηση χρηματοοικονομικών στοιχείων διαθεσίμων προς πώληση.

Οι θετικές επιπτώσεις αναφέρονται κυρίως στην παροχή χρήσιμης πληροφόρησης στις επιμέρους λειτουργικές μονάδες της επιχείρησης, στην ανάδειξη σημαντικών θεμάτων ή κινδύνων καθώς και στην υποβοήθηση της λήψης στρατηγικών αποφάσεων και της αξιολόγησης των αποτελεσμάτων αυτών. Η υιοθέτηση των ΔΛΠ θεωρείται ότι έχει προσδώσει κύρος στην επιχείρηση και έχει βελτιώσει την πιστοληπτική ικανότητα τόσο στο εσωτερικό όσο και στο εξωτερικό.

Οι κυριότερες *αρνητικές* επιδράσεις στα ίδια κεφάλαια προέκυψαν από την αναγνώριση παροχών και προγράμματα αποχώρησης των εργαζομένων σύμφωνα με τα ΔΛΠ 19 και ΔΛΠ 26 καθώς και από την προσαρμογή αξίας απαιτήσεων, ακόμα από την εφαρμογή του ΔΠΧΠ 3 «Ενοποιήσεις Επιχειρήσεων» σχετικά με την αναγνώριση του Goodwill, από την διαγραφή εξόδων εγκατάστασης ασώματων ακινητοποιήσεων και την αναστροφή των αποσβέσεων τους και τέλος, από την αναγνώριση των επιχορηγήσεων σύμφωνα με το ΔΛΠ 20. Μεγαλύτερη ήταν η επιβάρυνση στα ίδια κεφάλαια από την εφαρμογή των ΔΛΠ 19 και ΔΛΠ 26 που αφορούν την αναγνώριση παροχών και προγράμματα αποχώρησης των εργαζομένων.

Προτάσεις για Περαιτέρω Έρευνα: Εύκολα κανείς μπορεί να συμπεράνει ότι τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα είναι ένα τόσο ευρύ θέμα που δεν εξαντλείται σε μια μελέτη. Υπάρχουν πολλά θέματα στο συγκεκριμένο αντικείμενο που χρήζουν περαιτέρω επιστημονικής έρευνας. Ένα θέμα είναι η ανάλυση των επερχόμενων διερμηνειών, οι επιπτώσεις τους στην αγορά και ο βαθμός αποδοχής τους από το σύνολο των επιχειρήσεων.

Επιπλέον, χρήσιμη θα ήταν η ανασκόπηση της διαφοράς των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων με το Ελληνικό Γενικό Λογιστικό Σχέδιο. Ακόμα μια χρήσιμη έρευνα είναι η εκτίμηση του επιπέδου ικανοποίησης της χρηματοοικονομικής πληροφόρησης στους χρήστες των οικονομικών καταστάσεων. Τέλος, καλή θα ήταν μια μελέτη με την εφαρμογή των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων στο τραπεζικό κλάδο.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

ΜΕΛΕΤΗ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗΣ 2: Η ΠΡΩΤΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΩΝ ΔΙΕΘΝΩΝ ΛΟΓΙΣΤΙΚΩΝ ΠΡΟΤΥΠΩΝ ΣΤΗΝ FOLLI FOLLIE ABEE

ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΕΞΕΛΙΞΗ

Πρόκειται για τη μητρική εταιρία του ομίλου FOLLI FOLLIE, που καθιερώθηκε στο χώρο του εμπορίου κοσμημάτων και ωρολογίων το έτος 1986 με την παρούσα νομική της μορφή. Η ιδέα της ίδρυσής της προέκυψε το 1982 από τον ιδρυτή και νυν Πρόεδρό της κ. Δημήτρη Κουτσογιούτσο που πραγματοποίησε το επιχειρησιακό όραμα της παραγωγής και δημιουργίας, κοσμημάτων «προσιτής πολυτέλειας» για όλους τους καταναλωτές ανεξαρτήτως οικονομικής επιφάνειας .

Η διεξόδυση της εταιρίας στις ξένες αγορές ξεκίνησε με αυτήν της Ιαπωνίας το 1995, ενώ το 1997 η FOLLI FOLLIE εισήλθε στο Χρηματιστήριο Αξιών Αθηνών. Σήμερα η δραστηριοποίησή της περιλαμβάνει τον έλεγχο του διεθνούς δικτύου διανομής από την παραγωγή έως τη λιανική πώληση των προϊόντων της ενώ βασικός στόχος της επεκτατικής της πολιτικής είναι η διεξόδυση σε νέες αγορές διαφορετικών χωρών.

ΚΥΡΙΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ

- Κύρια εργασία της εταιρίας είναι ο αποκλειστικός σχεδιασμός παραγωγή και διάθεση κοσμημάτων ωρολογίων και αξεσουάρ σε παγκόσμιο επίπεδο, ενώ ασχολείται και με χρηματοδοτικές μισθώσεις ακινήτων ιδιοκτησίας της ή τρίτων. Μακροχρόνιος επενδυτικός στόχος της εταιρίας παραμένει η καθιέρωση της επωνυμίας της στο διεθνή χώρο κοσμημάτων.
- Βασικός μέτοχος της εταιρίας με ποσοστό 50,05% είναι ο κ. Δημήτρης Κουτσογιούτσος που κατέχει και τη θέση του Προέδρου του Ομίλου. Επίσης, σημαντικές θέσεις στο ΔΣ κατέχουν συγγενικά του πρόσωπα.

- Η FOLLI FOLLIE δραστηριοποιείται σε 22 χώρες με τη μορφή θυγατρικών εταιριών κατέχει πάνω από 295 σημεία πώλησης και συνεργάζεται με 19 Αεροπορικές Εταιρίες.
- Η εταιρία απασχόλησε κατά μέσο όρο 279 υπαλλήλους για το έτος 2005, ενώ έχει ελεγχθεί φορολογικώς μέχρι το 2004.

ΔΙΕΘΝΕΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΟ ΠΡΟΤΥΠΟ 1*

Παρουσίαση Οικονομικών Καταστάσεων

Όπως επιδεικνύει το πρότυπο 1, η FOLLI FOLLIE γνωστοποιεί στον ετήσιο απολογισμό της για το 2005 το σημείωμα συμμόρφωσής της με τα ΔΠΧΠ, καθώς και τις λογιστικές πολιτικές που εφάρμοσε κατά πρότυπο. Αξίζει να σημειωθεί ότι η εταιρία δημοσιεύει κάποιες επιπλέον λογιστικές εκτιμήσεις και κρίσεις της διοίκησης των οποίων η εφαρμογή κρίθηκε απαραίτητη χωρίς ωστόσο να προβαίνει σε λεπτομερή ανάλυση των κρίσεων ή των λόγων για τους οποίους αυτές εφαρμόστηκαν.

Στην παράγραφο 104 του συγκεκριμένου προτύπου τονίζεται η παρουσίαση των σημειώσεων με συστηματικό τρόπο. Όπως διακρίνεται με ευκολία στις οικονομικές καταστάσεις της FOLLI FOLLIE ABEE κανένα στοιχείο των λογιστικών καταστάσεων δεν έχει ανάλογο αριθμητικό, παραπεμπτικό σε οποιαδήποτε σχετική πληροφορία των σημειώσεων προκειμένου να διευκολύνεται η εργασία και κατανόηση των αναλυτών ετήσιος απολογισμού.

Όσον αφορά την παρουσίαση της Κατάστασης Αποτελεσμάτων Χρήσης πρέπει να τονισθεί με έντονο τρόπο ότι υπάρχει μια ιδιαίτερα συνοπτική και περιληπτική παρουσίαση της με αποτέλεσμα να δυσχεραίνεται η διαδικασία ανάλυσης των στοιχείων που παρουσιάζει τόσο ποιοτικά όσο και ποσοτικά. Πιο συγκεκριμένα γίνεται αναφορά στα ανά λειτουργία έξοδα της επιχείρησης για το έτος 2005, χωρίς όμως να υπάρχει επιπρόσθετη αναλυτική πληροφόρηση για το ποια έξοδα συγκεκριμένα απαρτίζουν τα αντίστοιχα λειτουργικά. Η επιχείρηση αναφέρει απλώς τα σημαντικότερα έξοδα της χρήσης όπως επί παραδείγματι αποσβέσεις χωρίς να προβαίνει σε περαιτέρω ανάλυση των υπολοίπων εξόδων. Το ίδιο ισχύει και για την περίπτωση των εσόδων, τα οποία δεν παρουσιάζονται σε κατηγορίες με αποτέλεσμα να μη δίδεται η δυνατότητα εξαγωγής αριθμητικών συμπερασμάτων και σύγκριση για κάθε κονδύλι εσόδων ξεχωριστά.

ΔΙΕΘΝΕΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΟ ΠΡΟΤΥΠΟ 2*

Αποθέματα

Ενώ η FOLLI FOLLIE παρέχει αρκετή πληροφόρηση σχετικά τόσο με την παραγωγική δυναμικότητα όσο και με την παραγωγική διαδικασία που ακολουθεί δεν αναφέρει επακριβώς τη λογιστική αξία ανά κατηγορία αποθεμάτων ήτοι κοσμήματα αξεσουάρ ρολόγια ενώ συγχωνεύει παράλληλα τις διάφορες ομάδες αποθεμάτων (προϊόντα εμπορεύματα πρώτες ύλες & υλικά συσκευασίας σε μία κατηγορία ετήσιος απολογισμός.

Λόγω της μη αναλυτικής απεικόνισης των εξόδων της ΚΑΧ δεν υπάρχει επιπρόσθετη πληροφόρηση σχετικά με ενδεχόμενη δαπάνη από υποτίμηση αποθεμάτων ή οποιαδήποτε άλλη δαπάνη που έγινε σχετικά με τις πρώτες ύλες και τα υπόλοιπα αποθέματα.

ΔΙΕΘΝΕΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΟ ΠΡΟΤΥΠΟ 7*

Κατάσταση Ταμειακών Ροών

Σύμφωνα με την παράγραφο 48 του συγκεκριμένου προτύπου η FOLLI FOLLIE θα έπρεπε να γνωστοποιεί μαζί με ένα σχόλιο της διοίκησης τα ποσά των σημαντικών ταμιακών διαθεσίμων και ταμιακών ισοδυνάμων που κατέχονται από την οικονομική οντότητα αλλά δεν είναι διαθέσιμα για χρήση από τον όμιλο. Ελλείνγει τέτοιας πληροφόρησης θεωρούμε ότι όλα ανεξαιρέτως τα ταμιακά αποθέματα είναι διαθέσιμα για χρήση από τον όμιλο ετήσιος απολογισμός.

Επίσης το πρότυπο συνιστά αλλά η εταιρία δεν εφαρμόζει την πληροφόρηση σχετικά με τα ποσά των μη αναληφθέντων εγκεκριμένων δανείων που μπορεί να είναι διαθέσιμα για μελλοντικές λειτουργικές δραστηριότητες καθώς επίσης και τις ταμιακές ροές κατά γεωγραφικό τομέα όπως παρουσιάστηκαν κατά το πρότυπο 14.

ΔΙΕΘΝΕΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΟ ΠΡΟΤΥΠΟ 12*

Φόρος Εισοδήματος

Σχετικά με το φόρο εισοδήματος καθώς επίσης και τον αντίστοιχο αναβαλλόμενο φόρο η εταιρία γνωστοποιεί όλες τις πολιτικές που ακολουθεί για τον προσδιορισμό τους που βρίσκεται σε πλήρη συμφωνία με την ελληνική νομοθεσία και τα διεθνή λογιστικά πρότυπα. Λόγω της γεωγραφικής διασποράς της δραστηριοποίησης του ομίλου, γίνεται χρήση διαφόρων συντελεστών φορολογίας ανάλογα με τη χώρα εγκατάστασης της εκάστοτε θυγατρικής γεγονός που δημιουργεί πολλές αβεβαιότητες και απαιτεί υποκειμενική κρίση στον προσδιορισμό της πρόβλεψης του φόρου χωρίς όμως αυτό να επηρεάζει τη μητρική εταιρία ετήσιος απολογισμός.

Καθ' υπόδειξη των παραδοχών του προτύπου η εταιρία δημοσιεύει:

- ❖ Τον τρέχων φόρο έξοδο και τον αναβαλλόμενο φόρο που συνθέτουν το συνολικό φόρο εισοδήματος της μητρικής για τη χρήση 2005.
- ❖ Το ποσό της αναγνώρισης των αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων της χρήσης 2004.
- ❖ Την προσαρμογή στην πρόβλεψη για διαφορές φορολογικού ελέγχου της μητρικής.
- ❖ Το ποσό του αναβαλλόμενου φόρου που αναγνωρίστηκε στην ΚΑΧ.

Η οικονομική οντότητα παρουσιάζει επίσης δύο ξεχωριστούς αναλυτικούς πίνακες σχετικά με τις αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις ανά στοιχείο ισολογισμού όπως προκύπτουν από την προσωρινή διαφορά στη φορολογική και λογιστική τους βάση ομαδοποιώντας τις σε δύο κατηγορίες:

- ✓ Αυτές που συμψηφίζονται όταν υπάρχει το νόμιμο ασκητό δικαίωμα για συμψηφισμό και υπόκεινται και τα δύο στην ίδια φορολογική αρχή.
- ✓ Αυτές που δεν συμψηφίζονται άσχετα με το αν υπόκεινται στην ίδια φορολογική αρχή.

Ωστόσο παρ' όλες τις παραπάνω γνωστοποιήσεις η εταιρία δε γνωστοποιεί στον πίνακα μεταβολών των ιδίων κεφαλαίων το σύνολο του τρέχοντος και αναβαλλόμενου φόρου που αφορά σε στοιχεία που χρεώθηκαν πιστώθηκαν στα ίδια κεφάλαια.

Σύμφωνα με την παράγραφο 81 του συγκεκριμένου προτύπου η οικονομική οντότητα όφειλε να δημοσιεύσει τον εφαρμοστέο φορολογικό συντελεστή που χρησιμοποιεί καθώς και τον τρόπο υπολογισμού του για τον σχηματισμό των προβλέψεων του φόρου εισοδήματος αλλά δεν το έκανε. Επίσης, έπρεπε να παρουσιάσει μια συμφωνία μεταξύ αυτού του εφαρμοστέου συντελεστή με του πραγματικού συντελεστή φορολογίας.

Πρέπει να σημειωθεί ότι η FOLLI FOLLIE δε αναφέρει αναλυτικά το ποσό του αναβαλλόμενου φόρου έξοδο έσοδο που σχετίζεται με αναστροφή παλαιότερων προσωρινών διαφορών ή αχρησιμοποίητων φορολογικών ζημιών προηγούμενων χρήσεων ή που συνδέεται με μεταβολές των λογιστικών πολιτικών ή λάθη επομένως συμπεραίνουμε ότι δεν υπάρχουν για τη χρήση που έκλεισε.

Επιπροσθέτως η εταιρία δεν αναφέρει το συγκεντρωτικό ποσό των προσωρινών διαφορών που συνδέονται με επενδύσεις σε θυγατρικές και συγγενείς επιχειρήσεις καθώς επίσης και τη φύση των πιθανών συνεπειών του φόρου εισοδήματος που θα προέρχονταν από την καταβολή μερισμάτων στους μετόχους της λαμβανομένου υπόψη ότι η FOLLI FOLLIE έχει ένα σημαντικό αριθμό αλλοδαπών θυγατρικών που χρησιμοποιούν διαφορετικούς συντελεστές φορολογίας.

ΔΙΕΘΝΕΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΟ ΠΡΟΤΥΠΟ 16*

Ενσώματες Ακινήτοποιήσεις

Όσον αφορά τα μη κυκλοφορούντα πάγια στοιχεία η εταιρία δε γνωστοποίησε αν τελικά τα ενσώματα και άυλα στοιχεία της υπόκειντο σε έλεγχο απομείωσης για το έτος 2005. Επιπροσθέτως ελλείψει της αναλυτικής παρουσίασης της ΚΑΧ δεν γνωρίζουμε εάν έχει υπάρξει ζημία λόγω απομείωσης που να επιβάρυνε τα αποτελέσματα. Όπως αιτιολογεί τη θέση της η εταιρία σχετικά με τον έλεγχο απομείωσης, θεωρούμε ότι δεν υπήρξαν οι ανάλογες συνθήκες που να τον καθιστούν αναγκαίο.

Σχετικά με το διαχωρισμό που προβαίνει η FOLLI FOLLIE σε ενσώματα πάγια και σε επενδύσεις σε ακίνητα, δεν προσφέρει επιπρόσθετες γνωστοποιήσεις για το ποια πάγια συγκεκριμένα ανήκουν στην εκάστοτε κατηγορία ή βάσει ποιου τρόπου γίνεται αυτός ο διαχωρισμός ο οποίος είναι εξαιρετικού ενδιαφέροντος λαμβανομένου υπόψη ότι κάποια από τα πάγια αυτά ενοικιάζονται σε θυγατρικές εταιρίες. Επίσης δε δημοσιεύεται ποιο μέρος των προσθηκών παγίων και αποσβέσεων ανήκει στην εκάστοτε κατηγορία όπως παρουσιάζονται στον ειδικό πίνακα των ενσωμάτων παγίων περιουσιακών στοιχείων.

Στον ειδικό πίνακα των ενσωμάτων πάγιων περιουσιακών στοιχείων παρουσιάζεται ένας λογαριασμός «Τακτοποιήσεις μεταξύ των Παγίων», ο οποίος στη χρήση 2004 αφήνει ένα αρνητικό υπόλοιπο. Προφανώς αναφέρεται σε κάποιο πάγιο το οποίο βρίσκεται σε στάδιο κατασκευής, ωστόσο η εταιρία δε δημοσιεύει κάποια σχετική πληροφόρηση του στοιχείου αυτού ούτε τον τρόπο με τον οποίο επηρεάζει την συνολική αξία των παγίων το 2005.

Αξίζει να σημειωθεί ότι η εταιρία δημοσιεύει μεταβολές λόγω χρησιμοποίησης της ωφέλιμης ζωής για την απόσβεση των παγίων που επηρεάζουν την καθαρά θέση καθώς και τον αντιλογισμό αποσβέσεων των εξόδων πολυετούς απόσβεσης που διαγράφησαν το 2003, χωρίς όμως να δίνει επιπρόσθετη πληροφόρηση για τα έξοδα αυτά.

Ακόμη πρέπει να προσεχθεί το γεγονός ότι η εταιρία αποσαφηνίζει πως τα ενσώματα πάγια, δεν επιβαρύνονται με εμπράγματα ή άλλα βάρη ετήσιος απολογισμός

ΔΙΕΘΝΕΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΟ ΠΡΟΤΥΠΟ 17*

Χρηματοδοτικές Μισθώσεις

Το πρότυπο 17 έχει πλήρη εφαρμογή στην FOLLI FOLLIE, καθώς στο καταστατικό ίδρυσης και λειτουργίας της αναφέρει ρητά ότι ένας εκ των σκοπών της εταιρίας είναι να αγοράζει να πωλεί, να μισθώνει, να κατασκευάζει και να εκμισθώνει ακίνητα καθώς και να καταρτίζει, συμβάσεις χρηματοδοτικής μίσθωσης ακινήτων τα οποία αγοράζει η εκμισθώτρια εταιρία χρηματοδοτικής μίσθωσης είτε από τρίτους είτε από την ίδια την εταιρία.

Σύμφωνα με τα παραπάνω η εταιρία γνωστοποιεί τις κατηγορίες συμβάσεων που εμπλέκεται, ήτοι λειτουργικών και χρηματοδοτικών αναφέροντας ευδιάκριτα τις πολιτικές αναγνώρισης που εφαρμόζει. Ωστόσο όσον αφορά τις χρηματοδοτικές μισθώσεις για τις οποίες δεσμεύεται η εταιρία δε δημοσιεύει πουθενά:

- ✓ Τη λογιστική αξία και περιγραφή των περιουσιακών στοιχείων που εκμισθώνει που θα έπρεπε να εμφανίζονται ξεχωριστά στο ενεργητικό είτε τουλάχιστον στον πίνακα των ενσώματων παγίων.
- ✓ Το ποσό εκ του συνόλου των υποχρεώσεων των χρηματοδοτικών μισθώσεων που εμφανίζει στο παθητικό που έγινε δεδουλευμένο για τη χρήση που έκλεισε και αναγνωρίστηκε ως έξοδο στα αποτελέσματα (πληρωμές μισθωμάτων).

- ✓ Μια ενδεικτική περιγραφή των σημαντικών μισθωτικών συμφωνιών σχετικά με τη βάση προσδιορισμού των μισθωμάτων όρους δικαιωμάτων ανανέωσης ή αγοράς ενδεχόμενους περιορισμούς κτλ .

Από την άλλη πλευρά όσον αφορά τις λειτουργικές μισθώσεις για τις οποίες έχει ρόλο μισθωτή, επίσης, *δε γνωστοποιεί*:

- Το σύνολο των μελλοντικών ελαχίστων πληρωμών μισθωμάτων κατανεμημένα σε ποσά για το επόμενο έτος αλλά και για πενταετή περίοδο. .
- Πληρωμές μισθωμάτων υπομισθωμάτων που αναγνωρίστηκαν στα αποτελέσματα χρήσης .
- Μια γενική περιγραφή των όρων των λειτουργικών συμβάσεων για τις οποίες δεσμεύεται .

Εκτός από τα παραπάνω η FOLLI FOLLIE δε διευκρινίζει στον ετήσιο απολογισμό της αν έχει προβεί σε συμβάσεις μισθώσεως υπό το ρόλο του εκμισθωτή. Ωστόσο εμφανίζει ένα σημαντικό ποσό στις επενδύσεις σε ακίνητα γεγονός που αποδεικνύει ότι εκμισθώνει ακίνητα σε τρίτους. Στο σημείο αυτό η εταιρία έπρεπε να γνωστοποιήσει περισσότερες πληροφορίες σχετικά με το ποια από αυτά τα ακίνητα δεσμεύονται με χρηματοδοτικές ή λειτουργικές συμβάσεις.

ΔΙΕΘΝΕΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΟ ΠΡΟΤΥΠΟ 19*

Παροχές σε Εργαζομένους

Όπως έχει επισημανθεί πολλάκις στα παραπάνω λόγω της μη αναλυτικής παρουσίασης των στοιχείων της ΚΑΧ η εταιρία δεν δημοσιεύει με ακρίβεια το ποσό των προγραμμάτων καθορισμένων εισφορών ήτοι το έξοδο της μισθοδοσίας και το έξοδο των εργοδοτικών εισφορών. Αντ' αυτού η εταιρία παρουσιάζει ένα συνολικό έξοδο από εργοδοτικό κόστος στην ανάλυση των σημαντικότερων εξόδων.

Όσον αφορά τα προγράμματα καθορισμένων παροχών που η εταιρία γνωστοποιεί ότι εφαρμόζει στον ετήσιο απολογισμό της ως υποχρεώσεις παροχών λόγω εξόδου από την υπηρεσία βάσει του Ν. 2112/20, FOLLI FOLLIE η δίνει μια σχετικά αναλυτική περιγραφή για τον τρόπο που προσδιορίζει τη δέσμευση – υποχρέωσή της από τα προγράμματα αυτά με τη βοήθεια ενός εξωτερικού αναλογιστή. Επίσης, παρουσιάζεται ένας πίνακας επιπρόσθετων πληροφοριών σχετικά με το πρόγραμμα καθορισμένων παροχών που ακολουθεί προσδιορίζοντας:

- Τα προεξοφλητικά επιτόκια που χρησιμοποιήθηκαν
 - Το ποσό δαπάνης του προγράμματος επιβάρυνε τη χρήση
 - Τις παροχές/ αποζημιώσεις που καταβλήθηκαν το 2005 και τις συναλλαγματικές διαφορές που δημιουργήθηκαν.
 - Το υπόλοιπο της υποχρέωσης που επιβαρύνει τον Ισολογισμό
- Ωστόσο ενώ εμφανίζει τις σημαντικότερες οικονομικές παραδοχές που έκανε για τον

υπολογισμό αυτών των υποχρεώσεων δεν γνωστοποιεί:

- Στοιχεία του ενεργητικού που δεσμεύονται από αυτό ως ποσά τρέχουσας περιόδου ή ανάλυση των διαφόρων κατηγοριών επενδύσεων που συνδέονται με το πρόγραμμα.
- Τις εισφορές από τους συμμετέχοντες στο πρόγραμμα
- Τα υπόλοιπα αρχής και τέλους της χρήσης των στοιχείων του ενεργητικού και των υποχρεώσεων που επηρεάζονται από το πρόγραμμα καθορισμένων παροχών
- Τα αναλογιστικά κέρδη/ ζημίες του προγράμματος.

Τέλος σχετικά με το πρότυπο 19, ενώ η εταιρία έπρεπε να δημοσιεύσει στοιχεία των τελευταίων 5 ετών αναφορικά με το πρόγραμμα καθορισμένων παροχών που εφαρμόζει, εκείνη αρκέστηκε στη δημοσίευση μόνο των χρήσεων 2004 και 2005.

ΔΙΕΘΝΕΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΟ ΠΡΟΤΥΠΟ 24*

Γνωστοποιήσεις Συνδεδεμένων Μερών

Η εταιρία FOLLI FOLLIE παρουσιάζει έντονο ενδιαφέρον για μια σειρά από ιδιαιτερότητες που δε συναντώνται συχνά σε αμιγώς ελληνικές επιχειρήσεις:

- ❖ Η μητρική εταιρία έχει 18 θυγατρικές που τις ελέγχει κατά 100%, ενώ διαθέτει ακόμα 2 συγγενείς επιχειρήσεις με ποσοστό ελέγχου περίπου 50% κατά μέσο όρο όπως γνωστοποιείται στον ετήσιο απολογισμό.
- ❖ Το άτομο που έχει σημαντική επιρροή ψήφου λόγω του γεγονότος ότι κατέχει το 50,05% των μετοχών της μητρικής ενώ ταυτοχρόνως αποτελεί τον ιδρυτή, βασικότερο στέλεχος και Πρόεδρος του Ομίλου είναι ο κ Κουτσογιούτσος όπως επίσης γνωστοποιείται στον ετήσιο απολογισμό.
- ❖ Συγγενικά του πρόσωπα κατέχουν σημαντικές θέσεις στο ΔΣ της μητρικής εταιρίας.

Αξιίζει να σημειωθεί ότι η FOLLI FOLLIE έχει συμμορφωθεί με το συγκεκριμένο πρότυπο δημοσιεύοντας όλες τις βασικές συναλλαγές ήτοι πωλήσεις αγορές αποθεμάτων και υπηρεσιών απαιτήσεις – υποχρεώσεις και δάνεια σε θυγατρικές εκτός από το σχηματισμό των προβλέψεων που επηρεάζει και τη μητρική με τις συνδεδεμένες εταιρίες για τη χρήση που έκλεισε ετήσιος απολογισμός FOLLI FOLLIE, καθώς επίσης και την περιγραφή των χαρακτηριστικών κάθε συνδεδεμένης μαζί με τα βασικά μεγέθη του Ισολογισμού και της ΚΑΧ που κατέχει ετήσιος απολογισμός. Να σημειωθεί ότι η μητρική εταιρία επίσης δημοσιεύει τα έσοδα από πωλήσεις πάγιων στοιχείων των καταστημάτων των θυγατρικών αλλά και τα έσοδα από τη συμμετοχή τους στη διαφημιστική καμπάνια του Ομίλου ετήσιος απολογισμός.

Εν αντιθέσει με τα παραπάνω όσον αφορά τη θέση και τη σημαντική επιρροή του Προέδρου και των συγγενικών του μελών η εταιρία δεν αποκαλύπτει τις βραχυπρόθεσμες μακροπρόθεσμες παροχές τα προγράμματα παροχών μετά την αποχώρησή τους από την υπηρεσία που είναι γνωστό ότι παρέχει άλλα προγράμματα συνταξιοδότησης και παροχές με τη μορφή αγοράς μετοχών ή με άλλο τρόπο κτλ προς τα βασικά μέλη της διοίκησης όπως όφειλε βάσει προτύπου ενώ αρκείται στη γνωστοποίηση μόνο της αμοιβής ΔΣ ως μέρος της διανομής των κερδών ετήσιος απολογισμός.

ΔΙΕΘΝΕΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΟ ΠΡΟΤΥΠΟ 28*

Επενδύσεις σε Συγγενείς Επιχειρήσεις

Ιδιαίτερο χαρακτηριστικό της FOLLI FOLLIE είναι το γεγονός ότι από τις 20 συνδεδεμένες επιχειρήσεις που διαθέτει οι 18 συνδέονται ως θυγατρικές και μόνο οι 2 αφορούν συγγενείς επιχειρήσεις και συγκεκριμένα η εταιρία. Καταστήματα Αφορολογήτων Ειδών με ποσοστό συμμετοχής 24,68% ως τις 31/12/2005 και η εταιρία MFK Fashion LTD με ποσοστό συμμετοχής 60% ως τον Ιούλιο του 2006. Η μητρική εταιρία είναι πλήρως συμμορφωμένη με το πρότυπο γνωστοποιώντας τη συσσωρευμένη αξία των στοιχείων του Ισολογισμού και της ΚΑΧ για κάθε συνδεδεμένη εταιρία ετήσιος απολογισμός.

Πρέπει να σημειωθεί ότι η εταιρία δε γνωστοποιεί την ημερομηνία κατάρτισης των οικονομικών καταστάσεων των συγγενών εταιριών. Υποθέτουμε ότι ελλείψει ανάλογης πληροφόρησης οι συγγενείς εταιρίες δημοσίευσαν την ίδια ημερομηνία με τη μητρική εταιρία.

ΔΙΕΘΝΕΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΟ ΠΡΟΤΥΠΟ 32*

Χρηματοοικονομικά Μέσα Γνωστοποίηση : & Παρουσίαση

&

ΔΙΕΘΝΕΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΟ ΠΡΟΤΥΠΟ 39*

Χρηματοοικονομικά Μέσα Αναγνώριση : & Αποτίμηση

Αρχικά πρέπει να αποσαφηνιστεί ότι τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που αποτιμώνται στην εύλογη αξία μέσω ΚΑΧ που δημοσιεύονται στους Ισολογισμούς του ομίλου και της εταιρίας FOLLI FOLLIE ABEE έχουν ακριβώς την ίδια αξία, συνεπώς οι γνωστοποιήσεις του ομίλου συμπίπτουν με τις γνωστοποιήσεις της εταιρίας.

Η εταιρία κατηγοριοποιεί και αποσαφηνίζει τα χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού που διαθέτει στις εξής ομάδες ετήσιος απολογισμός:

- Δάνεια & Απαιτήσεις.
- Διακρατούμενες μέχρι τη λήξη επενδύσεις.
- Χρηματοοικονομικά μέσα αποτιμώμενα στην εύλογη αξία μέσω ΚΑΧ συμπεριλαμβανομένων και των παραγώγων.

Για κάθε κατηγορία η FOLLI FOLLIE δημοσιεύει τις λογιστικές πολιτικές αναγνώρισης και αποτίμησης που ακολουθεί χωρίς ωστόσο να αποσαφηνίζει τα κριτήρια που εφαρμόζει για τον προσδιορισμό του χρόνου αναγνώρισης των στοιχείων των παραπάνω κατηγοριών παράγραφο.

Πρέπει ακόμα να σημειωθεί ότι η εταιρία δεν κατονομάζει τα στοιχεία που συνθέτουν τις παραπάνω κατηγορίες ούτε σε φύση και χαρακτηριστικά ούτε σε έκταση ανά κατηγορία. Επιπροσθέτως δεν αναφέρει τις συμβάσεις που έχει συνάψει με τρίτους με σκοπό την κερδοσκοπία καθώς επίσης και τους σημαντικούς όρους και προϋποθέσεις που μπορεί να επηρεάσουν τις μελλοντικές ταμιακές ροές.

Η FOLLI FOLLIE δεν αναφέρει πουθενά εάν στις παραπάνω κατηγορίες χρηματοοικονομικών στοιχείων υπάρχουν και στοιχεία που αποτιμώνται στο κόστος επειδή δεν μπορεί να μετρηθεί αξιόπιστα η εύλογη αξία τους. Συνεπώς θεωρούμε μη απαραίτητες τις ανάλογες γνωστοποιήσεις.

Όσον αφορά τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που αποτιμώνται στην εύλογη αξία η οικονομική οντότητα επεξηγεί ότι προσδιορίζει την εύλογη αξία βάσει των τρεχουσών τιμών των στοιχείων αυτών χωρίς να προβαίνει στη γνωστοποίηση των παραδοχών που εφαρμόστηκαν ή των μεθόδων που χρησιμοποιήθηκαν για τον προσδιορισμό των τρεχουσών τιμών, όπως επί παραδείγματι τιμές συναλλαγής ενεργούς αγοράς.

Στην κατηγορία της άνωθεν παραγράφου η εταιρία γνωστοποιεί ότι περιλαμβάνονται και κάποια παράγωγα που έχει στη διάθεσή της. Εν αντιθέσει με το πρότυπο 32, η FOLLI FOLLIE, δε δημοσιεύει τα χαρακτηριστικά την αξία ή τους όρους των συμβάσεων παραγώγων που έχει συνάψει με τις απαιτούμενες λεπτομέρειες.

Όπως υποδεικνύει το πρότυπο 32 στην παράγραφο 52 συγκεκριμένα η εταιρία γνωστοποιεί, όλους τους κινδύνους που σχετίζονται με τα χρηματοοικονομικά μέσα ήτοι τον πιστωτικό κίνδυνο τον κίνδυνο ρευστότητας τον κίνδυνο ταμειακών ροών και το συναλλαγματικό κίνδυνο ετήσιος.

Όσον αφορά τον τρόπο αντιστάθμισης του κινδύνου που ακολουθεί η FOLLI FOLLIE, στην παραπάνω σελίδα και κατά πλήρη συμφωνία με τα πρότυπα αναγράφεται ότι η εταιρία εφαρμόζει τρεις αποτελεσματικές μεθόδους:

- Οι χονδρικές πωλήσεις προς τρίτους γίνονται σε πολύ μεγάλους πελάτες όπως αεροδρόμια πολυκαταστήματα κτλ ώστε ο πιστωτικός κίνδυνος να κινείται σε χαμηλά επίπεδα.
- Ως αντιστάθμιση των μεταβολών των επιτοκίων, ο όμιλος έχει προβεί σε σύναψη σύμβασης ανταλλαγής επιτοκίων (interest rate swap) και στην τοποθέτηση των διαθεσίμων σε προθεσμιακές καταθέσεις προσυμφωνημένου επιτοκίου και μηδενικού ρίσκου. Σύμφωνα με την παράγραφο 68 του ΔΛΠ 32, ο όμιλος σωστά παρέχει πληροφορίες σχετικά με την έκθεσή της στις επιδράσεις μελλοντικών μεταβολών του ισχύοντος επιπέδου των επιτοκίων που έχουν άμεση επίδραση στις ταμιακές της ροές.

Επιπροσθέτως σύμφωνα με την παράγραφο 71 του ΔΛΠ 32, ο όμιλος κατονομάζει ποια χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία είναι εκτεθειμένα στον κίνδυνο επιτοκίων.

- Η αντιμετώπιση του συναλλαγματικού κινδύνου επιτυγχάνεται με εξισορρόπηση των απαιτήσεων και υποχρεώσεων κατά νόμισμα, με προαγορά και προπώληση συναλλάγματος.

Όσον αφορά τις χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις που έχει η εταιρία γνωστοποιείται μια ικανοποιητική ανάλυση των επιμέρους ομάδων καθ' υπόδειξη των άνωθεν προτύπων. Εν αντιθέσει όμως με την παράγραφο 66 του ΔΛΠ 1, η

εταιρία δε γνωστοποιεί :

- Τα κριτήρια που εφαρμόστηκαν για τον προσδιορισμό του χρόνου αναγνώρισης και διαγραφής των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων .
- Τη βάση επιμέτρησης του εφαρμόστηκε για τις χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις καθώς και τον τρόπο προσδιορισμού της. .

Σύμφωνα με την παράγραφο 38 του προτύπου 39, η εταιρία όφειλε να γνωστοποιεί αν οι αγορές/ πωλήσεις των χρηματοοικονομικών στοιχείων αντιμετωπίζονται λογιστικά την ημερομηνία της *εμπορικής συναλλαγής ή την ημερομηνία διακανονισμού*. Η FOLLI FOLLIE δημοσιεύει μόνο τη λογιστική αντιμετώπιση των επενδύσεων που τοποθετούνται στα χρηματοοικονομικά μέσα αποτιμώμενα στην εύλογη αξία μέσω ΚΑΧ χωρίς να αναφέρει καμία επιπρόσθετη πληροφόρηση σχετικά με τις υπόλοιπες κατηγορίες. .

Επίσης η εταιρία δε δημοσιεύει τη βάση στην οποία αναγνωρίζονται και επιμετρούνται , τα έσοδα και τα έξοδα που προκύπτουν από τα χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού και των υποχρεώσεων όπως αναφέρεται στην παράγραφο 66 του ΔΛΠ 1.

Η FOLLI FOLLIE δεν αναφέρει πουθενά στον ετήσιο απολογισμό της εάν έχει κατοχυρώσει νομικά το δικαίωμα συμψηφισμού ενός χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου με μιας αντίστοιχης χρηματοοικονομικής υποχρέωσης. Επομένως θεωρούμε ότι δεν υφίσταται τέτοιο δικαίωμα εκ μέρους της οικονομικής οντότητας. Κατά τη διαγραφή ενός χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου η εταιρία γνωστοποιεί πότε και για ποιους λόγους διαγράφει τα στοιχεία αυτά όταν πληρούνται οι προϋποθέσεις που έχουν τεθεί χωρίς όμως να αναφέρει ότι τη χρήση 2005 υπήρξαν περιπτώσεις διαγραφής.

Τέλος η οικονομική οντότητα δεν αναφέρει στον ετήσιο απολογισμό της πληροφορίες, σχετικά με τυχούσα ανακατάταξη των χρηματοοικονομικών στοιχείων του ενεργητικού και του παθητικού οπότε συμπεραίνουμε ότι δεν υπήρξε τέτοιο γεγονός.

ΔΙΕΘΝΕΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΟ ΠΡΟΤΥΠΟ 33*

Κέρδη κατά Μετοχή

Όσον αφορά το πρότυπο 33, η εταιρία δημοσιεύει έναν πίνακα με τα ποσά που χρησιμοποιήθηκαν στον αριθμητή και παρανομαστή για τον υπολογισμό των βασικών κερδών ανά μετοχή σε επίπεδο ομίλου.

Τα αντίστοιχα στοιχεία για τη FOLLI FOLLIE ABEE δε γνωστοποιούνται στο ετήσιο δελτίο απολογισμού της εταιρίας παρά μόνο ως απλό νούμερο στο τέλος της Κατάστασης Αποτελεσμάτων Χρήσης της. Επομένως, δεν έχουμε ξεχωριστή πληροφόρηση με τη μορφή πίνακα για τα κέρδη ανά μετοχή της μητρικής, παρόλο που θα μπορούσαμε να αντλήσουμε τα στοιχεία που απαιτούνται για την ανάλυση αυτή από άλλα κεφάλαια του ετήσιου απολογισμού.

Η εταιρία δεν αναφέρει ότι διαθέτει χρηματοοικονομικά μέσα που αποτελούν δυνητικούς τίτλους μετατρέψιμους σε κοινές μετοχές ούτε ότι διαθέτει προνομιούχες μετοχές ούτε ότι μετά την ημερομηνία του Ισολογισμού συνέβησαν γεγονότα που αφορούν τις κοινές μετοχές επομένως θεωρούμε ότι τα παραπάνω γεγονότα ουδέποτε έλαβαν χώρα κατά τη διάρκεια της χρήσης 2005.

ΔΙΕΘΝΕΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΟ ΠΡΟΤΥΠΟ 36*

Απομείωση Αξίας Περιουσιακών Στοιχείων

Όσον αφορά τον έλεγχο απομείωσης των ενσώματων και άυλων στοιχείων η εταιρία με σαφήνεια παρουσιάζει όλες τις λογιστικές πολιτικές που ακολουθεί σε περίπτωση που υπάρχουν ενδείξεις για απομείωση κάποιων στοιχείων του πάγιου ενεργητικού της. Ωστόσο δεν γνωστοποιείται πουθενά ότι όντως κάποια ενσώματα ή άυλα στοιχεία έχουν απομειωθεί τη χρήση που έκλεισε, ενώ ταυτοχρόνως δεν υπάρχει πληροφόρηση για ζημία λόγω μείωσης της αξίας των παγίων στα αποτελέσματα της ΚΑΧ. Συνεπώς το ΔΛΠ, 36 δεν έχει εφαρμογή στη FOLLI FOLLIE για τη χρήση 2005.

Περαιτέρω να σημειωθεί ότι η εταιρία όφειλε να παρουσιάσει μια περιγραφή των μονάδων δημιουργίας ταμιακών ροών που χρησιμοποιεί καθ' υπόδειξη του προτύπου γεγονός που δεν έχει γνωστοποιηθεί.

***Προβλέψεις Ενδεχόμενες Υποχρεώσεις
& Ενδεχόμενα Περιουσιακά Στοιχεία***

Στον ετήσιο απολογισμό της FOLLI FOLLIE, γνωστοποιείται ευδιακρίτως ότι η εταιρία δεν έχει σχηματισμένα ενδεχόμενα περιουσιακά στοιχεία και ενδεχόμενες υποχρεώσεις για την χρήση που έκλεισε.

Όσον αφορά τις γνωστοποιήσεις των προβλέψεων η εταιρία παρουσιάζει μια ελλιπή πληροφόρηση. Προσδιορίζει θεωρητικά τις λογιστικές πολιτικές που ακολουθεί σχετικά με την αναγνώριση των προβλέψεων χωρίς όμως να δημοσιεύει ένα αριθμητικό πίνακα προβλέψεων για κάθε κονδύλι ξεχωριστά.

Από τον Ισολογισμό το κοινό ενημερώνεται ότι η εταιρία έχει προβεί στο σχηματισμό προβλέψεων που ενσωματώνονται στις μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις παρουσιαζόμενοι στους λογαριασμούς «Προβλέψεις για παροχές εργαζομένων» και « Λοιπές Προβλέψεις ». Για τις συγκεκριμένες κατηγορίες προβλέψεων η FOLLI FOLLIE δε γνωστοποιεί ποιοι λογαριασμοί επακριβώς συμπεριλαμβάνονται στους παραπάνω και για ποιους λόγους με αποτέλεσμα οι αναλυτές να μην μπορούν να εξάγουν συμπεράσματα σχετικά με την τυχούσα δημιουργία νέων προβλέψεων ή αυξομείωση κάποιων παλαιότερων ποσών ούτε να καθίσταται δυνατή η διαχρονική σύγκριση των μεταβολών των διαφόρων ομάδων προβλέψεων τόσο ποιοτικά όσο και ποσοτικά.

Ακόμη η εταιρία δε δημοσιεύει τα ποσά των προβλέψεων που χρησιμοποιήθηκαν στη χρήση και επιβάρυναν τα αποτελέσματα της KAX για το 2005. Το μόνο που δημοσιεύει στον πίνακα προσαρμογών των αποτελεσμάτων της εταιρίας με βάση τα ΔΛΠ είναι κάποιες εισροές και εκροές προβλέψεων σχετικά με αποζημίωση προσωπικού επισφαλείς απαιτήσεις και διαφορές φορολογικού ελέγχου ανάλογα που επηρέασαν, τα αποτελέσματα κατά τη μετάβαση στο νέο λογιστικό «καθεστώς» το 2004, χωρίς να δίδεται επιπλέον πληροφόρηση για τον τρόπο σχηματισμό τους ή τις ενδείξεις συνθήκες για τις οποίες υπάρχει αυτή η δέσμευση χρημάτων ή που ενσωματώνονται τα κονδύλια αυτά κατά τη χρήση 2005.

Ελλείπει της διακριτής κατηγοριοποίησης των προβλέψεων δεν υπάρχει επιπροσθέτως περιγραφή για τη φύση της δέσμευσης τους για το 2005 και το αναμενόμενο χρονοδιάγραμμα πραγματοποίησης της εκροής αυτής.

ΔΙΕΘΝΕΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΟ ΠΡΟΤΥΠΟ 40*

Επενδύσεις σε Ακίνητα

Πρέπει να σημειωθεί ότι από τη στιγμή που στον πίνακα πάγιων περιουσιακών στοιχείων η εταιρία δεν κατηγοριοποιεί ούτε σε λογιστική αξία ούτε σε περιγραφή ποια πάγια στοιχεία εντάσσονται στις εκάστοτε ομάδες ήτοι ενσώματα πάγια της μητρικής επενδύσεις σε ακίνητα και ακίνητα δεσμευμένα με χρηματοδοτικές μισθώσεις, η FOLLI FOLLIE δε γνωστοποιεί προσθήκες διαθέσεις μεταβολές από αναπροσαρμογή εύλογης αξίας λοιπές μεταβολές κτλ που να σχετίζονται με τις επενδύσεις σε ακίνητα. Το μόνο που δημοσιεύεται είναι η λογιστική αξία του συνόλου των επενδύσεων σε ακίνητα διακριτά από την αντίστοιχη των υπολοίπων ενσώματων παγίων όπως παρουσιάζεται στον Ισολογισμό.

Όπως υποδεικνύει το πρότυπο 40, η εταιρία σωστά γνωστοποιεί την αποτίμηση των επενδύσεων σε ακίνητα στην εύλογη αξία αλλά δε δίνει καμία επιπρόσθετη πληροφόρηση σχετικά με τις μεθόδους προσδιορισμού της εύλογης αξίας. Επίσης, δε γνωστοποιείται ποιος προσδιορίζει την εύλογη αξία της επένδυσης, όπως επί παραδείγματι αν υπάρχει συνεργασία με εξωτερικό εκτιμητή στον τομέα αυτό.

Ελλείπει αναλυτικής παρουσίασης της ΚΑΧ η εταιρία δε δημοσιεύει τα έσοδα μισθωμάτων από την επένδυση σε ακίνητα, τα αντίστοιχα λειτουργικά έξοδα, ουσιώδεις συμβατικές υποχρεώσεις από την αγορά κατασκευή ή αξιοποίηση της επένδυσης κτλ.

Τέλος πρέπει να σημειωθεί ότι η FOLLI FOLLIE αναφέρει τις μεταβολές λόγω αναγνώρισης leasing που επηρέασαν την καθαρά θέση και τα αποτελέσματα κατά τη μετάβαση στα ΔΛΠ.

* Οι δημοσιευμένες λογιστικές καταστάσεις και πληροφορίες βρίσκονται στην ιστοσελίδα της εταιρίας www.follifollie.com

ΜΕΛΕΤΗ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗΣ : ΤΡΑΠΕΖΑ EUROBANK

Η EFG Eurobank Εργασίας Α.Ε. (η “Τράπεζα”) και οι θυγατρικές της εταιρείες (ο “Όμιλος”) δραστηριοποιούνται στους τομείς τραπεζικής ιδιωτών πελατών και επιχειρήσεων, στον τομέα παροχής επενδυτικών υπηρεσιών, υπηρεσιών διαχείρισης κεφαλαίων και χαρτοφυλακίων, ασφαλιστικών, και άλλων υπηρεσιών. Η Τράπεζα έχει συσταθεί στην Ελλάδα και οι μετοχές της είναι εισηγμένες στο Χρηματιστήριο Αθηνών. Ο Όμιλος δραστηριοποιείται κυρίως στην Ελλάδα και στις περιοχές της Κεντρικής, Ανατολικής και Νοτιοανατολικής Ευρώπης (Νέα Ευρώπη). Οι ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις του Ομίλου έχουν εγκριθεί από το Διοικητικό Συμβούλιο στις 24 Μαρτίου 2010.

Παρακάτω, ακολουθεί ανάλυση των οικονομικών καταστάσεων ενοποιημένων και μητρικής, σύμφωνα με τα ΔΛΠ. Ακολουθεί εκτενής ανάλυση των οικονομικών μεγεθών και κυρίως των βασικών μεγεθών που αφορούν τον τραπεζικό κλάδο με βάση τα ΔΠΧΠ.

	Σημείωση	Χρήση που έληξε 31 Δεκεμβρίου	
		2009 € εκατ.	2008 € εκατ.
Τόκοι έσοδα	5	5.987	7.488
Τόκοι έξοδα	5	(3.646)	(5.103)
Καθαρά έσοδα από τόκους		2.341	2.385
Έσοδα από τραπεζικές αμοιβές και προμήθειες		549	760
Έξοδα από τραπεζικές αμοιβές και προμήθειες		(131)	(217)
Καθαρά έσοδα από τραπεζικές αμοιβές και προμήθειες	6	418	543
Καθαρά έσοδα από ασφαλιστικές υπηρεσίες		48	46
Έσοδα από μη τραπεζικές υπηρεσίες	7	31	29
Έσοδα από μερίσματα		9	20
Αποτελέσματα χαρτοφυλακίου συναλλαγών		97	172
Αποτελέσματα από επενδυτικούς τίτλους		74	47
Λοιπά λειτουργικά έσοδα		23	35
		282	349
Λειτουργικά έσοδα		3.041	3.277
Λειτουργικά έξοδα	8	(1.471)	(1.566)
Λειτουργικά κέρδη προ προβλέψεων για πιστωτικούς κινδύνους		1.570	1.711
Προβλέψεις για πιστωτικούς κινδύνους	19	(1.177)	(886)
Έσοδα συμμετοχών σε συγγενείς επιχειρήσεις	24	5	(7)
Κέρδη προ φόρου		398	818
Φόρος εισοδήματος	10	(82)	(141)
Καθαρά κέρδη μετά από φόρο		316	677
Καθαρά κέρδη χρήσης που αναλογούν στους μετόχους μειωψηφίας		11	25
Καθαρά κέρδη χρήσης που αναλογούν στους μετόχους *		305	652
		€	€
Κέρδη ανά μετοχή			
- βασικά	12	0,41	1,18
- προσαρμοσμένα (diluted)	12	0,41	1,17
		€ εκατ.	€ εκατ.
* Συγκρίσιμα κέρδη χρήσης εξαιρουμένης της έκτακτης εισφοράς φόρου:			
- Έκτακτη εισφορά φόρου	10	57	-
Καθαρά κέρδη προ της έκτακτης εισφοράς φόρου		362	652
		€	€
Κέρδη ανά μετοχή εξαιρουμένης της έκτακτης εισφοράς φόρου			
- βασικά	12	0,51	1,18
- προσαρμοσμένα (diluted)	12	0,51	1,17

		31 Δεκεμβρίου	
		2009	2008
	Σημείωση	€ εκατ.	€ εκατ.
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ			
Ταμείο και διαθέσιμα σε κεντρικές τράπεζες	13	3.079	4.041
Απαιτήσεις από χρηματοπιστωτικά ιδρύματα	15	4.784	4.613
Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	16	868	1.012
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα	17	1.224	1.518
Δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες	18	55.837	55.878
Χαρτοφυλάκιο επενδυτικών τίτλων	20	15.243	12.200
Άυλα πάγια στοιχεία	22	710	731
Ενσώματα πάγια στοιχεία	23	1.252	1.231
Λοιπά στοιχεία ενεργητικού	24	1.272	978
Σύνολο ενεργητικού		84.269	82.202
ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ			
Υποχρεώσεις προς χρηματοπιστωτικά ιδρύματα	25	2.258	2.792
Συμφωνίες επαναγοράς χρεογράφων με χρηματοπιστωτικά ιδρύματα	26	17.188	15.925
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα	17	2.274	3.077
Υποχρεώσεις προς πελάτες	27	46.808	45.656
Πιστωτικοί τίτλοι και λοιπές δανειακές υποχρεώσεις	28	7.667	8.565
Λοιπές υποχρεώσεις	29	1.760	1.564
Σύνολο υποχρεώσεων		77.955	77.579
ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ			
Μετοχικό κεφάλαιο	31	1.480	1.378
Διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο	31	1.441	1.100
Λοιπά αποθεματικά		1.377	1.109
Ίδια κεφάλαια που αναλογούν στους κατόχους κοινών μετοχών της Τράπεζας		4.298	3.587
Προνομιούχες μετοχές	32	950	-
Προνομιούχοι τίτλοι	33	791	705
Δικαιώματα μειοψηφίας		275	331
Σύνολο		6.314	4.623
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων και παθητικού		84.269	82.202

Λογαριασμός αποτελεσμάτων**Έσοδα και έξοδα από τόκους**

Τα έσοδα και έξοδα από τόκους αναγνωρίζονται στο λογαριασμό αποτελεσμάτων σε δεδουλευμένη βάση για όλα τα τοκοφόρα μέσα χρησιμοποιώντας τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου. Πραγματικό είναι το επιτόκιο που προεξοφλεί ακριβώς τις εκτιμώμενες μελλοντικές ταμειακές εκροές ή εισροές κατά τη διάρκεια της αναμενόμενης ζωής του χρηματοοικονομικού μέσου ή σε μικρότερη περίοδο όπου κρίνεται κατάλληλο, στην καθαρή λογιστική αξία του χρηματοοικονομικού στοιχείου ενεργητικού ή παθητικού. Για τον υπολογισμό του πραγματικού επιτοκίου, οι ταμειακές ροές υπολογίζονται λαμβάνοντας υπόψη όλους τους όρους του συμβολαίου του χρηματοοικονομικού μέσου εξαιρώντας τις μελλοντικές ζημιές από πιστωτικό κίνδυνο. Ο υπολογισμός περιλαμβάνει τις αμοιβές και τις μονάδες βάσης που πληρώθηκαν ή εισπράχθηκαν μεταξύ των αντισυμβαλλόμενων μερών του συμβολαίου και που αποτελούν αναπόσπαστο μέρος του πραγματικού επιτοκίου, τα κόστη συναλλαγών, και όλα τα άλλα υπέρ και υπό το άρτιο ποσά.

Τα έσοδα και έξοδα από τόκους αναγνωρίζονται στο λογαριασμό αποτελεσμάτων σε δεδουλευμένη βάση για όλα τα τοκοφόρα μέσα χρησιμοποιώντας τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου. Πραγματικό είναι το επιτόκιο που προεξοφλεί ακριβώς τις εκτιμώμενες μελλοντικές ταμειακές εκροές ή εισροές κατά τη διάρκεια της αναμενόμενης ζωής του χρηματοοικονομικού μέσου ή σε μικρότερη περίοδο όπου κρίνεται κατάλληλο, στην καθαρή λογιστική αξία του χρηματοοικονομικού στοιχείου ενεργητικού ή παθητικού. Για τον υπολογισμό του πραγματικού επιτοκίου, οι ταμειακές ροές υπολογίζονται λαμβάνοντας υπόψη όλους τους όρους του συμβολαίου του χρηματοοικονομικού μέσου εξαιρώντας τις μελλοντικές ζημιές από πιστωτικό κίνδυνο. Ο υπολογισμός περιλαμβάνει τις αμοιβές και τις μονάδες βάσης που πληρώθηκαν ή εισπράχθηκαν μεταξύ των αντισυμβαλλόμενων μερών του συμβολαίου και που αποτελούν αναπόσπαστο μέρος του πραγματικού επιτοκίου, τα κόστη συναλλαγών, και όλα τα άλλα υπέρ και υπό το άρτιο ποσά.

ι) Αμοιβές και προμήθειες

Οι αμοιβές και προμήθειες αναγνωρίζονται γενικά σε δεδουλευμένη βάση. Οι προμήθειες και αμοιβές που σχετίζονται με συναλλαγές ανταλλαγής συναλλάγματος/νομίσματος, εισαγωγές/εξαγωγές, εμβάσματα, τραπεζικά έξοδα και χρηματιστηριακές δραστηριότητες, αναγνωρίζονται με την ολοκλήρωση της εν λόγω συναλλαγής.

	Κεφάλαια αναλογούντα στους μετόχους της Τράπεζας					Προνομιούχες μετοχές	Προνομιούχοι τίτλοι	Δικαιώματα μειοψηφίας	Σύνολο
	Μετοχικό κεφάλαιο € εκατ.	Υπέρ το άρτιο € εκατ.	Ειδικά αποθεματικά € εκατ.	Αποτελέσματα εις νέο € εκατ.	Σύνολο € εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.
Υπόλοιπο 1ης Ιανουαρίου 2008	1.432	1.325	1.160	335	4.252	-	777	330	5.359
Λοιπά αποτελέσματα μετά από φόρο απευθείας στην καθαρή θέση	-	-	(751)	-	(751)	-	-	(11)	(762)
Καθαρά κέρδη χρήσης	-	-	-	652	652	-	-	25	677
Σύνολο λοιπών αποτελεσμάτων μετά από φόρο για τη χρήση που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2008	-	-	(751)	652	(99)	-	-	14	(85)
Διανομή δωρεάν μετοχών σε εκτελεστικά μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου, στη διοίκηση και στο προσωπικό	4	23	-	-	27	-	-	-	27
Αύξηση μετοχικού κεφαλαίου από επανεπένδυση μερισμάτων	4	20	-	-	24	-	-	-	24
Συμμετοχή των μετόχων μειοψηφίας στις αυξήσεις μετοχικού κεφαλαίου θυγατρικών	-	-	-	-	-	-	-	0	0
Εξαγορές/Μεταβολές ποσοστού συμμετοχής σε θυγατρικές και συγγενείς επιχειρήσεις	-	-	-	(4)	(4)	-	-	(5)	(9)
Αγορά/Πώληση προνομιούχων τίτλων	-	-	-	-	-	-	(72)	-	(72)
Μέρισμα προνομιούχων τίτλων	-	-	-	(39)	(39)	-	-	-	(39)
Μέρισμα χρήσεως 2007	-	-	-	(257)	(257)	-	-	-	(257)
Μέρισμα που καταβλήθηκε από θυγατρικές στους μετόχους μειοψηφίας	-	-	-	-	-	-	-	(8)	(8)
Παροχές σε συμμετοχικούς τίτλους: - Αξία προσφερθεισών υπηρεσιών από το προσωπικό	-	-	14	-	14	-	-	-	14
Αγορά ιδίων μετοχών	(63)	(276)	-	-	(339)	-	-	-	(339)
Πώληση ιδίων μετοχών, μετά από φόρους	1	8	(1)	-	8	-	-	-	8
Μεταφορές μεταξύ αποθεματικών	-	-	59	(59)	-	-	-	-	-
	(54)	(225)	72	(359)	(566)	-	(72)	(13)	(651)
Υπόλοιπο 31ης Δεκεμβρίου 2008	1.378	1.100	481	628	3.587	-	705	331	4.623
Υπόλοιπο 1ης Ιανουαρίου 2009	1.378	1.100	481	628	3.587	-	705	331	4.623
Λοιπά αποτελέσματα μετά από φόρο απευθείας στην καθαρή θέση	-	-	(25)	-	(25)	-	-	(1)	(26)
Καθαρά κέρδη χρήσης	-	-	-	305	305	-	-	11	316
Σύνολο λοιπών αποτελεσμάτων μετά από φόρο για τη χρήση που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2009	-	-	(25)	305	280	-	-	10	290
Διανομή δωρεάν μετοχών στο προσωπικό	2	5	(0)	-	7	-	-	-	7
Έκδοση προνομιούχων μετοχών, μετά από έξοδα	-	(10)	-	-	(10)	950	-	-	940
Συμμετοχή των μετόχων μειοψηφίας στις αυξήσεις μετοχικού κεφαλαίου θυγατρικών	-	-	-	-	-	-	-	2	2
Εξαγορές/Μεταβολές ποσοστού συμμετοχής σε θυγατρικές και συγγενείς επιχειρήσεις	-	-	-	(3)	(3)	-	-	(54)	(57)
Αγορά/Πώληση προνομιούχων τίτλων	-	-	-	173	173	-	(308)	-	(135)
Έκδοση προνομιούχων τίτλων	-	-	-	-	-	-	394	-	394
Μέρισμα προνομιούχων τίτλων	-	-	-	(37)	(37)	-	-	-	(37)
Μέρισμα με τη μορφή δωρεάν μετοχών	28	-	-	(31)	(3)	-	-	-	(3)
Μέρισμα που καταβλήθηκε από θυγατρικές στους μετόχους μειοψηφίας	-	-	-	-	-	-	-	(14)	(14)
Παροχές σε συμμετοχικούς τίτλους: - Αξία προσφερθεισών υπηρεσιών από το προσωπικό	-	-	13	-	13	-	-	-	13
Αγορά ιδίων μετοχών	(1)	(3)	-	-	(4)	-	-	-	(4)
Πώληση ιδίων μετοχών, μετά από φόρους	73	349	-	(127)	295	-	-	-	295
Μεταφορές μεταξύ αποθεματικών	-	-	209	(209)	-	-	-	-	-
	102	341	222	(234)	431	950	86	(66)	1.401
Υπόλοιπο 31ης Δεκεμβρίου 2009	1.480	1.441	678	699	4.298	950	791	275	6.314

Σημείωση	Χρήση που έληξε την 31η Δεκεμβρίου	
	2009 € εκατ.	2008 € εκατ.
Ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες		
Εισπράξεις από τόκους και καθαρές εισπράξεις από εμπορικές συναλλαγές	5.151	5.850
Τόκοι που πληρώθηκαν	(2.870)	(3.763)
Αμοιβές και προμήθειες που εισπράχθηκαν	736	804
Αμοιβές και προμήθειες που πληρώθηκαν	(113)	(204)
Λοιπά έσοδα που εισπράχθηκαν	235	61
Πληρωμές σε μετρητά στο προσωπικό και σε προμηθευτές	(1.239)	(1.319)
Φόρος εισοδήματος που πληρώθηκε	(46)	(107)
Ταμειακές ροές από λειτουργικά κέρδη πριν από τις μεταβολές λογαριασμών που σχετίζονται με τις λειτουργικές δραστηριότητες	1.854	1.322
Μεταβολές λογαριασμών που σχετίζονται με τις λειτουργικές δραστηριότητες		
Καθαρή (αύξηση)/μείωση στο ταμείο και διαθέσιμα σε κεντρικές τράπεζες	(196)	484
Καθαρή (αύξηση)/μείωση στα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	79	(138)
Καθαρή (αύξηση)/μείωση στις απαιτήσεις από χρηματοπιστωτικά ιδρύματα	239	(914)
Καθαρή (αύξηση)/μείωση στα δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες	(670)	(10.164)
Καθαρή (αύξηση)/μείωση στα παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα	(877)	678
Καθαρή (αύξηση)/μείωση στα λοιπά στοιχεία ενεργητικού	(250)	104
Καθαρή αύξηση/(μείωση) στις υποχρεώσεις προς χρηματοπιστωτικά ιδρύματα και συμφωνίες επαναγοράς χρεογράφων	682	5.817
Καθαρή αύξηση/(μείωση) στις υποχρεώσεις προς πελάτες	986	9.168
Καθαρή αύξηση/(μείωση) στις λοιπές υποχρεώσεις	(69)	(849)
Καθαρές ταμειακές ροές από(σε) λειτουργικές δραστηριότητες	1.778	5.508
Ταμειακές ροές χρησιμοποιούμενες για επενδυτικές δραστηριότητες		
Αγορές ενσώματων και άυλων παγίων στοιχείων	(188)	(265)
Εισπράξεις από πώληση ενσώματων και άυλων παγίων στοιχείων	38	41
Αγορές επενδυτικών τίτλων	(9.349)	(8.616)
Εισπράξεις από πώληση/λήξη επενδυτικών τίτλων	7.180	7.285
Εξαγορά θυγατρικών επιχειρήσεων μετά από αποκτηθέντα ταμειακά διαθέσιμα	(54)	(30)
Εξαγορά συγγενών επιχειρήσεων	-	(5)
Εισπράξεις από πώληση συγγενών επιχειρήσεων	-	5
Μερίσματα που εισπράχθηκαν από επενδυτικούς τίτλους και συμμετοχές σε συγγενείς επιχειρήσεις	9	17
Καθαρές ταμειακές ροές από(σε) επενδυτικές δραστηριότητες	(2.364)	(1.568)
Ταμειακές ροές από χρηματοδοτικές δραστηριότητες		
Εισπράξεις από έκδοση πιστωτικών τίτλων και λοιπών δανειακών υποχρεώσεων	7.133	9.816
Αποπληρωμές πιστωτικών τίτλων και λοιπών δανειακών υποχρεώσεων	(7.961)	(12.496)
Αγορές προνομιούχων τίτλων	(179)	(75)
Εισπράξεις από πώληση/έκδοση προνομιούχων τίτλων	437	3
Μερίσματα που πληρώθηκαν στους κατόχους προνομιούχων τίτλων	(37)	(39)
Μερίσματα που πληρώθηκαν, μετά από την επανεπένδυση μερίσματος	-	(233)
Έξοδα έκδοσης προνομιούχων και δωρεάν μετοχών	(12)	(1)
Αγορές ιδίων μετοχών	(2)	(339)
Εισπράξεις από πώληση ιδίων μετοχών	250	10
Καθαρές εισφορές δικαιωμάτων μειοψηφίας	(13)	(8)
Καθαρές ταμειακές ροές από(σε) χρηματοδοτικές δραστηριότητες	(384)	(3.362)
Επίδραση διακύμανσης συναλλαγματικών ισοτιμιών στα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα	(28)	(88)
Καθαρή αύξηση/(μείωση) στα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα	(998)	490
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα έναρξης χρήσης	14 5.180	4.690
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα λήξης χρήσης	14 4.182	5.180

Οι ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις του Ομίλου έχουν συνταχθεί σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησης (Δ.Π.Χ.Π.). Οι παρακάτω παρουσιαζόμενες αρχές έχουν εφαρμοστεί με συνέπεια στις χρήσεις 2008 και 2009. Τα συγκριτικά στοιχεία, όπου κρίθηκε αναγκαίο, έχουν αναπροσαρμοστεί ώστε να συνάδουν με τις αλλαγές στην παρουσίαση που υιοθέτησε ο Όμιλος για την παρούσα χρήση.

α) *Τροποποιήσεις, νέα πρότυπα και διερμηνείες που ισχύουν για το 2009*

- Δ.Π.Χ.Π. 1 και Δ.Α.Π. 27, Τροποποιήσεις - Κόστος επένδυσης σε θυγατρική, από Κοινού ελεγχόμενη οικονομική οντότητα ή Συγγενή.
- Δ.Π.Χ.Π. 2, Τροποποίηση - Προϋποθέσεις κατοχύρωσης και ακύρωσης
- Δ.Π.Χ.Π. 7, Τροποποίηση - Χρηματοοικονομικά Μέσα: Γνωστοποιήσεις
- Δ.Π.Χ.Π. 8, Κλάδοι δραστηριοτήτων
- Δ.Α.Π. 1, Αναθεωρημένο - Παρουσίαση των οικονομικών καταστάσεων. Ο Όμιλος επέλεξε να παρουσιάσει τις μεταβολές των ιδίων κεφαλαίων που οφείλονται σε συναλλαγές με μη μετόχους σε δύο καταστάσεις
- Δ.Α.Π. 23, Τροποποίηση - Κόστος δανεισμού
- Δ.Α.Π. 32 και Δ.Α.Π. 1, Τροποποιήσεις - Χρηματοοικονομικά μέσα διαθέσιμα από τον κάτοχο και δεσμεύσεις που ανακύπτουν κατά την Εκκαθάριση
- Δ.Α.Π. 39 και Ε.Δ.Δ.Π.Χ.Π. 9, Τροποποιήσεις στα ενσωματωμένα παράγωγα
- Ε.Δ.Δ.Π.Χ.Π. 13, Προγράμματα ανταμοιβής πελατών
- Τροποποιήσεις σε άλλα πρότυπα που αποτελούν μέρος του ετήσιου προγράμματος βελτίωσης του Συμβουλίου Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (εκδόθηκε το Μάιο του 2008).

β) *Πρότυπα και διερμηνείες που έχουν εκδοθεί αλλά δεν έχουν τεθεί σε ισχύ:*

- Δ.Π.Χ.Π. 2, Τροποποίηση - Πληρωμή βάσει αξίας των μετοχών του Ομίλου που διακανονίζονται σε μετρητά (δεν έχει υιοθετηθεί από την ΕΕ)
- Δ.Π.Χ.Π. 3, Αναθεωρημένο - Συνενώσεις επιχειρήσεων (σε ισχύ από 1 Ιανουαρίου 2010)
- Δ.Π.Χ.Π. 9, Χρηματοοικονομικά στοιχεία (δεν έχει υιοθετηθεί από την ΕΕ)
- Δ.Α.Π. 24, Τροποποίηση - Γνωστοποιήσεις για συνδεδεμένα μέρη (δεν έχει υιοθετηθεί από την ΕΕ)
- Δ.Α.Π. 27, Αναθεωρημένο - Ενοποιημένες και ατομικές οικονομικές καταστάσεις (σε ισχύ από 1 Ιανουαρίου 2010)
- Δ.Α.Π. 32, Τροποποίηση - Κατάταξη Δικαιωμάτων (σε ισχύ από 1 Ιανουαρίου 2011)
- Δ.Α.Π. 39, Τροποποίηση - Μέσα κατάλληλα προς αντιστάθμιση (σε ισχύ από 1 Ιανουαρίου 2010)
- Ε.Δ.Δ.Π.Χ.Π. 14, Τροποποίηση - Προπληρωμή της Ελάχιστης Απαίτησης Χρηματοδότησης (δεν έχει υιοθετηθεί από την ΕΕ)
- Ε.Δ.Δ.Π.Χ.Π. 15, Συμφωνίες για την Κατασκευή Ακίνητης Περιουσίας (σε ισχύ από 1 Ιανουαρίου 2010)
- Ε.Δ.Δ.Π.Χ.Π. 16, Αντιστάθμιση καθαρής επένδυσης σε εκμετάλλευση στο εξωτερικό (σε ισχύ από 1 Ιανουαρίου 2010)
- Ε.Δ.Δ.Π.Χ.Π. 17, Διανομές μη ταμειακών περιουσιακών στοιχείων στους μετόχους (σε ισχύ από 1 Ιανουαρίου 2010)
- Ε.Δ.Δ.Π.Χ.Π. 19, Αντικατάσταση Χρηματοοικονομικών Υποχρεώσεων με Συμμετοχικούς Τίτλους (δεν έχει υιοθετηθεί από την ΕΕ)
- Τροποποιήσεις σε άλλα πρότυπα που αποτελούν μέρος του ετήσιου προγράμματος βελτίωσης του Συμβουλίου Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (εκδόθηκε τον Απρίλιο του 2009, δεν έχει υιοθετηθεί από την ΕΕ)

Οικονομικές Καταστάσεις Μητρικής Εταιρείας

ΤΡΑΠΕΖΑ ΕFG EUROBANK ERGASIAS A.E

Κατάσταση Αποτελεσμάτων

Σημείωση	Χρήση που έληξε 31 Δεκεμβρίου	
	2009 € εκατ.	2008 € εκατ.
Τόκοι έσοδα	5	5,311
Τόκοι έξοδα	5	(3,979)
Καθαρά έσοδα από τόκους		1,332
Έσοδα από τραπεζικές αμοιβές και προμήθειες		366
Έξοδα από τραπεζικές αμοιβές και προμήθειες		(115)
Καθαρά έσοδα από τραπεζικές αμοιβές και προμήθειες		251
Έσοδα από μη τραπεζικές υπηρεσίες		5
Έσοδα από μερίσματα		71
Αποτελέσματα χαρτοφυλακίου συναλλαγών		5
Αποτελέσματα από επενδυτικούς τίτλους		62
Λοιπά λειτουργικά έσοδα		8
		151
Λειτουργικά έσοδα		1,734
Λειτουργικά έξοδα	6	(898)
Λειτουργικά κέρδη προ προβλέψεων για πιστωτικούς κινδύνους		836
Προβλέψεις για πιστωτικούς κινδύνους	16	(836)
Κέρδη προ φόρου		-
Φόρος εισοδήματος	8	3
Καθαρά κέρδη χρήσης που αναλογούν στους μετόχους*		3
		236
		€ εκατ.
* Συγκρίσιμα κέρδη χρήσης εξαιρουμένης της έκτακτης εισφοράς φόρου:		
- Έκτακτη εισφορά φόρου	8	44
Καθαρή κέρδη προ της έκτακτης εισφοράς φόρου		47
		236

Σημείωση	31 Δεκεμβρίου	
	2009	2008
	€ εκατ.	€ εκατ.
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ		
Ταμείο και διαθέσιμα στην κεντρική τράπεζα	10	1,731
Απαιτήσεις από χρηματοπιστωτικά ιδρύματα	12	39,828
Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	13	1,842
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα	14	1,460
Δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες	15	42,015
Χαρτοφυλάκιο επενδυτικών τίτλων	17	8,702
Συμμετοχές σε θυγατρικές επιχειρήσεις	18	2,895
Συμμετοχές σε συγγενείς επιχειρήσεις	19	32
Αυτοπάγια στοιχεία	20	100
Ενσώματα πάγια στοιχεία	21	380
Λοιπά στοιχεία ενεργητικού	22	871
Σύνολο ενεργητικού		99,856
		93,085
ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ		
Υποχρεώσεις προς χρηματοπιστωτικά ιδρύματα	23	13,398
Συμφωνίες επαναγοράς χρεογράφων με χρηματοπιστωτικά ιδρύματα	24	17,206
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα	14	2,151
Υποχρεώσεις προς πελάτες	25	45,807
Πιστωτικοί τίτλοι και λοιπές δανειακές υποχρεώσεις	26	15,299
Λοιπές υποχρεώσεις	27	509
Σύνολο υποχρεώσεων		94,370
		89,170
ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ		
Μετοχικό κεφάλαιο	29	1,481
Διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο	29	1,450
Λοιπά αποθεματικά		814
Ίδια κεφάλαια που αναλογούν στους κατόχους κοινών μετοχών της Τράπεζας		3,745
Προνομιούχες μετοχές	30	950
Υβριδικά κεφάλαια	31	791
Σύνολο		5,486
		3,895
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων και παθητικού		99,856
		93,085

	Κεφάλαια αναλογούντα στους μετόχους της Τράπεζας					Προνομιούχες μετοχές	Υβριδικά κεφάλαια	Σύνολο
	Μετοχικό κεφάλαιο	Υπέρ το άρτιο	Ειδικά αποθεματικά	Αποτελέσματα εις νέο	Σύνολο			
	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.
Υπόλοιπο 1ης Ιανουαρίου 2008	1,434	1,340	901	235	3,910	-	777	4,687
Λοιπά αποτελέσματα μετά από φόρο απευθείας στην καθαρή θέση	-	-	(395)	7	(388)	-	-	(388)
Καθαρά κέρδη χρήσης	-	-	-	238	238	-	-	238
Σύνολο λοιπών αποτελεσμάτων μετά από φόρο για τη χρήση που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2008	-	-	(395)	243	(152)	-	-	(152)
Διανομή δωρεάν μετοχών σε εκτελεστικά μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου, στη διοίκηση και στο προσωπικό	4	23	-	-	27	-	-	27
Αύξηση μετοχικού κεφαλαίου από επανεπένδυση μερισμάτων	4	20	-	-	24	-	-	24
Αγορά/Πώληση υβριδικών κεφαλαίων	-	-	-	-	-	-	(72)	(72)
Μέρισμα υβριδικών κεφαλαίων	-	-	-	(40)	(40)	-	-	(40)
Μέρισμα χρήσεως 2007	-	-	-	(257)	(257)	-	-	(257)
Παροχές σε συμμετοχικούς τίτλους:								
- Αξία προσφερθεισών υπηρεσιών από το προσωπικό	-	-	14	-	14	-	-	14
Αγορά ιδίων μετοχών	(63)	(273)	-	-	(336)	-	-	(336)
Πώληση ιδίων μετοχών, μετά από φόρους	-	-	-	-	-	-	-	-
Μεταφορές μεταξύ αποθεματικών	-	-	80	(80)	-	-	-	-
	(55)	(230)	74	(357)	(568)	-	(72)	(640)
Υπόλοιπο 31ης Δεκεμβρίου 2008	1,379	1,110	580	121	3,190	-	705	3,895
Υπόλοιπο 1ης Ιανουαρίου 2009	1,379	1,110	580	121	3,190	-	705	3,895
Λοιπά αποτελέσματα μετά από φόρο απευθείας στην καθαρή θέση	-	-	119	-	119	-	-	119
Καθαρά κέρδη χρήσης	-	-	-	3	3	-	-	3
Σύνολο λοιπών αποτελεσμάτων μετά από φόρο για τη χρήση που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2009	-	-	119	3	122	-	-	122
Διανομή δωρεάν μετοχών στο προσωπικό	2	5	(0)	-	7	-	-	7
Έκδοση προνομιούχων μετοχών, μετά από έξοδα	-	(10)	-	-	(10)	950	-	940
Αγορά/Πώληση υβριδικών κεφαλαίων	-	-	-	173	173	-	(308)	(135)
Έκδοση υβριδικών κεφαλαίων	-	-	-	-	-	-	394	394
Μέρισμα υβριδικών κεφαλαίων	-	-	-	(37)	(37)	-	-	(37)
Μέρισμα με τη μορφή δωρεάν μετοχών	28	-	-	(31)	(3)	-	-	(3)
Παροχές σε συμμετοχικούς τίτλους:								
- Αξία προσφερθεισών υπηρεσιών από το προσωπικό	-	-	13	-	13	-	-	13
Αγορά ιδίων μετοχών	(1)	(1)	-	-	(2)	-	-	(2)
Πώληση ιδίων μετοχών, μετά από φόρους	73	348	-	(127)	292	-	-	292
Μεταφορές μεταξύ αποθεματικών	-	-	50	(50)	-	-	-	-
	102	340	63	(72)	433	950	86	1,469
Υπόλοιπο 31ης Δεκεμβρίου 2009	1,481	1,450	762	52	3,745	950	791	5,486

Σημείωση	Χρήση που έληξε 31 Δεκεμβρίου	
	2009 € εκατ.	2008 € εκατ.
Ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες		
Εισπράξεις από τόκους και καθαρές εισπράξεις από εμπορικές συναλλαγές	4,462	5,437
Τόκοι που πληρώθηκαν	(3,346)	(4,175)
Αμοιβές και προμήθειες που εισπράχθηκαν	351	421
Αμοιβές και προμήθειες που πληρώθηκαν	(102)	(188)
Λοιπά έσοδα που εισπράχθηκαν	101	22
Πληρωμές σε μετρητά στο προσωπικό και σε προμηθευτές	(777)	(781)
Φόρος εισοδήματος που πληρώθηκε	-	(39)
Ταμειακές ροές από λειτουργικά κέρδη πριν από τις μεταβολές λογαριασμών που σχετίζονται με τις λειτουργικές δραστηριότητες	689	719
Μεταβολές λογαριασμών που σχετίζονται με τις λειτουργικές δραστηριότητες		
Καθαρή (αύξηση)/μείωση στο ταμείο και διαθέσιμα στην κεντρική τράπεζα	(369)	380
Καθαρή (αύξηση)/μείωση στα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	(306)	(678)
Καθαρή (αύξηση)/μείωση στις απαιτήσεις από χρηματοπιστωτικά ιδρύματα	(4,557)	(5,908)
Καθαρή (αύξηση)/μείωση στα δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες	1,071	(8,384)
Καθαρή (αύξηση)/μείωση στα παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα	(635)	210
Καθαρή (αύξηση)/μείωση στα λοιπά στοιχεία ενεργητικού	(266)	(98)
Καθαρή αύξηση/(μείωση) στις υποχρεώσεις προς χρηματοπιστωτικά ιδρύματα και συμφωνίες επαναγοράς χρεογράφων	2,924	12,287
Καθαρή αύξηση/(μείωση) στις υποχρεώσεις προς πελάτες	1,236	5,253
Καθαρή αύξηση/(μείωση) στις λοιπές υποχρεώσεις	98	(187)
Καθαρές ταμειακές ροές από(σε) λειτουργικές δραστηριότητες	(15)	5,694
Ταμειακές ροές χρησιμοποιούμενες για επενδυτικές δραστηριότητες		
Αγορές ενσώματων και άυλων παγίων στοιχείων	(68)	(86)
Εισπράξεις από πώληση ενσώματων και άυλων παγίων στοιχείων	11	25
Αγορές επενδυτικών τίτλων	(3,472)	(7,403)
Εισπράξεις από πώληση/λήξη επενδυτικών τίτλων	4,490	7,951
Εξαγορά θυγατρικών επιχειρήσεων και συμμετοχές σε αυξήσεις κεφαλαίου	(469)	(806)
Εισπράξεις από πώληση συγγενών επιχειρήσεων	-	5
Μερίσματα που εισπράχθηκαν από επενδυτικούς τίτλους, συμμετοχές σε θυγατρικές και συγγενείς επιχειρήσεις	41	113
Καθαρές ταμειακές ροές από(σε) επενδυτικές δραστηριότητες	533	-
Ταμειακές ροές από χρηματοδοτικές δραστηριότητες		
Εισπράξεις από έκδοση πιστωτικών τίτλων και λοιπών δανειακών υποχρεώσεων	4,486	6,501
Αποπληρωμές πιστωτικών τίτλων και λοιπών δανειακών υποχρεώσεων	(2,999)	(589)
Αγορές υβριδικών κεφαλαίων	(178)	(75)
Εισπράξεις από πώληση/έκδοση υβριδικών κεφαλαίων	437	3
Μερίσματα που πληρώθηκαν στους κατόχους υβριδικών κεφαλαίων	(37)	(40)
Μερίσματα που πληρώθηκαν, μετά από την επανεπένδυση μερίσματος	-	(233)
Έξοδα έκδοσης προνομιούχων και δωρεάν μετοχών	(12)	(1)
Αγορές ιδίων μετοχών	(1)	(338)
Εισπράξεις από πώληση ιδίων μετοχών	250	-
Καθαρές ταμειακές ροές από(σε) χρηματοδοτικές δραστηριότητες	1,946	5,230
Καθαρή αύξηση/(μείωση) στα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα	2,464	10,824
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα έναρξης χρήσης	23,849	13,025
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα λήξης χρήσης	26,313	23,849

ΤΡΑΠΕΖΑ EFG EUROBANK ERGASIAS A.E

Σημειώσεις στις Οικονομικές Καταστάσεις

6.1 Διαχείριση χρηματοοικονομικού κινδύνου

Λόγω της φύσης των δραστηριοτήτων της η Τράπεζα εκτίθενται σε διάφορους χρηματοοικονομικούς κινδύνους: πιστωτικός κίνδυνος, κίνδυνος αγοράς (συμπεριλαμβανομένου κινδύνου συναλλάγματος και κινδύνου επιτοκίων) και κίνδυνος ρευστότητας. Η γενική πολιτική διαχείρισης κινδύνου της Τράπεζας εστιάζει στην αβεβαιότητα των χρηματοοικονομικών αγορών και αποσκοπεί στο να ελαχιστοποιεί πιθανές αρνητικές επιπτώσεις στη χρηματοοικονομική επίδοση, χρηματοοικονομική κατάσταση και ταμειακές ροές της Τράπεζας.

6.1.1 Πιστωτικός κίνδυνος

Η Τράπεζα εκτίθεται σε πιστωτικό κίνδυνο, που είναι ο κίνδυνος το αντισυμβαλλόμενο μέρος να αδυνατεί να εξοφλήσει πλήρως τα ποσά που οφείλει όταν αυτά προκύπτουν. Οι προβλέψεις απομείωσης αναγνωρίζονται για ζημίες που έχουν πραγματοποιηθεί κατά την ημερομηνία του ισολογισμού. Σημαντικές αλλαγές στην οικονομία ή στην κατάσταση ενός συγκεκριμένου βιομηχανικού τομέα που αποτελεί ένα σημαντικό μέρος του χαρτοφυλακίου της Τράπεζας, πιθανό να επιφέρουν ζημίες που διαφέρουν από αυτές που αναγνωρίστηκαν κατά την ημερομηνία του ισολογισμού. Συνεπώς, η Διοίκηση διαχειρίζεται προσεκτικά την έκθεσή της σε πιστωτικό κίνδυνο.

Η Τράπεζα διαρθρώνει τα επίπεδα πιστωτικού κινδύνου που αναλαμβάνει, με την επιβολή ορίων σχετικά με το μέγεθος του αποδεκτού κινδύνου από κάποιο πιστούχο ή ομάδα πιστούχων και από γεωγραφικούς και βιομηχανικούς τομείς. Αυτού του είδους οι κίνδυνοι παρακολουθούνται σε περιοδική βάση και υπόκεινται σε ετήσια ή συχνότερη αναθεώρηση. Τα επίπεδα πιστωτικού κινδύνου κατά προϊόν, βιομηχανικό τομέα και χώρα επανεξετάζονται κάθε τρίμηνο από την Επιτροπή Κινδύνων του Διοικητικού Συμβουλίου. Το άνοιγμα σε κάποιο πιστούχο, συμπεριλαμβανομένων τραπεζών και χρηματιστών, είναι επιπρόσθετα περιορισμένο με υπό-όρια που καλύπτουν ανοίγματα εντός και εκτός ισολογισμού, και από ημερήσια όρια κινδύνου παράδοσης σε σχέση με εμπορικά στοιχεία, όπως προθεσμιακά συμβόλαια ξένου συναλλάγματος. Τα πραγματικά ανοίγματα έναντι των ορίων παρακολουθούνται σε ημερήσια βάση.

Η Τράπεζα ενεργοποιείται στον τομέα δανεισμού ιδιωτών και επιχειρήσεων. Ο πιστωτικός κίνδυνος είναι επαρκώς κατανοητός (επαρκής διασπορά) σε ένα εύρος ιδιωτών και εταιρικών πελατών. Η διαχείριση της έκθεσης σε πιστωτικό κίνδυνο γίνεται μέσω της τακτικής ανάλυσης της ικανότητας των πιστούχων και πιθανών πιστούχων, να τηρήσουν τις υποχρεώσεις αποπληρωμής τόκων και κεφαλαίου και μέσω της αλλαγής ορίων δανειοδότησης, όπου κρίνεται απαραίτητο. Η Τράπεζα μειώνει τον πιστωτικό κίνδυνο σχετικά με δάνεια και χορηγήσεις σε πελάτες, μέσω της σύναψης εξασφαλισμένων διακανονισμών. Τα είδη εξασφαλίσεων που λαμβάνει η Τράπεζα είναι καταθέσεις σε μετρητά και ταμειακά ισοδύναμα, ακίνητη περιουσία, αξιόγραφα, πλοία και τραπεζικές εγγυήσεις.

6.1.1.1 Μέγιστη έκθεση πιστωτικού κινδύνου προ εξασφαλίσεων

Τα δάνεια και οι απαιτήσεις συνοψίζονται ως εξής:

	2009 € εκατ.	2008 € εκατ.
Χωρίς καθυστέρηση και απομείωση αξίας	35,409	38,854
Σε καθυστέρηση αλλά χωρίς απομείωση αξίας	5,199	8,143
Απομειωμένα:		
- ομαδικά αξιολογημένα	1,686	933
- ανά περίπτωση αξιολογημένα	1,038	824
Σύνολο προ προβλέψεων	43,332	44,754
Μείον: προβλέψεις για απομείωση αξίας	(1,317)	(1,184)
Σύνολο μετά από προβλέψεις	42,015	43,570
Στο σύνολο των δανείων και απαιτήσεων συμπεριλαμβάνονται:		
Σε καθυστέρηση μεγαλύτερη των 90 ημερών	2,653	1,747
Εκ των οποίων μη εκτοκίζόμενα δάνεια	2,014	1,282

Ο παραπάνω πίνακας απεικονίζει τη μέγιστη έκθεση σε πιστωτικό κίνδυνο της Τράπεζας στις 31 Δεκεμβρίου 2009 και 2008 χωρίς να ληφθεί υπ' όψιν οποιαδήποτε εξασφάλιση. Τα στοιχεία του Ισολογισμού, που περιλαμβάνονται στον παραπάνω πίνακα, εμφανίζονται στην καθαρή λογιστική τους αξία, όπως αυτή αναφέρεται στον Ισολογισμό.

6.1.1.3 Ομόλογα εμπορικού και επενδυτικού χαρτοφυλακίου

Ο παρακάτω πίνακας απεικονίζει την ανάλυση των ομολόγων του εμπορικού και του επενδυτικού χαρτοφυλακίου ανά κατηγορία πιστωτικής διαβάθμισης κατά την 31η Δεκεμβρίου 2009, σύμφωνα με τις διαβαθμίσεις της Moody's ή αντίστοιχων οίκων αξιολόγησης:

31 Δεκεμβρίου 2009					
Ομόλογα εμπορικού χαρτοφυλακίου	Χαρτοφυλάκιο διαθέσιμων προς πώληση	Χαρτοφυλάκιο διακρατούμενων μέχρι τη λήξη επενδυτικών τίτλων	Χρεωστικοί τίτλοι δανειακού χαρτοφυλακίου	Σύνολο	
	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.
	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.
Aaa	13	617	1,236	-	1,866
Aa1 έως Aa3	0	20	68	170	258
A1 έως A3	1,546	1,125	447	2,534	5,652
Χαμηλότερα από A3	160	512	677	702	2,051
Χωρίς διαβάθμιση	106	94	-	11	211
Σύνολο	1,825	2,368	2,428	3,417	10,038

31 Δεκεμβρίου 2008					
Ομόλογα εμπορικού χαρτοφυλακίου	Χαρτοφυλάκιο διαθέσιμων προς πώληση	Χαρτοφυλάκιο διακρατούμενων μέχρι τη λήξη επενδυτικών τίτλων	Χρεωστικοί τίτλοι δανειακού χαρτοφυλακίου	Σύνολο	
	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.
	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.
Aaa	1	382	1,407	-	1,790
Aa1 έως Aa3	15	24	75	194	308
A1 έως A3	980	1,380	355	2,110	4,805
Χαμηλότερα από A3	228	818	728	872	2,442
Χωρίς διαβάθμιση	19	345	-	11	375
Σύνολο	1,221	2,749	2,563	3,187	9,720

Ομόλογα αξίας € 2.420 εκατ. με διαβάθμιση χαμηλότερη από A3 αφορούν ομόλογα εκδόσεως του δημοσίου (2008: € 1.655 εκατ.).

Ο παρακάτω πίνακας απεικονίζει τον πιστωτικό κίνδυνο της Τράπεζας ανά γεωγραφική περιοχή (λογιστικές αξίες προ προβλέψεων) την 31η Δεκεμβρίου 2009 και 2008.

Η έκθεση πιστωτικού κινδύνου έχει βασιστεί στη χώρα εγκατάστασης των αντισυμβαλλόμενων.

Το 2009 και το 2010, τα spreads των Ομολόγων Ελληνικού Δημοσίου διευρύνθηκαν σημαντικά. Οι μακροοικονομικοί κίνδυνοι που επηρεάζουν την Τράπεζα και τα μέτρα

που ανακοίνωσε η Ελληνική Κυβέρνηση το 2010 για την αντιμετώπιση του υψηλού δημοσιονομικού ελλείμματος αναλύονται στην ενότητα «Επιχειρηματικές Προοπτικές και Κίνδυνοι» της Ετήσιας Έκθεσης του Διοικητικού Συμβουλίου.

6.2 Κίνδυνος αγοράς

Η Τράπεζα εκτίθεται σε κίνδυνο αγοράς. Ο κίνδυνος αγοράς προκύπτει από ανοικτές θέσεις σε επιτόκια, ξένο συνάλλαγμα και μετοχικά προϊόντα, ή συνδυασμό αυτών, τα οποία εκτίθενται σε γενικές και ειδικές διακυμάνσεις της αγοράς. Ειδικότερα, οι κίνδυνοι της αγοράς στους οποίους εκτίθεται η Τράπεζα είναι οι εξής:

(α) Κίνδυνος επιτοκίου

Η χρηματοοικονομική κατάσταση και οι ταμειακές ροές της Τράπεζας εκτίθενται σε κίνδυνο λόγω των διακυμάνσεων στα ισχύοντα επιτόκια αγοράς. Ο κίνδυνος επιτοκίου σε ταμειακές ροές, είναι ο κίνδυνος οι μελλοντικές ταμειακές ροές μετρητών ενός χρηματοοικονομικού μέσου να διακυμανθούν λόγω των αλλαγών στα επιτόκια της αγοράς. Ο κίνδυνος επιτοκίου εύλογης αξίας είναι ο κίνδυνος η αξία ενός χρηματοοικονομικού μέσου να διακυμανθεί λόγω των αλλαγών στα επιτόκια της αγοράς. Ως αποτέλεσμα τέτοιων αλλαγών, τα περιθώρια επιτοκίου μπορεί να αυξηθούν, αλλά μπορεί και να μειωθούν ή να δημιουργήσουν ζημίες όταν παρουσιαστούν μη αναμενόμενες αλλαγές. Η Επιτροπή Κινδύνων του Διοικητικού Συμβουλίου (ERC) καθορίζει όρια σε σχέση με τα επίπεδα αναντιστοιχίας (mismatch) επιτοκιακών ανατιμολογήσεων που μπορούν να αναληφθούν και η έκθεση στον κίνδυνο παρακολουθείται καθημερινά.

(β) Συναλλαγματικός κίνδυνος

Η χρηματοοικονομική κατάσταση και οι ταμειακές ροές της Τράπεζας εκτίθενται σε κίνδυνο από την επίδραση των διακυμάνσεων στις ισχύουσες συναλλαγματικές ισοτιμίες. Η Επιτροπή Κινδύνων (ERC) καθορίζει τα όρια στα επίπεδα έκθεσης σε κίνδυνο, τα οποία παρακολουθούνται καθημερινά.

γ) Μετοχικός κίνδυνος

Ο κίνδυνος τιμής μετοχών ορίζεται ως ο κίνδυνος μείωσης της εύλογης αξίας, ως αποτέλεσμα της μεταβολής των μετοχικών δεικτών και της αξίας μεμονωμένων μετοχών. Η έκθεση σε κίνδυνο διακύμανσης των τιμών των μετοχών για την Τράπεζα προέρχεται κυρίως από το επενδυτικό χαρτοφυλάκιο. Η Επιτροπή Κινδύνων (ERC) καθορίζει όρια στα επίπεδα έκθεσης σε κίνδυνο, τα οποία παρακολουθούνται καθημερινά. Η Τράπεζα εφαρμόζει τη μέθοδο της Αξίας σε Κίνδυνο (Value at Risk - VaR) για να υπολογίσει και να παρακολουθήσει τον κίνδυνο αγοράς των θέσεων που κατέχονται.

VaR για 2009 και 2008

Η μεθοδολογία VaR χρησιμοποιείται για την επιμέτρηση του χρηματοοικονομικού κινδύνου, υπολογίζοντας την πιθανή αρνητική μεταβολή της αγοραίας αξίας ενός χαρτοφυλακίου σε συγκεκριμένο διάστημα εμπιστοσύνης και για προκαθορισμένη διάρκεια. Το VaR που υπολογίζει η Τράπεζα είναι βασισμένο σε διάστημα εμπιστοσύνης 99% και περίοδο διακράτησης 1 ημέρας, υπολογισμένο με τη μέθοδο προσομοίωσης Monte Carlo (ολοκληρωμένη επανατιμολόγηση).

Τα μοντέλα VaR είναι σχεδιασμένα για την επιμέτρηση του κινδύνου αγοράς σε κανονικές συνθήκες αγοράς. Γίνεται η υπόθεση ότι οι όποιες μεταβολές πραγματοποιηθούν στους παράγοντες που επηρεάζουν τον κίνδυνο σε κανονικές συνθήκες αγοράς θα ακολουθήσουν κανονική κατανομή. Ο υπολογισμός της κατανομής γίνεται με τη χρήση εκθετικά σταθμισμένης μέσης κινούμενης τιμής ιστορικών στοιχείων 6 μηνών.

Παρόλο που το VaR είναι ένα σημαντικό εργαλείο για την επιμέτρηση του κινδύνου αγοράς, οι υποθέσεις πάνω στις οποίες βασίζεται εγείρουν συγκεκριμένους περιορισμούς. Για το λόγο αυτό τα πραγματικά αποτελέσματα παρακολουθούνται σε διαρκή βάση μέσω της διαδικασίας εκ των υστέρων ελέγχου ("back testing"), για να

ελεγχθεί η εγκυρότητα των υποθέσεων και των παραμέτρων που χρησιμοποιήθηκαν για τον υπολογισμό του VaR.

Επειδή το VaR αποτελεί αναπόσπαστο κομμάτι του καθεστώτος ελέγχου του κινδύνου αγοράς, έχουν θεσπιστεί όρια VaR για όλες τις εργασίες και η πραγματική έκθεση επισκοπείται από τη διοίκηση σε καθημερινή βάση. Παρόλα αυτά, η χρήση αυτής της μεθόδου δεν αποτρέπει ζημιές έξω από αυτά τα όρια σε περίπτωση ακραίων μεταβολών στην αγορά.

Μέσο VaR ανά κατηγορία κινδύνου (εμπορικό και επενδυτικό χαρτοφυλάκιο) - Ελλάδα και Πολωνία

	2009 € εκατ.	2008 € εκατ.
Κίνδυνος επιτοκίου	41	51
Κίνδυνος συναλλάγματος	7	11
Κίνδυνος μετοχικών προϊόντων	9	12
Σύνολο VaR	47	56

Το σύνολο του επιτοκιακού, συναλλαγματικού και μετοχικών προϊόντων VaR δεν αποτελεί το συνολικό VaR της Τράπεζας λόγω των συσχετίσεων και της επακόλουθης διαφοροποίησης των κινδύνων

6.2.3 Κίνδυνος ρευστότητας

Η Τράπεζα εκτίθεται σε καθημερινούς κινδύνους ρευστότητας από καταθέσεις overnight, τρεχούμενους λογαριασμούς, καταθέσεις με ημερομηνία λήξης, εκταμιεύσεις δανείων και εγγυήσεων και από λογαριασμούς περιθωρίου και άλλους λογαριασμούς σχετικά με παράγωγα που διακανονίζονται με μετρητά. Η Τράπεζα διατηρεί διαθέσιμα για να καλύψει όλες αυτές τις ανάγκες. Η Επιτροπή Κινδύνων του Διοικητικού Συμβουλίου (ERC) καθορίζει επαρκή όρια για να καλυφθούν τέτοια ανοίγματα ρευστότητας (liquidity gap).

Θεμελιώδης αρχή της διοίκησης της Τράπεζας, είναι η αντιστοίχιση (matching) και η ελεγχόμενη αναντιστοιχία (mismatch) των ημερομηνιών λήξης και των επιτοκίων των στοιχείων ενεργητικού και παθητικού. Είναι ασυνήθιστο για τράπεζες να έχουν πλήρη αντιστοίχιση, καθώς οι συναλλαγές είναι συχνά αβέβαιης διάρκειας και διαφορετικής φύσεως. Όταν οι λήξεις δε συμπίπτουν, η αποδοτικότητα μπορεί να αυξηθεί αλλά ταυτόχρονα μπορεί να αυξηθεί και ο κίνδυνος ζημιών.

Οι λήξεις των στοιχείων ενεργητικού και παθητικού και η ικανότητα να αντικατασταθούν σε αποδεκτό κόστος οι τοκοφόρες υποχρεώσεις κατά τη λήξη τους, αποτελούν σημαντικούς παράγοντες στον καθορισμό της ρευστότητας της Τράπεζας και της έκθεσής της στις διακυμάνσεις επιτοκίων και συναλλαγματικών ισοτιμιών.

Οι ανάγκες ρευστότητας που δημιουργούνται από καταπτώσεις εγγυητικών και ενέγγυων πιστώσεων είναι σημαντικά λιγότερες από το ποσό της δέσμευσης, καθώς δεν αναμένεται το τρίτο μέρος να εκταμιεύσει κεφάλαια βάσει της συμφωνίας. Το συνολικό συμβατικό ποσό των δεσμεύσεων για αύξηση της πίστωσης δεν αντιπροσωπεύει κατ' ανάγκη μελλοντικές ανάγκες μετρητών, καθώς αρκετές από αυτές τις δεσμεύσεις θα λήξουν ή θα τερματιστούν χωρίς να χρηματοδοτηθούν.

Στοιχεία ενεργητικού διακρατούμενα για την αντιμετώπιση του κινδύνου ρευστότητας

Η Τράπεζα κατέχει ένα διαφοροποιημένο χαρτοφυλάκιο μετρητών και εύκολα ρευστοποιήσιμων τίτλων υψηλής ποιότητας, προκειμένου να εξυπηρετήσει την υποχρέωση πληρωμών και ενδεχόμενες ανάγκες χρηματοδότησης σε συνθήκες πίεσης αγοράς. Τα διακρατούμενα στοιχεία ενεργητικού της Τράπεζας για την αντιμετώπιση του κινδύνου ρευστότητας περιλαμβάνουν τα παρακάτω:

- (α) Ταμείο και διαθέσιμα σε κεντρικές τράπεζες
- (β) Ομόλογα υψηλής ρευστοποίησης αποδεκτά ως εγγύηση
- (γ) Διατραπεζικές καταθέσεις λήξης εντός ενός μήνα

Στον παρακάτω πίνακα παρουσιάζονται οι χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις της Τράπεζας με βάση τις συμβατικές μη προεξοφλημένες ταμειακές ροές για το 2009 και 2008. Τα στοιχεία παθητικού μη ορισμένης λήξης (καταθέσεις όψεως και ταμειευτηρίου) εμφανίζονται στην "εντός 1 μήνα" κατηγορία.

31 Δεκεμβρίου 2009					
Εντός 1 μήνα € εκατ.	1 έως 3 μήνες € εκατ.	3 μήνες έως 1 έτος € εκατ.	Άνω του 1 έτους € εκατ.	(εισροές)/ εκροές € εκατ.	
Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις εκτός παραγώνων:					
- Υποχρεώσεις προς χρηματοπιστωτικά ιδρύματα και συμφωνίες επαναγοράς χρεογράφων	14,470	5,827	9,829	527	30,653
- Υποχρεώσεις προς πελάτες	23,725	9,523	6,112	7,055	46,415
- Πιστωτικοί τίτλοι και λοιπές δανειακές υποχρεώσεις εκ των οποίων αποπληρωμή χρεογράφων από πλοποίηση χαρτοφυλακίου πιστωτικών καρτών	135	237	2,090	13,349	15,811
- Λοιπές υποχρεώσεις	509	0	751	0	509
	38,839	15,587	18,031	20,931	93,388
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα:					
- Εκροές από εκκαθάριση σε μικτή και καθαρή βάση	6,556	3,113	1,132	6,797	17,598
- Εισροές από εκκαθάριση σε μικτή βάση	(6,449)	(2,938)	(671)	(1,430)	(11,488)
	107	175	461	5,367	6,110

Στοιχεία ενεργητικού διακτρατούμενα για την αντιμετώπιση του κινδύνου ρευστότητας (συνέχεια)

Στοιχεία εκτός ισολογισμού

Εγγυήσεις και ενέγγυες πιστώσεις
Κεφαλαιουχικές δαπάνες
Υποχρεώσεις από λειτουργικές μισθώσεις

Εντός 1 έτους € εκατ.	Άνω του 1 έτους € εκατ.
14,770	2,020
6	-
54	63
14,830	2,083

31 Δεκεμβρίου 2008

Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις εκτός παραγώνων:

- Υποχρεώσεις προς χρηματοπιστωτικά ιδρύματα και συμφωνίες επαναγοράς χρεογράφων
- Υποχρεώσεις προς πελάτες
- Πιστωτικοί τίτλοι και λοιπές δανειακές υποχρεώσεις
- Λοιπές υποχρεώσεις

Εντός 1 μήνα € εκατ.	1 έως 3 μήνες € εκατ.	3 μήνες έως 1 έτος € εκατ.	Άνω του 1 έτους € εκατ.	(εισροές)/ εκροές € εκατ.
18,754	4,408	5,923	703	27,788
22,831	9,005	6,820	8,088	46,522
142	288	1,259	14,294	15,983
57	248	39	48	398
39,784	13,947	13,841	23,109	90,881

Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα:

- Εκροές από εκκαθάριση σε μικτή και καθαρή βάση
- Εισροές από εκκαθάριση σε μικτή βάση

12,982	1,784	1,192	4,040	19,978
(13,061)	(1,878)	(858)	(1,595)	(17,390)
39,705	13,835	14,175	25,554	93,269

Στοιχεία εκτός ισολογισμού

Εγγυήσεις και ενέγγυες πιστώσεις
Κεφαλαιουχικές δαπάνες
Υποχρεώσεις από λειτουργικές μισθώσεις

Εντός 1 έτους € εκατ.	Άνω του 1 έτους € εκατ.
11,042	8,362
14	-
57	109
11,113	8,471

6.3 Κεφαλαιακή Επάρκεια

Ίδια κεφάλαια που αναλογούν στους μετόχους και υβριδικά κεφάλαια

Μείον: Λοιπές εποπτικές αναπροσαρμογές

Συνολικά Βασικά Κεφάλαια (Tier I)

Κεφάλαια Tier II - δάνεια μειωμένης εξασφάλισης

Μείον: Λοιπές εποπτικές αναπροσαρμογές

Συνολικά Εποπτικά Κεφάλαια

Σύνολο Σταθμισμένου Ενεργητικού

Δείκτες:

Βασικός δείκτης Tier I

Tier I

Δείκτης κεφαλαιακής επάρκειας

2009 € εκατ.	2008 ⁽¹⁾ € εκατ.
5,487	3,895
(355)	(184)
5,132	3,731
911	1,258
(199)	(100)
5,844	4,889
47,132	43,980
%	%
7.9	7.3
10.9	8.5
12.4	11.1

1) Για τις τράπεζες που χρησιμοποιούν τη μεθοδολογία IRB για τον πιστωτικό κίνδυνο, υπάρχουν θεσπισμένα όρια για το ποσοστό μέχρι το οποίο η κεφαλαιακή απαίτηση μπορεί να μειωθεί τα πρώτα δύο έτη της εφαρμογής της. Η κεφαλαιακή απαίτηση δεν μπορεί να μειωθεί περισσότερο από 10% από την προβλεπόμενη σύμφωνα με τους κανόνες της Βασιλείας I, για το έτος 2008, και όχι περισσότερο από 20% για το έτος 2009. Συμπεριλαμβανομένου του "capital floor" τα σταθμισμένα στοιχεία ενεργητικού ήταν 51,3 δις, όταν ο δείκτης κεφαλαιακής επάρκειας Core Tier I έγινε 6,3%, ο δείκτης Tier I 7,3% και ο συνολικός δείκτης κεφαλαιακής επάρκειας 9,5%.

Από τον Ιανουάριο του 2009, αυτό δεν επιδρά στον υπολογισμό του σταθμισμένου ενεργητικού. Η Τράπεζα διαχειρίζεται ενεργά την κεφαλαιακή βάση για να καλύψει κινδύνους σε σχέση με τις εργασίες της. Η επάρκεια του κεφαλαίου της Τράπεζας ελέγχεται χρησιμοποιώντας, μεταξύ άλλων μέτρων, τους κανόνες και τους δείκτες που θεσπίστηκαν από την Επιτροπή της Βασιλείας και υιοθετήθηκαν από την Ευρωπαϊκή Ένωση και την Τράπεζα της Ελλάδος.

Η Τράπεζα και οι ανεξάρτητα εποπτευόμενες εταιρείες έχουν συμμορφωθεί με όλες τις εξωτερικά επιβληθείσες κεφαλαιακές απαιτήσεις καθ' όλη τη διάρκεια της χρήσης. Η Τράπεζα και οι ανεξάρτητα εποπτευόμενες εταιρείες έχουν συμμορφωθεί με όλες τις εξωτερικά επιβληθείσες κεφαλαιακές απαιτήσεις καθ' όλη τη διάρκεια της χρήσης. Η Τράπεζα διαχειρίζεται την κεφαλαιακή δομή της και διενεργεί προσαρμογές ανάλογα με τις οικονομικές συνθήκες και τα χαρακτηριστικά κινδύνου των δραστηριοτήτων της. Η Τράπεζα μπορεί να προσαρμόσει την κεφαλαιακή δομή της, με την αναπροσαρμογή του ποσού διανομής μερισμάτων στους μετόχους, με την επιστροφή κεφαλαίου στους μετόχους ή με την έκδοση κεφαλαιακών τίτλων. Δεν πραγματοποιήθηκαν αλλαγές στους στόχους, τις διαδικασίες και τις πολιτικές από τα προηγούμενα έτη.

Το 2009 η Τράπεζα εστίασε στη βελτίωση της κεφαλαιακής της επάρκειας και αύξησε σημαντικά το δείκτης κεφαλαιακής επάρκειας Core Tier I μέσω της δημιουργίας και διακράτησης κερδών, της πώλησης ιδίων μετοχών και της μείωσης του κινδύνου του δανειακού χαρτοφυλακίου ακολουθώντας αυστηρότερη πιστωτική πολιτική. Σύμφωνα με το Νόμο 3601/1.8.2007 άρθρο 32, από το έτος 2008 η EFG Hellas Funding Ltd and EFG Hellas Plc περιλαμβάνονται στον υπολογισμό της κεφαλαιακής επάρκειας και των εποπτικών ιδίων κεφαλαίων. Αυτό βελτίωσε τα κεφάλαια Tier I κατά € 791 εκατ. (2008: € 705 εκατ.).

Στα πλαίσια του Προγράμματος Ενίσχυσης της Πευστότητας της Ελληνικής Οικονομίας (Νόμος 3723/2008) εκδόθηκαν με κάλυψη του Ελληνικού Δημοσίου νέες προνομιούχες μετοχές € 950 εκατ. Η έκδοση οδήγησε σε ενίσχυση της κεφαλαιακής βάσης της Τράπεζας, προσθέτοντας περίπου 200 μονάδες βάσης στο βασικό δείκτη Tier I και το συνολικό δείκτη κεφαλαιακής επάρκειας.

Σύμφωνα με το νόμο 3723/2008, η Ελληνική Κυβέρνηση απαγόρευσε στις τράπεζες που συμμετέχουν στο Πρόγραμμα Ενίσχυσης της Πευστότητας της Ελληνικής Οι Εποπτικές φύσεως γνωστοποιήσεις σχετικά με την κεφαλαιακή επάρκεια και τη διαχείριση κινδύνων, με βάση την Π.Δ.Τ.Ε. 2592/2007 (Βασιλεία II, Πυλώνας 3), είναι διαθέσιμες στην ιστοσελίδα της Τράπεζας.

Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων (συμπεριλαμβανομένου του εμπορικού χαρτοφυλακίου)

	2009 € εκατ.	2008 € εκατ.
Εμπορικό χαρτοφυλάκιο		
Χρεόγραφα εκδόσεως Δημοσίου:		
- Κυβέρνηση	253	55
- λοιποί οργανισμοί δημόσιου τομέα	2	-
	255	55
Λοιποί εκδότες:		
- τράπεζες	93	158
- λοιποί οργανισμοί	1,484	1,019
	1,577	1,175
Σύνολο εμπορικού χαρτοφυλακίου	1,832	1,230
Λοιπά χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	10	80
Σύνολο	1,842	1,310
Μετοχές	7	10
Έντοκα γραμμάτια εκδόσεως Δημοσίου (treasury bills)	100	-
Ομόλογα	1,725	1,221
Λοιπά χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	10	79
	1,842	1,310
Ενεχυριασμένες μετοχές με εταιρείες εκκαθάρισης συναλλαγών	5	8

Η εύλογη αξία των χρεογράφων με συμφωνίες επαναγοράς που εξακολουθούν να εμφανίζονται στον Ισολογισμό της 31 Δεκεμβρίου 2009 είναι € 977 εκατ. (2008: € 1 δις)

6.3.1 Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα

Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων (συμπεριλαμβανομένου του εμπορικού χαρτοφυλακίου)

Η εύλογη αξία των χρηματοοικονομικών στοιχείων του ενεργητικού που η Τράπεζα αποδέχτηκε ως ενέχυρο και τα οποία μπορούν να πωληθούν ή να επανεχυριαστούν είναι € 5.465 εκατ. (2008: € 7.037 εκατ.).

Η εύλογη αξία των χρεογράφων με συμφωνίες επαναγοράς που εξακολουθούν να εμφανίζονται στον Ισολογισμό της 31 Δεκεμβρίου 2009 είναι € 977 εκατ. (2008: € 1 δις) και η λογιστική αξία της σχετικής υποχρέωσης είναι € 983 εκατ. (2008: € 1 δις).

Δικαιώματα προαίρεσης συναλλάγματος και επιτοκίων είναι συμβάσεις σύμφωνα με τις οποίες ο πωλητής χορηγεί στον αγοραστή το δικαίωμα αλλά όχι την υποχρέωση, να αγοράσει (call option) ή να πωλήσει (put option) σε προκαθορισμένη ημερομηνία ή σε προκαθορισμένη περίοδο, συγκεκριμένη ποσότητα συναλλάγματος ή συγκεκριμένο χρηματοοικονομικό μέσο σε προκαθορισμένη τιμή. Ο αγοραστής καταβάλλει στον πωλητή ένα τίμημα για το δικαίωμα (premium) ως αντάλλαγμα του κινδύνου από τη διακύμανση των τιμών συναλλάγματος ή των επιτοκίων που αναλαμβάνει ο πωλητής.

Τα δικαιώματα αγοράς είναι είτε διαπραγματεύσιμα σε κάποια αγορά, είτε διαπραγματεύονται απευθείας μεταξύ των ενδιαφερομένων μερών (OTC). Ο πιστωτικός κίνδυνος στον οποίο εκτίθεται η Τράπεζα, αφορά αγορασθέντα δικαιώματα και περιορίζεται στη λογιστική τους αξία, η οποία είναι η εύλογη αξία τους.

Η Τράπεζα χρησιμοποιεί τα πιο κάτω παράγωγα ως μέσα αντιστάθμισης χρηματοπιστωτικών κινδύνων και για εμπορικούς σκοπούς.

Οι συμβάσεις ανταλλαγής συναλλάγματος και επιτοκίων (currency and interest rate swaps) αποτελούν δεσμεύσεις ανταλλαγής ενός συνόλου ταμειακών ροών έναντι άλλων.

Οι συμβάσεις ανταλλαγής αποσκοπούν στην ανταλλαγή συναλλάγματος ή επιτοκίων (π.χ. ανταλλαγή σταθερού επιτοκίου έναντι κυμαινόμενου επιτοκίου) ή στο συνδυασμό όλων αυτών (π.χ. συμβάσεις αμοιβαίας ανταλλαγής συναλλάγματος και επιτοκίων - cross currency interest rate swaps). Κατά τη συναλλαγή δε λαμβάνει χώρα ανταλλαγή κεφαλαίου, εκτός από συγκεκριμένες συμβάσεις ανταλλαγής συναλλάγματος. Ο πιστωτικός κίνδυνος στον οποίο εκτίθεται η Τράπεζα, αποτελείται από το ενδεχόμενο κόστος αντικατάστασης των συμβάσεων ανταλλαγής, στην περίπτωση κατά την οποία οι αντισυμβαλλόμενοι δεν είναι συνεπείς προς την ικανοποίηση των υποχρεώσεών τους.

Ο κίνδυνος αυτός παρακολουθείται σε συνεχή βάση με αναπροσαρμογή στις εύλογες αξίες, την αναλογία της ονομαστικής αξίας η οποία αναφέρεται στη σύμβαση και τη ρευστότητα της αγοράς. Προκειμένου να παρακολουθείται το επίπεδο του αναληφθέντος πιστωτικού κινδύνου, η Τράπεζα αξιολογεί τους αντισυμβαλλόμενους χρησιμοποιώντας τις ίδιες τεχνικές με αυτές που χρησιμοποιεί κατά τη χορήγηση δανείων, ή αναπροσαρμόζει με βάση τις τρέχουσες αξίες αγοράς

Η ονομαστική αξία ορισμένων κατηγοριών των χρηματοοικονομικών μέσων είναι ενδεικτική της αξίας στοιχείων του ισολογισμού, χωρίς αυτό να σημαίνει απαραίτητα ότι προσδιορίζει τα ποσά των μελλοντικών ταμειακών ροών, που σχετίζονται με αυτά τα μέσα ή ακόμη την εύλογη αξία τους και για το λόγο αυτό δεν αντικατοπτρίζει τον πιστωτικό κίνδυνο και τον κίνδυνο αγοράς στον οποίο εκτίθεται η Τράπεζα. Τα χρηματοοικονομικά μέσα καθίστανται θετικά (ενεργητικό) ή αρνητικά (παθητικό) λόγω των μεταβολών των συγκεκριμένων επιτοκίων ή τιμών συναλλάγματος που σχετίζονται με αυτά.

Η συνολική συμβατική ή ονομαστική αξία των παράγωγων χρηματοοικονομικών μέσων που κατέχει η Τράπεζα, κατά πόσο αυτά καθίστανται θετικά ή αρνητικά και κατά συνέπεια η συνολική τους εύλογη αξία, μπορεί να μεταβληθεί σημαντικά μέσα στη χρήση.

Οι προθεσμιακές συμβάσεις συναλλάγματος (currency forwards) απεικονίζουν υποχρεώσεις αγοράς ή πώλησης ξένου ή εγχώριου συναλλάγματος. Τα συμβόλαια μελλοντικής εκπλήρωσης συναλλάγματος και επιτοκίων (currency and interest rate futures) αποτελούν συμβατικές υποχρεώσεις για την είσπραξη ή την πληρωμή ενός ποσού (μετά από συμψηφισμό των θέσεων των αντισυμβαλλομένων) και προσδιορίζεται βάσει των μεταβολών στις τιμές συναλλάγματος και στα επιτόκια αναφοράς. Αφορούν επίσης την αγορά ή πώληση συναλλάγματος ή χρηματοοικονομικών μέσων σε μία τιμή διαμορφωμένη από την αγορά, σε δεδομένη μελλοντική χρονική στιγμή. Δεδομένου ότι τα συμβόλαια μελλοντικής εκπλήρωσης είναι εξασφαλισμένα με χρηματικά διαθέσιμα ή χρεόγραφα, και οι μεταβολές στην εύλογη αξία τους τακτοποιούνται ημερησίως μέσω συμψηφισμών, ο πιστωτικός τους κίνδυνος είναι αμελητέος.

14.1 Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα (συνέχεια)

Η εύλογη αξία των παραγώγων χρηματοοικονομικών μέσων που κατέχει η Τράπεζα παρατίθεται παρακάτω:

	31 Δεκεμβρίου 2009			31 Δεκεμβρίου 2008		
	Συμβατική/ ονομαστική αξία	Εύλογη αξία	Παθητικό	Συμβατική/ ονομαστική αξία	Εύλογη αξία	Παθητικό
	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.
Παράγωγα διακρατούμενα για εμπορικούς σκοπούς						
<i>Εξωχρηματιστηριακά παράγωγα σε συνάλλαγμα</i>						
- Προθεσμιακές συμβάσεις συναλλάγματος	1,400	10	26	1,510	48	33
- Προθεσμιακές συμβάσεις ανταλλαγής συναλλάγματος	8,635	76	65	11,623	124	485
- Εξωχρηματιστηριακά δικαιώματα προαίρεσης αγοράς και πώλησης συναλλάγματος	12,310	117	108	10,540	230	252
		203	199		400	770
<i>Εξωχρηματιστηριακά παράγωγα σε επιτόκια</i>						
- Συμβάσεις ανταλλαγής επιτοκίων	44,560	907	946	50,842	972	944
- Συμβάσεις ανταλλαγής συναλλάγματος και επιτοκίων	1,804	124	64	3,099	169	79
- Προθεσμιακές συμφωνίες επιτοκίων	758	0	1	1,262	1	5
- Εξωχρηματιστηριακό δικαίωμα προαίρεσης επιτοκίων	12,662	100	119	13,087	57	77
		1,131	1,130		1,199	1,105
<i>Διαπραγματεύσιμα συμβόλαια μελλοντικής εκπλήρωσης επιτοκίων σε χρηματιστήρια</i>	802	12	14	350	10	12
<i>Διαπραγματεύσιμα δικαιώματα προαίρεσης επιτοκίων σε χρηματιστήρια</i>	0	0	0	119	1	1
		1,143	1,144		1,210	1,118
<i>Λοιπά παράγωγα</i>						
<i>Εξωχρηματιστηριακά δικαιώματα προαίρεσης αγοράς και πώλησης δεικτών</i>	350	6	6	-	12	12
<i>Προθεσμιακές συμβάσεις χρεογράφων</i>	754	3	1	334	3	3
<i>Λοιπά παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα (βλ. παρακάτω)</i>	531	18	9	528	33	23
		27	16		48	38
Σύνολο παραγώγων διακρατούμενων για εμπορικούς σκοπούς		1,373	1,359		1,658	1,926
Παράγωγα διακρατούμενα για αντιστάθμιση εύλογης αξίας						
Συμβάσεις ανταλλαγής επιτοκίων	15,526	72	655	7,873	0	809
Συμβάσεις ανταλλαγής συναλλάγματος και επιτοκίων	91	1	20	92	0	20
		73	675		-	829
Παράγωγα διακρατούμενα για αντιστάθμιση ταμειακών ροών						
Συμβάσεις ανταλλαγής επιτοκίων	3,370	1	74	349	1	37
Συμβάσεις ανταλλαγής συναλλάγματος και επιτοκίων	3,367	13	43	-	-	-
		14	117		1	37
Σύνολο παραγώγων στοιχείων ενεργητικού/παθητικού διακρατούμενων για αντιστάθμιση κινδύνων		87	792		1	866
Σύνολο παραγώγων στοιχείων ενεργητικού/παθητικού		1,460	2,151		1,659	2,792

Τα λοιπά παράγωγα μέσα περιλαμβάνουν: συμβάσεις ανταλλαγής πιστωτικών κινδύνων (credit default swaps) και συμβάσεις ανταλλαγής εμπορευμάτων.

6. 4 Χαρτοφυλάκιο επενδυτικών τίτλων

Χαρτοφυλάκιο επενδυτικών τίτλων

	31 Δεκεμβρίου 2008	
	2009	2008
	€ εκατ.	€ εκατ.
Χαρτοφυλάκιο διαθέσιμων προς πώληση επενδυτικών τίτλων	2,857	3,033
Χρεωστικοί τίτλοι δανειακού χαρτοφυλακίου	3,417	3,187
Χαρτοφυλάκιο διακρατούμενων μέχρι τη λήξη επενδυτικών τίτλων	2,428	2,583
	8,702	8,783

Η εύλογη αξία των επενδυτικών τίτλων με συμφωνίες επαναγοράς που εξακολουθούν να εμφανίζονται στον Ισολογισμό της 31 Δεκεμβρίου 2009 είναι € 4.501 εκατ. (2008: € 7.396 εκατ.) και η λογιστική αξία της σχετικής υποχρέωσης είναι € 4.468 εκατ. (2008: € 7.549

εκατ.).

Σύμφωνα με τις τροποποιήσεις του Δ.Λ.Π. 39, το 2008 η Τράπεζα μετέφερε χρεωστικούς τίτλους που πληρούσαν τα κριτήρια από το χαρτοφυλάκιο των "Διαθέσιμων προς πώληση επενδυτικών τίτλων" στο χαρτοφυλάκιο "Δανειακών χρεωστικών τίτλων", το οποίο αποτιμάται στην αναπόσβεστη αξία κτήσης. Εάν δεν είχε πραγματοποιηθεί η παραπάνω μεταφορά, η μεταβολή στην εύλογη αξία τους για την περίοδο από την ημερομηνία μεταφοράς έως την 31η Δεκεμβρίου 2008, θα είχε ως αποτέλεσμα € 436 εκατομμύρια ζημιές μετά από φόρους, οι οποίες θα αναγνωρίζονταν στο αποθεματικό αναπροσαρμογής των διαθέσιμων προς πώληση επενδυτικών τίτλων. Αντίστοιχα, η μεταβολή στην εύλογη αξία τους για τη χρήση που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2009, θα είχε ως αποτέλεσμα € 18 εκατομμύρια κέρδη μετά από φόρους, οι οποίες θα αναγνωρίζονταν στο αποθεματικό αναπροσαρμογής των διαθέσιμων προς πώληση επενδυτικών τίτλων.

7 Η επίδραση των Δ.Λ.Π. στα αποτελέσματα των οικονομικών καταστάσεων της Eurobank **Αποτελέσματα Έτους 2009**

- Καθαρά κέρδη Ομίλου €362εκ.1 το 2009 (-45% έναντι του 2008)
- Κέρδη Δ' τριμήνου € 82εκ. ή €25εκ. μετά την έκτακτη φορολογική εισφορά των €57εκ.
- Σταθερά κέρδη προ προβλέψεων €1,6δισ.
- Μείωση δαπανών κατά 6,1% σε ετήσια βάση
- Σημαντική αύξηση καταθέσεων Ομίλου κατά €1,2δισ. και βελτίωση ρευστότητας
- Σημαντική επιβράδυνση ρυθμού αύξησης των δανείων σε καθυστέρηση το Β' εξάμηνο
- Αύξηση ιδίων κεφαλαίων κατά €712εκ. το 2009 σε €4,3δισ.
- Βελτίωση δείκτη βασικών κυρίων κεφαλαίων (Core Tier I) κατά 1,8% σε 9,8% και

συνολικής κεφαλαιακής επάρκειας κατά 2,3% σε 12,7% το 2009, που είναι από τους υψηλότερους δείκτες στον κλάδο

«Το 2009 αποτέλεσε μια εξαιρετικά δύσκολη χρονιά τόσο για την παγκόσμια οικονομία και το διεθνές χρηματοπιστωτικό σύστημα, όσο και για την Ελλάδα, λόγω της ραγδαίας επιδείνωσης των δημοσιονομικών της μεγεθών.

Μέσα σε ένα τόσο δυσμενές περιβάλλον, ο Όμιλος Eurobank EFG επέδειξε αξιοσημείωτη προσαρμοστικότητα και ευελιξία, ενισχύοντας περαιτέρω την κεφαλαιακή του θέση και τη ρευστότητά του, περιορίζοντας σημαντικά τις λειτουργικές του δαπάνες και αυξάνοντας τα προ προβλέψεων κέρδη του. Για την προάσπιση της ποιότητας του χαρτοφυλακίου της, η Τράπεζα έλαβε αυξημένες προβλέψεις, ενώ επέτυχε συγχρόνως σημαντική επιβράδυνση στο ρυθμό αύξησης των δανείων σε καθυστέρηση στο 2ο εξάμηνο του 2009. Παράλληλα, στάθηκε και στέκεται αρωγός των πελατών της

στη Ελλάδα και τις αγορές της «Νέας Ευρώπης», στηρίζοντας τους αποτελεσματικά για έξοδο από την κρίση. Ανέπτυξε συνεργασίες με διάφορους επαγγελματικούς φορείς για την στήριξη επιμέρους κλάδων της οικονομίας, ενώ αύξησε τις χορηγήσεις της για επιχειρηματικά και στεγαστικά δάνεια. Πρωτοστάτησε σε θεσμικό επίπεδο και σε συνεργασία με διεθνείς οργανισμούς στη χρηματοδότηση των οικονομιών της «Νέας Ευρώπης», που αποτελούν κύριο στρατηγικό στόχο του Ομίλου μας.

Το πρόσφατο πρόγραμμα δημοσιονομικής προσαρμογής και διαρθρωτικών αλλαγών που εξήγγειλε η Ελληνική Κυβέρνηση, υπαγορεύτηκε από τις κρίσιμες περιστάσεις και περιέχει επώδυνα αλλά αναγκαία μέτρα. Η πιστή εφαρμογή του, σε συνδυασμό με μέτρα για την επανεκκίνηση της ανάπτυξης, αναμένεται να οδηγήσει σε εξυγίανση των δημόσιων οικονομικών της χώρας και στην αποκλιμάκωση του κόστους δανεισμού της, στην αποκατάσταση της διεθνούς αξιοπιστίας της και στη διαμόρφωση θετικότερων προοπτικών για το μέλλον. Αυτό που προέχει τώρα είναι, να στηριχθεί η κοινή αυτή προσπάθεια αλλά και να δρομολογηθούν με αποφασιστικότητα οι πρωτοβουλίες εκείνες που θα

οδηγήσουν την Ελλάδα σε έξοδο από την ύφεση και σε νέα μονιμότερη και σταθερότερη αναπτυξιακή πορεία, βασισμένη στην εξωστρέφεια και την ανταγωνιστικότητα». Νικόλαος Νανόπουλος – Διευθύνων Σύμβουλος

Ανάλυση Οικονομικών Αποτελεσμάτων

Έσοδα από Τόκους

Τα καθαρά έσοδα από τόκους διαμορφώθηκαν σε €2,3δισ. το 2009, σημειώνοντας μικρή υποχώρηση κατά 1,8% έναντι του 2008, ως αποτέλεσμα του αυξημένου κόστους χρηματοδότησης. Αξίζει να σημειωθεί ότι μετά το Α' τρίμηνο, τα καθαρά έσοδα από τόκους παρουσίασαν συνεχή βελτίωση και επανήλθαν το τελευταίο τρίμηνο του έτους στο δεύτερο ιστορικό υψηλό των €608εκ. Τα έσοδα από τόκους στη «Νέα Ευρώπη» διαμορφώθηκαν σε €781εκ. το 2009, συνεισφέροντας 33% στα συνολικά καθαρά έσοδα τόκων του Ομίλου. Το καθαρό περιθώριο επιτοκίου του Ομίλου (έσοδα τόκων προς μέσο ενεργητικό) διαμορφώθηκε σε 2,8% το 2009, από 3,2% το 2008, συνεχίζοντας όμως τη βελτίωσή του από το πολύ χαμηλό Α' τρίμηνο του 2009.

Έσοδα από Αμοιβές και Προμήθειες

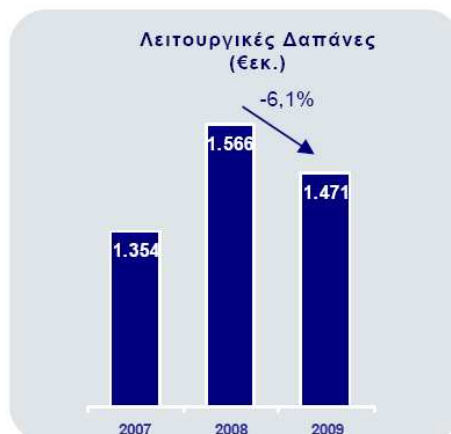
Αυξητική τάση κατέγραψαν επίσης τα έσοδα από αμοιβές και προμήθειες του Ομίλου μετά το Α' τρίμηνο του 2009. Συνολικά, τα έσοδα προμηθειών διαμορφώθηκαν σε €496εκ. το 2009, έναντι €618εκ. το 2008, με τα έσοδα από τραπεζικές εργασίες να ανέρχονται σε €418εκ. και τα έσοδα από λοιπές εργασίες να διαμορφώνονται σε €78εκ. Στη «Νέα Ευρώπη», τα συνολικά έσοδα από αμοιβές και προμήθειες ανήλθαν σε €168εκ. και συνεισέφεραν κατά 34% στα συνολικά έσοδα προμηθειών του Ομίλου.

Χρηματοοικονομικά και λοιπά Έσοδα

Σε μια δύσκολη χρηματοοικονομική συγκυρία, ο Όμιλος κατέγραψε έσοδα από ομόλογα, μετοχές και συναλλαγματικές διαφορές ύψους €171εκ. μέσα από τη συνετή διαχείριση των θέσεών του. Συνολικά, τα έσοδα χρηματοοικονομικών πράξεων μαζί με τα έσοδα από μερίσματα και λοιπές εργασίες του Ομίλου διαμορφώθηκαν σε €203εκ. το 2009, από €114εκ. το 2008.

Συνολικά Έσοδα

Τα συνολικά έσοδα του Ομίλου διαμορφώθηκαν σε €3,0δισ. το 2009, από €3,1δισ. το 2008. Αξίζει να σημειωθεί ότι τα συνολικά έσοδα αυξήθηκαν σε κάθε τρίμηνο του 2009. Η σύνθεση των εσόδων είναι ιδιαίτερα υψηλής ποιότητας, καθώς το 93% των συνολικών εσόδων προέρχεται από τόκους και προμήθειες. Αναφορικά με τη γεωγραφική κατανομή των εσόδων, το 68% προήλθε από τις εργασίες στην Ελλάδα και το 32% από εκείνες στη «Νέα Ευρώπη».

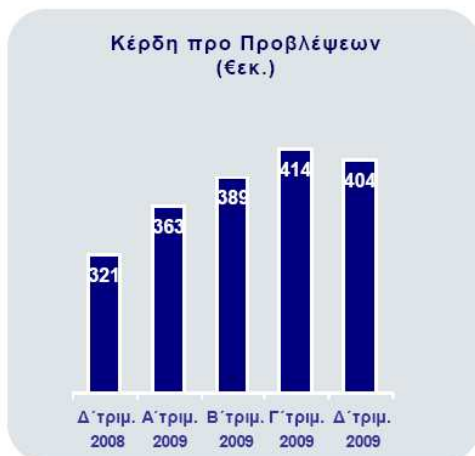

Λειτουργικές Δαπάνες

Με ιδιαίτερη επιτυχία στέφθηκαν οι προσπάθειες περιορισμού του λειτουργικού κόστους του Ομίλου το 2009. Ειδικότερα, οι συνολικές δαπάνες μειώθηκαν κατά 6,1% σε ετήσια βάση (περίπου €100εκ.) και ξεπέρασαν το στόχο μείωσης κατά 5% που είχε τεθεί, όταν το 2008 είχαν αυξηθεί με ρυθμό που υπερέβαινε το 15%. Η επίδοση αυτή είναι αποτέλεσμα της εκλογίκευσης του τρόπου λειτουργίας του Ομίλου στην Ελλάδα και τη «Νέα Ευρώπη».

Κέρδη προ Προβλέψεων

Παρά τη διεθνή ύφεση και τις αρνητικές επιπτώσεις αυτής, τα προ προβλέψεων κέρδη του Ομίλου ξεπέρασαν τα επίπεδα του 2008 και διαμορφώθηκαν σε €1,6δισ. το 2009, παραμένοντας σταθερά σε επίπεδα που θωρακίζουν τον Όμιλο.

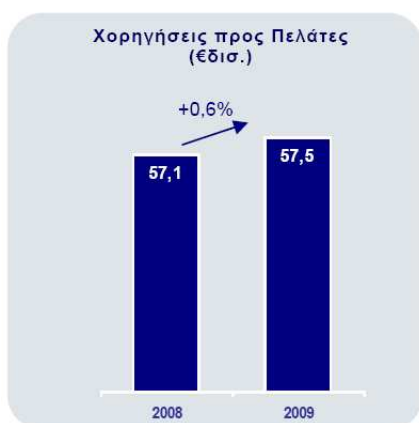
Προβλέψεις Επισφαλών Απαιτήσεων και Ποιότητα Χαρτοφυλακίου

Ο Όμιλος αύξησε κατά 33% τις προβλέψεις έναντι των πιστωτικών κινδύνων για την περαιτέρω θωράκιση του ισολογισμού του το 2009. Ειδικότερα, οι προβλέψεις διαμορφώθηκαν σε €1,18δισ. και αντιστοιχούν σε 2,11% των μέσων χορηγήσεων του έτους. Παράλληλα, ο ρυθμός αύξησης των δανείων σε καθυστέρηση άνω των 90 ημερών μειώθηκε σημαντικά τα δύο τελευταία τρίμηνα του 2009 σε σχέση με τα δύο πρώτα τρίμηνα του ίδιου έτους, γεγονός που είναι ιδιαίτερα θετικό και που εκτιμάται ότι θα οδηγήσει, κάτω από τις τρέχουσες μακροοικονομικές συνθήκες, σε σταδιακή εξομάλυνση των προβλέψεων για επισφαλείς απαιτήσεις. Στο τέλος του έτους, ο δείκτης των μη εξυπηρετούμενων δανείων διαμορφώθηκε σε 5,2% του

συνολικού χαρτοφυλακίου χορηγήσεων και είναι σημαντικά χαμηλότερος του μέσου όρου της αγοράς

Χορηγήσεις

Παρά τη διεθνή ύφεση που επηρέασε σε πολύ μεγάλο βαθμό τη ζήτηση για τραπεζικό δανεισμό στην Ελλάδα και στη «Νέα Ευρώπη», το χαρτοφυλάκιο χορηγήσεων του Ομίλου αυξήθηκε έναντι του 2008 και διαμορφώθηκε σε €57,5δισ., με μια δυναμική αύξηση τα δύο τελευταία τρίμηνα του έτους. Ειδικά στους καίριους τομείς των επιχειρήσεων και των στεγαστικών δανείων, τα υπόλοιπα αυξήθηκαν συνολικά κατά 4,9% σε ετήσια βάση, ενώ οι νέες εκταμιεύσεις προς μικρομεσαίες επιχειρήσεις και στεγαστικά δάνεια στην Ελλάδα διαμορφώθηκαν σε €4,8δισ. και €1δισ. αντίστοιχα το 2009. Ο Όμιλος στήριξε έμπρακτα τις επιχειρήσεις και τα νοικοκυριά, για να ξεπεράσουν όσο πιο ανώδυνα γίνεται τις συνέπειες της κρίσης, ακολουθώντας ευέλικτες πολιτικές διαχείρισης των υποχρεώσεών τους, προσφέροντας παράλληλα ολοκληρωμένες υπηρεσίες και προϊόντα. Παράλληλα, συνέβαλλε δυναμικά στα κρατικά προγράμματα ενίσχυσης της ρευστότητας, αρχικά μέσω του Ταμείου Εγγυοδοσίας Μικρών και Πολύ Μικρών Επιχειρήσεων και κατόπιν μέσω του ΕΣΠΑ, ήταν πρωτοπόρος στην αξιοποίηση των συμπράξεων Δημόσιου και ιδιωτικού τομέα (ΣΔΙΤ) και ανέπτυξε συνεργασίες με πληθώρα επαγγελματικών φορέων για την στήριξη επιμέρους κλάδων.

Καταθέσεις & Ρευστότητα

Η ρευστότητα του Ομίλου βελτιώθηκε κατά τη διάρκεια του 2009, παρά την αρνητική συγκυρία, καθώς ήταν ιδιαίτερα θετικά τα αποτελέσματα στην προσέλκυση νέων καταθέσεων πελατών, οι οποίες αυξήθηκαν στην Ελλάδα και τη «Νέα Ευρώπη» κατά €1,2δισ. και ανήλθαν σε €46,8δισ. στο τέλος του 2009. Επιπρόσθετα, ο Όμιλος άντλησε ρευστότητα ύψους €2,8δισ. απευθείας από τις διεθνείς αγορές και προχώρησε και στην αποπληρωμή ομολογιών ύψους €500εκ. που είχε εκδώσει με την εγγύηση του ελληνικού δημοσίου. Ο συνολικός δείκτης χορηγήσεων προς καταθέσεις βελτιώθηκε περαιτέρω σε 119%, από 126% που ήταν δύο χρόνια πριν, και είναι από τους χαμηλότερους αντίστοιχων ευρωπαϊκών τραπεζών.

Κεφαλαιακή Επάρκεια

Η κεφαλαιακή επάρκεια του Ομίλου αυξήθηκε σημαντικά το 2009 και είναι από τις ισχυρότερες στον κλάδο. Ο δείκτης βασικών κυρίων κεφαλαίων (Core Tier I), ο οποίος δεν περιλαμβάνει υβριδικούς τίτλους και τις προνομιούχες μετοχές του Ελληνικού Δημοσίου, ανήλθε σε 9,8% το 2009, από 8,0% το 2008. Επιπρόσθετα, ο

δείκτης συνολικής κεφαλαιακής επάρκειας διαμορφώθηκε σε 12,7%, από 10,4% την περυσινή χρονιά. Εντός του 2009, τα ίδια κεφάλαια των μετόχων του Ομίλου αυξήθηκαν κατά €712εκ. και διαμορφώθηκαν σε €4,3δισ. (εξαιρουμένων των προνομιούχων μετοχών που έχουν εκδοθεί υπέρ του Ελληνικού Δημοσίου).

Εργασίες στη Νέα Ευρώπη

Ο Όμιλος έχει αναπτύξει μια σημαντική παρουσία στην ευρύτερη περιοχή της «Νέας Ευρώπης», καθώς διαθέτει ένα ευρύ δίκτυο 1.100 και πλέον καταστημάτων και σημείων εξυπηρέτησης πελατείας σε 7 χώρες. Στην τρέχουσα δύσκολη συγκυρία, βασική προτεραιότητα του Ομίλου ήταν η στήριξη των πελατών, η αποτελεσματική διαχείριση των πιστωτικών και λοιπών κινδύνων, η συγκράτηση των λειτουργικών δαπανών και η προσέλκυση νέων καταθέσεων.

Το 2009, το ενεργητικό του Ομίλου στη «Νέα Ευρώπη» διαμορφώθηκε σε €21,5δισ., το χαρτοφυλάκιο χορηγήσεων ανήλθε σε €14,5δισ., ενώ οι καταθέσεις πελατών αυξήθηκαν κατά €938εκ. και διαμορφώθηκαν σε €9,7δισ. Σε λειτουργικό επίπεδο, τα συνολικά έσοδα υποχώρησαν κατά 7,1% και διαμορφώθηκαν σε €970εκ., από €1,04δισ. το 2008, συνεισφέροντας κατά 32% στα έσοδα του Ομίλου.

Ταυτόχρονα, οι δαπάνες μειώθηκαν σημαντικά κατά 9,7% και διαμορφώθηκαν σε €604εκ., από €669εκ. το 2008. Το γεγονός αυτό είχε ως αποτέλεσμα τη βελτίωση του δείκτη κόστους-εσόδων σε 62,3% το 2009, από 64,1% το 2008. Οι αυξημένες όμως προβλέψεις για επισφαλή δάνεια και το υψηλό κόστους άντλησης καταθέσεων επηρέασαν σημαντικά το καθαρό αποτέλεσμα, το οποίο ήταν αρνητικό κατά €44εκ.

Παρά τη διεθνή κρίση και ύφεση που επηρέασαν σε σημαντικό βαθμό τις οικονομίες των χωρών της «Νέας Ευρώπης», οι προοπτικές μεσοπρόθεσμης ανάπτυξής τους παραμένουν θετικές, καθώς εισέρχονται σταδιακά σε φάση σταθεροποίησης, μετά τις συντονισμένες προσπάθειες παροχής οικονομικής στήριξης από τις τοπικές κυβερνήσεις, τις κεντρικές τράπεζες και τους λοιπούς διεθνείς οργανισμούς.

Η ανάκαμψη αναμένεται να είναι ήπια, ενώ θα χρειασθεί χρόνος για την πλήρη εξάλειψη των συνεπειών της κρίσης. Η Eurobank EFG θα συνεχίσει να υποστηρίζει ενεργά τις προσπάθειες για την ανάκαμψη των οικονομιών σε αυτές της χώρες, καθώς η παρουσία της στην περιοχή αποτελεί σταθερό άξονα της στρατηγικής του Ομίλου καθώς και σημαντική πηγή κερδοφορίας για το μέλλον.

Οικονομικά Στοιχεία Ομίλου Eurobank EFG

Βασικά Οικονομικά Μεγέθη	Όμιλος 2009	Όμιλος 2008	Δ%	«Νέα Ευρώπη» 2009	«Νέα Ευρώπη» 2008	Δ%
Καθαρά Έσοδα από Τόκους	€2.341εκ.	€2.385εκ.	(1,8%)	€781εκ.	€769εκ.	1,6%
Καθαρά Έσοδα Προμηθειών	€496εκ.	€618εκ.	(19,7%)	€168εκ.	€243εκ.	(30,8%)
Συνολικά Λειτουργικά Έσοδα	€3.040εκ.	€3.117εκ. ¹	(2,5%)	€970εκ.	€1.044εκ.	(7,1%)
Συνολικές Λειτουργικές Δαπάνες	€1.471εκ.	€1.566εκ.	(6,1%)	€604εκ.	€669εκ.	(9,7%)
Κέρδη προ Προβλέψεων	€1.569εκ.	€1.551εκ. ¹	1,2%	€366εκ.	€375εκ.	(2,3%)
Προβλέψεις για Πιστωτικούς Κινδύνους	€1.177εκ.	€886εκ.	32,9%	€452εκ.	€220εκ.	106,0%
Καθαρά Κέρδη μετά από φόρους	€362εκ. ²	€652εκ.	(44,6%)	(€44εκ.)	€137εκ.	

Χαρτοφυλάκιο Χορηγήσεων Ομίλου (προ προβλέψεων)	2009	2008	% Μεταβολή
Καταναλωτικά Δάνεια	€10,3δισ.	€11,7δισ.	(12,2%)
Στεγαστικά Δάνεια	€15,3δισ.	€14,8δισ.	3,7%
Δάνεια προς Μικρές Επιχειρήσεις	€9,1δισ.	€9,1δισ.	(0,1%)
Δάνεια προς Μεσαίες & Μεγάλες Επιχειρήσεις	€22,8δισ.	€21,5δισ.	5,6%
Σύνολο Δανείων Ομίλου	€57,5δισ.	€57,1δισ.	0,6%

Χρηματοοικονομικοί Δείκτες Ομίλου	2009	2008
Καθαρό Περιθώριο Επιτοκίου	2,8%	3,2%
Δείκτης Κόστους προς Έσοδα	48,4%	47,8%
Μη εξυπηρετούμενα δάνεια προς συνολικά	5,2%	2,7%
Δάνεια σε καθυστέρηση άνω των 90 ημερών	6,7%	3,9%
Δείκτης Κάλυψης μη εξυπηρετούμενων δανείων	58,6%	89,7%
Προβλέψεις προς Δάνεια	2,1%	1,7%
Δείκτης βασικών κυρίων κεφαλαίων (Core Tier I)	9,8%	8,0%
Δείκτης συνολικής κεφαλαιακής επάρκειας	12,7%	10,4%
Αποδοτικότητα Ενεργητικού μετά φόρων	0,4% ²	0,9%
Αποδοτικότητα Ιδίων Κεφαλαίων μετά φόρων	6,0% ²	15,7%
Κέρδη ανά μετοχή	€0,51 ²	€1,20

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΟΥ ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΥ

	Ποσά σε εκατομμύρια ευρώ	
	31 Δεκ 2009	31 Δεκ 2008
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ		
Ταμείο και διαθέσιμα σε κεντρικές τράπεζες	3.079	4.041
Απαιτήσεις από χρηματοπιστωτικά ιδρύματα	4.784	4.613
Χρηματοοικονομικά στοιχεία στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	868	1.012
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα	1.224	1.518
Δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες	55.837	55.878
Χαρτοφυλάκιο επενδυτικών τίτλων	15.243	12.200
Ενσώματα πάγια στοιχεία	1.252	1.231
Άυλα πάγια στοιχεία	710	731
Λοιπά στοιχεία ενεργητικού	1.272	978
ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ	84.269	82.202
ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ		
Υποχρεώσεις προς χρηματοπιστωτικά ιδρύματα	2.258	2.792
Συμφωνίες επαναγοράς χρεογράφων με χρηματοπιστωτικά ιδρύματα	17.188	15.925
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα	2.274	3.077
Υποχρεώσεις προς πελάτες	46.808	45.656
Πιστωτικοί τίτλοι και λοιπές δανειακές υποχρεώσεις	7.667	8.565
Λοιπές υποχρεώσεις	1.760	1.564
ΣΥΝΟΛΟ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ	77.955	77.579
ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ		
Μετοχικό κεφάλαιο	1.480	1.378
Διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο και λοιπά αποθεματικά	2.818	2.209
Ίδια κεφάλαια που αναλογούν στους κατόχους κοινών μετοχών	4.298	3.587
Προνομιούχες μετοχές	950	-
Προνομιούχοι τίτλοι	791	705
Δικαιώματα μειοψηφίας	275	331
Σύνολο	6.314	4.623
ΣΥΝΟΛΟ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ ΚΑΙ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ	84.269	82.202

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΩΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ

	Ποσά σε εκατομμύρια ευρώ	
	1 Ιαν- 31 Δεκ 2009	1 Ιαν- 31 Δεκ 2008
Καθαρά έσοδα από τόκους	2.341	2.385
Καθαρά έσοδα από τραπεζικές αμοιβές και προμήθειες	418	543
Καθαρά έσοδα από ασφαλιστικές υπηρεσίες	48	46
Έσοδα από μη τραπεζικές υπηρεσίες	31	29
Έσοδα από μερίσματα	9	20
Αποτελέσματα χαρτοφυλακίου συναλλαγών	97	172
Αποτελέσματα από επενδυτικούς τίτλους	74	47
Λοιπά λειτουργικά έσοδα	23	35
ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ ΕΣΟΔΑ	3.041	3.277
Λειτουργικά έξοδα	(1.471)	(1.566)
ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ ΚΕΡΔΗ ΠΡΟ ΠΡΟΒΛΕΨΕΩΝ		
ΓΙΑ ΠΙΣΤΩΤΙΚΟΥΣ ΚΙΝΔΥΝΟΥΣ	1.570	1.711
Προβλέψεις για πιστωτικούς κινδύνους	(1.177)	(886)
Έσοδα συμμετοχών σε συγγενείς επιχειρήσεις	5	(7)
ΚΕΡΔΗ ΠΡΟ ΦΟΡΟΥ	398	818
Φόρος εισοδήματος	(82)	(141)
ΚΑΘΑΡΑ ΚΕΡΔΗ ΧΡΗΣΗΣ	316	677
Καθαρά κέρδη χρήσης που αναλογούν στους μετόχους μειοψηφίας	11	25
ΚΑΘΑΡΑ ΚΕΡΔΗ ΧΡΗΣΗΣ ΠΟΥ ΑΝΑΛΟΓΟΥΝ ΣΤΟΥΣ ΜΕΤΟΧΟΥΣ	305	652
ΚΑΘΑΡΑ ΚΕΡΔΗ ΧΡΗΣΗΣ ΕΞΑΙΡΟΥΜΕΝΗΣ ΤΗΣ ΕΚΤΑΚΤΗΣ ΕΙΣΦΟΡΑΣ ΦΟΡΟΥ	362	652

Αθήνα, 11 Μαρτίου 2010

Σημείωση: Τα ανωτέρω στοιχεία δεν έχουν ελεγχθεί από τους ελεγκτές της Τράπεζας.

ΠΗΓΕΣ

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

1. Βλάχος Χρήστος- Λούκα Λουκάς: «Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα 2007», εκδόσεις Globaltraining, Αθήνα 2007.
2. Grant Thornton, «Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησης», 2006.
3. Καραμάνης Κωνσταντίνος- Παπαδάκης Βασίλης: «Η εφαρμογή των ΔΛΠ στην Ελλάδα, επιπτώσεις για ελεγκτές, λογιστές επιχειρήσεις & εποπτικές αρχές», Αθήνα, Σεπτέμβριος 2008.
4. Ντζακάτος Δημήτρης, «Τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα με απλά λόγια και οι διαφορές τους από τα Ελληνικά», Εκδόσεις Καστανιώτη 2008.

ΑΡΘΡΟΓΡΑΦΙΑ

1. Αληφαντής Στ. Γεώργιος, «Η λογιστική της αναβαλλόμενης φορολογίας βάση του ΔΛΠ 12», Λογιστής, Δεκέμβριος 2002.
2. Αληφαντής Στ. Γεώργιος, «Η λογιστική των παγίων περιουσιακών στοιχείων», Ναυτεμπορική, 2/11/2002.
1. Αληφαντής Στ. Γεώργιος, «Η λογιστική της αναβαλλόμενης φορολογίας επί των αποσβέσεων βάσει του ΔΛΠ 12», Ναυτεμπορική, 5/10/2002.
2. Αληφαντής Στ. Γεώργιος, «Η λογιστική της αναβαλλόμενης φορολογίας επί αφορολόγητων διαφορών», Λογιστής, Ιούνιος 2005.
3. Αληφαντής Στ. Γεώργιος, «Η λογιστική της αναβαλλόμενης φορολογίας επί των λογιστικών διαφορών», Ναυτεμπορική, Μάρτιος 2006.
4. Αληφαντής Στ. Γεώργιος, «Η λογιστική της αναβαλλόμενης φορολογίας επί φορολογικών διαφορών βάσει του ΔΛΠ 12», Ναυτεμπορική, Μάρτιος 2006.
5. Ashbauch H., M. Pincus, International Accounting Standards, Diversity in Accounting and the Predictability of Earnings, Working paper, University of Iowa, 1999.
6. American Institute of Certified Public Accountants, Improving Business Reporting-A Customer Focus: A Comprehensive Report of the Special Committee on Financial Reporting, New York AICPA, 1994.
7. Βήμα, «Η εφαρμογή των ΔΛΠ στην Ελλάδα: Θετικές συνέπειες για ελεγκτές, λογιστές και επιχειρήσεις- Σοβαρές δομικές αδυναμίες των εποπτικών αρχών εντόπισε η έρευνα», Τρίτη 6 Ιανουαρίου 2009
8. Βουργάνα Μαρία, «10 Αλλαγές που φέρνουν τα ΔΛΠ στα βιβλία των επιχειρήσεων», Ημερησία, 23 Φεβρουαρίου 2005
9. Βουτσά Νίκου, «Η εφαρμογή των διεθνών λογιστικών προτύπων θα αποδώσει διαφάνεια», Ημερησία, 5 Απριλίου 2006
10. Βρουστούρης Παναγιώτης, «Η λογιστική των εντόκων χρηματοοικονομικών στοιχείων σύμφωνα με το ΔΛΠ 39», Λογιστής, Σεπτέμβρης 2002.
11. Βρουστούρης Παναγιώτης, «Οικονομικές καταστάσεις και λογιστικές αρχές ή μέθοδοι κατά τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα», Λογιστής, Φεβρουάριος 2002.
12. Baker Richard, Wallage Philip, "The future of financial reporting in Europe: its role in corporate governance", The International Journal of Accounting, Vol. 35, No 2, pp.173-187, 2000.
13. Barth Mary, «International Accounting Standards and Accounting Quality», Stanford University, Wayne Landsman and Mark Lang, University of North Carolina

14. Bellas Athanasios, Toudas Kanellos, Papadatos Konstantinos, «*What International Accounting Standards (IAS) bring about to the financial statements of Greek Listed Companies? The case of the Athens Stock Exchange*», University of Patras, March 2005
15. Christian Leuz and Robert E. Veraccia, The Economic Consequences of Increased Disclosure, Journal of Accounting Research, Vol.38 supplement 2000, 2001.
16. Ένωση Ελληνικών Τραπεζών, «Κυριότερες Διαφορές μεταξύ Διεθνών Λογιστικών Προτύπων και Ελληνικών Λογιστικών Αρχών (Μελέτη όπως εκπονήθηκε από την Arthur Andersen)», Αθήνα, Ιανουάριος 2002. Διαθέσιμο στην ηλεκτρονική διεύθυνση: <http://www.hba.gr/7logistica/diafores.pdf>
17. Εξπρές, «Εφιάλτης τα ΔΛΠ». 3/6/2007
18. Επενδυτής, «Τι σημαίνει η ελληνική πρωτιά στα Δ.Λ.Π.», Δεκέμβριος 2008
19. Επίσημη εφημερίδα των Ευρωπαϊκών κοινοτήτων 11.9.2002, σελ. L 243/3
20. Επίσημη εφημερίδα των Ευρωπαϊκών κοινοτήτων 11.9.2002, σελ. L 243/4
21. [Επίσημη εφημερίδα L 300 της 17.11.2007]
22. [Επίσημη εφημερίδα L 304 της 22.11.2007]
23. Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, «Νέος κανονισμός την Ευρωπαϊκής Ένωσης για την έγκριση νέας ΔΙΕΡΜΗΝΕΙΑΣ Ε.Δ.Δ.Π.Χ.Α.17 -Διανομές Μη-Ταμειακών Περιουσιακών Στοιχείων σε Ιδιοκτήτες», Friday November 27, 2009 02:57 PM
24. Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, «Νέοι κανονισμοί ΔΛΠ - Προσθήκη Ε.Δ.Δ.Π.Χ.Π 18 - τροποποιήσεις σε ΔΠΧΑ 4 ΔΠΧΑ 1 και ΔΠΧΑ 7», Tuesday December 01, 2009 12:27 AM
25. Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, «Οδηγίες για την εφαρμογή των Διεθνών Προτύπων Χρηματοοικονομικής Αναφοράς Δ.Π.Χ.Α. στις Μικρομεσαίες Επιχειρήσεις», Tuesday March 02, 2010 12:15 PM
26. Ημερησία, «Εκρηξη κερδών για τις εισηγμένες», 16 Μαρτίου 2006
27. Ημερησία Online, Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα: Προσαρμόζονται στα δεδομένα της κρίσης, 15/3/2010
28. Haller Axel, Ernstberger Jürgen , Froschhammer Matthias, «Advances in Accounting, incorporating Advances in International Accounting 25 (2009) 226–236, Advances in Accounting, incorporating Advances in International Accounting, Implications of the mandatory transition from national GAAP to IFRS — Empirical evidence from Germany».
29. Iatridis George - Rouvolisb Sotiris, Journal of International Accounting, Auditing and Taxation 19 (2010) 55–65, Journal of International Accounting, Auditing and Taxation, The post-adoption effects of the implementation of International Financial Reporting Standards in Greece.
30. Jermakowicz K. Eva a,*, Sylwia Gornik-Tomaszewski, «*Implementing IFRS from the perspective of EU publicly traded companies*», Journal of International Accounting, Auditing and Taxation, 15 (2006) 170–196, Department of Accounting and Business Law, College of Business, University of Southern Indiana, 8600 University Blvd., Evansville, IN 47712, USA, Department of Accounting and Taxation, The Peter J. Tobin College of Business, St. John's University, 8000 Utopia Parkway, Jamaica, NY 11439, USA
31. Joos Peter, Discussions of the Economic Consequences of increased Disclosures, Journal of Accounting Research, Vol. 38 Supplement 2000, 2001.
32. Καθημερινή, «Υπέρ των ΔΛΠ οι ελληνικές επιχειρήσεις», 1/7/2007
33. Καθημερινή, «Συναγερμός στην αγορά για τα ΔΛΠ», 2/4/2009
34. Κρυσταλλάκος Πέτρος, «Τέσσερις στις πέντε επιχειρήσεις ανέτοιμες για τα νέα πρότυπα», Ναυτεμπορική, 5 Δεκεμβρίου 2003
35. Κυρίτσης Κωνσταντίνος, «Ριζικές αλλαγές στην λογιστική με την υιοθέτηση των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων», Ημερησία, Αφιέρωμα στην εκπαίδευση, Σεπτέμβριος 2005.
36. Ναυτεμπορική, «Ειδικό αφιέρωμα στα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα- Μέρος Α», 5 Απριλίου 2004

37. Ναυτεμπορική, «Τι αλλάζει για τις επιχειρήσεις με τα ΔΛΠ»
38. Πέττας Κωνσταντίνος, «Μια πρόκληση και μια ευκαιρία για τους Έλληνες Λογιστές», Οικονομικά Χρονικά, Δεκέμβριος 2001- Ιανουάριος 2002.
39. PricewaterhouseCoopers, International Financial Reporting Standards Ready to take the plunge, June 2002
40. PricewaterhouseCoopers, International Financial Reporting Standard Setting, 2002
41. PricewaterhouseCoopers, First-time Adoption of IFRS, 2003 .
42. Πρωτονοταρίου Μαρίνα , «Έλλειψη πληροφόρησης για την πορεία των εισηγμένων», Ημερησία, 28 Νοεμβρίου 2004
43. Πρωτόπαπας Αναστάσιος, Παλάσκας Κωνσταντίνος, «Αντιμετώπιση των άυλων περιουσιακών στοιχείων σύμφωνα με τα ΔΛΠ», Ναυτεμπορική, 22/12/2004.
44. Πρωτοψάλτης Νικόλαος, «Η αλήθεια για τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα», Λογιστής, Μάρτιος 2002.
45. Πρωτοψάλτης Γ. Νικόλαος, «Λογιστικές οδηγίες από την Ευρωπαϊκή Ένωση και Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα», Λογιστής, Σεπτέμβριος 2001.
46. Ρομποτή Κωνσταντίνου, «Στο «κόκκινο» η Ελλάδα με την εφαρμογή των ΔΛΠ», Ημερησία, 5 Δεκεμβρίου 2004
47. Weissenberger E. Barbara, Stahl B. Anne and Sven Vorstius, «Changing from German GAAP to IFRS or US GAAP: A Survey of German Companies», Justus-Liebig University, Giessen, Germany and Wissenschaftliche Hochschule für, Unternehmensführung, Vallendar, Germany, Accounting in Europe, Vol. 1, 2004
48. www.taxheaven.gr, Tuesday March 02, 2010 12:15PM
49. www.taxheaven.gr, Tuesday December 01, 2009 12: 27 AM
50. Φίλος Λ. Ιωάννης, «Τα διεθνή λογιστικά πρότυπα και οι κύριες διαφορές τους από την ελληνική νομοθεσία», Λογιστής, Απρίλιος 2001.
51. Φίλος Λ. Ιωάννης, «Γνωστοποιήσεις στο προσάρτημα σύμφωνα με τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα», Λογιστής, Φεβρουάριος 2002.